gemeente ermelo

Jaarrekening 2024

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2024 1

Inhoudsopgave 3

Algemeen 5

Besluit 5
Voorwoord 5
Samenvatting 6
Portefeuilleverdeling 7

Programma Samen Werken voor Ermelo 13

Bestuur en Organisatie 13
Openbare Orde en Veiligheid 15
Financiën 16
Indicatoren programma Samen Werken voor Ermelo 18
Verbonden partijen programma Samen werken voor Ermelo 26
Wat heeft programma Samen Werken voor Ermelo gekost? 26

Programma Samen Leven in Ermelo 27

Kansrijk opgroeien 27
Op weg naar samenredzaamheid 29
Bestaanszekerheid en perspectief op (on) betaald werk 31
Zelfstandig thuis 33
Indicatoren programma Samen Leven in Ermelo 36
Verbonden partijen programma Samen Leven in Ermelo 43
Wat heeft programma Samen Leven in Ermelo gekost? 43

Programma Samen Wonen in Ermelo 45

Verkeer en Vervoer 45
Ruimtelijke Ordening 45
Kwaliteit openbare ruimte 52
Wonen 54
Duurzaamheid en Milieu 58
Indicatoren programma Samen Wonen in Ermelo 64
Verbonden partijen programma Samen Wonen in Ermelo 67
Wat heeft programma Samen Wonen in Ermelo gekost? 67

Programma Samen Ondernemen in Ermelo 69

Economie 69
Bedrijvigheid 69
Toerisme en Recreatie 70
Indicatoren programma Samen Ondernemen in Ermelo 72
Verbonden partijen programma Samen Ondernemen in Ermelo 74
Wat heeft programma Samen Ondernemen in Ermelo gekost? 74

Paragrafenverantwoording 76

Paragraaf Lokale heffingen 76
Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 83
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen 88
Paragraaf Financiering 96
Paragraaf Bedrijfsvoering 103
Paragraaf Verbonden Partijen 108
Paragraaf Grondbeleid 124
Paragraaf Opvang Ontheemden Oekraïne 127
Paragraaf Wet Open Overheid (WOO) 128

Paragraaf Subsidies 129
Financiële jaarrekening 131
Overzicht baten en lasten 131
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 138
Wet normering topinkomens 153
Balans 156
Toelichting op de balans 158
Vaste activa 158
Vlottende activa 162
Vaste passiva 165
Vlottende passiva 167
Reserves en Voorzieningen 170
Grondslagen 177
Overzicht afschrijvingstermijnen 182
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa) 184
Bijlagen 217
Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld 217
Bijlage 2: Totaal investeringsoverzicht 222

Algemeen

Besluit

Besluit

1. De Jaarstukken 2024 vast te stellen en het positieve saldo van € 1.875.219 te storten in de Algemene reserve.

2. Per saldo € 841.000 aan restant budgetten 2024 over te hevelen naar 2025 en dit te onttrekken aan de Algemene reserve.

3. Conform de motie ‘Middelen Leren en Beleven’ de reserve Leren en Beleven in te stellen, hier € 70.000 in te storten en deze middelen te onttrekken aan de Algemene reserve.

Voorwoord

Voorwoord

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u ter bespreking en vaststelling de Jaarstukken 2024 aan. De verantwoording van de Jaarstukken 2024 is gebaseerd op de programmastructuur van het begrotingsjaar 2024.

Er zijn in 2024 weer mooie stappen gezet. Voor de beleidsmatige prestaties verwijzen wij u naar de Samenvatting en de Programma's.

Financieel hebben we afgelopen jaar bewust 'strakker aan de wind gezeild' en dat is te merken. We sluiten boekjaar 2024 weliswaar af met een positief saldo van € 1,9 miljoen, maar dit is beduidend lager dan de voorgaande jaren en ook € 1,0 miljoen lager dan begroot bij de Najaarsrapportage 2024.

Zie onderstaande tabel voor de verklaring hiervoor op hoofdlijnen.

Hoewel het om minder middelen gaat dan in vorige jaren, hebben we ook in 2024 niet alles conform begroting uit kunnen voeren. We stellen voor om per saldo € 841.000 budget over te hevelen naar 2025. Daarnaast zijn er ook nog andere posten die via het rekeningsaldo landen in de Algemene reserve, maar waarvoor we de raad een andere bestemming voorstellen.

Verschillenanalyse 2024* (bedragen x € 1.000)		
Resultaat	1.875	V
Actuele begroting/geprognosticeerde resultaat (na de Najaarsrapportage)	2.953	V
Nog te verklaren	**-1.078**	**N**
Algemene posten		
Budgetoverhevelingen naar 2025	841	V
Doorbelasting personeel	-850	N
Per saldo minder onttrokken aan de reserves	-643	N
Per saldo nog te verklaren	**-426**	**N**
Programma Samen Werken		
Extra storting pensioenvoorziening voormalig wethouders	-645	N

Afrekening Meerinzicht domein Bedrijfsvoering	196	V
Te veel begrote teruggave BTW compensatiefonds	-620	N
Effect Decembercirculaire gemeentefonds	121	V
Programma Samen Leven		
Interactie	-442	N
Programmagelden Jeugd	-212	N
Regeling Energietoeslag	190	V
Opvang Oekraïners	304	V
Programmagelden Wmo	392	V
Beschermd Wonen	68	V
Programmagelden Participatie	72	V
Gezondheidsbeleid	65	V
Programma Samen Wonen		
Voorziening voor opgelegde dwangsommen	-438	N
Omgevingsvergunningen	159	V
Milieu / Duurzaamheid	154	V
Winstneming Veldzicht-Noord 4e fase	170	V
Grondverkopen	102	V
Overige verschillen	-62	N
Subtotaal	**-426**	**N**

* Dit betreft de verklaring op hoofdlijnen. Voor de gedetailleerde uitwerking per (sub)programma zie de toelichting op het overzicht van baten en lasten in het jaarrekening deel van dit document.

Samenvatting

Samenvatting

De Jaarstukken 2024 zijn verdeeld in vier programma's: Samen Werken voor Ermelo, Samen Leven in Ermelo, Samen Wonen in Ermelo en Samen Ondernemen in Ermelo.
Zonder compleet te zijn, worden hieronder de hoofdlijnen per programma samengevat: dit heeft de gemeente Ermelo in 2024 gedaan.

Samen Werken voor Ermelo

In 2024 heeft de gemeente Ermelo zich ingezet voor een betere samenwerking met haar inwoners en partners. Er is gewerkt aan een actief participatiebeleid, zowel offline als online via het Online Dorpsgesprek. De samenwerking met Harderwijk en Zeewolde aan het Klant Expertise Centrum (KEC) is voortgezet, met als doel de dienstverlening via alle kanalen te verbeteren. Daarnaast is er een organisatieplan in ontwikkeling gebracht, met een focus op een effectievere organisatie-indeling.

Op het gebied van intergemeentelijke samenwerking is de link gelegd tussen de Gebiedsagenda en de landelijk vereiste regioarrangementen, met name in de regio EHPZ. De uitvoering van de Gebiedsagenda EHZ is ondergebracht in het regioarrangement EHPZ. De verbinding tussen zorg en veiligheid is verbeterd door de

implementatie van de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) en de inzet van een adviseur zorg en veiligheid. Financieel is er ingezet op realistisch begroten en het realiseren van ombuigingen.

Samen Leven in Ermelo

In 2024 werden in het Sociaal Domein van de gemeente belangrijke stappen gezet:

Projecten en activiteiten voor jongeren zijn georganiseerd, met aandacht voor veiligheid, gezonde leefstijl en de uitwerking van landelijke akkoorden zoals IZA en GALA. Ondersteuning bij opvoeden en school is geboden, en er is aandacht besteed aan het vergroten van de toegankelijkheid van ondersteuning voor gezinnen met een migratieachtergrond. Het project voor de doorontwikkeling van een lokale brede toegang is opgestart.

Het tweede sociaal congres met als thema 'samen in beweging' is georganiseerd en het online vrijwilligersplatform Ermelovoorelkaar is gelanceerd. Het lokaal plan basisvaardigheden 2023-2027 is vastgesteld. De doorontwikkeling van de dienstverlening in het Steunpunt Financiën is gestart, met extra aandacht voor nazorg.

Samen Wonen in Ermelo

Binnen het programma ‘Samen Wonen in Ermelo’ is onder andere gewerkt aan mobiliteit, wonen, duurzaamheid en afval.

De focus binnen mobiliteit lag op de uitvoering van het uitvoeringsplan van de mobiliteitsvisie en projecten die al een lange voorbereidingstijd kennen (bijv. fietspad Zeeweg-Schaapsdijk). De bemoeilijkende factor van de stikstofuitspraak van de Raad van State veroorzaakt links en rechts vertragingen. Een flink aantal ruimtelijke plannen is verder ontwikkeld, zoals particuliere initiatieven (ook voor de LVB+ regeling), Markt 2.0 en Veldwijk. Daarnaast zijn de toekomstmogelijkheden voor het Callunaterrein en de Balverszaal verkend. De vestiging van een supermarkt in de Enk is niet doorgegaan. Er is gewerkt aan een stedenbouwkundige uitwerking voor Hart van Horst en de voorbereiding van de sanering van de Boskamer is afgerond.
Op het gebied van duurzaamheid zijn de raadsvisie duurzaamheid en het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaatadaptatie 2024-2028 vastgesteld en is er gestart met de uitvoering hiervan. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden en de implementatie ervan is voortgezet. Ook is de nota grondbeleid geactualiseerd. De revitalisering van vakantieparken is vormgegeven langs twee sporen: ontwikkeling en transformatie.

Samen Ondernemen in Ermelo

In 2024 heeft de gemeente Ermelo stappen gezet in verschillende projecten en initiatieven gericht op economische ontwikkeling, toerisme en recreatie.
De gemeenteraad heeft de routekaart voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein A28 vastgesteld, maar de ontwikkeling is later in het jaar geprioriteerd. De ontwikkeling van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) is in de eindfase. De gemeenteraad heeft de visie toerisme en recreatie 2025-2030 'Trots op vrije tijd' vastgesteld en het uitvoeringsprogramma opgeleverd.

Portefeuilleverdeling

Portefeuilleverdeling

Binnen het college van burgemeester en wethouders zijn de taken als volgt verdeeld:

Burgemeester P.J.T. van Daalen:

- Beleidscoördinatie, algemene en bestuurlijke zaken
- Representatie
- Woordvoering gemeentebrede aangelegenheden*
- Politie, brandweer
- Openbare orde en veiligheid
- Horeca en evenementen
- Bestuurlijke coördinatie handhaving m.b.t. meervoudige handhavingsdossiers
- Handhaving APV
- Asielbeleid
- Opvang/huisvesting vluchtelingen Oekraïne
- Woonwagenbeleid
- Overleg predikanten en voorgangers kerken
- Vereniging Nederlandse Gemeenten
- AvA Alliander
- AvA Vitens
- AvA Leisurelands
- AvA Coöperatie Gastvrije Randmeren
- Defensie
- Algemeen Bestuur VNOG
- Bestuur Stichting Collectieve beveiliging Ermelo
- Coördinatie intergemeentelijke samenwerking en toekomstverkenning EHZ
- Personeelsaangelegenheden
- Bestuur Streekarchivariaat

**Elk collegelid doet woordvoering over zijn specifieke portefeuilles*

Wethouder dhr. S. Hamstra:

Sociaal Domein, Werkgelegenheid, Onderwijs, Sport, Dienstverlening en Organisatie
Loco-burgemeester 1

- Communicatie (beleid & strategie)
- Enkelvoudige handhaving m.b.t. bouwen
- Sociaal domein
- Werkgelegenheid
- Participatiewet
- AvA Inclusief Groep (eigenaarsrol)
- WMO
- Jeugdhulp
- Kinderopvang en peuterspeelzalen
- Gezondheidszorg
- Algemeen Bestuur GGD Noord- en Oost-Gelderland
- Opdrachtgeverschap Inclusief Groep
- Opdrachtgeverschap Stichting Welzijn Ermelo
- Stichting Veilig Thuis
- Sport
- Sportaccommodaties
- Nieuwbouw sportcentrum Zanderij (projectportefeuille)
- Onderwijsbeleid primair en voortgezet onderwijs met de bijbehorende onderwijsaccommodaties
- Diaconaal platform
- Dienstverlening en inwonersparticipatie
- Wijkgericht werken
- Interne organisatie en organisatieontwikkeling
- Handhaving vakantieparken

Wethouder dhr. A. Tigchelaar:

Financiën, Bedrijfsvoering, Wonen, Grondzaken, Economie
Loco-burgemeester 2

- Financiën en belastingen
- Bedrijfsvoering
- Bestuur GR Meerinzicht
- Inkoopbeleid
- Volkshuisvestingsbeleid (inclusief aanjagen woningbouwopgave)
- Handhaving m.b.t. milieu
- Grondexploitatie (grondbedrijf) en overig vastgoed
- Economie
- Weekmarkt
- Bedrijventerrein A28/verhuizing bedrijven (projectportefeuille)
- Centrum (w.o. centrummanagement)
- Kunst & cultuur
- Cultuuraccommodaties (waaronder De Dialoog)
- Bank Nederlandse Gemeenten
- Gemeentewerf (projectportefeuille)
- AvA Sport- en cultuurbedrijf Interactie (eigenaarsrol)
- Vitale Vakantieparken en de ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken
- Grootschalige woningbouw
- Afvalsturing Friesland N.V.

Wethouder dhr. H.R. van Veen:

Ruimtelijke ordening, Openbare werken, Recreatie&Toerisme, Verkeer&Vervoer
Loco-burgemeester 3

- Omgevingswet
- Ruimtelijke ordening (inclusief kleinschalige woningbouwinitiatieven)
- EHZ-gebiedsagenda
- Landschap en Omgevingsgroen
- Vergunningsverlening WABO
- Water
- Grondbeleid
- Duurzaamheid & Energietransitie (projectportefeuille)
- Milieu
- Gemeentewerf (planfase, projectportefeuille)
- Stikstof
- Afvalinzameling
- Openbare Werken
- Verkeer & vervoer
- Markt 2.0
- HEMA (projectportefeuille)
- Recreatie & toerisme
- Veluwe Alliantie
- Algemeen Bestuur OmgevingsDienst Veluwe (ODVeluwe)

De heer M. Jacobs:

Gemeentesecretaris/Algemeen directeur

- WOR- bestuurder

Programma Samen Werken voor Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning ‘breed’ geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico’s.

Bestuur en Organisatie

Wat wilden we bereiken?

Participatie

We zetten in op een gemeente die transparant, betrokken en oplossingsgericht is. We luisteren, denken mee en leggen uit waarom bepaalde keuzes worden gemaakt en streven naar draagvlak voor onze besluiten.

Wat zouden we doen in 2024?

We voeren een actief participatiebeleid

We geven inwoners zo veel mogelijk de gelegenheid om mee te denken en te doen. Hiervoor voeren wij een actief participatiebeleid. Daarnaast werken we met het ‘online dorpsgesprek Ermelo’.

Daar waar participatie mogelijk was, hebben we het toegepast. Dit hebben we zowel offline, als online via het Online Dorpsgesprek gedaan.

Wat wilden we bereiken?

Dienstverlening

Op basis van onze ‘visie op dienstverlening’ (2018) willen we een uitstekende dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers realiseren. Een uitstekende dienstverlening draagt bij aan onze ambitie om een betrouwbare en toegankelijke overheid te zijn.

Een gemeentebestuur en een gemeentelijke organisatie die communiceert, die luistert, meedenkt en uitlegt waarom bepaalde keuzes gemaakt worden. Dit zorgt voor draagvlak voor besluiten.

Wat zouden we doen in 2024?

We streven naar open communicatie

We zoeken met burgers en bedrijven naar oplossingen, maar een onderbouwde 'nee' is ook een mogelijkheid. We stellen ons constructief op richting de pers. Het wekelijkse persuur gaat normaal gesproken altijd door.

Met behulp van vastgestelde servicenormen zorgen wij ervoor dat we via alle beschikbare kanalen tijdig reageren op gestelde vragen van inwoners, ondernemers en stakeholders. We stellen ons uiteraard constructief op en zoeken samen naar oplossingen.

We werken aan een Klant Expertise Centrum

We werken samen met de gemeenten Harderwijk en Zeewolde verder aan het Klant Expertise Centrum (KEC), waarbij we de dienstverlening aan onze inwoners op alle kanalen (online, mail, telefoon, fysiek) verbeteren.

Al het fysiek contact zal in het 'Huis van Ermelo' plaatsvinden. Daarnaast is alle gemeentelijke communicatie is begrijpelijk en waar mogelijk op B1 niveau.

Om te kunnen komen tot een KEC wordt een projectleider aangetrokken.

Wat wilden we bereiken?

Gebiedsagenda

Samen met de gemeenten Harderwijk en Zeewolde en de provincies Gelderland en Flevoland werken we aan de actielijnen uit de Gebiedsagenda. De onderwerpen die hier aan bod komen zijn: Ruimte, Wonen, Werklocaties en de lobby voor verkeer en Recreatie en Toerisme. Duurzaamheid en circulariteit zijn hierbij randvoorwaarden.

Wat zouden we doen in 2024?

We leggen de link tussen de gebiedsagenda en het landelijk vereiste regioarrangement

We leggen de link tussen de gebiedsagenda en het landelijk vereiste regioarrangement (ruimtelijke puzzel). Hierbij werken we ook samen met de gemeente Putten. Het onderwerp werklocaties krijgt aandacht met het opstellen van een economisch profiel en het opstellen van het regionaal programma werklocaties (RPW). Ook wordt de verdere uitvoeringsagenda opgesteld.

In 2024 is het regioarrangement regio EHPZ bestuurlijk behandeld in de gemeenten Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde, de provincies Flevoland en Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland. Met het regioarrangement is ingestemd of als richtinggevend benoemd. De activiteiten die waren benoemd in de Gebiedsagenda EHZ zijn in het regioarrangement EHPZ ondergebracht. De uitvoering van de opgaven vindt daarmee integraal plaats. In 2024 is een profiel voor de regio EHPZ opgesteld en is de bestuurlijke governance uitgewerkt. Daarnaast is gestart met de oriëntatiefase van gebiedsopgave 2 en zijn in Zeewolde (21 juni 2024) en in Harderwijk (20 september 2024) tours de EHPZ gehouden.

Wat wilden we bereiken?

Intergemeentelijke samenwerking

We staan open voor intergemeentelijke samenwerking, voor zo ver gericht op uitvoering. Lokaal beleid voor Ermelo wordt opgesteld door de gemeente Ermelo. Ermelo is een zelfstandige gemeente en intergemeentelijke samenwerking leidt niet tot een herindeling met een andere gemeente. De lokale oriëntatie is op de belangen van het eigen Ermelose gebied.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken aan regio arrangementen tussen het Rijk en de provincies

Op verzoek van het Rijk wordt gewerkt aan regioarrangementen tussen het Rijk en de provincies. In 2023 is gestart (met de bestaande samenwerking Ermelo, Harderwijk en Zeewolde) aan een arrangement als regio voor de komende 20 tot 30 jaar, samen met de gemeente Putten. Daarin geven we aan wat we belangrijk vinden en hoe we keuzes en afwegingen maken. Buiten het regio-arrangement worden er in breder bestuurlijk verband (Noord-Veluwe) afspraken gemaakt ten aanzien van energie (RES), wonen, stikstof en mobiliteit.

In 2024 is het regioarrangement regio EHPZ bestuurlijk behandeld in de gemeenten Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde, de provincies Flevoland en Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland. Met het regioarrangement is ingestemd of als richtinggevend benoemd. De activiteiten die waren benoemd in de Gebiedsagenda EHZ zijn in het regioarrangement EHPZ ondergebracht. De uitvoering van de opgaven vindt daarmee integraal plaats. In 2024 is een profiel voor de regio EHPZ opgesteld en is de bestuurlijke governance uitgewerkt. Daarnaast is gestart met de oriëntatiefase van gebiedsopgave 2 en zijn in Zeewolde (21 juni 2024) en in Harderwijk (20 september 2024) tours de EHPZ gehouden. We werken op verschillende inhoudelijke onderwerpen samen met andere netwerkpartners.

Wat wilden we bereiken?

Organisatieontwikkeling

Binnen het programma organisatieontwikkeling werken we in Ermelo aan het zijn van een netwerkgemeente. Naast dat we een missie en kernwaarden (samen, bevlogen, wendbaar betrouwbaar) voor de organisatie hebben vastgesteld, geven we verder invulling aan deze ontwikkeling binnen het bestuur, de ambtelijke organisatie en samen met de samenleving.

Wat zouden we doen in 2024?

We verleggen de focus naar opgavegericht werken

We formuleren al onze opgaven (lees maatschappelijke vraagstukken) in samenwerking met inwoners en partners. We vergroten de sturingsmogelijkheden op de geformuleerde opgaven door opgaveteams (zowel intern als extern) op te zetten, en opgavetrekkers aan te wijzen. Daarnaast werken we aan een effectievere indeling van onze organisatie en aan rolontwikkeling van onze medewerkers.

We zijn in 2024 bezig geweest met het opstellen van een organisatieplan. Binnen dit plan vergroten we de sturingsmogelijkheden en zorgen we voor een effectievere indeling van de organisatie, mede door het helder beleggen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Ook hebben we hierin stilgestaan bij 'hoe werken we in Ermelo': projectmatig, programmatisch, procesgericht en opgavegericht werken. Hiernaast zijn we in teams gestart met teamontwikkeling op basis van teamrollen.

Openbare Orde en Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Bovenlokaal veiligheidsbeleid

In het (tot 2026 verlengde) Integraal Veiligheidsplan 2020-2024 Harderwijk, Ermelo & Putten zijn de prioriteiten vastgelegd op bovenlokaal en lokaal niveau.

De bovenlokale prioriteiten zijn:

1. Kwetsbare personen
2. Ondermijning
3. Cybercrime
4. Informatievoorziening
5. Vitale vakantieparken.

Wat zouden we doen in 2024?

We evalueren en actualiseren het huidige uitvoeringsplan integrale veiligheid

De nadruk ligt op de aanpak van ondermijning en de verbinding van zorg en veiligheid. Hierbij wordt nauw samengewerkt met interne en externe partners. Met de samenwerkende gemeenten bekijken we op welke wijze we een bijdrage kunnen leveren in de aanpak van cybercriminaliteit. Beschikbare data gebruiken we steeds meer bij bijvoorbeeld de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Vanuit het thema Vitale Vakantieparken wordt aansluiting gezocht op het thema natuurbrandbeheersing. Het doel van handhaving is herstel van een illegale naar een legale situatie.

De verbinding tussen zorg en veiligheid is verbeterd. Er is gestart met de implementatie van de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE). Diverse complexe casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid is opgepakt door de adviseur zorg en veiligheid. Samen met de gemeenten Harderwijk en Putten is uitvoering gegeven aan het Plan van aanpak Cybercrime. Er is een gestart gemaakt met project Gebiedsgerichte Aanpak Natuurbranden, hierbij is nauw samengewerkt met Vitale Vakantieparken en de VNOG.

Wat wilden we bereiken?

Lokaal veiligheidsbeleid

De lokale prioriteiten zijn:
1. Overlast en geweld
2. Verkeersveiligheid
3. Jeugd & veiligheid (incl. alcohol en drugs).

Wat zouden we doen in 2024?

We evalueren en updaten meerdere beleidsstukken met betrekking tot openbare orde en veiligheid.

We evalueren en updaten meerdere beleidsstukken: Damoclesbeleid 2019, Plan van aanpak ondermijning, Beleidskader cameratoezicht, Handhavingsbeleid, Handhavings UitvoeringsProgramma (HUP), BIBOB-beleid, Jaarprogramma milieu, Algemene Plaatselijke Verordening en Preventie en Handhavingsplan Alcoholwet.

Meerdere beleidsstukken zijn geactualiseerd, zoals het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid, het Damoclesbeleid, het Handhavingsbeleid en de Algemene Plaatselijke Verordening. Er is uitvoering gegeven aan het Preventie en Handhavingsplan Alcoholwet. Tevens is het evenementenbeleid geactualiseerd.

Financiën

Wat wilden we bereiken?

Financiën op orde

Grip krijgen op de uitgaven.

Spaarzaam staat voor goed financieel beleid wat neerkomt op niet meer uitgeven dan beschikbaar is. De meerjarenbegroting is sluitend en reëel.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken aan realistisch begroten

We creëren door efficiënter werken financiële ruimte voor nieuw beleid. Voorstellen voor nieuw beleid worden voorzien van een financieel plan, waarbij in eerste instantie dekking binnen de bestaande begroting wordt gezocht. We laten de OZB (woningen en niet woningen) met maximaal het inflatiepercentage stijgen. We werken aan de verdere implementatie en daadwerkelijke realisatie van alle in de begroting opgenomen

bezuinigingen. Dit zal worden gemonitord. Er komt meer transparantie en beheersbaarheid van de kosten in het Sociaal Domein.

Er is ook in 2024 hard gewerkt aan de realisatie van alle taakstellingen, maar we ervaren over de volle breedte van de begroting opwaartse druk op de budgetten. Binnen het Sociaal Domein, maar ook bij de beheerplannen in het fysiek domein. Dit komt vooral door prijsstijgingen. Richting de Kadernota 2026 ligt er een forse uitdaging om ook het 'ravijnjaar' sluitend te krijgen. Hiertoe is eind 2024 het project Ombuigingen van start gegaan, onder leiding van een extern projectleider.

Wat wilden we bereiken?

Financiën op orde Sociaal Domein

Grip krijgen op de uitgaven binnen het Sociaal Domein.

Wat zouden we doen in 2024?

We geven invulling aan de uitwerking van de bouwstenen

Voor het Sociaal Domein geven we invulling aan een kostenbesparing, oplopend tot € 2,7 miljoen in 2027, zoals meegenomen in de Kadernota 2024. Dit mag niet ten koste gaan van de meest kwetsbare inwoners. We streven naar versterking van het aanbod in het voorveld, zodat een verschuiving kan plaatsvinden van specialistische ondersteuning (maatwerk) naar laagdrempelige ondersteuning dichtbij de inwoner. We doen dit gezamenlijk met onze partners, zoals Meerinzicht, CJG, Sociaal Team, Leefbaarheidsteam en Interactie.

In de afgelopen periode hebben we samen met onze uitvoeringsorganisaties Meerinzicht, het CJG, Welzijn Ermelo, Inclusief Groep, het Sociaal Team en het leefbaarheidsteam diverse interventies ingezet om de kosten binnen het Sociaal Domein beheersbaar te houden. De noodzaak te moeten bezuinigen is bij alle partners allang doorgedrongen. Meerinzicht heeft zijn bedrijfsvoering stevig onder de loep genomen, evenals Inclusief Groep. Bij sommige organisaties is de ondergrens qua capaciteit bereikt om de minimale kwaliteit van dienstverlening te borgen. De verhoging van de uitgaven is te wijten aan loon- prijspeil ontwikkelingen en een lichte verhoging van het aantal aanvragen. De conjunctuur is nog steeds goed. Dat betekent ‘wie kan werken heeft werk’.

Wat wilden we bereiken?

Planning & control cyclus

We streven naar een planning & control cyclus die de samenhang borgt tussen:
Wat willen we bereiken?, Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag dat kosten?.

Dit moet voor overzicht en inzicht zorgen en alle geledingen (raad, college en ambtelijke organisatie) helpen bij de bestuurbaarheid van de organisatie. Het is daarbij essentieel dat de informatiewaarde en de leesbaarheid van de P&C documenten worden verbeterd.

Wat zouden we doen in 2024?

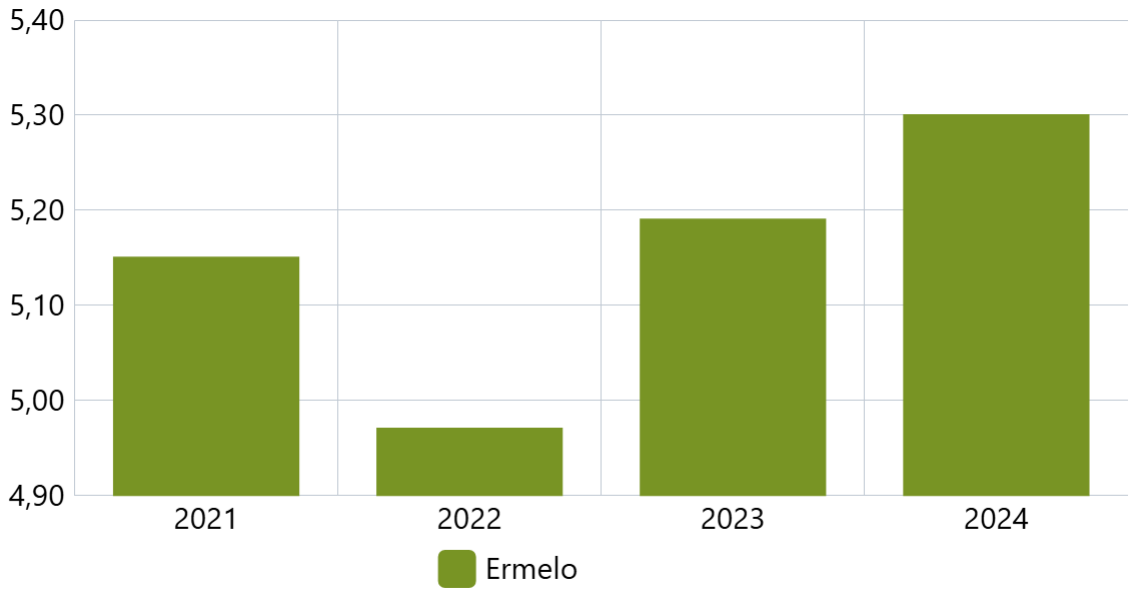
We verminderen de tussentijdse rapportages

We gaan terug naar twee tussentijdse rapportages, waarbij meer aandacht is voor de 'inhoud' en minder focus op financiën. Om de informatiewaarde en de leesbaarheid van de P&C documenten te vergroten worden de rapportageformats aangepast. Dit gebeurt in overleg met de Auditcommissie van de raad.

In 2024 zijn de frequentie en de formats van de bestuursrapportages aangepast in afstemming met de Auditcommissie. We kennen nu nog twee tussentijdse verantwoordingen, de Voor- en Najaarsrapportage. We hebben mooie stappen gezet qua efficiënte en effectieve boekwerken, maar de verbetering van de P&C-documenten blijft uiteraard een continu proces. Per 2025 gaan we werken met een nieuwe P&C tool, die het proces van verbetering naar verwachting extra ondersteunt.

Indicatoren programma Samen Werken voor Ermelo

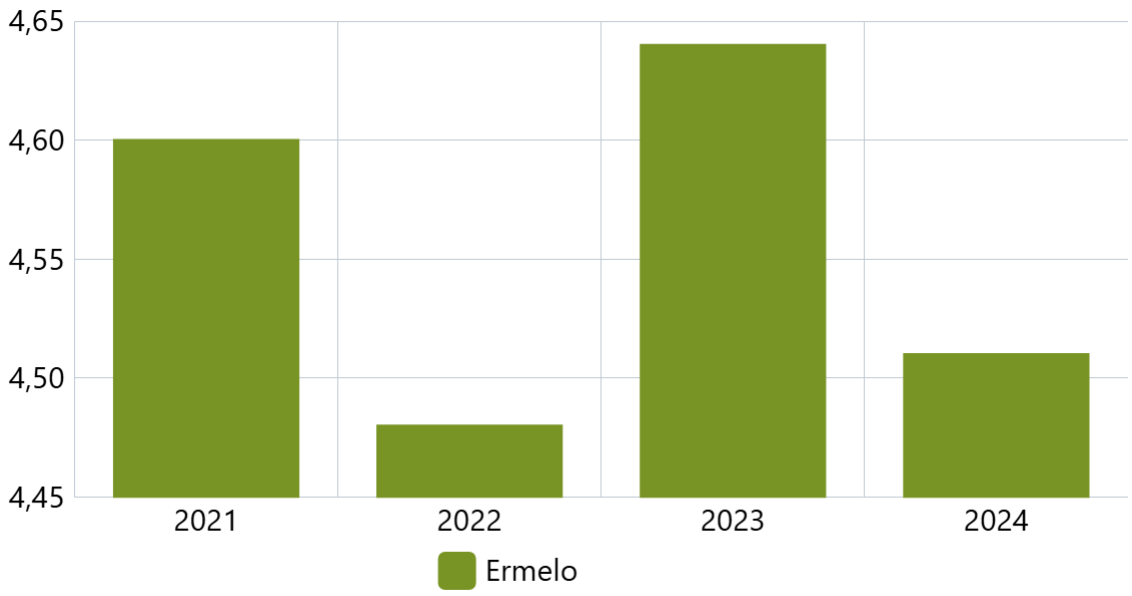
Formatie, fte per 1.000 inwoners

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	5,15	4,97	5,19	5,30

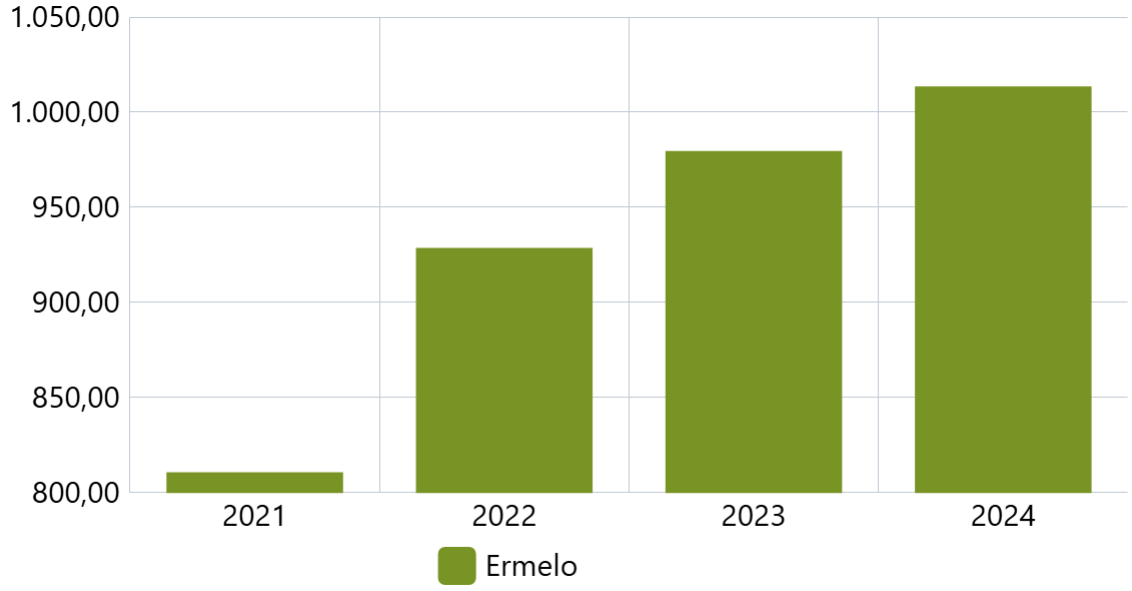
Bezetting, fte per 1.000 inwoners

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	4,60	4,48	4,64	4,51

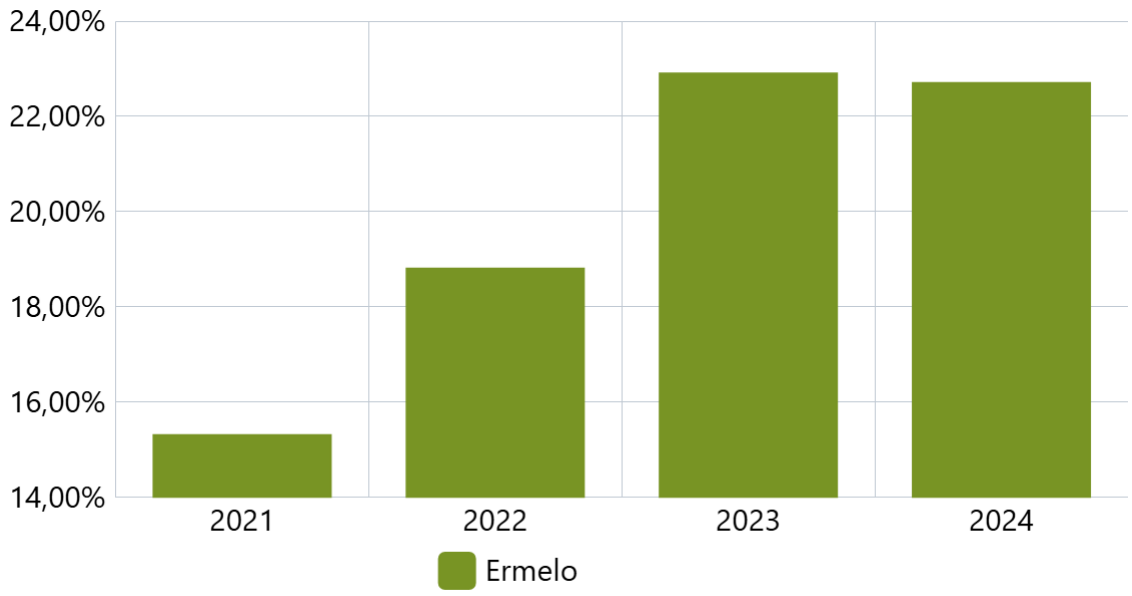
Apparaatskosten per inwoner

Bron: eigen gemeente.

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	810,00	928,00	979,00	1.013,00

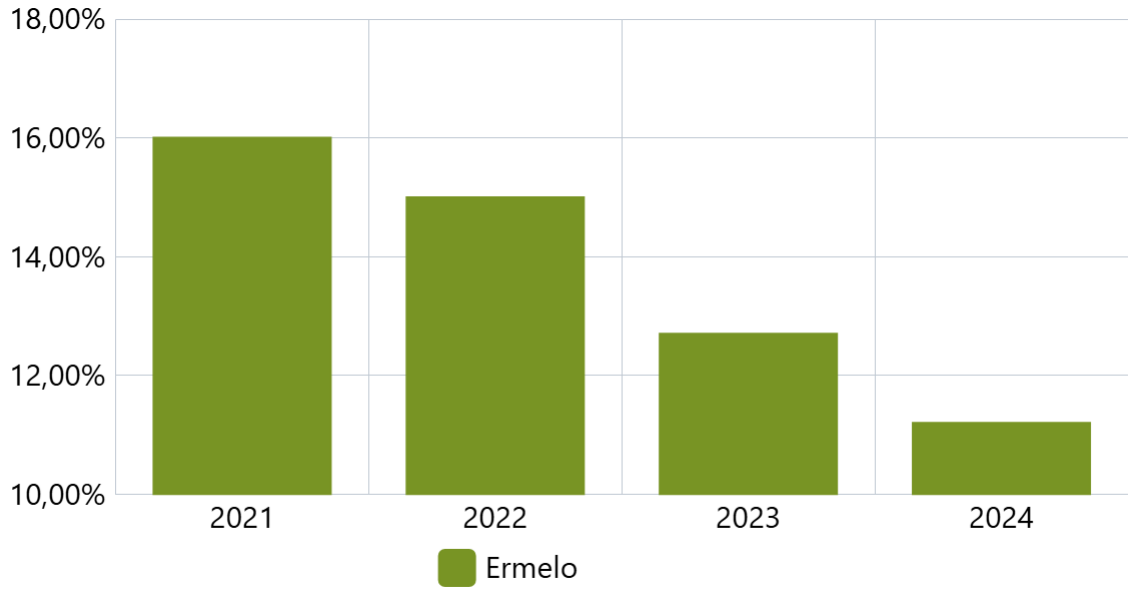
Externe inhuur, kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	15,30%	18,80%	22,90%	22,70%

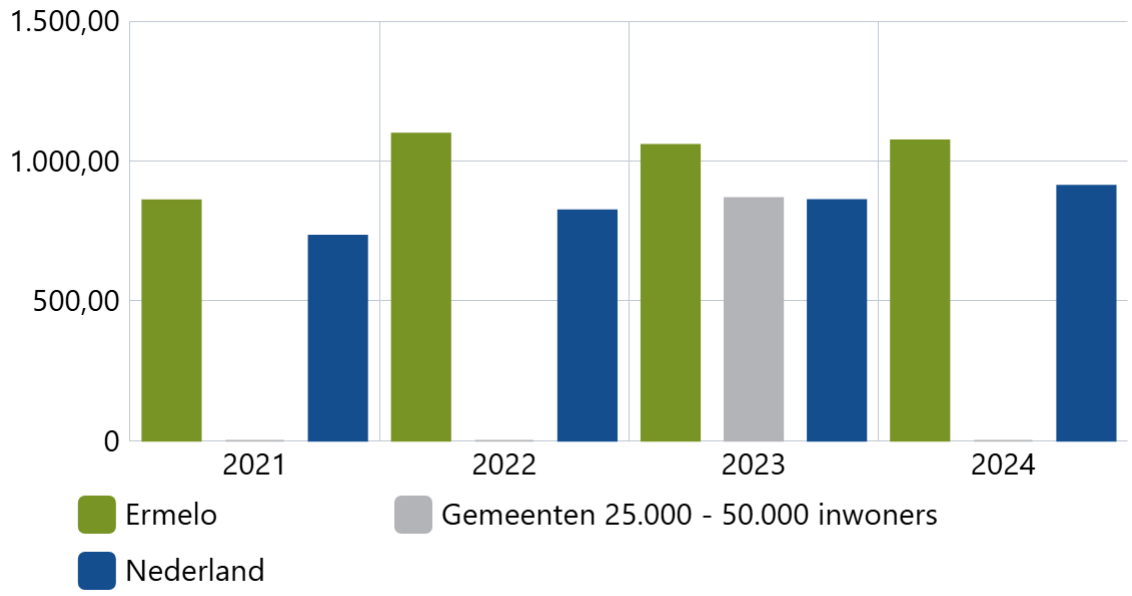
Overhead, % van de totale bedrijfsvoeringslasten

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	16,00%	15,00%	12,70%	11,20%

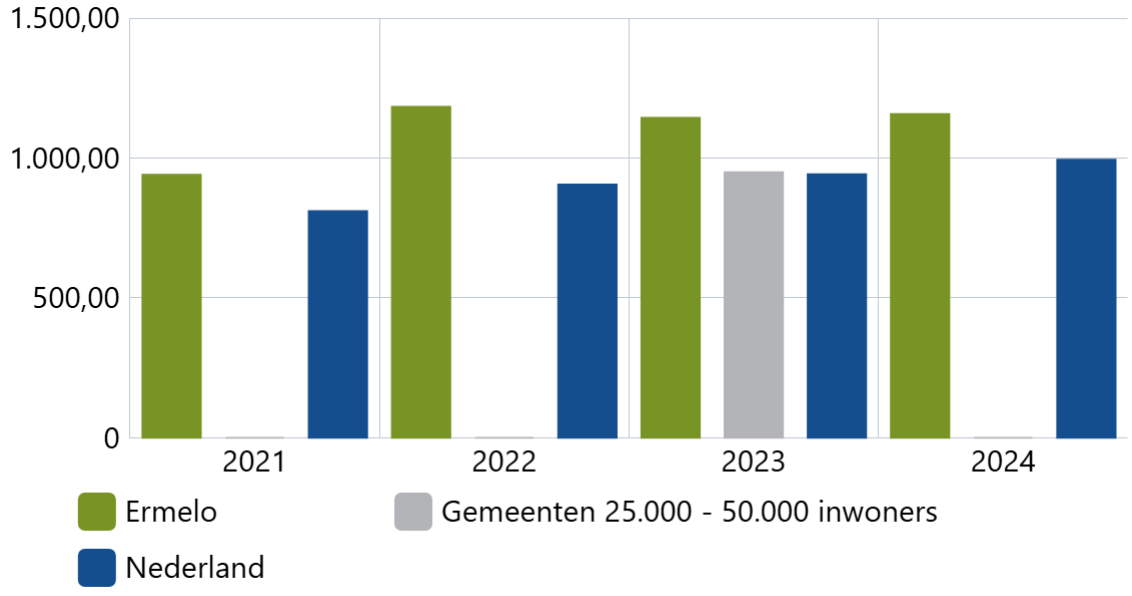
Gemeentelijke woonlasten, éénspersoonshuishouden

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	859,00	1.098,00	1.057,00	1.073,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	0,00	0,00	867,00	0,00
Nederland	733,00	823,00	860,00	911,00

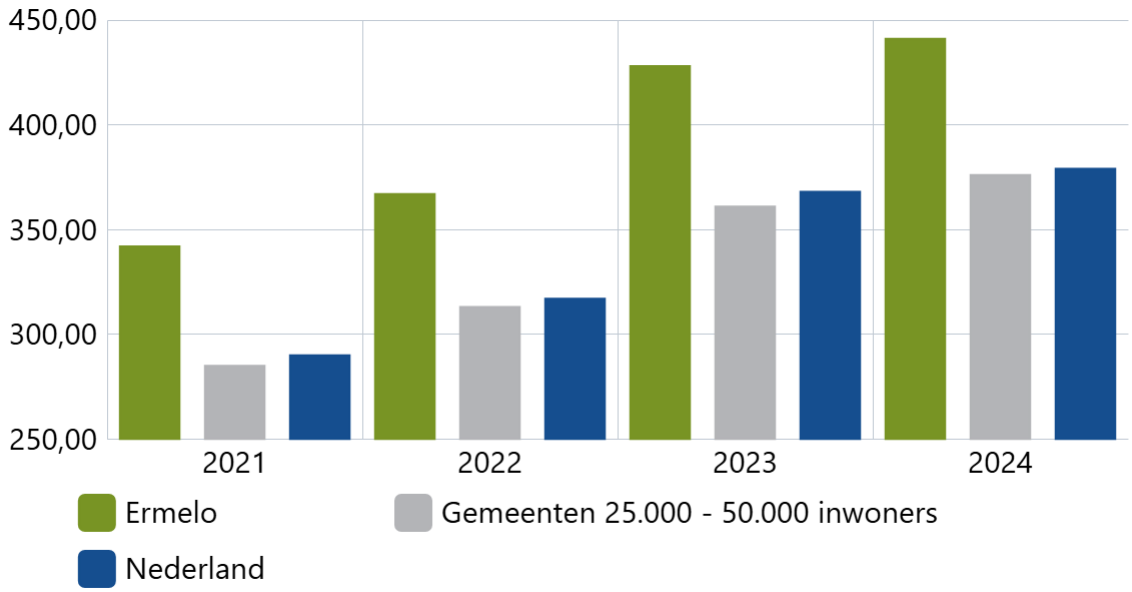
Gemeentelijke woonlasten, meerpersoonshuishouden

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	940,00	1.183,00	1.143,00	1.157,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	0,00	0,00	949,00	0,00
Nederland	810,00	905,00	942,00	994,00

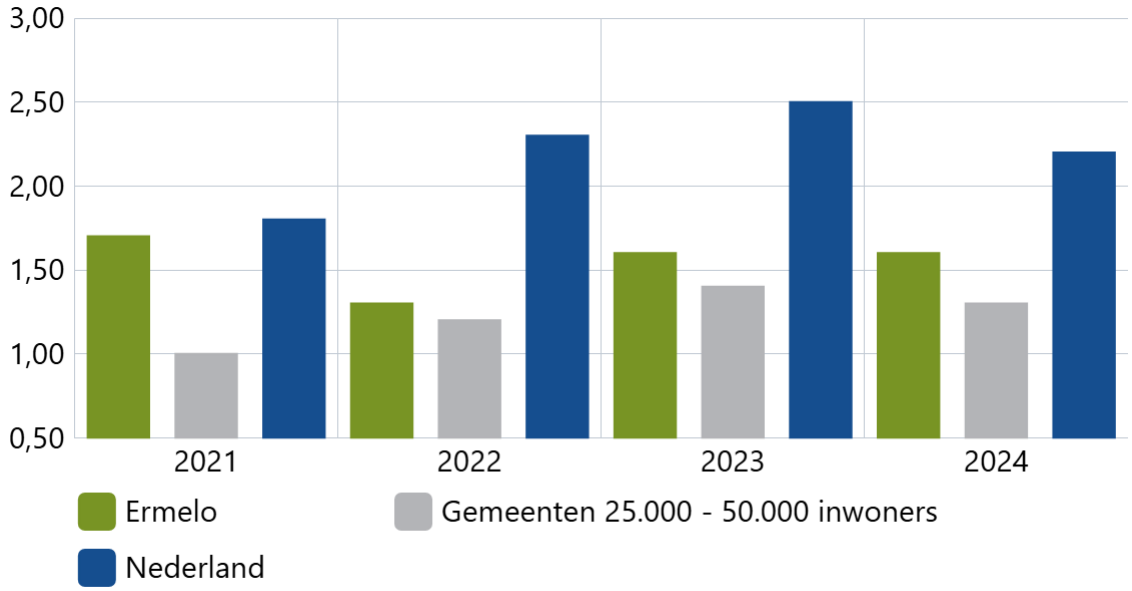
Gemiddelde WOZ waarde x € 1.000

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	342,00	367,00	428,00	441,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	285,00	313,00	361,00	376,00
Nederland	290,00	317,00	368,00	379,00

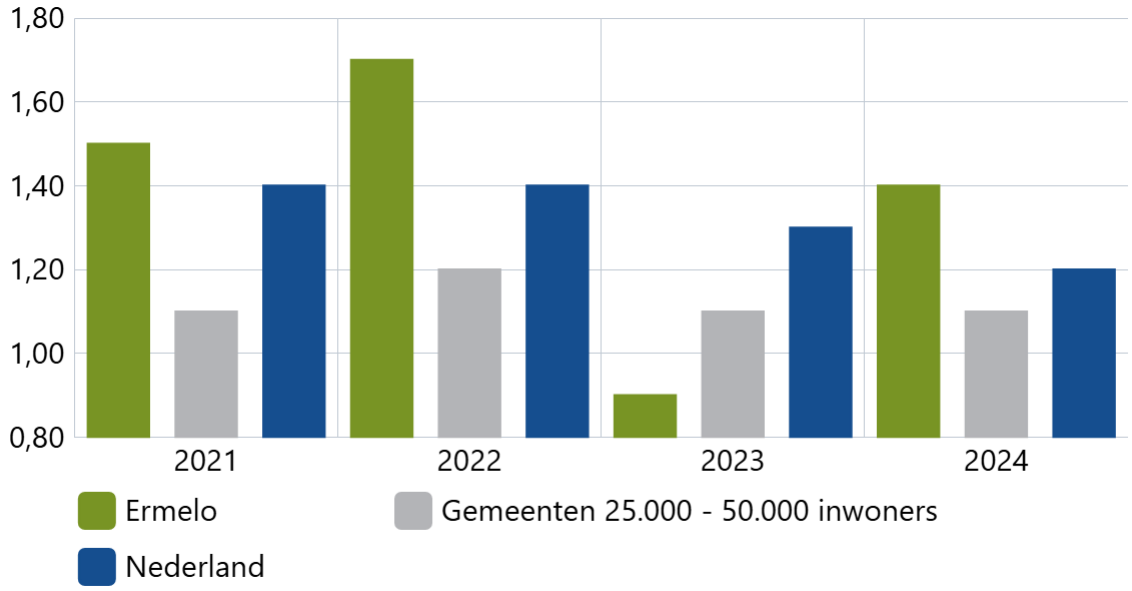
Winkeldiefstallen

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	1,70	1,30	1,60	1,60
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	1,00	1,20	1,40	1,30
Nederland	1,80	2,30	2,50	2,20

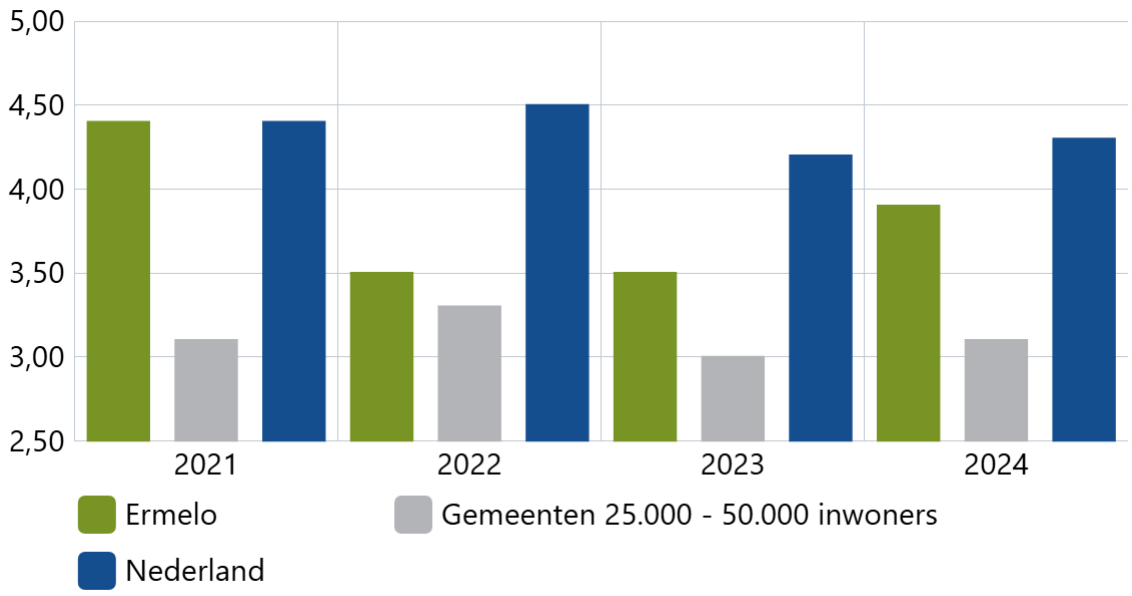
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	1,50	1,70	0,90	1,40
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	1,10	1,20	1,10	1,10
Nederland	1,40	1,40	1,30	1,20

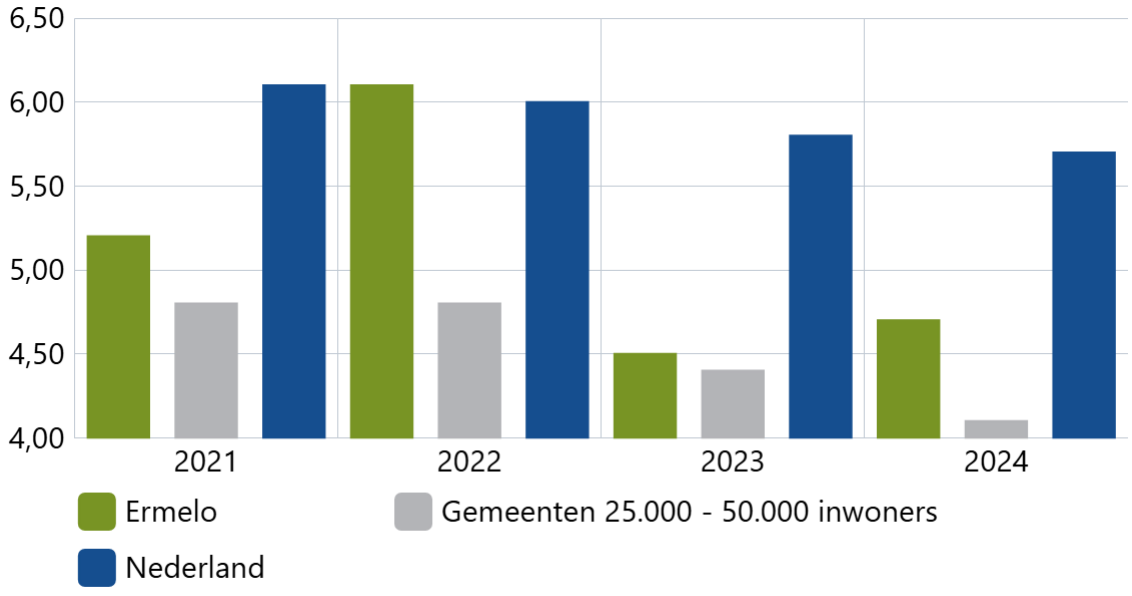
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	4,40	3,50	3,50	3,90
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	3,10	3,30	3,00	3,10
Nederland	4,40	4,50	4,20	4,30

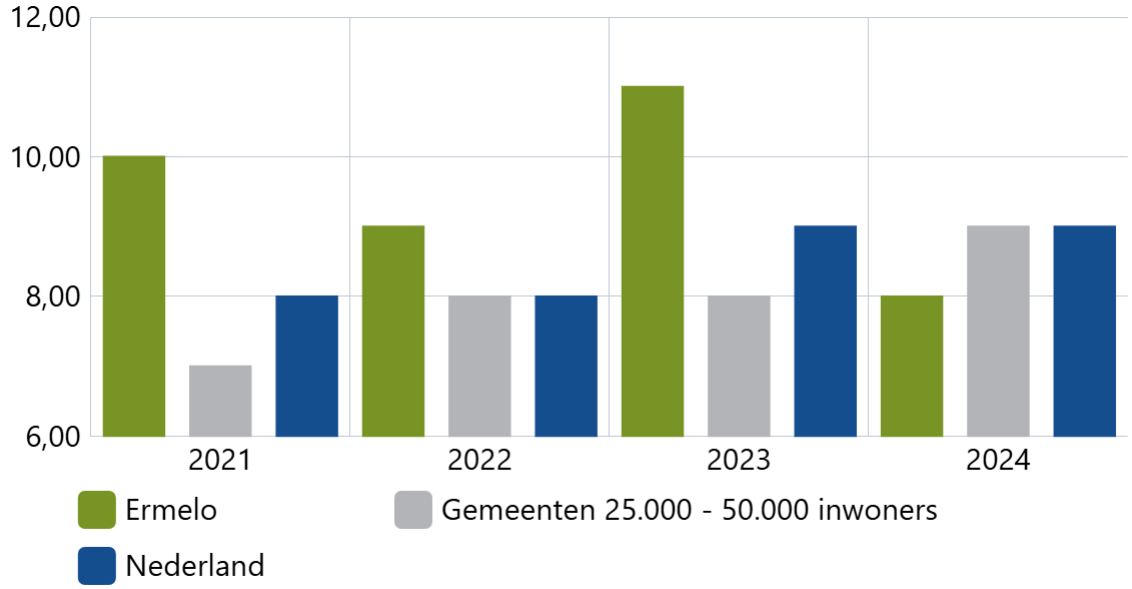
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	5,20	6,10	4,50	4,70
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	4,80	4,80	4,40	4,10
Nederland	6,10	6,00	5,80	5,70

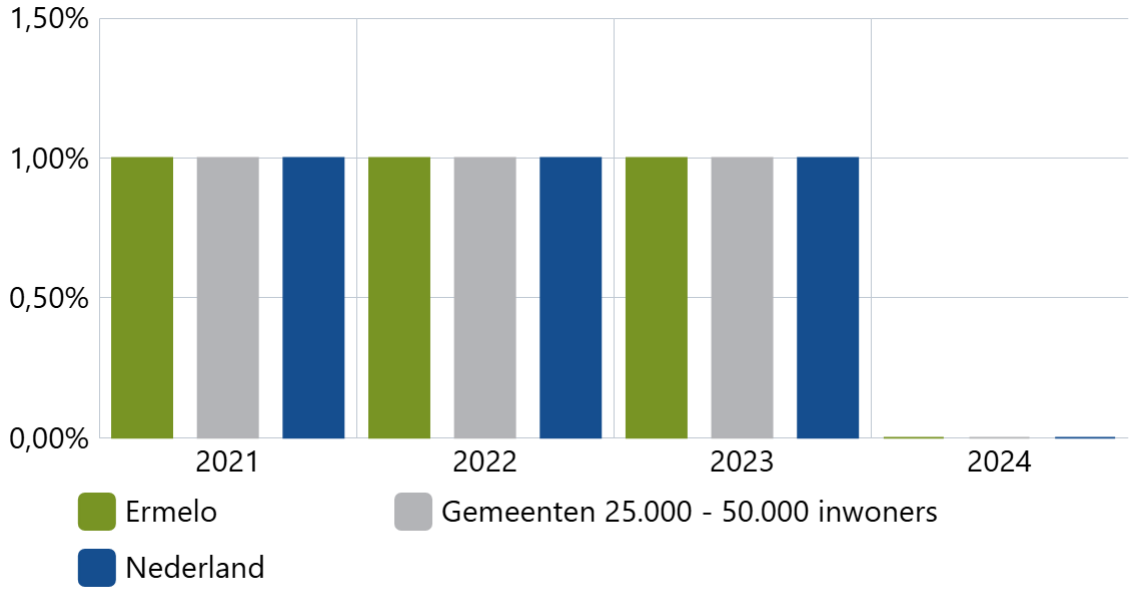
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	10,00	9,00	11,00	8,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	7,00	8,00	8,00	9,00
Nederland	8,00	8,00	9,00	9,00

Jongeren met een delict voor de rechter

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	1,00%	1,00%	1,00%	0,00%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	1,00%	1,00%	1,00%	0,00%
Nederland	1,00%	1,00%	1,00%	0,00%

Verbonden partijen programma Samen werken voor Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Werken voor Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Alliander N.V.
- Meerinzicht
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (N.V. BNG)
- Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)
- Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe
- Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)
- Vitens N.V.

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Werken voor Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Samen Werken voor Ermelo	Primitieve begroting 2024	Begrotings wijzigingen 2024	Begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat 2024
Baten					
Bestuur en organisatie	1.166	823	1.989	2.265	276
Financiën	73.149	5.927	79.076	77.957	-1.119
Openbare Orde en Veiligheid	152	-88	64	40	-24
Totaal Baten	74.467	6.662	81.129	80.262	-867
Lasten					
Bestuur en organisatie	-17.640	-1.340	-18.980	-19.571	-591
Financiën	-769	-675	-1.444	-1.439	5
Openbare Orde en Veiligheid	-3.523	-92	-3.615	-3.644	-29
Totaal Lasten	-21.932	-2.107	-24.039	-24.654	-615
Geraliseerd saldo van baten en lasten	52.535	4.555	57.090	55.608	-1.482
Mutaties reserves					
Stortingen	-1.159	-19.636	-20.795	-20.965	-170
Onttrekkingen	3.215	13.539	16.754	15.388	-1.366
Mutaties reserves	2.056	-6.097	-4.041	-5.577	-1.536
Gerealiseerd resultaat	54.591	-1.542	53.049	50.031	-3.018

Programma Samen Leven in Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning 'breed' geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico's.

Kansrijk opgroeien

Wat wilden we bereiken?

Gezond en veilig opgroeien

Alle jeugdigen kunnen gezond en veilig opgroeien in een kansrijke omgeving.

Wat zouden we doen in 2024?

We organiseren projecten en activiteiten voor jongeren

- Meer jongeren voelen zich veilig om zichzelf te zijn op school, de sportvereniging, geloofsgemeenschap, op straat, in de kroeg, in hun gezin, etc.
- Meer jeugdigen/gezinnen kiezen voor een gezonde leefstijl (gezonder eten, gezond gewicht, meer bewegen, minder gebruik genotsmiddelen).
- Vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid werken we de twee landelijke akkoorden uit, het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA): Aanpak overgewicht bij kinderen, Kansrijke Start.

Activiteiten en projecten liepen conform planning. De aanpak Jongeren op gezond gewicht (JOGG) is geborgd. Het project Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is gestart. Het programma Kansrijke start is voortgezet. Onderzoek naar gezondheidsverschillen onder gezinnen is opgestart; welke invloed heeft beleid op gezondheidsverschillen in de Ermelose samenleving? De speelvisie is opgesteld. De jeugdarts heeft extra uren vergoed gekregen om schoolverzuim te kunnen duiden en tegen te gaan. Jongerenwerk heeft (online) activiteiten uitgevoerd in kader van gezond en veilig opgroeien.

Wat wilden we bereiken?

Toegeruste gezinnen

Het gezin en de omgeving van jeugdigen zijn voldoende toegerust om alledaagse problemen op te kunnen vangen (goed is goed genoeg/normaliseren).

Wat zouden we doen in 2024?

We bieden ondersteuning bij opvoeden en school

- Opvoeders doen vaker een beroep op hun eigen omgeving als het gaat om vragen of ondersteuning rondom opgroeien en opvoeden.
- Meer gezinnen worden actief betrokken bij de schoolloopbaan van hun kind om de cyclus van laaggeletterdheid en armoede te doorbreken. Ongeacht opleiding, achtergrond en niveau.

In 2024 hebben we middels verhalencampagnes aandacht besteed aan Moeders in formeren Moeders en Mampa's café. Buurtgezinnen is uitgebreid naar 20-25 koppelingen tussen steun- en vraaggezinnen. De opvoedcursus van het CJG is goed bezocht. Boekjes & Babbels is ingezet en wordt goed bezocht. Middels voorlichtingscampagnes is aandacht gegeven aan laaggeletterdheid, ook via de scholen.

Wat wilden we bereiken?

Goede en snelle hulp

Jeugdigen en/of hun ouders met een ondersteuningsvraag worden goed en snel geholpen.

Wat zouden we doen in 2024?

We bieden hulp bij ondersteuningsvragen

- Het door ontwikkelen van een lokale, brede toegang sociaal domein
- Voor gezinnen met een migratieachtergrond is de toegankelijkheid van ondersteuning vergroot
- Jeugdigen en gezinnen voelen zich gehoord en ervaren meer regie over de oplossingsrichtingen voor hun ondersteuningsbehoefte
- Jeugdigen/gezinnen met een ondersteuningsbehoefte worden na een juiste triage sneller goed doorverwezen
- Schuldenproblematiek onder jeugdigen wordt sneller gesignaleerd en aangepakt of waar mogelijk voorkomen
- Huiselijk geweld in gezinnen wordt sneller gesignaleerd en doorbroken, of waar mogelijk voorkomen
- Inzet van ervaringskennis/ervaringsdeskundigen is toegenomen Bijlage III Van beleidsdoel naar uitvoeringsagenda

Het project doorontwikkelen van een lokale brede toegang 0-100 is opgestart en de jongerencoaching en het jongerenwerk is meer bekend en wordt beter gevonden. Er is uitvoering gegeven aan de jeugdhulp conform de inkoopafspraken en regiovisie en dit wordt datagericht gemonitord. De inkoop van essentiële functies jeugdhulp is gerealiseerd en er is gestart met de proeftuin jeugd- en gezinsbescherming.

Wat wilden we bereiken?

Gelijke kansen

We streven ernaar dat jeugdigen opgroeien met gelijke kansen en hun talenten ontwikkelen op een manier die bij hen past (onderwijs, sport, cultuur).

Wat zouden we doen in 2024?

We hebben een divers aanbod voor de jeugd

- Zoveel mogelijk kinderen en jeugdigen volgen onderwijs of een ontwikkelingsgericht traject
- Meer jeugdigen maken kennis met sport, cultuur en muziek, laagdrempelig en in de eigen woonomgeving, zoals de Brede school
- Jeugdigen/gezinnen die als nieuwkomers komen wonen in Ermelo, Harderwijk of Zeewolde, kunnen zo snel mogelijk deel uitmaken van de lokale samenleving
- Er is een beter (aangepast) vrijetijdsaanbod voor jeugdigen met een beperking of chronische ziekte
- Meer jeugdigen met een beperking of chronische ziekte kunnen zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk leven
- Jongeren kunnen op eigen (moderne) wijze hun meningen en ideeën over de lokale samenleving duidelijk maken en deze informatie wordt inhoudelijk meegenomen bij de beleidsvorming

Binnen het programma Samenwerken voor de jeugd in Ermelo is gewerkt aan het implementeren van thema's uit de onderwijsvisie Ermelo. Interactie heeft uitvoering gegeven aan sportstimulering voor alle kinderen door pleinprogrammering, sportactiviteiten op scholen en in buurten. We hebben culturele activiteiten gefaciliteerd voor jeugdigen en gezinnen. Nieuwkomers (statushouders en asielzoekers) in Ermelo krijgen onderwijs en indien nodig ondersteuning aangeboden in de taalklas en op de Internationale Schakelklas in Harderwijk.

Wat wilden we bereiken?

Frisse en duurzame scholen

We zetten in op frisse en duurzame schoolgebouwen (inclusief kinderopvang en andere maatschappelijke functies) met een sterke wijkfunctie. We zorgen hierin doorlopend door de uitvoering van ons integraal huisvestingsplan.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken aan de realisatie van een kindcentrum

We werken verder aan de realisatie van een nieuw gezamenlijk kindcentrum waarin zowel De Klokbeker als de Augustinusschool worden gehuisvest.

1. In 2024 is in een gezamenlijk proces met alle schoolbesturen Voortgezet Onderwijs, Voortgezet (Speciaal) Onderwijs en het Primair Onderwijs een Integraal Huisvestingsplan opgesteld. Met dit geactualiseerde IHP hebben de gemeente Ermelo en de schoolbesturen inzichtelijk gemaakt welke investeringen er de komende jaren nodig zijn om 1) te voldoen aan onze gemeentelijke plicht voor voldoende en adequate huisvesting 2) delen van de onderwijsvisie 2023 te verwezenlijken 3) te voldoen aan onze visie van verduurzaming en vernieuwing van onderwijsgebouwen. De basis voor dit plan is de Nota Sociaal Domein en specifiek de Onderwijsvisie zoals vastgesteld door de raad in 2023.

2. Daarnaast heeft de raad eind 2024 besloten om de nieuwbouw van De Klokbeker en de Augustinusschool, beide met kinderopvang, als twee afzonderlijke gebouwen te realiseren. Hiermee kan de planvorming in 2025 verder gaan.

3. Ook is verder gewerkt aan de realisatie van de sportvoorziening op het terrein van 's Heeren Loo. De planning is nog steeds om deze sportvoorziening in de zomer van 2025 op te leveren.

4. Ook de renovatie en uitbreidingsplannen van het Christelijk College Groevenbeek verloopt conform planning. De school is hier bouwheer en de gemeente toetst. Ondanks het feit dat het een complex proces is (o.a. bouwen tussen bestaande delen, terwijl de school ook open is) verloopt het bouwproces goed.

Op weg naar samenredzaamheid

Wat wilden we bereiken?

Samenredzaamheid versterken

Samenredzaamheid in buurten en wijken is versterkt.

Wat zouden we doen in 2024?

We stimuleren samenredzaamheid

- Bewonersinitiatieven meer stimuleren en faciliteren
- Ontmoetingsfuncties dragen meer bij aan samenredzaamheid

- Beter leefbare wijken zonder overlast
- Meer inwoners zijn lokaal actief, bijvoorbeeld als vrijwilliger
- Talenten van meer mensen gebruiken, ook de kwetsbaren. Iedereen draagt bij in de wijk
- Minder eenzame inwoners

Het proces van de Dorpendeal in Ermelo-West is afgerond en heeft een duurzaam vervolg gekregen. De fieldlab is volgens planning van aanpak voortgezet in 2024. Via preventie in de wijk wordt samengewerkt met inwoners en professionals aan kansrijke oplossingen die aansluiten bij de behoefte van inwoners.

Positieve gezondheid wordt breder ingezet, en op meerdere plekken in Ermelo nemen sociale activiteiten op wijk- en buurtniveau toe. Het leefbaarheidsteam ontwikkelt door, mede door zichtbaarheid en professionalisering. Zo wordt bijvoorbeeld de ABCD-methode structureel ingezet in de wijken en de (micro)buurten.

Zowel intern als extern is er gewerkt aan een intensievere samenwerking om tot een integrale aanpak van verschillende maatschappelijke opgaven te komen. Zo wordt er vanuit het regionale Integraal Zorgakkoord samengewerkt tussen medisch en sociaal domein op het gebied van mentale gezondheid, ouderen en preventie.

Wat wilden we bereiken?

Snelle en duurzame oplossing van ondersteuningsvragen

Ondersteuning is gericht op het zo snel, eenvoudig en duurzaam mogelijk oplossen van vragen.

Wat zouden we doen in 2024?

We stimuleren zelfredzaamheid

- Inwoners zijn zelfredzamer op alle levensterreinen, zoveel mogelijk met hulp van mensen uit hun netwerk
- Hulp en ondersteuning is lokaal beter vindbaar, toegankelijk en zoveel als mogelijk in het voorliggend veld georganiseerd
- De oplossing van een vraag om hulp en ondersteuning sluit beter aan bij de leefwereld van inwoners
- Zelfregie van kwetsbare inwoners is vergroot
- Inwoners zijn beter voorbereid op volgende levensfasen en life-events

In november is het tweede sociaal congres georganiseerd. Het thema van het congres was ‘samen in beweging’. In december is het nieuwe online vrijwilligersplatform Ermelovoorelkaar gelanceerd.

In 2024 zijn we gestart met het implementeren van het plan van aanpak Brede Toegang in Ermelo. Met de kernpartners (Centrum voor Jeugd en Gezin, Meerinzicht Wmo / P-wet en Sociaal team Ermelo) wordt gewerkt aan eerste concrete stappen naar samenwerking binnen een brede toegang voor alle inwoners, waarbij het beroep op de sociale basis versterkt wordt.

Wat wilden we bereiken?

Inclusieve samenleving

Gelijke kansen in een inclusieve samenleving bevorderen

Wat zouden we doen in 2024?

We bevorderen gelijke kansen

- Inwoners leren elkaar kennen en kunnen beter omgaan met elkaars verschillen
- Voor meer inwoners is het mogelijk om naar eigen vermogen mee te doen in de samenleving
- Meer voorzieningen zijn goed toegankelijk, fysiek en digitaal (Inclusie)
- Meer inwoners ervaren goede gezondheid en welbevinden
- Uitbreiding van Interactie Sportbedrijf Ermelo B.V. met het nieuwe sportcentrum Zanderij

Het lokaal plan basisvaardigheden 2023-2027 is vastgesteld. Dit plan is een aanvulling op en uitvoering van het Regioplan basisvaardigheden 2024-2027. Het lokaal plan geeft aan waar de komende jaren aan wordt gewerkt aan de hand van vijf thema's. De activiteiten binnen deze thema's richten zich op het vinden en bereiken van de doelgroep om passende hulp aan te bieden en op het vergroten van bewustwording bij betrokken organisaties.

Sportcentrum Zanderij is geopend en er is invulling gegeven aan het sportakkoord 2024. Ook is de Cultuuraanpak 2021-2024 geëvalueerd en de Cultuuraanpak 2025-2028 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Bestaanszekerheid en perspectief op (on) betaald werk

Wat wilden we bereiken?

Vergroten bestaanszekerheid

Vergroten van bestaanszekerheid

Wat zouden we doen in 2024?

We vergroten de bestaanszekerheid

- Minder huishoudens leven onder 120% van de bijstandsnorm
- Minder inwoners met problematische schulden
- Intergenerationele armoede wordt vaker doorbroken

Minder huishoudens leven onder 120% van de bijstandsnorm:
Inkomensondersteunende regelingen zijn beter vindbaar door de flyer met daarop alle minimaregelingen voor volwassenen en jeugd.
De verkenning naar de effecten van het huidige minimabeleid is in 2024 gestart (Minima Effect Rapportage). De afronding is vertraagd, maar wordt verwacht in het eerste kwartaal 2025.

Minder inwoners met problematische schulden:
De doorontwikkeling van de dienstverlening in het Steunpunt Financiën is van start gegaan, waarbij extra aandacht is voor nazorg.
Voor de vroegsignalering schulden zijn de coördinatoren van het Steunpunt Financiën toegerust met een training om de vroegsignalering nog effectiever vorm te geven.

Intergenerationele armoede wordt vaker doorbroken:
Het Jeugdfonds Sport en Cultuur en St. Leergeld zien een toename in het aantal aanvragen. Dit betekent dat meer kinderen meedoen in de samenleving en het risico op sociale uitsluiting wordt voorkomen.

Wat wilden we bereiken?

Meedoen naar vermogen

Werkzoekenden doen naar vermogen mee in de samenleving.

Wat zouden we doen in 2024?

We stimuleren meedoen naar vermogen

- In de bijstand zitten alleen inwoners met minder dan 100% arbeidsvermogen
- Van werkzoekenden die binnen twee jaar betaald werk bij een reguliere werkgever kunnen aanvaarden, stroomt 50% uit naar werk, waarvan 80% structureel
- Voor meer doelgroepen met een loonwaarde tot 70% wordt loonkostensubsidie (LKS) ingezet
- Meer jeugdigen stromen uit naar een participatieplek die aansluit bij hun vermogen (vervolgopleiding, betaalde baan of vorm van dagbesteding)
- Meer jongeren vinden een passende opleiding die aansluit op de kanssectoren

In 2024 hebben we een Europese subsidie aangevraagd voor extra begeleiding van inwoners met een uitkering in de categorie Meedoen. Voor deze groep zijn de eerste stappen vaak het opbouwen van activiteiten en een netwerk. Vanaf juli 2024 is de extra begeleiding gestart, wat heeft geleid tot extra activiteiten door inwoners in de doelgroep. Daarnaast hebben we inwoners kunnen helpen met het vinden van de juiste route voor de vragen waar ze mee zitten.

In 2024 hebben we in het kader van de pilot rechtmatigheid inwoners gesproken die afgelopen jaren geen wijzigingen hebben doorgegeven over hun uitkering. In de gesprekken kon aandacht worden besteed aan informatie over de minimaregelingen, over veranderd beleid en welke zaken inwoners moeten doorgeven. Ook volgde uit het gesprek soms een hervatting van begeleiding richting (vrijwilligers)werk.

In 2024 zijn er 4 actielijnen uitgezet in het kader van de doorontwikkeling van de Sluitende aanpak jongeren. Bij partners die werken in de praktijk is opgehaald wat de knelpunten zijn en hoe de integrale samenwerking bevorderd kan worden. Zo zijn er overlegstructuren gepland om de samenwerking tussen de doorstroomcoaches en de klantmanagers jongeren te bevorderen. Daarnaast zijn er overleggen gepland en afspraken gemaakt met o.a. de scholen om een doorlopende lijn te creëren van onderwijs richting de arbeidsmarkt.

In 2024 is in Ermelo de laatste themasessie georganiseerd om lokaal binnen Ermelo een participatieprogramma te ontwikkelen waarmee inburgeraars in de Z-route zelfstandiger worden en actiever deelnemen aan de Nederlandse samenleving. Naar aanleiding van deze themasessie heeft Welzijn Ermelo een voorstel gedaan om invulling te geven aan het participatieonderdeel in de Z-route. In 2024 hebben gesprekken met Welzijn Ermelo en Meerinzicht plaatsgevonden om samen tot een overeenkomst te komen. De verwachting is dat dit traject in maart 2025 van start kan gaan.

Wat wilden we bereiken?

Goede ondersteuning

Ondersteuning aan werkzoekenden biedt perspectief op (on)betaald werk.

Wat zouden we doen in 2024?

We ondersteunen werkzoekenden

- We differentiëren het bijstandsbestand in de categorieën, ‘werk, meedoen en ondersteuning’ en passen onze dienstverlening hierop aan
- Meer inwoners vinden (onbetaald) werk via re-integratie op basis van hun arbeidsvermogen, capaciteiten en talenten (bestandsanalyse nodig als basis)
- Meer bijstandsgerechtigden worden ondersteund naar vrijwilligerswerk of sociale participatie
- Meer ondernemers voelen zich ontzorgd als zij werkzoekenden vanuit de bijstand in dienst nemen
- Elke aanbesteding met een arbeidscomponent heeft een SROI-paragraaf

In Q3 2024 is het registratiesysteem aangepast en opnieuw gevuld met informatie om de indeling in 'werk, meedoen en ondersteuning' mogelijk te maken. Deze informatie leidt tot betere dienstverlening aan de inwoner doordat we gerichtere trajecten kunnen ontwikkelen. De inzichten hieruit worden meegenomen in de monitor sociaal domein.

Werk is soms het beste medicijn. We hebben in 2024 ingezet op dienstverlening aan inwoners waarbij de belemmering naar werk een psychische oorzaak heeft. Met specialistische begeleiding, in samenwerking met GGZ, proberen we inwoners te begeleiden naar duurzaam werk. Deze inzet is mogelijk door ondersteuning vanuit de arbeidsmarktregio.

Na de start van de accountmanager in 2024 zijn er twee bijeenkomsten geweest in het kader van inclusief ondernemen. Bij de bedrijfskring is tijdens de lunchbijeenkomst een presentatie gegeven aan ondernemers. Bij de dag van de ondernemer was het thema inclusief ondernemerschap wat werd gecombineerd met het ondernemersontbijt. Daarnaast zijn er met verschillende werkgevers in diverse branches gesprekken gevoerd en geadviseerd over de regelingen die lokaal en regionaal ingezet worden.

Meer kennis en bekendheid over SROI zorgt voor een hoger rendement en is in 2024 terug te zien in de resultaten en de positieve voorbeelden. Binnen inkoop wordt SROI standaard meegenomen bij aanbestedingen vanaf de voorgestelde drempelwaarde.

Zelfstandig thuis

Wat wilden we bereiken?

Gezonde en veilige leefomgeving

Gezonde en veilige woonomgeving voor iedereen met passend woningaanbod voor alle inwoners.

Wat zouden we doen in 2024?

We richten een passende leefomgeving in

- Betere inrichting van de leefomgeving en de bereikbaarheid van voorzieningen dragen bij aan de zelfstandigheid van ouderen
- Meer kwetsbare inwoners wonen met behulp van ondersteuning zelfstandig in de wijk (van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is gerealiseerd)
- Meer geschikte/levensloopbestendige woonvormen en/of woningen voor een inclusieve samenleving met aandacht voor diversiteit/diverse aandachtsgroepen
- Minder huiselijk geweld
- Efficiëntere inzet van ambulante zorg en mankracht
- Meer inzet op wijkgericht werken

We hebben uitwerking gegeven aan ontwikkelingen op woon- en omgevingsvraagstukken vanuit de uitvoering en het beleid sociaal domein. Voor meerdere woon/zorg initiatieven is vanuit het ruimtelijke domein input gevraagd en wordt geadviseerd vanuit de beleidskaders zoals door de raad vastgesteld. We zijn aan de slag gegaan met het formuleren van een Toetsingskader voor woonzorginitiatieven en/of maatschappelijke initiatieven voor zowel kleinschalige als grootschaligere projecten binnen de gemeente.

Vanuit de beweging herstelgericht werken en de ontwikkeling van een ecosysteem mentale gezondheid, wordt gewerkt aan andere oplossingen en benaderingen van GGZ problematiek. De herstelondersteunende gesprekken, gestart als pilot in 2023, zijn in 2024 gecontinueerd en breder uitgerold. Er is een regionaal Transformatieplan GEM / ecosysteem ingediend, in afwachting van uitkomsten van de landelijke onderhandelingen die de VNG voert over IZA.

In 2024 is het afsprakenkader Ouderenhuisvesting opgesteld, als voorloper op de Woonzorgvisie.

In 2024 is het convenant Wmo woningaanpassingen tussen Meerinzicht en Uwoon, Omnia Wonen ondertekend, met duidelijke en heldere afspraken over wie verantwoordelijk is voor woning aanpassingen (bestaand en nieuwbouw) en bepalingen van medische urgentie voor aandachtsgroepen.

In 2024 is een geactualiseerde Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld 2024-2028 vastgesteld, met aansluiting op de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. En is een Uitvoeringsagenda en lokaal actieplan aanpak huiselijk geweld ontwikkeld.

In 2024 is het eerste jaar dat ervaring is opgedaan in de Toekomsttuin Jeugd- en Gezinsbescherming. Inzicht en eenheid in werkwijzen, aan de hand van casuïstiek leren heeft centraal gestaan.

Tot slot hebben we een start gemaakt met de realisatie van de maatwerkwoningen in de gemeente voor inwoners die tijdelijk een prikkelarme woonomgeving nodig hebben.

Wat wilden we bereiken?

Tevreden zelfstandig

Inwoners wonen naar tevredenheid zelfstandig thuis.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten meer in op preventie en bewustwording rondom levensfasen

- Meer inzetten op preventie, vroegsignalering en bewustwording rondom levensfasen
- Minder mensen voelen zich eenzaam
- Minder mantelzorgers raken overbelast

We hebben diverse lokaal werkende organisaties in het Ermelose netwerk gefaciliteerd om lichte ondersteuning en vrijwillige- of informele inzet te kunnen continueren en een voldoende algemeen voorzieningenaanbod te hebben.

In het voorliggende preventieve veld is aangejaagd om informatie te bundelen, te stroomlijnen en beter op elkaar aan te laten sluiten. Hierdoor kunnen inwoners beter en doelgerichter bereikt worden met informatie en voorlichting.

De voorbereiding voor de ontwikkeling van een actuele Informatiegids vanuit de benadering van welzijn, zelf doen wat zelf kan, en positieve gezondheid is gestart.

Voor diverse groepen zijn er in de wijken inloopmogelijkheden en is er een activiteiten aanbod.

Voor mantelzorgers ontstaan (nieuwe) groepen en wordt ingezet op onderlinge contacten, voorlichting en uitwisseling.

Wat wilden we bereiken?

Gezond oud worden

Inwoners hebben regie over hun eigen leven en kunnen op een gezonde manier oud worden.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken aan ketensamenwerkingen

- Meer (kwetsbare) ouderen hebben regie over hun eigen leven
- Meer ouderen hebben een gezonde leefstijl

Als gemeente faciliteren en ondersteunen we de lokale sociale basis en steunstructuren in de informele zorg en het welzijnswerk. Er is beschikbaarheid en aanwezigheid van sociaal werkers, ouderenadvies en mantelzorg consulenten om advies te vragen en om op maat passende ondersteuning te vinden. We hebben regionaal binnen het netwerk Gezond Veluwe en de lokale stuurgroep aandacht gevraagd voor een welzijnsbenadering van zorgvragen, met aandacht voor positieve gezondheid.

Er is vanuit het regionaal Integraal Zorg Akkoord (IZA) een plan ingezet op de positionering van de welzijnsorganisaties richting medisch domein. Er is in dit kader in 2024 een position paper opgesteld vanuit de regionale welzijnsorganisaties, voor een duidelijkere positie en samenhang van taken vanuit het sociaal domein. Er zijn regionaal presentaties gehouden bij de medische partners over wat welzijnsorganisaties doen en betekenen.

In 2024 is gewerkt aan de ontwikkeling van een Verwijsloket bij het ziekenhuis Sint Jansdal met de verbinding naar Welzijn op Recept lokaal.

De lokale projectleider ketenaanpak Valpreventie is gestart in 2024.

De gemeenten - bij monde van de VNG - hebben zich eind 2024 teruggetrokken uit het Integraal Zorg Akkoord. De gevolgen en consequenties moeten nog nader in beeld gebracht worden.

Gemeente Ermelo heeft zich actief ingezet in 2024 voor een landelijke lobby om als gemeenten met zorginstellingen inzicht te geven in kosten die op de lokale situatie drukken. Dit om druk te zetten richting het Rijk om de gedecentraliseerde uitvoeringstaken met een passende compensatie te vergoeden.

Wat wilden we bereiken?

Tijdige en passende ondersteuning

Inwoners met een ondersteuningsvraag worden tijdig, passend en nabij ondersteund zodat zij (zo lang mogelijk) zelfredzaam zijn.

Wat zouden we doen in 2024?

We bieden ondersteuning

- Het door ontwikkelen van een lokale, brede toegang sociaal domein
- Met betere hulp en ondersteuning mogelijk maken dat meer inwoners op een goede manier zelfstandig kunnen (blijven) wonen
- Meer inwoners weten ondersteuning beter te vinden
- Cliëntondersteuning is beter beschikbaar en toegankelijk
- Inwoners ervaren maatwerk in de ondersteuning (voelen zich gehoord)
- Kwetsbare inwoners 16-27 jaar worden beter begeleid

In 2024 is gestart met de ontwikkeling van casusregie om complexe casussen met meerdere problemen beter te coördineren. Dit was noodzakelijk vanwege ontwikkelingen zoals de implementatie van het AVE (Aanpak Voorkomen Escalatie)-model en de persoonsgerichte aanpak (PGA). Omdat casusregie in de praktijk vaak niet goed werkte, is het begrip verder verduidelijkt en van duidelijke criteria voorzien. Zeven zorgaanbieders hebben deelgenomen aan een pilot, waarbij werkprocessen binnen de Wmo zijn aangepast en intervisie is georganiseerd om een uniforme uitvoering te waarborgen.

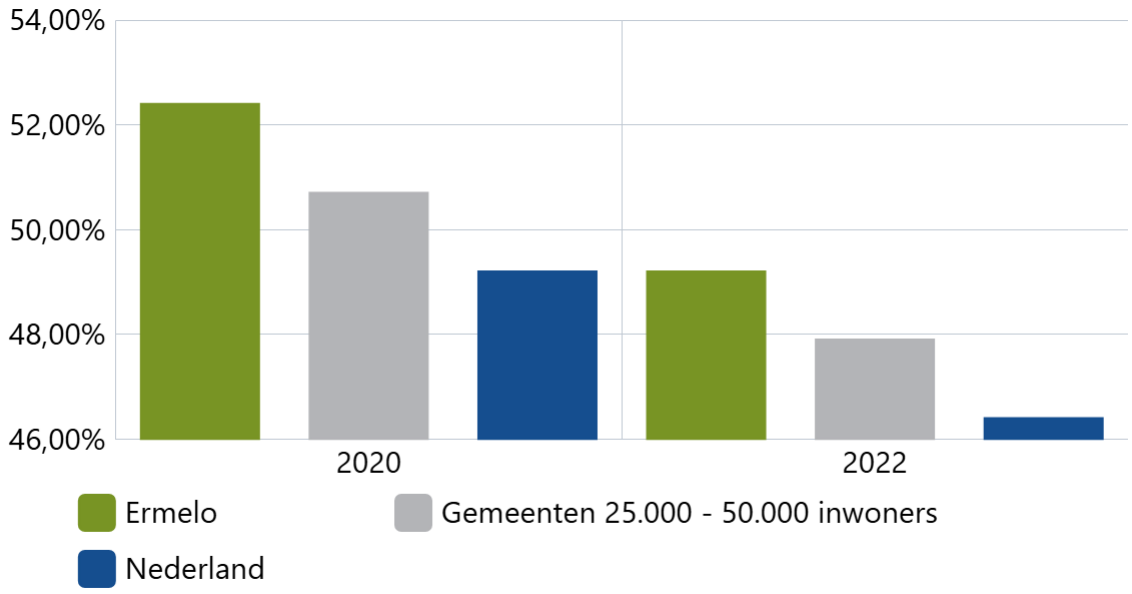
Er zijn in 2024 voorbereidingen getroffen om de werkwijze binnen de Wmo aan te passen. Hierbij is zowel het werkproces als de rol van de klantmanager gewijzigd. Hiermee zijn klantmanagers niet meer alleen verantwoordelijk voor het afgeven van indicaties, maar fungeren zij ook als opdrachtgever voor het monitoren en bijsturen van ingezette maatregelen. Er is ook geïnvesteerd op samenwerking met het sociaal team Ermelo, kennis van het lokale aanbod om naar te verwijzen, aansluiting op jeugdhulp en versterking

van de eigen deskundigheid en rolneming. Deze aanpassingen zorgen voor een effectievere en efficiëntere uitvoering van de Wmo, waarvan de verdere implementatie plaatsvindt in 2025.

In 2024 is een specifieke uitkering Versterking onafhankelijke cliëntondersteuning aangevraagd en toegekend. Beoogd is om scenario's te ontwikkelen voor de doorontwikkeling van de positie en toegankelijkheid van de onafhankelijke cliëntondersteuning, als onderdeel van de ontwikkeling van de Brede Toegang. Het project is eind 2024 gestart en loopt door in 2025.

Indicatoren programma Samen Leven in Ermelo

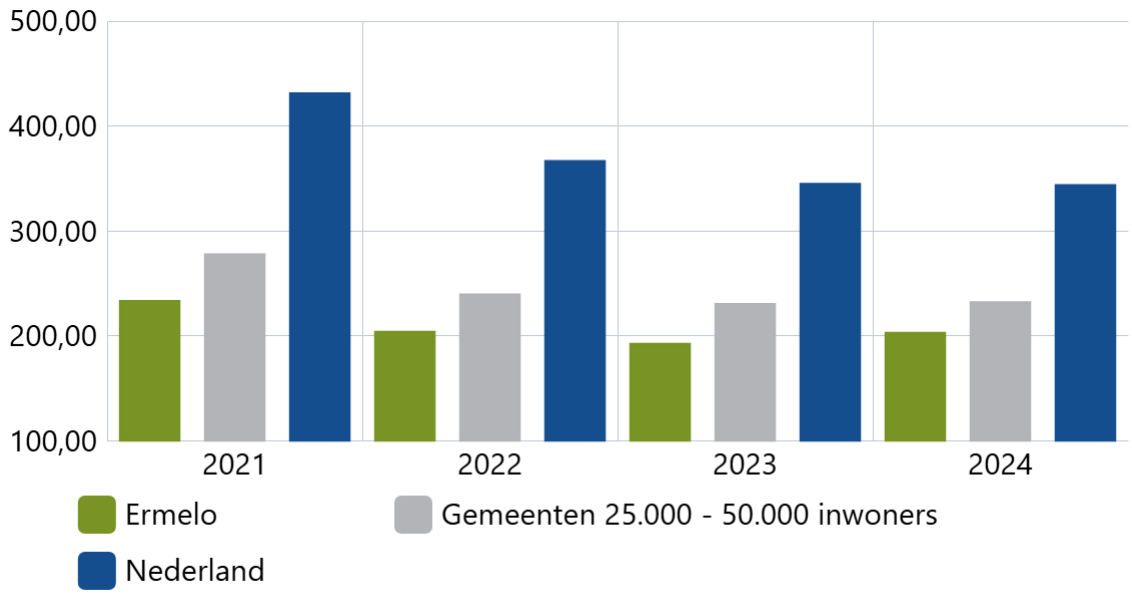
Niet-sporters

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2020	2022
Ermelo	52,40%	49,20%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	50,70%	47,90%
Nederland	49,20%	46,40%

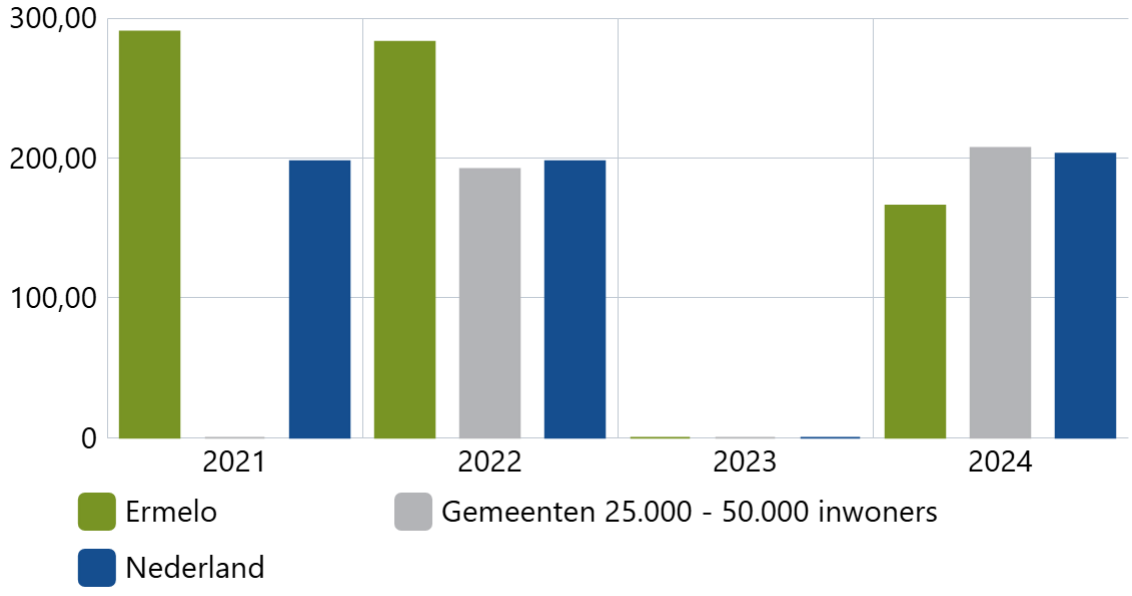
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	233,20	203,80	192,30	202,80
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	277,70	239,40	230,30	232,10
Nederland	431,20	366,70	344,80	343,60

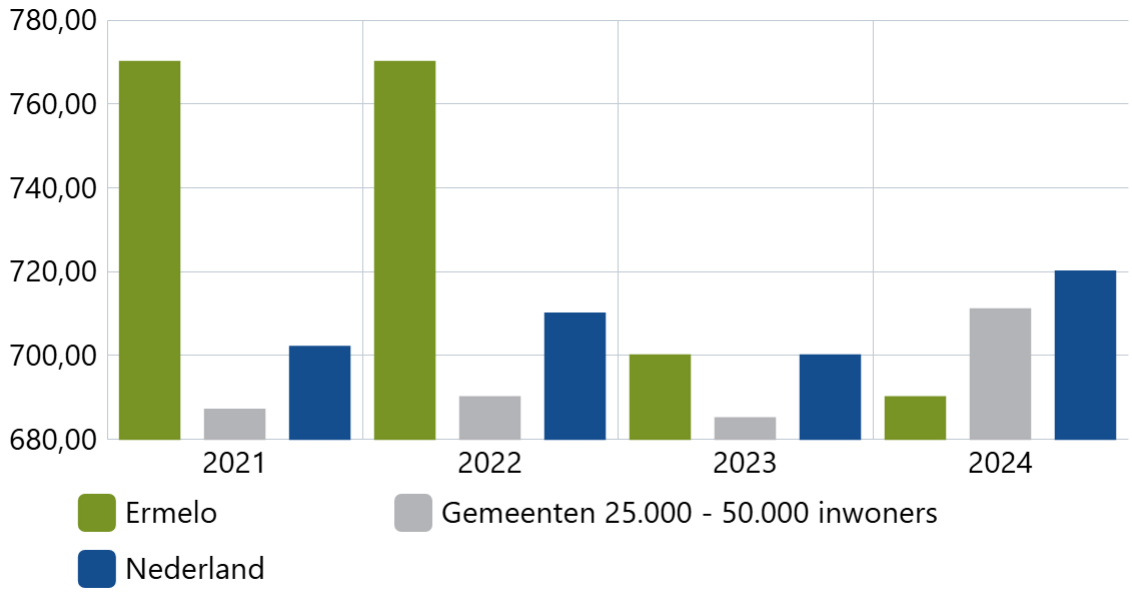
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	290,30	282,90	0,00	165,90
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	0,00	192,00	0,00	207,10
Nederland	197,70	197,70	0,00	203,10

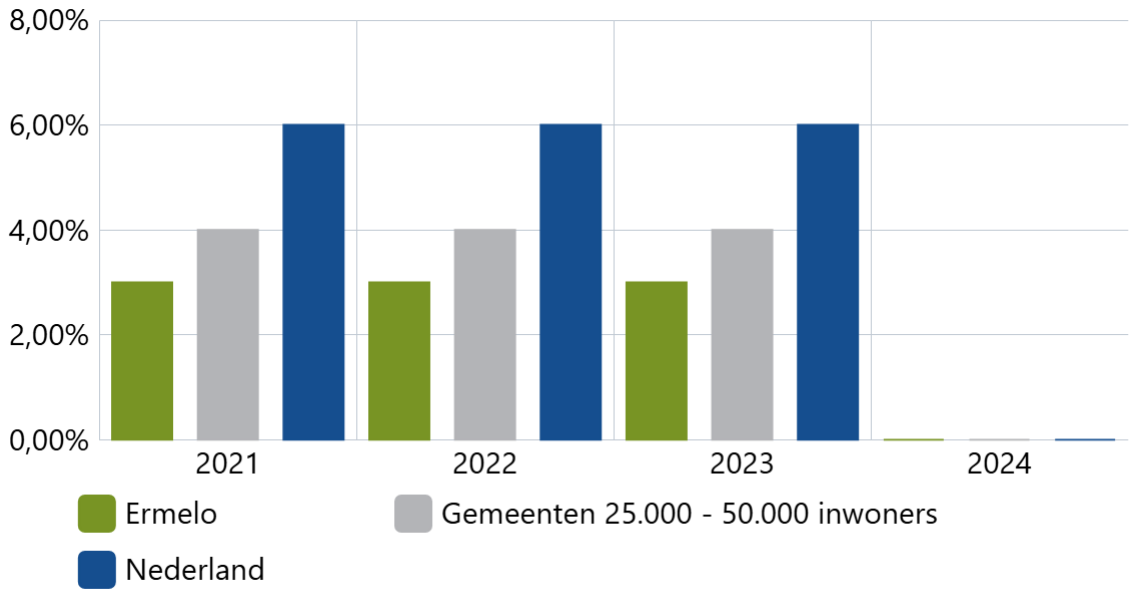
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	770,00	770,00	700,00	690,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	687,00	690,00	685,00	711,00
Nederland	702,00	710,00	700,00	720,00

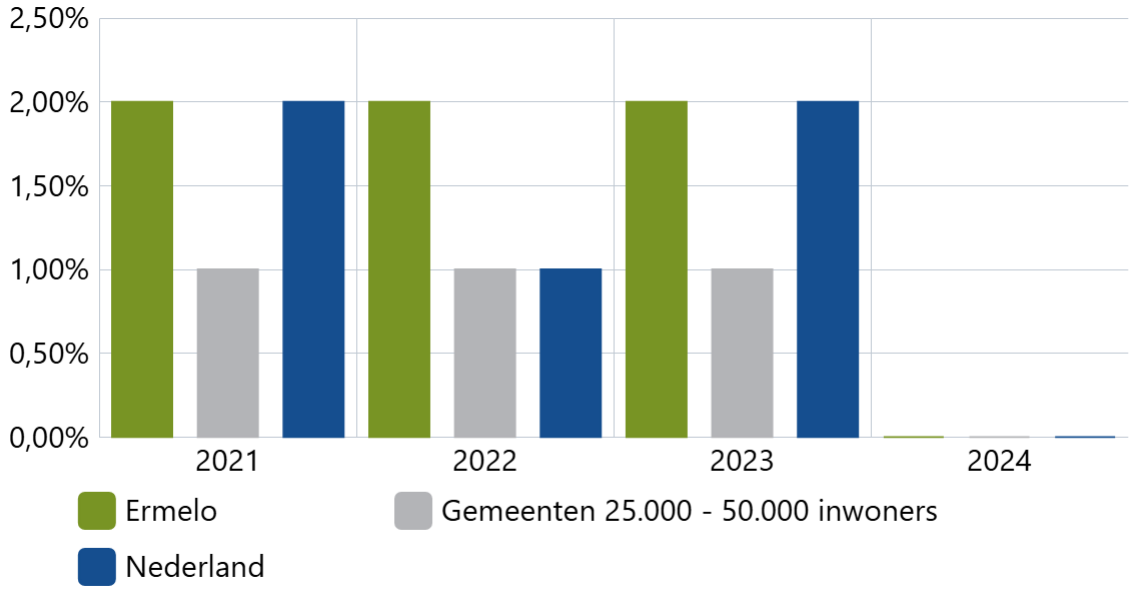
Kinderen in uitkeringsgezin

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	3,00%	3,00%	3,00%	0,00%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	4,00%	4,00%	4,00%	0,00%
Nederland	6,00%	6,00%	6,00%	0,00%

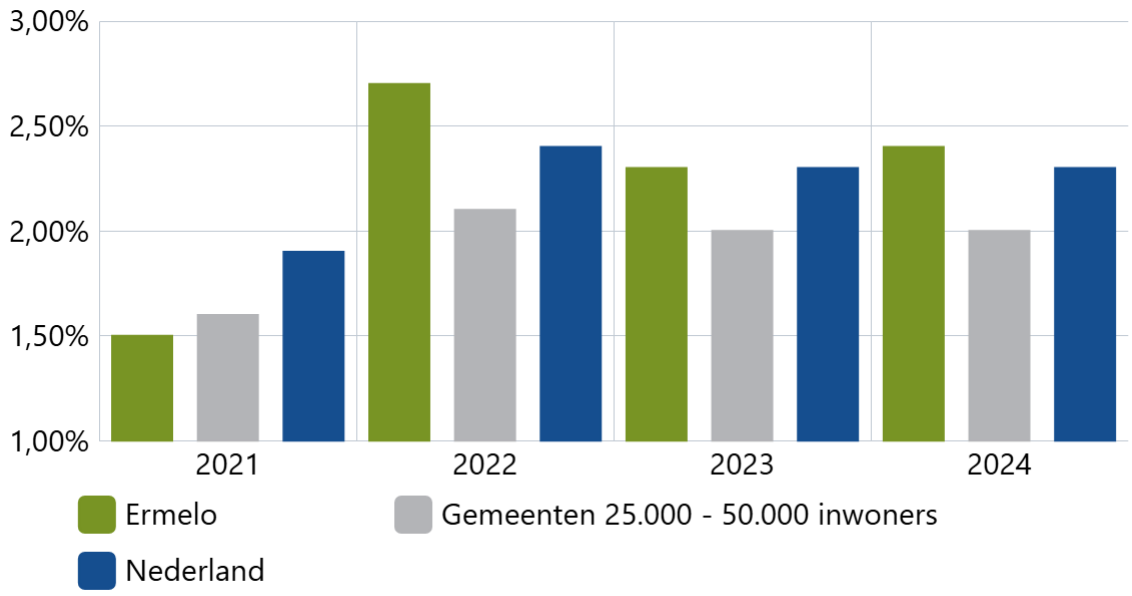
Werkloze jongeren

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	2,00%	2,00%	2,00%	0,00%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	1,00%	1,00%	1,00%	0,00%
Nederland	2,00%	1,00%	2,00%	0,00%

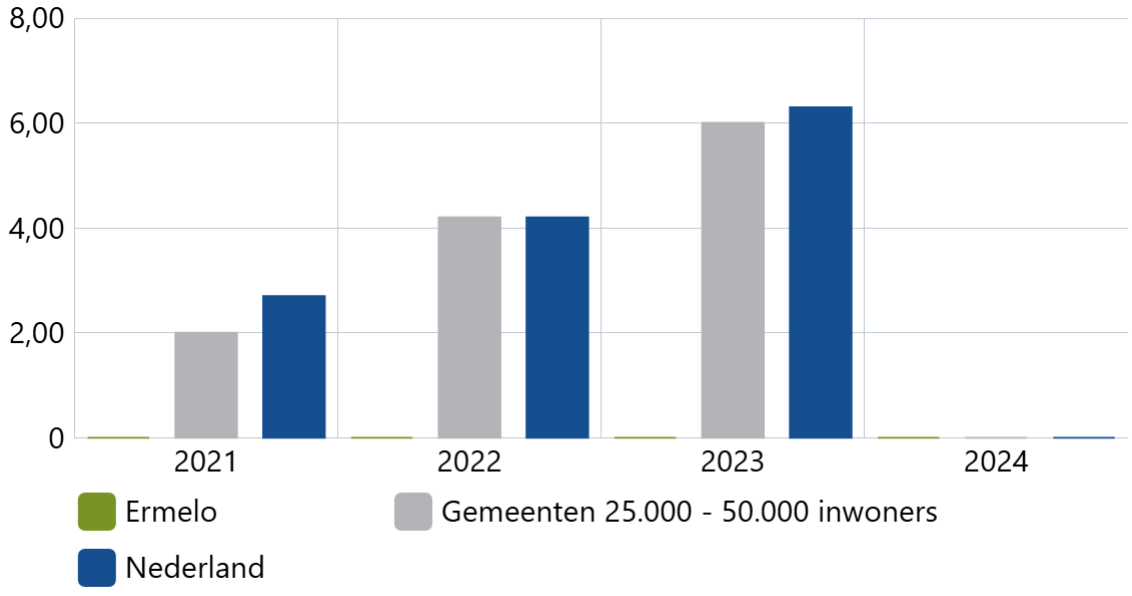
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	1,50%	2,70%	2,30%	2,40%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	1,60%	2,10%	2,00%	2,00%
Nederland	1,90%	2,40%	2,30%	2,30%

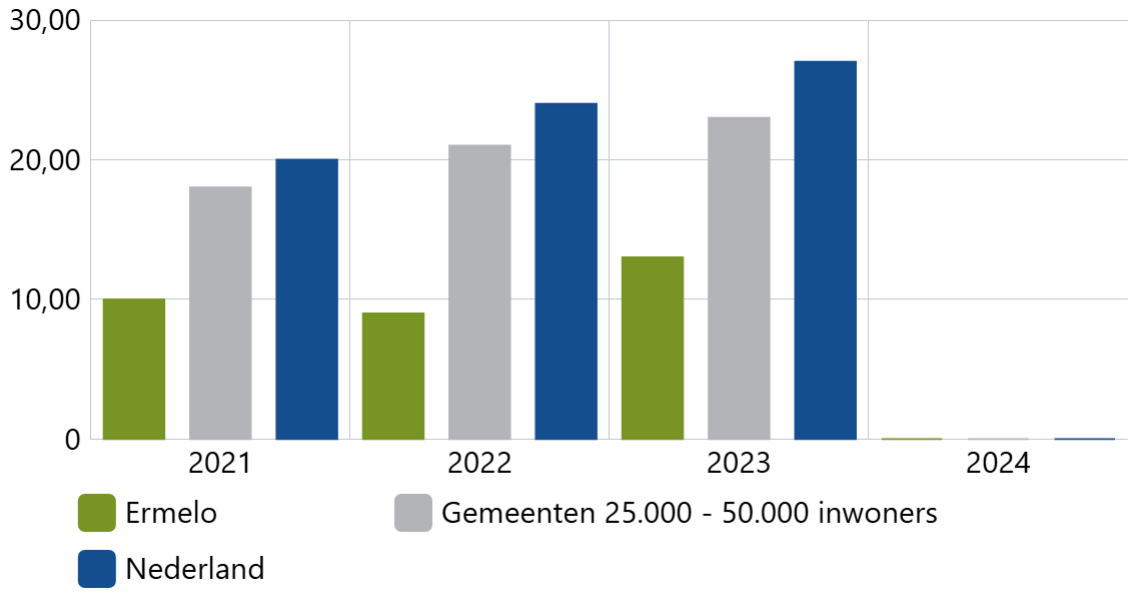
Absoluut verzuim

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	0,00	0,00	0,00	0,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	2,00	4,20	6,00	0,00
Nederland	2,70	4,20	6,30	0,00

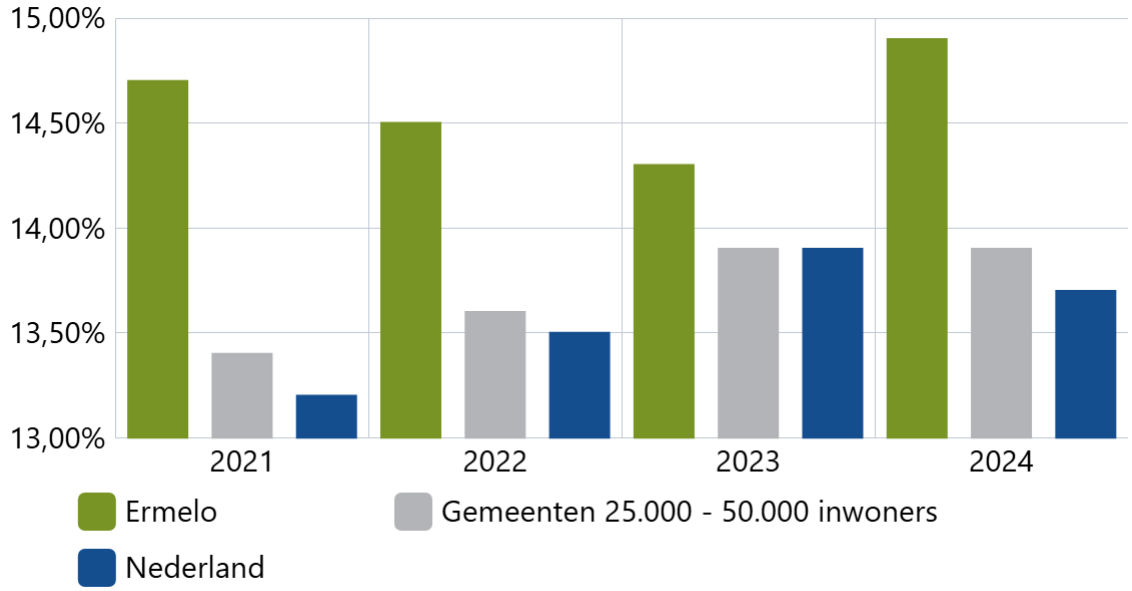
Relatief verzuim per 1.000 inwoners

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	10,00	9,00	13,00	0,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	18,00	21,00	23,00	0,00
Nederland	20,00	24,00	27,00	0,00

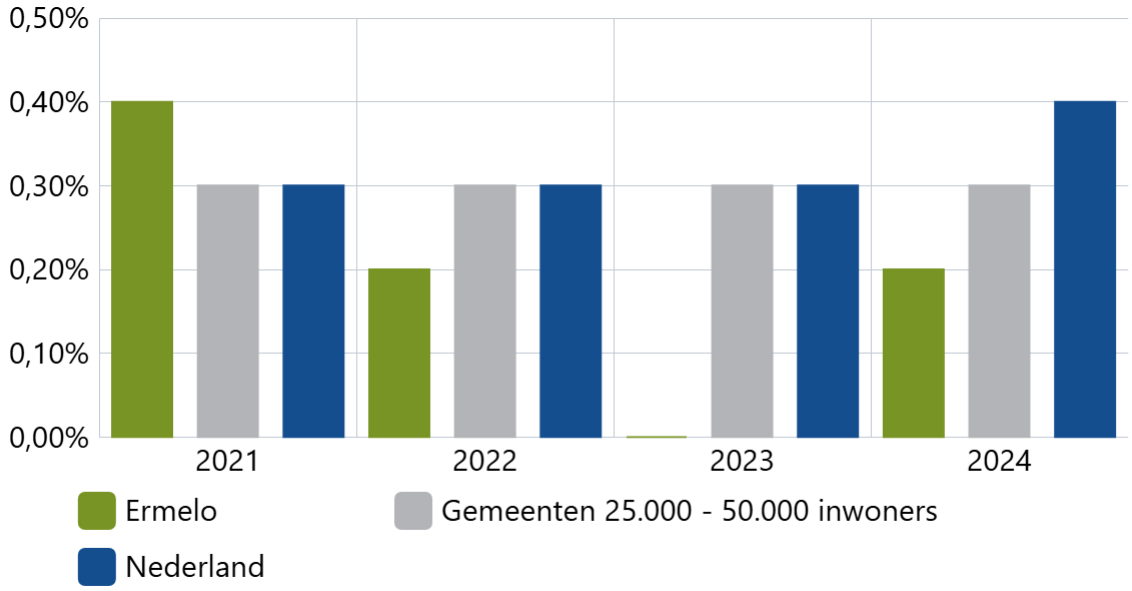
Jongeren met jeugdhulp in % van alle jongeren tot 18 jaar

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	14,70%	14,50%	14,30%	14,90%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	13,40%	13,60%	13,90%	13,90%
Nederland	13,20%	13,50%	13,90%	13,70%

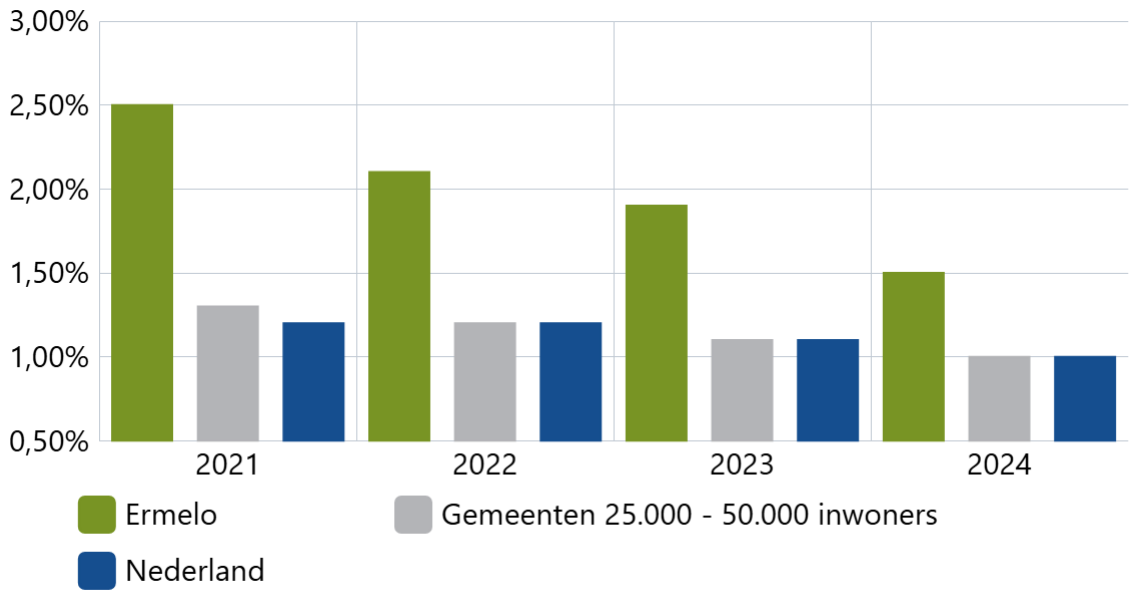
Jongeren met jeugdreclassering

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	0,40%	0,20%	0,00%	0,20%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	0,30%	0,30%	0,30%	0,30%
Nederland	0,30%	0,30%	0,30%	0,40%

Jongeren met jeugdbescherming

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	2,50%	2,10%	1,90%	1,50%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	1,30%	1,20%	1,10%	1,00%
Nederland	1,20%	1,20%	1,10%	1,00%

Verbonden partijen programma Samen Leven in Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Leven in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)
- Inclusief Groep N.V.
- Interactie
- Meerinzicht (MIZ)

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Leven in Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Bedragen x €1.000

Samen Leven in Ermelo	Primitieve begroting 2024	Begrotingswijzigingen 2024	Begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat 2024
Baten					
Kansrijk opgroeien	**586**	**1.145**	**1.731**	**1.722**	**-9**
Op weg naar samenredzaamheid	**1.122**	**849**	**1.971**	**1.974**	**3**
Perspectief op (on)betaald werk	**6.444**	**4.414**	**10.858**	**11.047**	**189**
Zelfstandig thuis	**134**	**1.350**	**1.484**	**1.677**	**193**
Totaal Baten	**8.286**	**7.758**	**16.044**	**16.420**	**376**
Lasten					
Kansrijk opgroeien	**-18.285**	**1.048**	**-17.237**	**-17.980**	**-743**
Op weg naar samenredzaamheid	**-8.144**	**-690**	**-8.834**	**-9.044**	**-210**
Perspectief op (on)betaald werk	**-13.698**	**-3.977**	**-17.675**	**-16.711**	**964**
Zelfstandig thuis	**-9.339**	**-796**	**-10.135**	**-9.545**	**590**
Totaal Lasten	**-49.466**	**-4.415**	**-53.881**	**-53.281**	**600**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-41.180**	**3.343**	**-37.837**	**-36.862**	**975**
Saldo programma Samen Leven in Ermelo	**-41.180**	**3.343**	**-37.837**	**-36.862**	**975**

Programma Samen Wonen in Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning ‘breed’ geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico’s.

Verkeer en Vervoer

Wat wilden we bereiken?

Verkeer en vervoer

We willen uitvoering geven aan het nog vast te stellen uitvoeringsprogramma van de mobiliteitsvisie en het wegenbeheerplan. We willen zorgen voor een veilige, duurzaam ingerichte, groene en vitale omgeving waarbij de bereikbaarheid hoog is.

Wat zouden we doen in 2024?

We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan van de mobiliteitsvisie

We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan dat tot 2032 loopt. Er zal een nieuw wegenbeheerplan opgesteld worden. We zijn betrokken bij veel (bouw)ontwikkelingen. We vervolgen het traject met ProRail en Nijkerk om de spoorwegovergangen veiliger te maken, willen starten met de aanleg van het fietspad Zeeweg-Schaapsdijk en bereiden de herinrichting van de Oude Telgterweg bij de Zanderij verder voor.

We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan dat tot 2032 loopt. Het wegenbeheerplan wordt in 2025 opgesteld. We blijven en zijn betrokken bij veel (bouw)ontwikkelingen. We vervolgen het traject met ProRail en Nijkerk om de spoorwegovergangen veiliger te maken, de aanleg van het fietspad Zeeweg-Schaapsdijk is gestart en bereiden de herinrichting van de Oude Telgterweg bij de Zanderij verder voor.

De stikstofuitspraak van de Raad van State in december 2024 bemoeilijkt de uitvoering. De impact van de uitspraak wordt nader uitgewerkt in 2025.

Ruimtelijke Ordening

Wat wilden we bereiken?

Markt 2.0

We willen dat de Markt een aantrekkelijke invulling krijgt. Hierin wordt voorzien door de uitbreiding van winkelruimte, parkeerruimte en de opwaardering van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Wat zouden we doen in 2024?

We vervolgen het proces van de herinrichting van de Markt

In 2024 wordt het definitieve ontwerp voltooid. Vervolgens worden de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd afhankelijk van parkeerdruk en de bouwactiviteiten van Borghese aan de zuidzijde van de Markt.

Het definitieve ontwerp is voltooid en door de raad vastgesteld. Vooruitlopend heeft de Plus alle werkzaamheden afgerond en zal naar verwachting Borghese in 2025 hiermee beginnen. De werkzaamheden om de openbare ruimte aan te pakken staan op moment van schrijven uit via het inkoopproces.

Wat wilden we bereiken?

Veldwijk

De ontwikkeling Veldwijk bestaat uit verschillende deelgebieden:
Deelgebied A, C en D: willen we ontwikkelen tot een gebied waar het goed en fijn wonen is.
Daarom wordt er door de ontwikkelaar een plan ontwikkeld voor de bouw van de woningen en de aanleg van het openbaar gebied. De gemeente begeleidt en toetst dit plan.
Deelgebied B: Hier willen we mogelijk maken dat er een Zorgpark voor GGz-Centraal wordt gecreëerd met plek voor de huidige bewoners van het zorgpark én toekomstige bewoners.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten in op de verdere ontwikkeling van de verschillende deelgebieden op Veldwijk

Deelgebied A: We gaan de plannen van de ontwikkelaar begeleiden, toetsen en faciliteren zodat er woningen kunnen worden gerealiseerd en een kwalitatief hoogwaardig openbaar gebied kan worden overgenomen.

Deelgebied B: We hebben het ruimtelijk kader vastgesteld en de bouwplannen die door GGz of ontwikkelaars worden ingediend worden daaraan getoetst. Het openbaar gebied wordt door GGz-Centraal aangelegd en we zorgen ervoor dat het een goed en duurzaam aangelegd gebied wordt wat we op termijn kunnen overnemen.

Deelgebied C en D: We gaan samen met de eigenaar van de grond, GGz Centraal, de voorbereidingen treffen voor de herontwikkeling van de deelgebieden C en D zodat ook voor die deelgebieden een plan kan worden ontwikkeld en gereed kan worden gemaakt voor de bouw van woningen en de aanleg van groen en wegen.

Deelgebied A: de plannen van de ontwikkelaar zijn uitgewerkt. De woningen worden in 2025 en 2026 gebouwd. Het plan voor het openbaar gebied is verder uitgewerkt.

Deelgebied: GGz-Centraal gaat het openbaar gebied aanleggen, de aanvraag om bouwvergunningen voor de woningen wordt door de ontwikkelaar voorbereid. Voor wat betreft het zorggedeelte: de ouderenhuisvesting is nagenoeg opgeleverd.

Deelgebied C en D: Dit proces loopt vertraging op door natuuronderzoeken. Ook moet door GGz-Centraal worden onderzocht in hoeverre stikstof hier een rol speelt. We zullen hierbij als gemeente faciliterend zijn.

Wat wilden we bereiken?

Voormalige Calluna-terrein en Balverszaal

Op het terrein van het voormalige Calluna-terrein en de Balverszaal wordt een gebied gerealiseerd waarin verschillende nieuwe en bestaande functies (o.a. onderwijs, wonen) onderling goed op elkaar aansluiten. De oude sportaccommodaties worden hierbij gesloopt. Bij de planvorming zoeken we aansluiting bij andere ontwikkelingen in Ermelo Zuid-West.

Wat zouden we doen in 2024?

We verkennen de toekomstige mogelijkheden voor het Callunaterrein en de Balverzaal

De toekomstige mogelijkheden voor beide locaties worden in beeld gebracht en er wordt een haalbaarheidsanalyse uitgevoerd. Voor beide locaties ligt de focus op het verkennen van mogelijkheden voor woningbouw en eventuele aanvullende functies, zoals onderwijs.

De uitvoering hiervan is volgens planning verlopen.

Wat wilden we bereiken?

De Enk

We maken de bedrijvigheid binnen de Enk toekomstbestendiger. Hiervoor hanteren we twee fasen, waarin fase 1 al in uitvoering is. Fase 2 is het verplaatsen van de Hema en het (waar mogelijk) ontwikkelen van een supermarkt.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten in op het vestigen van een supermarkt in de Enk

Zodra de anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer is getekend, worden ruimtelijke procedures opgestart voor het verplaatsen van de Hema en de vestiging van een supermarkt.

De Jumbo supermarkt wil zich niet vestigen in het Hema pand. De Hema heeft zich teruggetrokken. In 2024 hebben er dan ook geen werkzaamheden plaatsgevonden voor het verplaatsen van de Hema en is dit project gestopt. Dit staat los van andere ontwikkelingen in winkelcentrum de Enk.

Wat wilden we bereiken?

Hart van Horst

Voor dit gebied zetten we in op het realiseren van woningbouw aanvullend op het ontwikkelingsperspectief Horst en Telgt. Dit traject volgt uit de eerder opgestelde visie voor Horst en Telgt.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken aan het opstellen van een stedenbouwkundige uitwerking voor Hart van Horst

We werken aan het opstellen van een definitieve stedenbouwkundige uitwerking voor het gebied. Daarbij wordt ook gewerkt aan ontwikkelstrategie en wordt een omgevingsplan opgesteld.

De Ontwerp Visie stedenbouwkundige uitwerking heeft ter inzage gelegen, er zijn 18 zienswijzen ingediend. De zienswijzen worden beantwoord bij vaststelling van de visie. De Ontwerp Visie stedenbouwkundige uitwerking is doorberekend en er is een ontwikkeladvies afgegeven. De visie wordt voorbereid om ter vaststelling aan de raad te worden aangeboden.

Wat wilden we bereiken?

(Her)ontwikkeling Raadhuisplein

We vervangen de panden aan het Raadhuisplein 8 en 10 en Stationsstraat 118. Hierbij blijft wonen de hoofdfunctie, maar zullen ook aanvullende functies worden gerealiseerd.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten een tender uit voor de ontwikkeling Raadhuisplein

Nadat er een tender is uitgezet, kunnen ontwikkelaars zich melden. De inschrijvingen worden getoetst aan de gestelde voorwaarden. Vervolgens wordt er een keuze gemaakt voor een ontwikkelaar, waarna de

vervolgstappen tot een definitieve invulling worden gezet. Eén van deze stappen is het overdragen van de grond.

De tender is uitgeschreven en biedingen zijn gedaan. De beoordeling van de biedingen is echter doorgeschoven naar januari 2025 waardoor we in de tijd zijn uitgelopen met 2 maanden.

Wat wilden we bereiken?

De Boskamer

In gebied de Boskamer saneren we de gronden en opstallen, waar mogelijk in samenwerking met grondeigenaren. Hierbij onderzoeken we welke functies in de toekomst mogelijk zijn, zoals wonen en werken.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken aan de voorbereiding van de sanering van de Boskamer

Er wordt verder gewerkt aan de voorbereiding van de sanering. Het tempo van deze ontwikkeling is sterk afhankelijk van de uitkomsten van flora- en faunaonderzoeken. Op basis van de reeds beschikbare visie van het gebied wordt een omgevingsplan opgesteld.

De voorbereiding van de sanering is afgerond en de natuurvergunningen zijn verkregen. De asbestdakplaten van de gemeentelijke opstallen zijn verwijderd. De sloop van de laatste schuur is nog niet mogelijk vanwege een constructief probleem, er wordt gezocht naar een oplossing. Het omgevingsplan is in voorbereiding. De bodemsanering wordt in 2025 uitgevoerd. De periode waarbinnen werkzaamheden mogen plaatsvinden wordt sterk bepaald door de afgegeven natuurvergunningen.

Wat wilden we bereiken?

Zoekzones grootschalige woningbouw

We verkrijgen inzicht in locaties waar op termijn grootschalige woningbouw (meer dan 50 woningen) mogelijk is en maken daarvoor een plan.

Wat zouden we doen in 2024?

We onderzoeken welke potentiële locaties er zijn voor toekomstige (grootschalige) woningbouw

Op basis van de uitkomsten van het verdiepende onderzoek, stellen wij een vervolgproces voor. Hierbij wordt een koppeling gelegd met de Omgevingsvisie. Het uiteindelijke doel is om een onafhankelijk stedenbouwkundig ontwerp op te stellen voor een zone met grootschalige woningbouw met bijbehorend communicatie- en participatietraject.

In 2024 is er een start gemaakt met het proces voor een nieuwe omgevingsvisie. Met dit proces wordt ingezet op een traject waarin keuzes worden gemaakt over onder andere de verstedelijkingsopgave van Ermelo, waarbij alle ruimtelijke claims in beeld worden gebracht. Het onderwerp grootschalige woningbouw wordt hier integraal in opgenomen. In 2025 wordt hier vervolg aangegeven op basis van de begin dit jaar aangenomen motie.

Wat wilden we bereiken?

Gebiedsvisie Buitengebied-Oost

We zetten in op het realiseren van een gebiedsvisie voor het Buitengebied-Oost. Het doel van deze visie is het behouden en versterken van de leefbaarheid in het gebied. Op deze manier haken we samen met de betrokkenen in het gebied in op de huidige ontwikkelingen.

Wat zouden we doen in 2024?

We ontwikkelen een gebiedsvisie voor het Buitengebied-Oost

De buurtvereniging Speuld neemt het voortouw in de ontwikkeling van de gebiedsvisie. De gemeentelijke rol bestaat primair uit meedenken, het bewaken van de kaders, de link met GEUS en het provinciale programma landelijk gebied. Wij zorgen ook voor het aanvragen van de subsidie en voor de verantwoording daarvan. Hiernaast regelt de gemeente het aanleveren van relevant materiaal zoals beleidskaders en draagt zorg voor het besluitvormingsproces.

De buurtvereniging heeft een concept Gebiedsvisie Speuld e.o. opgesteld. Dit proces is gefaciliteerd door de gemeente. De gebiedsvisie Speuld e.o. is in oktober 2024 door de buurtvereniging aangeboden aan het college. Vervolgens heeft het college kennisgenomen van deze visie en eind 2024 ter visie gelegd ter voorbereiding op bestuurlijke besluitvorming in 2025.

Wat wilden we bereiken?

Gebiedsperspectief GEUS

We ontwikkelen voor het gebied Garderen, Elspeet, Uddel en Speuld (GEUS) een goed toekomstperspectief. Het gebied bevindt zich in en rondom Natura 200 gebied en er is sprake van intensieve veehouderij. Gezamenlijk met de ondernemers denken we na over wat er moet gebeuren met de bestemming en de invulling van de ruimte. Hierin werken we samen met betrokken overheidspartijen (Barneveld, Nunspeet, Apeldoorn en het waterschap).

Wat zouden we doen in 2024?

We ontwikkelen een gebiedsperspectief voor GEUS

In 2023 is er een startnotitie gemaakt en deze vormt samen met de intentieovereenkomst tussen de overheidspartijen de start voor de verkenningsfase. De verkenningsfase levert in 2024 een door het gebied gedragen ambitiedocument op. Het ambitiedocument bestaat uit een integrale visie en plan op hoofdlijnen, ontwikkelstrategie en samenwerkingsovereenkomst.

De verkenningsfase heeft in 2024 geleid tot een gedragen integrale concept gebiedsvisie, ontwikkelstrategie en samenwerkingsovereenkomst. De definitieve visie + bijlagen wordt in Q1 en Q2 aangeboden aan de besturen van gemeenten, provincie en waterschap voor bestuurlijke besluitvorming.

Wat wilden we bereiken?

Visie Zandkamp

Voor het gebied de Zandkamp ontwikkelen we een visie. Deze ontwikkeling heeft een nauwe relatie met een onderzoek naar de toekomst van de gemeentewerf.

Wat zouden we doen in 2024?

We ontwikkelen een visie voor de Zandkamp

Zodra er duidelijkheid is over de toekomst van de Gemeentewerf kan de visieontwikkeling voor dit gebied worden opgestart.

In 2024 is de visie voor de Zandkamp niet opgestart, vanwege de relatie met de gemeentewerf. Het college heeft de raad in het najaar verzocht het raadsvoorstel voor de gemeentewerf van de agenda te halen. In samenwerking met Harderwijk wordt er gekeken naar een voorstel voor een gezamenlijke locatie. Op het moment dat er een besluit ligt over de definitieve locatie voor de gemeentewerf kan een afweging worden gemaakt of de visieontwikkeling wordt opgestart.

Wat wilden we bereiken?

Omgevingswet

We zetten ons in om de Omgevingswet goed te implementeren. Daarbij maken we onderscheid tussen de korte termijn (wat kan en moet er voor de ingangsdatum gebeuren) en de (middel)lange termijn (waarvoor hebben we langer de tijd). De nieuwe Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Ook biedt de Omgevingswet de mogelijkheid om met overzichtelijker regels de leefomgeving meer in samenhang in te richten. Het biedt daarnaast meer ruimte voor lokaal maatwerk en leidt tot een betere en op den duur snellere besluitvorming. Deze wet heeft impact voor inwoners en bedrijven, maar zeker ook op de gemeentelijke organisatie.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten de implementatie van de omgevingswet voort

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De daadwerkelijke implementatie duurt echter verschillende jaren. In de eerste periode focussen wij op processen die in het eerste kwartaal van 2024 moeten plaatsvinden. Het gaat met name over de werkwijze voor het aanvragen van omgevingsvergunningen. Daarnaast en daarna komt de nadruk meer te liggen op de beleidsmatige aspecten, zoals het opstellen van omgevingsplannen, het vertalen van de bruidsschat, etc.

Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd of hier wordt aan gewerkt. Het 1e deel van het omgevingsplan (Centrumgebied en Recreatieterreinen) wordt in maart 2025 ambtelijk afgerond. Het werkproces 'Verkennen en begeleiden initiatieven' wordt in het 1e kwartaal van 2025 afgerond.

Wat wilden we bereiken?

Erfgoed

We zetten ons in om het lokale erfgoed te behouden en beleefbaar te maken. Dit op basis van de Beleidsnotitie Monumentenzorg die in 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten in op het opnemen van monumenten in het omgevingsplan en het digitaliseren van erfgoed

Er wordt ingezet op het opnemen van monumenten in het omgevingsplan, het digitaliseren van erfgoed en het samenwerken met lokale en regionale organisaties en eigenaren van monumenten. Daarnaast gaan we de komende jaren met de betrokken eigenaren aan de slag met de planvorming voor de herbestemming en restauratie van meerdere (gemeentelijke) monumenten, onder andere op Veldwijk.

In 2024 is uitvoering gegeven aan de Beleidsnotitie Monumentenzorg 2022. Dit heeft onder andere geresulteerd in een verleende vergunning voor verbeteringen op het monumentale Landgoed Staverden en concrete plannen voor de herbestemming en restauratie van gemeentelijke monumenten De Heuvel en De Wissel op Landgoed Veldwijk. In 2024 is de subsidie voor onderhoud en restauratie van gemeentelijke monumenten volledig benut. In 2025 is hiervoor een PID opgesteld.

Wat wilden we bereiken?

Nota Grondbeleid

We actualiseren de nota uitgangspunten grondbeleid, zodat we een goed instrument in handen hebben om onze beleidsvoornemens te realiseren.

Wat zouden we doen in 2024?

We actualiseren de nota grondbeleid

In 2024 wordt na een onderzoek naar de actuele grondprijzen de nota uitgangspunten grondbeleid geactualiseerd. De verschillende instrumenten van het grondbeleid worden gewogen. Er wordt een afweging gemaakt tussen facilitaire en actieve grondpolitiek en de daarbij behorende financiële doorrekeningen zijn gemaakt.

Op 10 juli 2024 heeft de gemeenteraad de nota Grondbeleid 2024 en de bijbehorende nota uitgangspunten grondprijsbepaling vastgesteld. Tevens heeft het college de door de raad bij de Kadernota 2025 aangenomen motie overgenomen:

- De huidige bovengrens voor het afromen van de reserve Grondexploitatie van 2 miljoen euro te vervangen door een ondergrens van 2 miljoen euro, om te waarborgen dat erg geen gelden bedoeld voor woningbouw onnodig worden overgeheveld naar andere doeleinden.
- Een additionele 2 miljoen euro te storten in de reserve Grondexploitatie.

Wat wilden we bereiken?

Vitale Vakantieparken

Regionaal blijven we samenwerken met tien andere gemeenten en de provincie in het programma Vitale Vakantieparken Veluwe. Revitalisering geven we vorm langs twee sporen:

1. Het ontwikkelspoor: recreatieondernemers waar mogelijk ruimte geven voor innovatie en groei.
2. Het transformatie spoor: hierbij wordt bekeken of een transformatie naar andere functies wenselijk en mogelijk is.

De keuze voor een van beide sporen is onder meer afhankelijk van het recreatieve toekomstperspectief, de ligging, eigendomssituatie en wens van de parkeigenaren. De gebiedsgerichte aanpak richt zich op de verschillende deelgebieden: cluster Horst, cluster Drieërweg, cluster Strokel & Tonsel en Buitengebied. Voor de parken in het buitengebied wordt maatwerk gehanteerd.

Wat zouden we doen in 2024?

We ontwikkelen en transformeren vakantieparken

- Horst: 13 van de 14 recreatieparken binnen dit cluster hebben een woonbestemming gekregen. Daarmee zijn de transformaties afgerond. De komende periode wordt gewerkt aan het aanpassen van de infrastructuur.

- Drieërweg: Binnen het cluster Drieërweg liggen voornamelijk vitale, aantrekkelijke recreatieparken. Hier wordt ingezet op behoud en versterking van recreatie en wordt binnen het project 'Brandveiligheid en natuurversterking' gewerkt aan het vervangen van brandgevaarlijke beplanting.
- Strokel: Voor de parken in dit gebied willen we beleid ontwikkelen om een transformatie naar wonen mogelijk te maken.
- Tonsel: Voor de parken aan de Haspel en Eendenparkweg zetten we in op behoud van en terugbewegen naar recreatie en werken we binnen het project 'Uitvoeringsstrategie Tonsel' aan het verbeteren van de recreatieve uitstraling van het gebied. In 2024 is hiervoor een Visieschets vastgesteld.
- Buitengebied: Er is beleid ontwikkeld met mogelijkheden voor een transformatie naar wonen. We ondersteunen de parkeigenaren de komende jaren bij hun plannen.
- Horsterhoeve: Het bestemmingsplan voor De Horsterhoeve (realisatie van 265 nieuwe woningen) is in 2024 onherroepelijk geworden en de eerste werkzaamheden zijn gestart.
- Omgevingsplan Recreatieterreinen: We stellen een Omgevingsplan op voor alle recreatieterreinen dat meer ruimte en flexibiliteit geeft aan ondernemers en er tegelijkertijd voor zorgt dat andere waarden zoals natuur ook gerespecteerd blijven. In 2025 gaat het ontwerpplan ter inzage.

Bijna alle projecten lopen volgens planning. Het maken van beleid om een transformatie van de parken in cluster Strokel mogelijk te maken heeft in 2024 van het college geen prioriteit gekregen vanwege beperkte capaciteit bij RO. In Q1 2025 wordt dit opnieuw bekeken in het licht van de prioritering.

Kwaliteit openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

Openbaar groen

De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen in de openbare ruimte. Deze leveren een positieve bijdrage aan een groen Ermelo, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen op basis van de groenvisie. De groenvisie (2017) gaat in op de zes waarden van het groen in Ermelo:

1. De identiteit van onze leefomgeving;
2. Het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners en bezoekers;
3. Het behouden en versterken van biodiversiteit;
4. Het realiseren van een duurzame en klimaatbestendige gemeente;
5. Het bevorderen van een betrokken en leefbare samenleving;
6. Een gezonde lokale economie en de rol van groen daarin.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten in op duurzaam beheer en het verbeteren van de kwaliteit van het bomenbestand binnen de kaders van onze zorgplicht

We zetten in op het duurzaam beheren van de bomenstructuur en verbeteren van de kwaliteit van het bomenbestand. Met ons boombeheer voldoen we aan de wettelijke zorgplicht. Het beheer en onderhoud van het landschappelijk en stedelijk openbaar groen is vooral gericht op instandhouding. Vanaf 2018 wordt het stedelijk groen in het centrum op “A”-niveau onderhouden en het overige groen van Ermelo op "B"-niveau. De in 2023 bepaalde bezuiniging krijgt in 2024 invulling, hierbij kijken we kritisch naar de huidige en toekomstige inrichting en beeldkwaliteit. Gezocht wordt naar een eenvoudige en spaarzame groene inrichting, zodat het beheer daar waar mogelijk vereenvoudigd wordt.

Hoewel de onderhoudsniveaus afgelopen jaar zijn behaald. Signaleren we dat met de huidige budgetten het huidige onderhoudsniveau niet kunnen handhaven. Hierdoor vind overschrijding van de onderhoudsbudgetten plaats. In relatie tot de taakstelling is daarom een discussienota met wegen (civiel) opgesteld om hiervoor kaders op te halen voor nadere invulling. Daarnaast sloeg iepziekte in Ermelo West toe, om verspreiding te voorkomen (verplichting) zijn iepen en iepenopslag verwijderd, aansluitend zijn weer nieuwe bomen geplant. Groenrenovatie vond plaats aan het Ribespad en er zijn vanuit boombeheer circa 115 bomen gekapt en ruim 130 geplant. Het groen is conform het ontwerp buitenruimte aangelegd, het nieuwe groen wordt aan het beheerareaal toegevoegd.

Wat wilden we bereiken?

Bossen

Het hoofddoel van het bosbeheer in Ermelo is het kwalitatief en kwantitatief duurzaam in stand houden van het gehele bosareaal dat in bezit is van de gemeente. In het beheer wordt gestreefd naar een stabiel bos waarin de verschillende functies; natuur, recreatie, cultuurhistorie en houtoogst optimaal tot hun recht komen en voor toekomstige generaties geborgd zijn. E.e.a. is uitgewerkt in het beheerplan Bossen 2019-2023.

Wat zouden we doen in 2024?

We geven uitvoering aan het beheerplan bossen

We geven verdere uitvoering aan het beheerplan bossen. Duurzaam bosbeheer is beheren op, en voor, de lange termijn zonder de actuele (maatschappelijke) vraagstukken en uitdagingen uit het oog te verliezen. De uitgevoerde bosinventarisatie heeft aangetoond dat het wenselijk is om de komende beheerperiode met name in te zetten op bosverjonging. Om het bos gevarieerd naar soort en leeftijd te houden is een gefaseerde aanpak nodig. Onder andere met een SPUK-subsidie van de provincie krijgt de verjonging vorm.

De bosverjonging is voorbereid voor het uitvoeren van de SPUK-subsidie bosrevitalisatie. Houtoogst is uitgevoerd en eveneens weer voorbereid op duurzame en verantwoorde wijze waarbij het bosklimaat zoveel mogelijk in stand wordt gehouden.

Wat wilden we bereiken?

Heide

In de langetermijnvisie wordt geschetst dat de aanpak van het heidebeheer in Ermelo op basis van voortschrijdende inzichten verschillende fasen heeft doorlopen. Met de huidige kennis en inzichten zijn in de visie voor de komende 25 jaar de speerpunten in het beheer geformuleerd. Naast deze speerpunten worden de maatregelen voortgezet die in de afgelopen beheerperiode succesvol zijn gebleken. Aan de hand hiervan is een beheerplan opgesteld.

Wat zouden we doen in 2024?

We beheren de heide conform het heidebeheerplan

In 2024 zoeken we balans tussen natuur en recreatiedruk / toerisme. We streven naar het openhouden van het heidegebied. We bevorderen de biodiversiteit. We gaan de effecten van verzuring, verbossing, droogte en hitte tegen.

Voor de heideterreinen is een geactualiseerde langetermijnvisie en een nieuw beheerplan vastgesteld. Daarop volgend is een begrazingsplan voor het Houtdorper- en Speulderveld opgesteld en voor besluitvorming aan het bestuur voorgelegd. Ontwikkeling van de heide en het tegengaan van verbossing zijn hier leidend in. In het veld zijn diverse vrijwilligersgroepen alsook professionele aannemers actief geweest om de diverse heideterreinen open te houden. De begrazing van de Ermelosche heide door schapen van Stichting Schapedrift heeft hier ook een goed effect gehad.

Wat wilden we bereiken?

Begraafplaats

Behoud van de bijzondere en groene sfeer op de begraafplaats, door bij het beheer meer rekening te houden met de verschillen in ontwerp en sfeer in de verschillende delen van de begraafplaats. Het groen op de begraafplaats is ook onderdeel van de openbare ruimte waar ook biodiversiteit meer zichtbaar gemaakt kan worden. Op basis van grafuitgifte in het verleden, de sterfteprognose en de vrije capaciteit op de gemeentelijke begraafplaats Koningsvaren, is het noodzakelijk om ruimte te creëren voor minimaal 1.125 graven voor bepaalde tijd. Algemene graven en graven voor onbepaalde tijd zijn voldoende aanwezig.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten in op duurzaam beheer van de begraafplaats

De begraafplaats Koningsvaren wordt duurzaam beheerd aan de hand van de visie begraafplaats (2010-2025) en het beheerplan (2020-2024). De in 2023 ingezette renovatie van diverse groenvakken wordt voortgezet. We bewaken het kwaliteitsniveau en wanneer dit niet meer houdbaar is gaan we over naar renovatie en vervanging. In 2024 worden de plannen voor extra 1.125 graven verder uitgewerkt en waar mogelijk al gerealiseerd.

Het plan voor de extra 1.125 graven is uitgewerkt, hierover is een collegebesluit genomen. Uit de voorbereiding blijkt dat er extra middelen zijn benodigd voor realisatie. Ook is groenrenovatie op de begraafplaats uitgevoerd en zijn diverse bomen en nieuwe beplanting geplant.

Wonen

Wat wilden we bereiken?

Wonen

In het hybride-akkoord 2022-2026 hebben we de ambitie vastgelegd om van 2020 tot 2030 minstens 1.000 woningen te realiseren. Hierbinnen hebben we de volgende ambities: de helft van de nieuwe woningen moet sociale woningbouw zijn, de nieuwe woningen zijn bij voorkeur in of direct verbonden met de huidige bebouwde kom, de nieuwe woningen worden zo veel mogelijk beschikbaar gemaakt voor Ermeloërs en de woningen worden duurzaam gebouwd (zie onderdeel Duurzaamheid). Tot slot moet het vrijkomende terrein van Calluna benut worden voor (tijdelijke) woningbouw, totdat het bedrijventerrein van Kerkdennen uitgefaseerd is en een integraal plan gemaakt kan worden voor het hele gebied (zie onderdeel Ruimtelijke Ontwikkeling).

Wat zouden we doen in 2024?

We werken verder aan de uitvoeringsagenda van de Woonvisie

Ons lokale woonbeleid is vastgelegd in de Woonvisie Ermelo 2030: Exclusief wonen voor iedereen. Ook in 2024 werken we verder aan de uitvoeringsagenda die bij de Woonvisie is opgesteld. Het gaat om het uitvoeren van verschillende onderzoeken, het organiseren van de Ermelose Woondag en het uitvoeren van de beleidsafweging woningbouw en het beleid en de verordening sociale woningbouw.
Beleidsafweging woningbouw: Initiatiefnemers hebben de mogelijkheid om op een vast moment hun woningbouwplannen aan te melden bij de gemeente voor een afwegingsronde, die vanaf 2023 twee keer per jaar plaatsvindt. In 2024 wordt tijdens de afwegingsrondes vastgesteld aan welke woningbouwplannen de gemeente het komende jaar medewerking verleent en aan welke niet. Ook vindt in het najaar van 2024 de jaarlijkse evaluatie plaats van de puntentabel waaraan plannen worden getoetst. Op basis van deze evaluatie kan de puntentabel worden aangepast voor de rondes in 2025. Het belangrijkste onderdeel is het werken aan de uitvoering van projecten die in 2021, 2022, 2023 en 2024 prioriteit hebben gekregen.

In 2024 heeft er een woondag voor marktpartijen plaatsgevonden die in het teken stond van de actualisatie van de huisvestingsverordening. In verband met tekort aan ambtelijke capaciteit heeft er in 2024 één afwegingsronde plaatsgevonden binnen het beleid afweging woningbouwplannen. Dit heeft geresulteerd in vier nieuwe woningbouwprojecten die prioriteit hebben gekregen:

Gelreweg (Uwoon; 32 woningen)
Suikerbakker/Hamburgerweg (Uwoon; 28 woningen)
Telgterweg 1 (Particulier; 18 woningen)
Stationsstraat 91 (Particulier; 15 woningen)

Wat wilden we bereiken?

Sociale woningbouw

Beleid en verordening sociale woningbouw: In 2022 zijn de verordening en het beleid sociale woningbouw geactualiseerd. Met de actualisatie is onder andere ingezet op het verhogen van het aandeel betaalbare koopwoningen in woningbouwplannen en het instandhouden van sociale huurwoningen.

Wat zouden we doen in 2024?

We geven uitvoering aan het beleid sociale woningbouw en we werken aan de overdracht van de Patrijzenhof

Beleid en verordening sociale woningbouw: In 2022 zijn de verordening en het beleid sociale woningbouw geactualiseerd. Met de actualisatie is onder andere ingezet op het verhogen van het aandeel betaalbare koopwoningen in woningbouwplannen en het instandhouden van sociale huurwoningen. In 2024 worden alle ingediende woningbouwplannen getoetst aan dit beleid. In het wetsvoorstel 'versterken regie Volkshuisvesting' wordt een verplicht volkshuisvesting programma voorgeschreven. Hierin concretiseren Rijk, provincie en gemeenten hun woonbeleid met een aantal verplichte volkshuisvestelijke onderdelen. Verwacht wordt dat dit Volkshuisvesting Programma in 2024 vorm moet krijgen. Een specifiek onderdeel in het lokale woonbeleid is de overdracht van het beheer van gemeentelijk woonwagencentrum De Patrijzenhof. We zorgen er voor dat het beheer op orde is door onder meer een oplossing te bieden voor achterstallig onderhoud en de huurovereenkomsten te actualiseren, waarna het gesprek met UWOON over de overdracht verder gevoerd kan worden.

Woningbouwplannen zijn in 2024 getoetst aan het beleid en de verordening sociale woningbouw 2022. Dit heeft onder andere geresulteerd in 50% sociale woningbouw binnen de grootschalige woningbouwprojecten Veldwijk A en De Horsterhoeve. De vier projecten die in 2024 prioriteit hebben gekregen via het beleid

afweging woningbouwplannen voldoen ook aan de eisen van het beleid en de verordening sociale woningbouw 2022.

In 2024 zijn er verbeteringen doorgevoerd rondom het achterstallige onderhoud van het woonwagencentrum Patrijzenhof. Het woonwagen- en standplaatsenbeleid is in 2024 niet opgesteld. Dit beleid wordt naar verwachting in 2026 opgesteld.

Wat wilden we bereiken?

Huisvestings verordening

De woningcorporaties in de regio Noord-Veluwe hebben al lange tijd een gezamenlijke huisvestingsverordening resulterend in een gezamenlijk woonruimte verdeelsysteem, urgentieregeling en bezwarenregeling. De huidige huisvestingsverordening loopt in het voorjaar van 2024 af en dient geactualiseerd te worden.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken regionaal verder aan een nieuwe huisvestingsverordening

De woningcorporaties in de regio Noord-Veluwe hebben al lange tijd een gezamenlijke huisvestingsverordening resulterend in een gezamenlijk woonruimte verdeelsysteem, urgentieregeling en bezwarenregeling. De huidige huisvestingsverordening loopt in het voorjaar van 2024 af. Regionaal wordt er gewerkt aan een nieuwe verordening waarin actuele ontwikkelingen (mogelijke nieuwe wetgeving), de uitkomsten van de verschillende evaluaties en de verbeterpunten van de huidige verordening worden meegenomen.

In 2024 is de huisvestingsverordening opnieuw vastgesteld, in afwachting van de komst van de nieuwe regionale huisvestingsverordening. In 2024 zijn de uitgangspunten voor de nieuwe huisvestingsverordening opgehaald bij de gemeenteraad. De nieuwe regionale huisvestingsverordening zal in 2025 worden vastgesteld door de afzonderlijke gemeenteraden van de Noord Veluwe.

Wat wilden we bereiken?

Prestatie afspraken

De Woningwet vereist dat er ieder jaar afspraken gemaakt worden tussen de gemeente, de woningcorporatie en de huurdersorganisaties. In de prestatieafspraken wordt een link gelegd met de afspraken uit de woondeal.

Wat zouden we doen in 2024?

We evalueren de prestatieafspraken met UWOON en voeren deze uit

De Woningwet vereist dat er ieder jaar afspraken gemaakt worden tussen de gemeente, de woningcorporatie en de huurdersorganisaties. In de prestatieafspraken wordt een link gelegd met de afspraken uit de woondeal. In het najaar van 2023 zijn samen met UWOON en huurdersorganisatie De Groene Draad nieuwe prestatieafspraken opgesteld voor 2024 en 2025. In 2024 ligt de focus op het uitvoeren van de gemaakte afspraken. In 2024 zal er tevens een tussentijdse evaluatie plaatsvinden van de prestatieafspraken.

We hebben in 2024 uitvoering gegeven aan de prestatieafspraken. We hebben in 2024 de tussentijdse evaluatie afgerond en gedeeld met de raad.

Wat wilden we bereiken?

Tijdelijke huisvesting

In het najaar van 2022 zijn door de raad twee moties aangenomen die gericht zijn op tijdelijke huisvesting. De eerste richt zich op een onderzoek naar locaties voor tijdelijke jongerenhuisvesting; de tweede gaat over het tijdelijk bewonen van (recreatie) bijgebouwen.

Wat zouden we doen in 2024?

We onderzoeken de mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting, deels in regionaal verband

In het najaar van 2022 zijn door de raad twee moties aangenomen die gericht zijn op tijdelijke huisvesting. De eerste richt zich op een onderzoek naar locaties voor tijdelijke jongerenhuisvesting; de tweede gaat over het tijdelijk bewonen van (recreatie)bijgebouwen. Aan beide onderzoeken en de uitvoering hiervan wordt in 2024 gewerkt, gedeeltelijk in regionaal verband. Ook de afspraken uit de 'woondeal 2.0' over flexwonen worden in 2024 en verder uitgevoerd.

Onderzoek naar locaties voor tijdelijke jongerenhuisvesting heeft plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit onderzoek is er december 2024 een regionaal projectleider flexwonen aangesteld. In 2024 is er gewerkt aan een discussienota over vormen van tijdelijke bewoning. Deze is begin 2025 aan de Gemeenteraad aangeboden.

Opvang van asielzoekers in de Heerlickheijd:

Op 22 november 2024 is een BOPA vergunning verleend door de gemeente Ermelo aan het hotel de Heerlickheijd om voor 6 maanden 70 asielzoekers op te vangen. Vanaf 25 november 2024 verblijven hier asielzoekers onder leiding van COA.

In een goed samenwerkingsverband met partners zoals het Diaconaal Platform, Welzijn Ermelo, Present Ermelo, COA en de gemeente, wordt passende handvatten (onder andere kleding, taalmaatjes, fietsen, fitnesslessen en ontmoetingsmomenten) verzorgd om asielzoekers te helpen te integreren en participeren in Ermelo. De opvang verloopt goed. De opvang kan verlengd worden na een evaluatie met nog 6 maanden.

Wat wilden we bereiken?

Woonzorgvisie

Vanuit het Rijksbeleid (programma Langer Thuis) geldt voor gemeenten de verplichting om een woonzorgvisie op te stellen.

Wat zouden we doen in 2024?

We starten met het opstellen van een woonzorgvisie

Vanuit het Rijksbeleid (programma Langer Thuis) geldt voor gemeenten de verplichting om een woonzorgvisie op te stellen. Momenteel is nog veel onduidelijkheid over de specifieke vereisten. Naar verwachting wordt in 2024 gestart met het opstellen van een woonzorgvisie. Bij het opstellen van de woonzorgvisie zoeken wij aansluiting bij reeds bestaande informatie en afspraken (woonvisie, regionaal woningmarktonderzoek) en initiatieven die in regionaal verband worden opgestart.

In 2024 is gestart met het opstellen van een PID voor een woonzorgvisie. Deze is echter nog niet afgerond en vastgesteld. In 2025 wordt hier een vervolg aangegeven waarbij de verwachting is dat ook met het opstellen

zelf wordt gestart. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de afspraken die regionaal worden gemaakt ten aanzien van dit thema en de op te stellen omgevingsvisie.

Wat wilden we bereiken?

Nationale Woon- en Bouwagenda

Sinds 2022 is het werkveld wonen sterk in ontwikkeling. In het voorjaar van 2022 is vanuit het Rijk de Nationale Woon- en Bouwagenda (NWBA) verschenen. De NWBA heeft als hoofddoel om diverse bouw- en woonopgaven samen en in samenhang met andere belangen aan te pakken. Met de NWBA zorgt het Rijk voor meer regie op het gebied van woningbouw. De NWBA is vervolgens uitgewerkt in programma's op het gebied van woningbouw, betaalbaarheid, huisvesting van doelgroepen, ouderen, leefbaarheid en duurzaamheid. De acties die vanuit het rijksbeleid worden ingezet sluiten voor een belangrijk deel aan bij de doelen die Ermelo op lokaal niveau voor ogen heeft. Wij zetten ons dan ook in om de voornaamste doelen die in het NWBA genoemd worden binnen de gemeente Ermelo, maar ook in regionaal verband te bereiken.

Wat zouden we doen in 2024?

We tekenen een nieuwe woondeal met de provincie en het rijk en spelen in op nieuwe wettelijke taken

In het voorjaar van 2023 is het wetsvoorstel voor de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting in consultatie gegaan. Het voorstel bevat wijzigingen in verschillende wetten, zoals de Omgevingswet, Woningwet, Huisvestingswet 2014 en Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Van gemeenten wordt verwacht dat zij deze regelgeving gaan uitvoeren. Op het moment van schrijven (van de begroting 2024) is van een flink deel van de wijzigingen nog niet bekend hoe deze er uit komen te zien en wat de effecten zijn. Wel is het de verwachting dat deze een flinke impact voor gemeenten gaan hebben.

Woondeal

Een belangrijk onderdeel van de Nationale Woon- en Bouwagenda is de woondeal. De eerste woondeal is op 8 maart 2023 ondertekend door de gemeente Ermelo, de provincie Gelderland en het Rijk. Deze woondeal is in regionaal verband (zeven Noord Veluwse gemeenten) opgesteld en hierin is afgesproken dat de gemeente Ermelo tussen 2022 tot en met 2030 1.508 woningen realiseert. Aansluitend aan de ondertekening van de woondeal is gestart met een proces waarin de woondeal verder wordt verfijnd. Hierbij is o.a. aandacht voor het toevoegen van afspraken rondom flexwonen en wonen en zorg. De ondertekening van de 'woondeal 2.0' is gepland voor eind 2023. Dit betekent dat 2024 vooral in het teken zal staan van het uitvoeren en monitoren van de afspraken die in deze woondeal zijn gemaakt.

De invoering van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting heeft nog niet plaatsgevonden, mede in verband met de kabinetswisseling van 2024. In 2024 is er gewerkt aan een actualisatie van de woondeal. De geactualiseerde woondeal heeft betrekking op de jaren 2025 t/m 2034 en vormt de basis voor de woningbouwambitie in deze periode. De definitieve woningbouwambitie in deze woondeal wordt begin 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Verder is regionaal in 2024 het Afsprakenkader Ouderenhuisvesting vastgesteld.

Duurzaamheid en Milieu

Wat wilden we bereiken?

Duurzaamheid

Vanuit de landelijke overheid komt er in het werkveld Duurzaamheid veel op de gemeenten af dat lokaal vertaald moet worden. De landelijke doelstellingen zijn fors en alleen door samen te werken binnen het

ruimtelijk gebied kunnen we de uitdagingen op het gebied van wonen, duurzaamheid, klimaat en stikstof slim combineren. Voor duurzaamheid en klimaat worden er wets- c.q. beleidswijzigingen verwacht die ingrijpend zijn. Ook voor het onderdeel milieu is er een aantal acties nodig gericht op de verbetering van riolering, afvalbeleid en sanering.

Wat zouden we doen in 2024?

We starten met het uitvoeren van de visie duurzaamheid

In 2023 worden de raadsvisie duurzaamheid en het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaatadaptatie voor de periode 2024-2028 opgesteld. Deze uitvoeringsprogramma's vormen de basis voor de werkzaamheden op het gebied van duurzaamheid in 2024 en verder.

Op 11 september 2024 is de visie en het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2024-2028 door de gemeenteraad vastgesteld.

Wat wilden we bereiken?

CO2-prestatieladder

We verminderen de uitstoot van CO2

Wat zouden we doen in 2024?

We evalueren de CO2 prestatielader

De evaluatie CO2 prestatieladder is in Q1 2024 door het college vastgesteld. Hierbij is ook besloten om te zoeken naar andere monitoring van de CO2 reductie voor de organisatie en dit te beleggen in de visie en het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid.

Wat wilden we bereiken?

Duurzaamheidsloket

We willen dat bewoners in de regio met al hun vragen op het vlak van de verduurzaming van de eigen woning en tuin terecht kunnen bij het "Duurzaamheidsloket Noord-Veluwe".

Wat zouden we doen in 2024?

We gaan werken met een nieuwe partij voor het duurzaamheidsloket

Sinds 2023 wordt er op grond van een aanbesteding gewerkt met een nieuwe partij voor het duurzaamheidsloket. Er worden verdiepende afspraken gemaakt met de nieuwe partij, zodat de dienstverlening voor bewoners zo soepel mogelijk kan worden voortgezet en in 2024 zo optimaal mogelijk kan functioneren.

In 2024 is het duurzaamheidsloket verder ontwikkeld om vragen van bewoners zo goed mogelijk te beantwoorden. Door juridische en technische onmogelijkheden is in oktober 2024 besloten om de regionale aanbesteding per 1 maart 2025 te stoppen. In Q4 is gestart met de ontwikkeling van een lokaal duurzaamheidsloket.

Wat wilden we bereiken?

Riolering

We zetten in op goede riolering en waterzuivering waarbij gezondheidsrisico's worden afgedekt en de kosten worden beperkt. Klimatologische veranderingen vragen om aanpassingen. De plannen met betrekking tot de openbare ruimte en infrastructuur worden hierop voorbereid en aangepast.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten in op goede riolering

Het beleid op het gebied van riolering en waterzuivering wordt geactualiseerd, waarbij wordt ingezet op risico gestuurd rioolbeheer. Te denken valt aan het programma water en riolering, het uitvoeringsprogramma wateroverlast, het kostendekkingsplan en het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW).

We hebben een goed beeld van de kwaliteit van ons rioolstelsel en weten wat we de komende jaren moeten doen om ons stelsel in stand te houden, dit doen we op een risico gestuurde manier.

Ons kostendekkingsplan is actueel en we zijn hierdoor financieel in control.

Het systeemoverzicht stedelijk water loopt volgens planning. In dit plan beschouwen we het huidige hydraulisch en milieutechnisch functioneren en komen met verbetervoorstellen.

Wat wilden we bereiken?

Afval

De lange termijn ambitie van Ermelo is om over te gaan naar een circulaire economie in 2050 (d.w.z. een economie zonder afval). De focus om deze ambitie te halen ligt op betere bronscheiding (o.a. GFT(e) afval, textiel en oud papier) en op meer nascheiding van het restafval. Het afvalbeleid maakt deel uit van de opvolger van het programma Duurzaamheid.

Wat zouden we doen in 2024?

We zetten in op het verminderen van afval

Er worden verschillende campagnes uitgevoerd om de hoeveelheid huishoudelijk afval te verminderen en meer te scheiden. Het gaat om de campagne 'Jouw afval heeft toekomst' gericht op recycling, een campagne gericht op het scheiden van groenafval en een campagne om de hoeveelheid textiel en (kapotte) kleding in het restafval te verminderen.

De campagne om de hoeveelheid textiel in het restafval heeft in 2024 niet plaatsgevonden, maar staat voor 2025 al ingepland.

Afgelopen jaar heeft de E-waste textielrace plaatsgevonden. De scholen waren overwegend positief over het lespakket, de dienstverlening vanuit climpex en de educatieve waarde. In 2025 zal er weer een school uit de gemeente Ermelo deelnemen.

In juni is er via de socials en de gemeentepagina aandacht gevraagd voor maatregelen die een schone en frisse GFT container bevorderen.

In maart hebben de jaarlijkse afvalopruimdag en de compost dag plaatsgevonden. Beide evenementen waren een groot succes en worden daarom voortgezet.

Wat wilden we bereiken?

Stortplaats Zanderij

De voormalige stortplaats aan de Zanderij richten we opnieuw in. Daarbij worden de gezondheidsrisico's weggenomen en het gebied mogelijk weer (deels) toegankelijk gemaakt voor publiek.

Wat zouden we doen in 2024?

We richten voor zover mogelijk de stortplaats Zanderij opnieuw in waarbij we de risico's voor dier en mens zoveel mogelijk willen voorkomen binnen de mogelijke wettelijke kaders

In 2023 zijn er verschillende inrichtingsvarianten uitgewerkt en er heeft een informatiebijeenkomst voor belanghebbende plaatsgevonden. Op basis hiervan wordt de raad gevraagd een keuze te maken uit de varianten waarna een saneringsplan wordt uitgewerkt. Met dit plan wordt een aanbesteding gedaan voor de uitvoering van het project, dat naar verwachting in 2024 wordt uitgevoerd.

Eind 2024 is er een nieuw permanent hekwerk rondom de stortplaats geplaatst waardoor deze niet meer toegankelijk is voor een ieder.

Wat wilden we bereiken?

Windpark

Het windpark Horst en Telgt gaat elektriciteit produceren voor huishoudens en bedrijven in Ermelo. Het doel is om tot de uitvoering van de wettelijke taak uit de klimaatwet, 49% CO2-reductie in 2030, te komen.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken aan de voorbereiding van de besluitvorming in de Provinciale Staten over het windpark

Op verzoek van de gemeenten Putten en Ermelo voert provincie Gelderland het bevoegd gezag voor de ontwikkeling van het windpark Horst en Telgt. In de formele planuitwerking wordt toegewerkt naar een ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP), inclusief lokale normen en de benodigde vergunningen. Het voorontwerp- inpassingsplan wordt rond eind 2023 verwacht. Na de formele consultatie worden het PIP en de lokale normen ter besluitvorming voorgelegd aan Provinciale Staten (eerste halfjaar 2024).

Op 2 juli 2024 stelden Provinciale Staten (PS) van Gelderland het inpassingsplan voor het windpark Horst en Telgt vast met 5 windturbines. Bij de Raad van Staten is in Q3 door meerdere appalanten beroep aangetekend. De verwachting is dat deze beroepen niet eerder dan 2026 door de Raad van Staten worden behandeld.

Wat wilden we bereiken?

Toekomstbestendig Veldzicht

Met Toekomstbestendig Veldzicht werken we in samenwerking met ondernemers, Rabobank en Liander aan een toekomstbestendig bedrijventerrein. Hierbij wordt ingezet op de energietransitie, tenderend naar elektriciteit neutraliteit in 2030 en circulariteit en klimaatbestendigheid in 2040.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken werken aan het realiseren van een energiecoöperatie op Veldzicht

Na zowel technische, juridische als organisatorische onderzoeken wordt in 2023 verder bepaald hoe er een Energie BV/coöperatie Veldzicht kan worden opgericht. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst ondertekend door een aantal bedrijven op Veldzicht. Na ondertekening wordt er toegewerkt naar Veldzicht Energie BV/coöperatie, dat in 2024 een vervolg krijgt.

In mei 2024 is de Veldzichtse Energie Coöperatie Ermelo U.A.(VECE) opgericht door ondernemers op Veldzicht. In juli 2024 heeft provincie Gelderland besloten dat Veldzicht een van de twee pilots Energyhubs in Gelderland is. Hiermee wordt toegewerkt naar verkrijgen van toestemming voor een groepsaansluiting. Op 2 december 2024 werd door de VECE en Liander de Letter of Intent (LOI) ondertekend en wordt er toegewerkt naar het effectueren van een groepsaansluiting per Q2 2025.

Wat wilden we bereiken?

Regionale energiestrategie (RES)

In regionaal verband (RES) werken we verder aan onze energiestrategie. Elke regio moet een RES maken waar staat hoe de regio en daarmee ook gemeente Ermelo een bijdrage wil leveren aan het Klimaatakkoord. We werken regionaal verder aan de actualisatie en implementatie van de RES.

Wat zouden we doen in 2024?

We herijken regionaal de RES en voeren de RES 1.0 verder uit

De plannen uit de RES 1.0 worden verder uitgewerkt naar concrete lokale energieprojecten, zoals bijvoorbeeld het windpark Horst en Telgt. Daarnaast krijgt de energie-infrastructuur onder druk van de netcongestie steeds meer aandacht. Er wordt toegewerkt naar de RES herijking 2.0.

In navolging van de provinciale en landelijke ontwikkelingen is in 2024 gestart met het nadenken over de scope van de energiestrategie en de vorm waarin dit het best passend zou zijn. Nieuwe ambities voor grootschalige energieopwekking zullen worden geformuleerd in een herijkte / doorontwikkelde RES 2.0. Hoe deze herijkte RES 2.0 vorm gaat krijgen zal in 2025 duidelijk zijn.

Wat wilden we bereiken?

Wijk van de Toekomst

De wijk van de toekomst is de eerste Ermelose wijk waar sinds enkele jaren op wijkniveau gewerkt wordt aan een aardgasvrije toekomst. Deze transitie zetten we voort. Doel is om uiterlijk in 2027 alle huurwoningen te hebben voorzien van een hybride warmtepomp en particuliere eigenaren gedurende de looptijd zo veel als mogelijk stappen te laten zetten richting een aardgasvrije woning.

Wat zouden we doen in 2024?

We werken samen met bewoners verder aan een aardgasvrije wijk

Om de doelen te bereiken worden diverse activerende bijeenkomsten in de wijk georganiseerd over isoleren, warmtepompen en ventilatie. Daarnaast worden bewoners met elkaar in contact gebracht om bij elkaar te kijken en successen te delen. De woningcorporatie is een kennispartner en deelt met particulieren en huurders hun plan van aanpak voor het energiezuinig maken van woningen en de installatie van een hybride warmtepomp.

Voor particulieren zijn diverse vormen van ondersteuning georganiseerd. Het aangevraagde subsidiebedrag in 2024 is met 71% gestegen ten opzichte van 2023. De woningcorporatie heeft de aanbesteding voor

warmtepompen in Q4 2024 afgerond en deelt vanaf de uitvoering in 2025 haar kennis over duurzaam verwarmen met huurders en particulieren.

Wat wilden we bereiken?

Transitievisie Warmte

In de transitievisie warmte staat aangegeven in welke wijken voor 2030 een start wordt gemaakt met het zetten van stappen richting aardgasvrij. Op basis van deze visie zetten we in op het isoleren van woningen, zodat er met name de woningen met slechte energielabels worden aangepakt.

Wat zouden we doen in 2024?

We starten met het lokaal isolatieprogramma voor woningen

In 2024 wordt gestart met het lokale isolatieprogramma. Hierin worden woningen met energielabels D- en lager aangepakt. Woningeigenaren kunnen middels hiervoor beschikbare Rijksmiddelen extra subsidie en ondersteuning krijgen om de energievraag van de woning te verlagen.

De uitvoering van het lokale isolatieprogramma is gestart in oktober 2024. Alle bewoners die in aanmerking komen om deel te nemen hebben een brief ontvangen, zijn uitgenodigd voor een informatieavond en zijn in een huis-aan-huis ronde geïnformeerd over de mogelijkheden door de energiecoaches.

Wat wilden we bereiken?

Lokaal Hitteplan

We zetten in op het beschikbaar hebben van een lokaal hitteplan. Dit communicatieplan zorgt ervoor dat bij afkondiging van het Nationaal Hitteplan kwetsbare groepen ook via de gemeente het signaal krijgen om maatregelen te nemen, zodat gezondheidsproblemen worden voorkomen of zo veel als mogelijk worden beperkt.

Wat zouden we doen in 2024?

We stellen een lokaal hitteplan op

Als eerste worden de lokale stakeholders in beeld gebracht. Op basis van deze informatie wordt bepaald hoe het vervolgproces eruit komt te zien.

Het lokaal hitteplan is in de kern een communicatieplan. Met dit plan kunnen we de inwoners van Ermelo, en dan met name de kwetsbare inwoners, bewust maken van de gezondheidsrisico's van hitte tijdens een hittegolf. We maken hiervoor gebruik van onze bestaande communicatiestructuren en netwerken.

Het communicatieplan hitte is zo goed als afgerond en wordt in februari/maart 2025 vastgesteld door het college.

Wat wilden we bereiken?

Leningen Toekomstbestendig wonen

We continueren de beschikbaarheid van leningen voor Ermelose bewoners om hun woning te verduurzamen en toekomstbestendig te maken. Sinds enkele jaren is dit mogelijk via de Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVn). Het gaat om een revolverend fonds met een laag rentepercentage.

Wat zouden we doen in 2024?

We continueren de leningen om woningen te verduurzamen en toekomstbestendig te maken

In 2024 en verder wordt het verstrekken van leningen aan bewoners voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de particuliere woningvoorraad gecontinueerd.

Het verstrekken van leningen is gecontinueerd. De voortgangsrapportage subsidies en leningen wordt in Q1 van 2025 aangeboden aan de raad.

Wat wilden we bereiken?

Stimuleringsregeling verduurzaming

We continueren de beschikbaarheid van leningen voor Ermelose verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk om hun pand te verduurzamen. Ook dit verloopt via de SVn. Het gaat om een revolverend fonds met een laag rentepercentage.

Wat zouden we doen in 2024?

We continueren de stimuleringsregeling verduurzaming voor verenigingen en stichtingen

In 2024 en verder wordt het verstrekken van leningen aan verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk ten behoeve van het verduurzamen van hun onroerend goed gecontinueerd. In 2024 wordt bekeken of aanpassing van de verordening noodzakelijk is, vanwege signalen van de SVn dat dit op termijn nodig is.

De stimuleringslening is gecontinueerd. Het aanpassen van de verordening is na nader onderzoek niet nodig. In Q1 van 2025 volgt de jaarlijkse informatiememo met de voortgangsrapportage 'leningen en subsidies' waarin ook over deze regeling wordt gerapporteerd.

Wat wilden we bereiken?

Afweegkader energie opwekking en -opslag

We zetten in op het beschikbaar hebben van een afweegkader voor energie opwekking en -opslag opgesteld. Voor inwoners en andere initiatiefnemers moet het duidelijk zijn welke energieopwek- en -opslaginitiatieven kansrijk zijn en welke niet.

Wat zouden we doen in 2024?

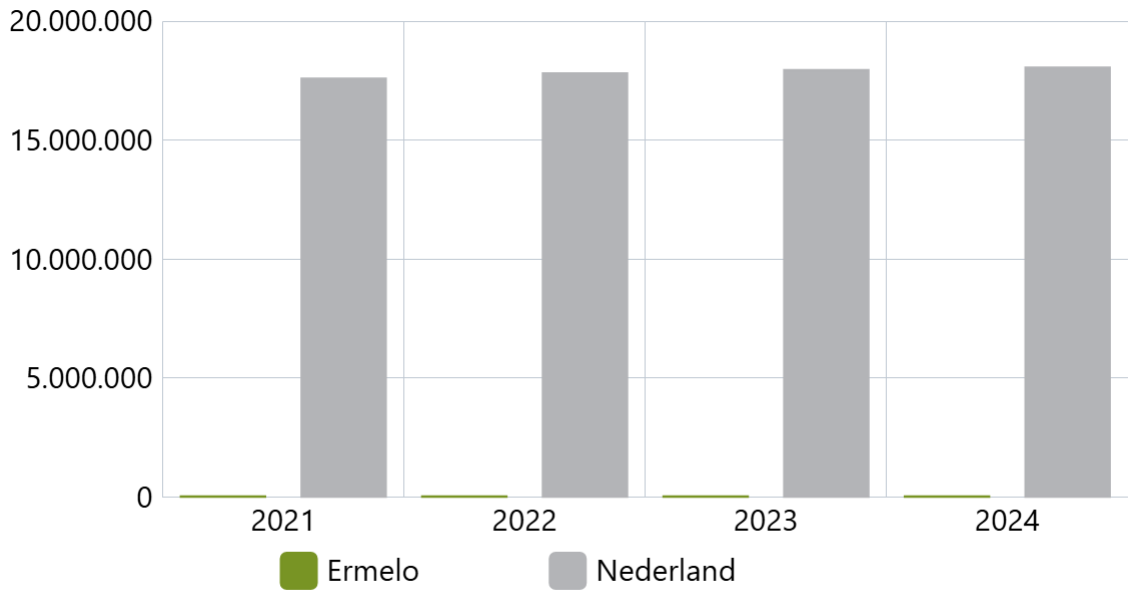
We stellen het afweegkader voor energieopwekking en -opslag op

In 2024 wordt een afweegkader grootschalige en kleinschalige duurzame energie opwekking en-opslag opgesteld.

Op 23 oktober 2024 is het afwegingskader energieopwekking en energie-infrastructuur door de gemeenteraad vastgesteld.

Indicatoren programma Samen Wonen in Ermelo

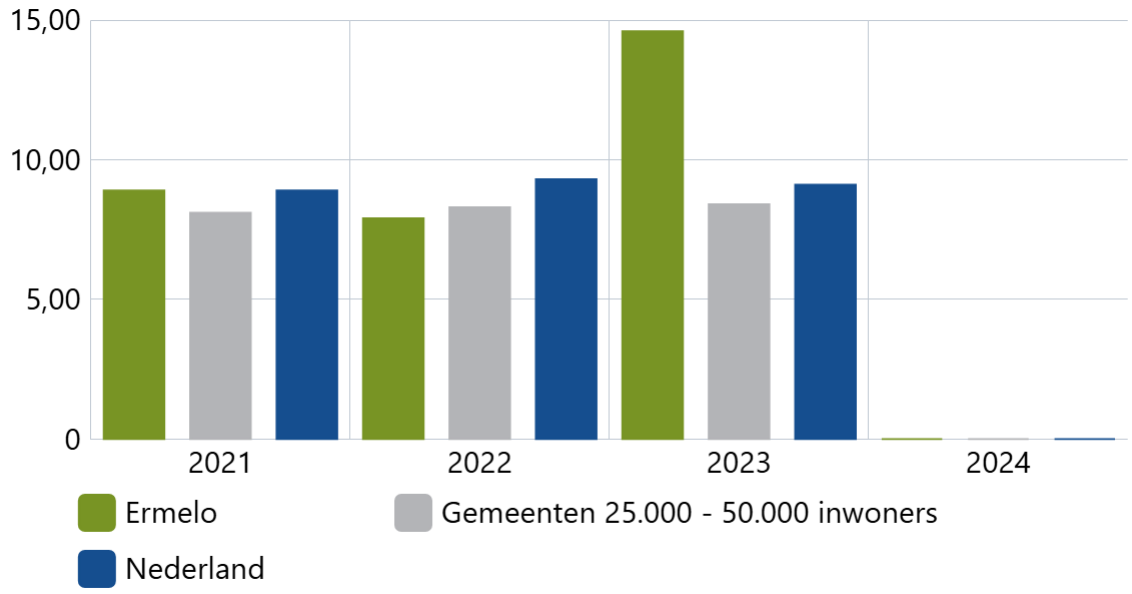
Aantal inwoners

Bron: CBS - bevolkingsstatistiek

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	27.016	27.258	27.496	27.856
Nederland	17.590.672	17.811.291	17.942.942	18.054.532

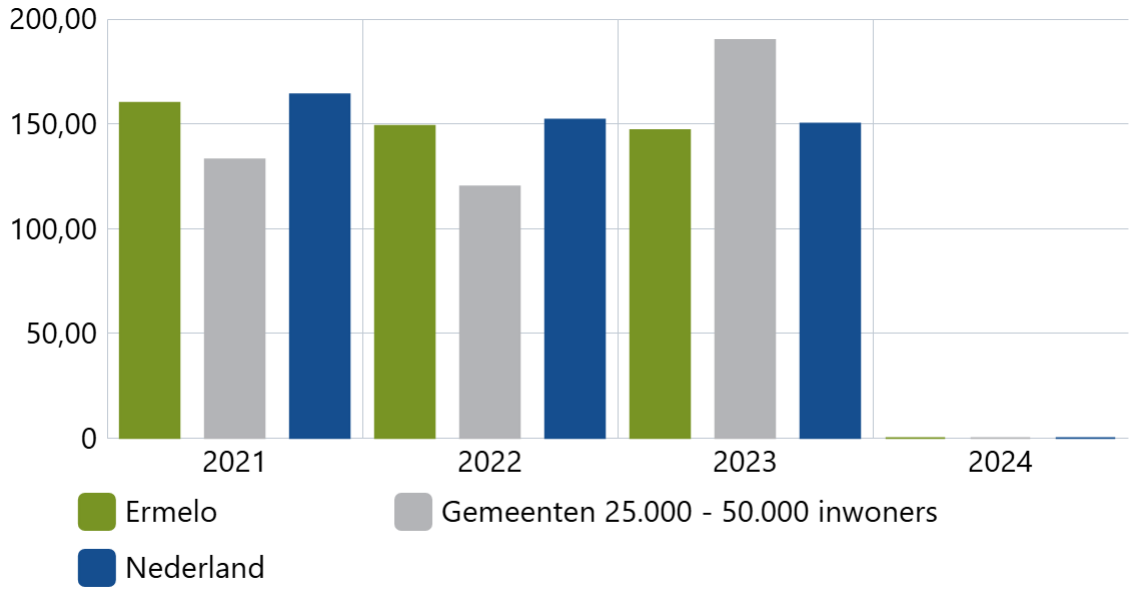
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	8,90	7,90	14,60	0,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	8,10	8,30	8,40	0,00
Nederland	8,90	9,30	9,10	0,00

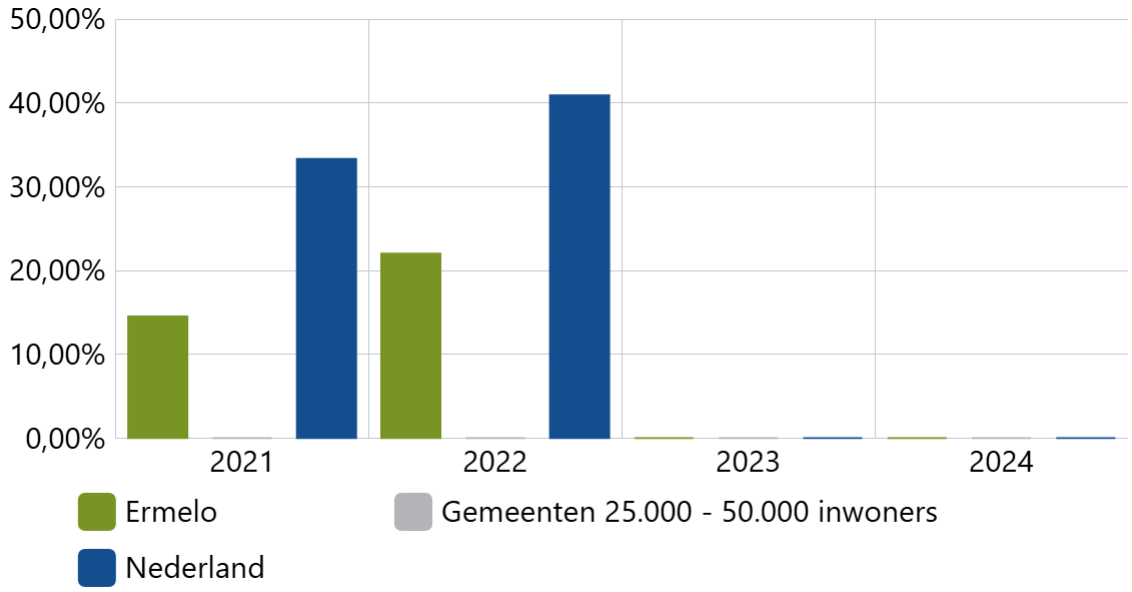
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	160,00	149,00	147,00	0,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	133,00	120,00	190,00	0,00
Nederland	164,00	152,00	150,00	0,00

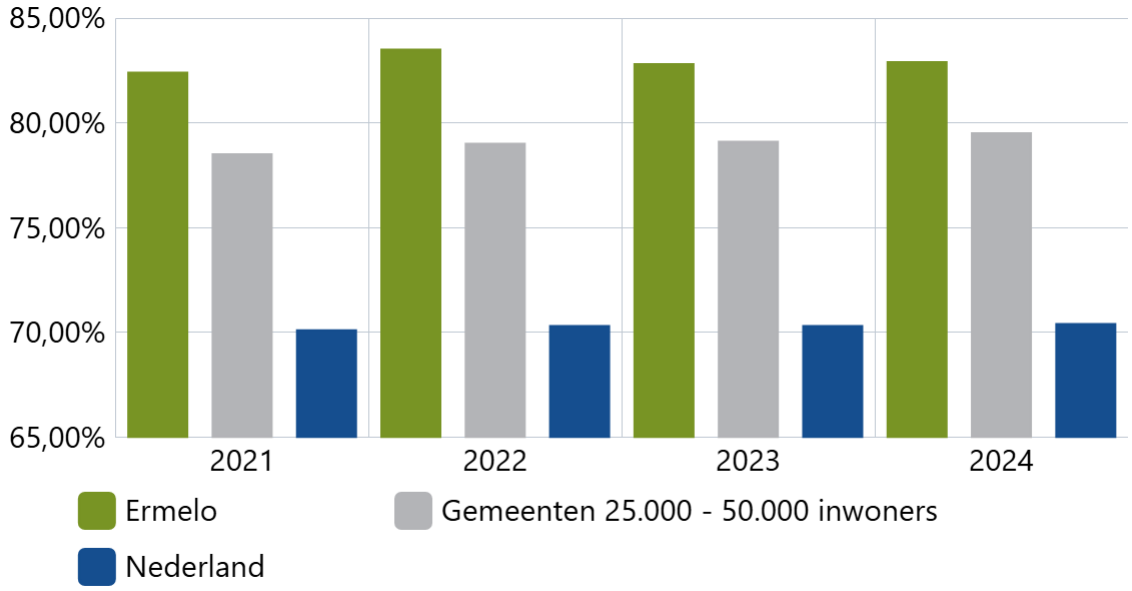
Hernieuwbare elektriciteit

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	14,50%	22,00%	0,00%	0,00%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nederland	33,30%	40,90%	0,00%	0,00%

Demografische druk

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	82,40%	83,50%	82,80%	82,90%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	78,50%	79,00%	79,10%	79,50%
Nederland	70,10%	70,30%	70,30%	70,40%

Verbonden partijen programma Samen Wonen in Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Wonen in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Afvalsturing Friesland N.V.

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Wonen in Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Bedragen x €1.000

Samen Wonen in Ermelo	Primitieve begroting 2024	Begrotingswijzigingen 2024	Begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat 2024
Baten					
Duurzaamheid en Milieu	**7.784**	**-65**	**7.719**	**6.485**	**-1.234**
Kwaliteit Openbare Ruimte	**872**	**410**	**1.282**	**1.219**	**-63**
Ruimtelijke Ontwikkeling	**634**	**398**	**1.032**	**1.308**	**276**
Verkeer en Vervoer	**110**	**100**	**210**	**227**	**17**
Wonen	**861**	**553**	**1.414**	**1.394**	**-20**
Totaal Baten	**10.261**	**1.396**	**11.657**	**10.633**	**-1.024**
Lasten					
Duurzaamheid en Milieu	**-9.564**	**-546**	**-10.110**	**-8.294**	**1.816**
Kwaliteit Openbare Ruimte	**-3.789**	**-782**	**-4.571**	**-4.473**	**98**
Ruimtelijke Ontwikkeling	**-3.107**	**316**	**-2.791**	**-2.737**	**54**
Verkeer en Vervoer	**-4.264**	**221**	**-4.043**	**-4.030**	**13**
Wonen	**-1.496**	**-303**	**-1.799**	**-1.903**	**-104**
Totaal Lasten	**-22.220**	**-1.094**	**-23.314**	**-21.436**	**1.878**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-11.959**	**302**	**-11.657**	**-10.804**	**853**
Saldo programma Samen Wonen in Ermelo	**-11.959**	**302**	**-11.657**	**-10.804**	**853**

Programma Samen Ondernemen in Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning 'breed' geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico's.

Economie

Wat wilden we bereiken?

Bedrijventerrein

We werken aan de economische ambitie om een bedrijventerrein langs de A28 te ontwikkelen. Voorwaarde hiervoor is dat een nieuw Ermelo's bedrijventerrein wordt opgenomen in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW).

Wat zouden we doen in 2024?

We stellen een verkenning en routekaart op voor het bedrijventerrein langs de A28

In 2023 is opdracht gegeven tot het uitvoeren van een verkenning die op hoofdlijnen beschrijft hoe het proces om te komen tot een nieuw bedrijventerrein langs de A28 eruit kan zien, wat daar globaal voor nodig is in tijd, geld en capaciteit en wat vervolgens de eerste stap is om te gaan zetten. Deze verkenning heeft de vorm van een rapportage met daaraan gekoppeld een routekaart en wordt in 2024 aan de raad aangeboden. De raad wordt gevraagd om routekaart vast te stellen en budget te verstrekken voor het uitvoeren van de eerste fase van de routekaart (initiatieffase). In 2023 is de ontwikkeling van een nieuwe RPW gestart i.s.m. de provincie Gelderland en de gemeenten Harderwijk en Putten. In 2024 wordt hier door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland een besluit over verwacht.

In 2024 heeft de gemeenteraad de routekaart voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein A28 vastgesteld. Tegelijkertijd is een budget voor de initiatieffase vastgesteld. In september 2024 heeft het college besloten de ontwikkeling van het bedrijventerrein A28 ivm de beperkte RO later te prioriteren. In 2024 is gestart met het opstellen van het nieuwe RPW. Besluitvorming van het RPW wordt in Q2 2025 verwacht.

Bedrijvigheid

Wat wilden we bereiken?

Regionaal programma werken

Het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) wordt gaandeweg 2023 ontwikkeld i.s.m. de provincie en de gemeenten Harderwijk en Putten en zal normaliter in het eerste kwartaal van 2024 geaccordeerd moeten worden door de provincie. De A28-ambitie, de ruimtelijke vervangingsvraag gegeven de transformatie van bedrijventerrein Kerkdennen naar wonen en de opname van Tonselse Veld in dat RPW vormen de kern van de Ermelose insteek in dat ontwikkelproces. De Ermelose ruimtelijk-economische ambitie zal ook een vertaalslag vinden in de uitwerking van de economische paragraaf van de EHZ Gebiedsagenda en te ontwikkelen lokaal economisch beleid.

Wat zouden we doen in 2024?

We ontwikkelen het Regionaal Programma Werklocaties

Parallel aan dat ontwikkeltraject loopt, conform de huidige planning, de ontwikkeling van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) in samenwerking met Harderwijk en Putten. Ermelo heeft de trekkersrol in de ontwikkeling van het komende RPW. Dit RPW komt tot stand in opdracht van de provincie, met vaststelling in Gedeputeerde Staten (2024). Ermelo zal in dat ontwikkelproces de eigen ambities en ontwikkelingen nadrukkelijk agenderen. Voor de realisatie van de Ermelose ruimtelijk-economische ambitie is opname van die ambitie in het komende RPW vereist. Normaliter zal de Ermelose ambitie dus een eigen ontwikkeltraject kennen, noodzakelijkerwijs in het RPW worden opgenomen, en ook op enigerlei wijze een plaats krijgen in de uitrol van de economische paragraaf van de EHZ Gebiedsagenda en in te ontwikkelen lokaal economisch beleid. Die laatste trajecten zullen resp. op regionaal- en lokaal worden opgepakt.

De ontwikkeling van het RPW is in de eindfase (januari 2025). Laatste ambtelijke- en bestuurlijke overleggen leiden in het eerste kwartaal tot een besluitrijp document, dat normaliter dit eerste semester Gedeputeerde Staten van Gelderland in staat stelt tot vaststelling over te gaan (als hamerstuk).

De ontwikkeling van het RPW verloopt - ook afgestemd met de provincie - volgens planning. College en raad besluiten in respectievelijk april en begin juni. Definitieve vaststelling van het RPW door Gedeputeerde Staten vindt in de tweede helft van juni 2025 plaats.

Toerisme en Recreatie

Wat wilden we bereiken?

Toerisme (lokaal)

We ontwikkelen samen met de toeristische sector een nieuwe visie voor Toerisme en Recreatie. We hebben de ambitie de waarde van toerisme en recreatie te blijven borgen en benutten. Tegelijkertijd willen we de balans tussen de vrijetijdseconomie en de leefomgeving bewaken. De volgende kernpunten voor het thema 'Ontspannen verblijven en recreëren' zijn opgenomen in de omgevingsvisie:

- Ermelo heeft recreanten veel te bieden
- Versterken, verbreden, verlengen Veluwe op 1
- Recreatie en toerisme dragen bij aan welvaart en welzijn
- Via zonering beschermen van waarden
- Goede verbindingen en aantrekkelijke routes
- Aantrekkelijke, vitale vakantieparken
- Strand Horst: regionale recreatieve trekpleister
- Iedereen in Ermelo cultuur laten ervaren

Wat zouden we doen in 2024?

We ontwikkelen een nieuwe visie toerisme en recreatie

Samen met belanghebbenden starten we in september 2023 met het traject om tot een nieuwe visie toerisme en recreatie en bijhorende projectagenda te komen. Dit geeft concrete handvatten om de bovengenoemde kernpunten 'Ontspannen verblijven en recreëren' uit de omgevingsvisie te implementeren. Naar verwachting gaat dit in april-mei 2024 ter besluitvorming naar de raad. Ondertussen werken we aan goede verbindingen en aantrekkelijke routes door uitvoering van het project Regiodeal Veluwe Versterking Duurzame Mobiliteit en het uitrollen van een Veluwestijl routenetwerk met aantrekkelijke recreatieve routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en mountainbikers. Daarnaast wordt een subsidiemogelijkheid verkend om in te zetten op goede verbindingen en aantrekkelijke routes en de ontwikkeling van Strand Horst als regionale recreatieve

trekpleister. Zo verzilveren we kansen om grotere investeringen te doen in de kwaliteit van toerisme en recreatie en de openbare ruimte in onze gemeente.

De gemeenteraad heeft de visie toerisme en recreatie 2025-2030 'Trots op vrije tijd' vastgesteld op 3 juli 2024. Ook is het uitvoeringsprogramma toen opgeleverd. Dit is het product van een uitgebreide trendanalyse en een uitgebreid participatietraject met inwoners, ondernemers, lokale, regionale en landelijke (toeristische) partners, terreinbeherende organisaties en buurtgemeenten.

In 2024 is ook het Veluwse wandelnetwerk in Ermelo opgeleverd.

In 2024 heeft het Rijk financiering toegekend aan de Regio Deal Veluwe in Balans, mede dankzij de inspanningen van de VeluweAlliantie, waarvan Ermelo deel uitmaakt. In 2025 onderzoeken we hoe we deze financiële kans kunnen benutten om samen te werken aan een recreatieve verbinding met Veluwe aan Zee.

Wat wilden we bereiken?

Toerisme (regionaal)

Daarnaast is Ermelo gastheergemeente voor de regionale beleidstaak op het gebied van toerisme en recreatie. De aan deze samenwerking deelnemende gemeenten zijn Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Door onderlinge afstemming wordt er onder meer voor gezorgd dat het toeristisch product in de verschillende gemeenten op elkaar aansluit, elkaar aanvult en elkaar versterkt. Toeristen en recreanten ondernemen immers activiteiten in de hele regio, en blijven niet binnen de grenzen van één gemeente. Zo wordt er gewerkt aan het verder versterken van de regio en het bieden van een optimale beleving aan toeristen en recreanten. Dit gebeurt specifiek op de thema's van bezoekersmanagement, kwalitatief en hoogwaardig aanbod (versterken i.p.v. vergroten) en samen de krachten bundelen (lokaal/regionaal).

Wat zouden we doen in 2024?

We zorgen voor een optimale beleving voor toeristen en recreanten

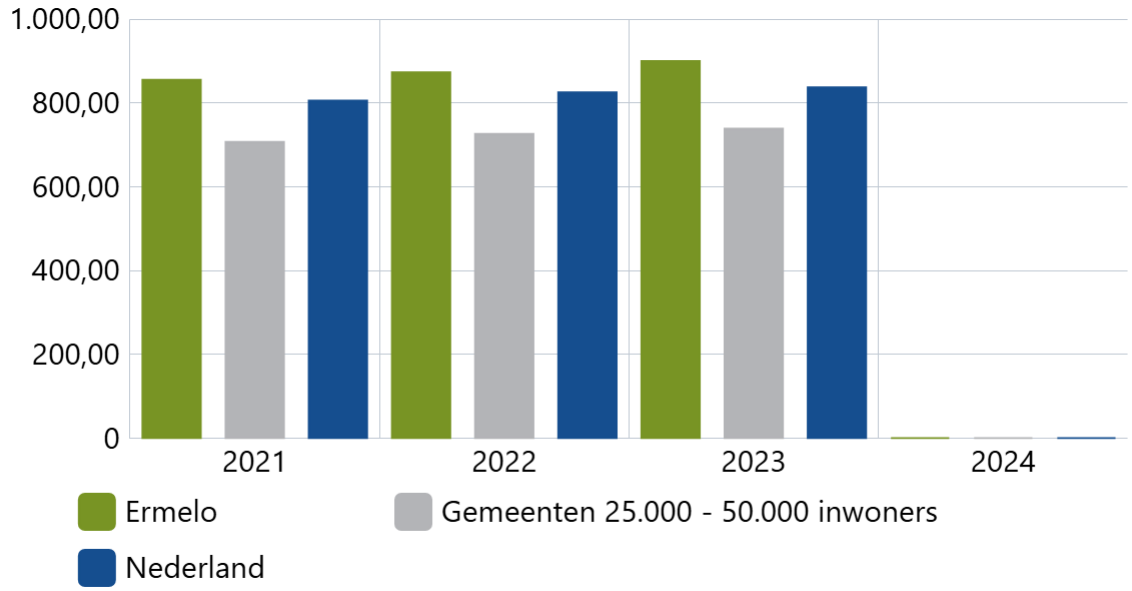
We werken regionaal elk jaar met een jaarplan, waarin de doelen, ambities, concrete projecten en activiteiten voor dat jaar staan beschreven. Daarnaast vertegenwoordigt Ermelo de Noord-Veluwe in het Veluwe brede samenwerkingsverband VeluweAlliantie. De Veluwe brede samenwerking geeft uitvoering aan de Veluwe Agenda 2030. Gemeente Ermelo organiseert vier keer per jaar het bestuurs- en ambtelijk overleg Toerisme & Recreatie met de 7 gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Concrete activiteiten en projecten van de komende tijd zijn:

- Project Joodse Geschiedenis op de Noordelijke Veluwe,
- Verder ontwikkelen van de Veluwse ontvangstlocaties,
- Het verder uitrollen van de Veluwse Routenetwerken,
- De uitvoeringsagenda van de Veluwse Belevingsgebieden: Veluws Verleden en Veluwse Kust.

De projecten zoals beschreven verlopen volgens planning. Voor het project over de Joodse geschiedenis op de Noord-Veluwe worden volgens planning medio 2025 zeven belevingsobjecten geplaatst in de zeven gemeenten die deelnemen aan het project (Apeldoorn, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Nijkerk en Putten).

Indicatoren programma Samen Ondernemen in Ermelo

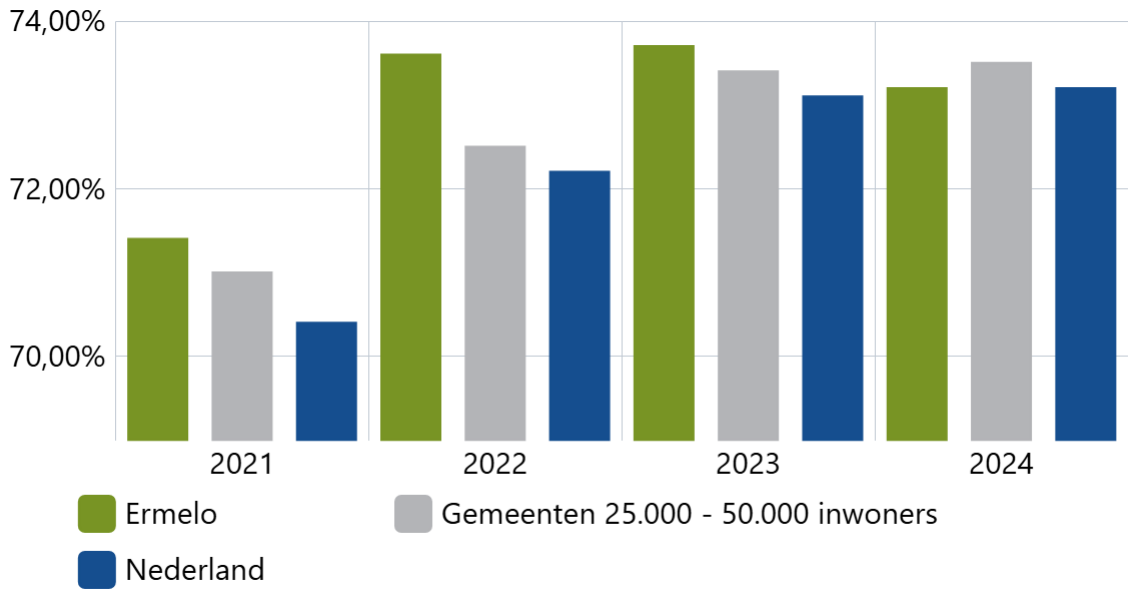
Banen per 1.000 inwoners van 15 - 64 jaar

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	854,70	872,90	899,70	0,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	706,90	725,90	738,40	0,00
Nederland	805,10	824,70	836,60	0,00

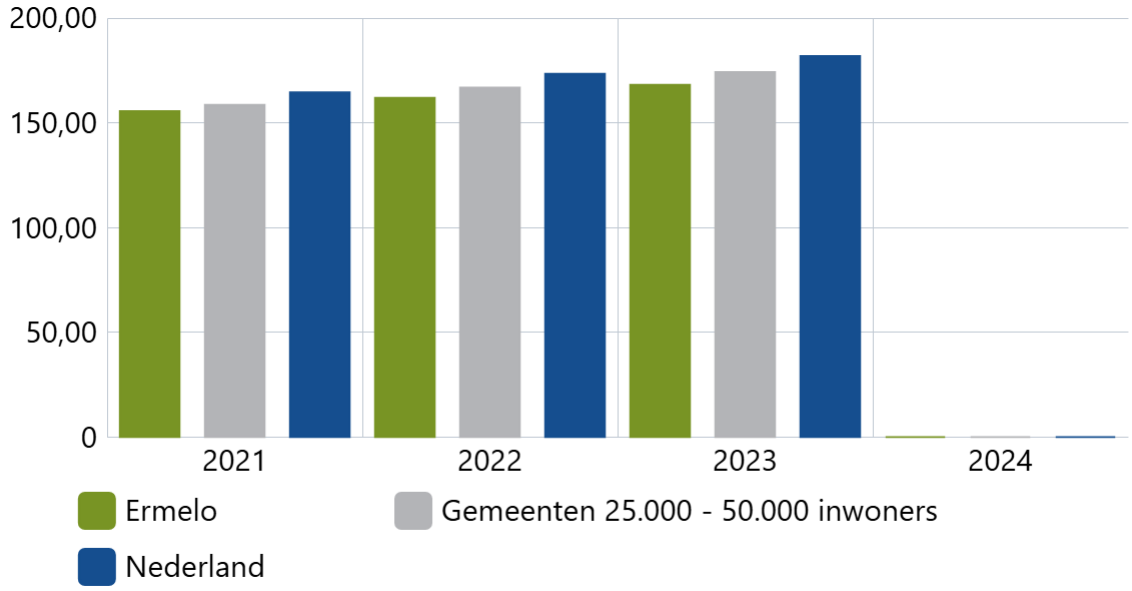
Netto arbeidsparticipatie

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	71,40%	73,60%	73,70%	73,20%
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	71,00%	72,50%	73,40%	73,50%
Nederland	70,40%	72,20%	73,10%	73,20%

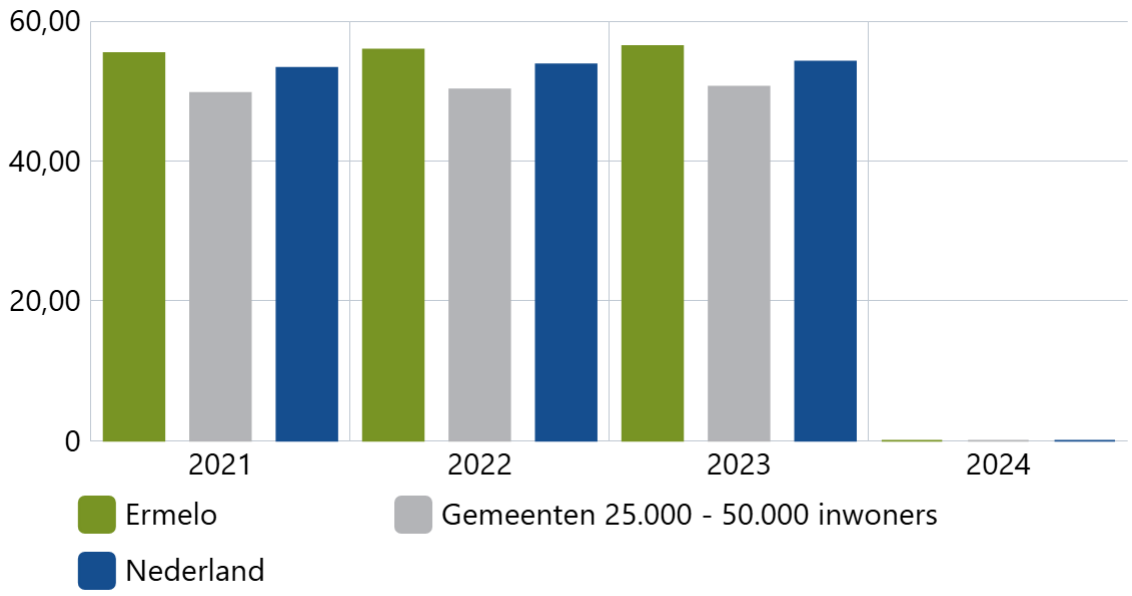
Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners van 15 t.m. 64 jaar

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	155,50	161,90	168,10	0,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	158,50	166,80	174,20	0,00
Nederland	164,50	173,30	181,80	0,00

Functiemenging

Bron: waarstaatjegemeente.nl 15-05-2025

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	55,40	55,90	56,40	0,00
Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	49,70	50,20	50,60	0,00
Nederland	53,30	53,80	54,20	0,00

Verbonden partijen programma Samen Ondernemen in Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Ondernemen in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Coöperatie Gastvrije Randmeren
- Leisurelands
- Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Ondernemen in Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Bedragen x €1.000

Samen Ondernemen in Ermelo	Primitieve begroting 2024	Begrotingswijzigingen 2024	Begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat 2024
Baten					
Economie	**22**	**31**	**53**	**73**	**20**
Toerisme en Recreatie	**111**	**495**	**606**	**619**	**13**
Totaal Baten	**133**	**526**	**659**	**692**	**33**
Lasten					
Bedrijvigheid	**-295**	**139**	**-156**	**-144**	**12**
Economie	**-402**	**55**	**-347**	**-353**	**-6**
Toerisme en Recreatie	**-869**	**111**	**-758**	**-687**	**71**
Totaal Lasten	**-1.566**	**305**	**-1.261**	**-1.183**	**78**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.433**	**831**	**-602**	**-491**	**111**
Saldo programma Samen Ondernemen in Ermelo	**-1.433**	**831**	**-602**	**-491**	**111**

Paragrafenverantwoording

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de belastingtarieven en rechten 2024. De gemeentelijke belastingen en rechten zijn een belangrijke inkomstenbron voor onze gemeente. De Onroerend Zaak Belasting (OZB), Toeristenbelasting, Forensenbelasting en Reclamebelasting worden als algemene belastingen gezien.

Korte beschrijving

Gemeenten hebben een gesloten belastingstelsel. Door de landelijke overheid wordt bepaald welke belastingen de gemeenten mogen heffen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen belastingen die onderdeel uitmaken van de algemene dekkingsmiddelen en heffingen waarbij een vergoeding wordt betaald voor een door de gemeente uitgevoerde taak of verleende dienst.

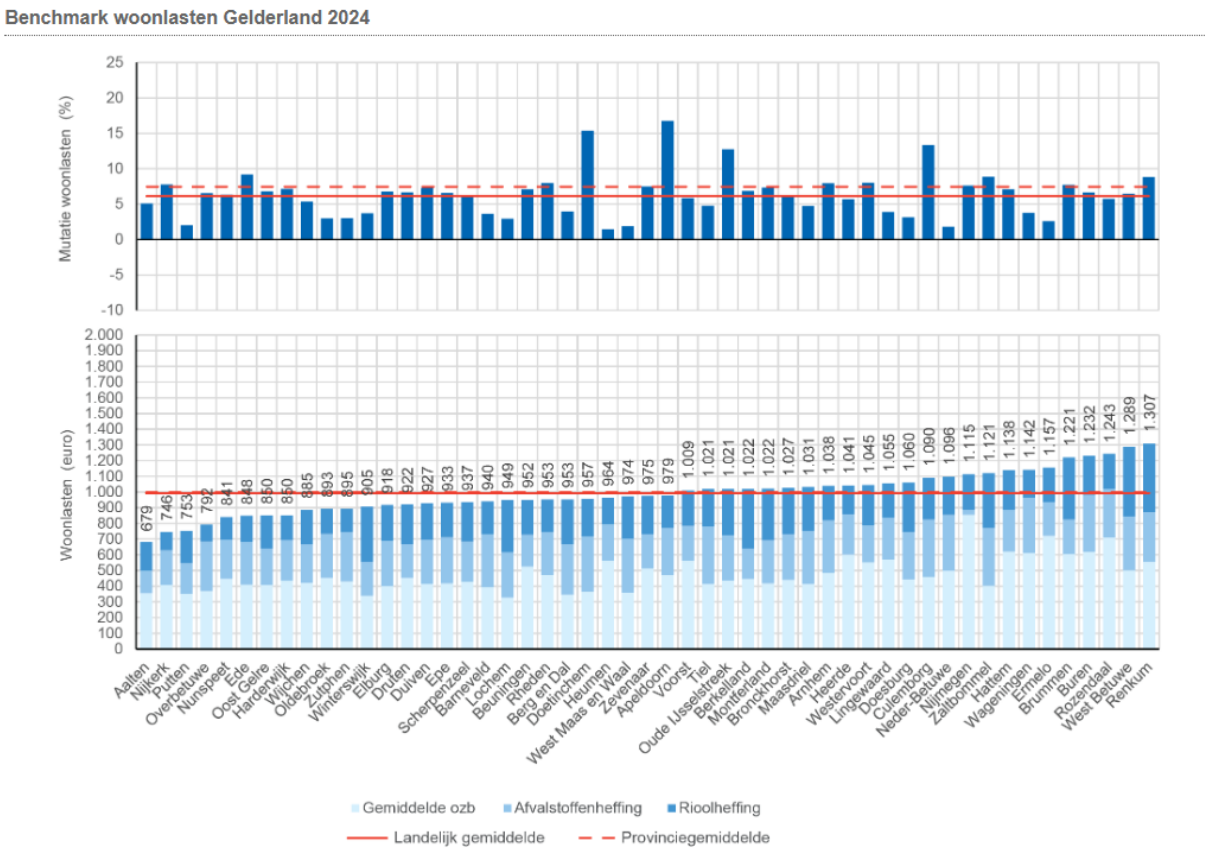
Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening te geschieden. De definitieve vaststelling van de tarieven door de gemeenteraad vindt plaats in december.

Tot de uitgevoerde taken worden gerekend; de Onroerende Zaak Belasting, Forensenbelasting en Toeristenbelasting. Tot de door de gemeente verleende diensten behoren de Afvalstoffenheffing en de Rioolheffing. Daarnaast zijn er nog de leges als vergoeding voor diverse diensten en taken (burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen, omgevingsvergunning, etc.). De betreffende tarieven moeten in beginsel de gemaakte kosten dekken. Hier geldt het principe: de gebruiker betaalt.

Benchmark woonlasten (COELO)

Overleg tussen het Rijk en de VNG heeft geleid tot de publicatie van de benchmarkwoonlasten in de Atlas van de lokale lasten 2024 van het COELO. De benchmark is ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijker te maken. Hiermee is afgestapt van de afspraak dat de ontwikkeling van de lokale lasten jaarlijks wordt gemonitord met de macronorm OnroerendeZaakBelasting. De benchmark betreft een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten (OZB, Riool- en Afvalstoffenheffing) en de gemeentelijke tariefontwikkeling binnen een provincie. Ook de landelijke en provinciale gemiddelden worden vergeleken. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie de tariefswijzigingen per gemeente en het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente. De benchmark geeft gemeenten meer inzicht in het eigen beleid ten opzichte van het beleid van andere gemeenten. Deze informatie kan benut worden om het eigen beleid verder vorm te geven.

Hieronder vindt u de grafische weergave van de benchmark voor de provincie Gelderland. In het bovenste deel van de figuur is de mutatie van de woonlasten van 2023 op 2024 weergegeven. In de onderste figuur de hoogte van de woonlasten. Hierbij is ieder balkje opgesplitst in het bedrag dat gemiddeld wordt betaald voor Onroerende Zaak Belasting, Rioolheffing en Afvalstoffenheffing. De doorgetrokken rode lijn geeft in beide onderdelen het landelijke gemiddelde weer, de gestippelde rode lijn het provinciale gemiddelde.

Conclusie:

De conclusie is dat gemeente Ermelo in 2024 in de hoogste regionen van woonlasten van de provincie Gelderland zat.

Jaarlijks wordt de COELO Atlas van de lokale lasten opgesteld. Dit betreft een jaarlijkse monitor van de ontwikkeling van de lokale lasten op macro- en microniveau. Voor onderstaande gegevens is gebruik gemaakt van de COELO Atlas van de lokale lasten 2024. De gegevens hebben betrekking op 2024

Landelijk beeld:

In 2024 is voor de Onroerende Zaak Belastingen (OZB) de WOZ-waarde in peiljaar 2023 als grondslag gebruikt. De waarde van een gemiddelde woning steeg in deze periode 2,8%. Dit betekent echter niet dat huishoudens ook 2,8% meer kwijt zijn aan de OZB. Gemeenten verlagen namelijk hun tarief. Dit jaar verlaagden zij het tarief voor woningen met gemiddeld 2,3%.

Gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling ligt het gemiddelde OZB-tarief voor woningen 5,9% hoger dan vorig jaar.

De gemiddelde Afvalstoffenheffing voor huishoudens stijgt dit jaar met 6,1%.

De gemiddelde Rioolheffing voor huishoudens stijgt dit jaar met 4,8%.

90% van alle gemeenten heft Toeristenbelasting. Gemiddeld kost een hotelovernachting € 3,73 en een overnachting op een camping € 1,93 .

Woonlasten per gemeente

Woonlasten zijn betalingen die huishoudens doen in verband met wonen. De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de Onroerende Zaak Belasting (OZB), de Rioolheffing en de Afvalstoffenheffing. Een eventuele heffingskorting wordt hiervan afgetrokken. De gemeentelijke woonlasten bestaan voor huishoudens met een huurwoning uit de Afvalstoffenheffing en soms Rioolheffing. Eigenaar-bewoners betalen daarnaast ook OZB. In enkele gemeenten wordt van deze bedragen een heffingskorting afgehaald.

In Ermelo bedroegen voor 2024 de woonlasten voor een éénpersoonshuishouden (eigenaar-bewoner) € 1.073 en voor meerpersoonshuishouden (eigenaar-bewoner) € 1.157. Ter vergelijking in Gelderland bedraagt dit gemiddeld € 916 resp. € 997. Landelijk bedragen voor 2024 de woonlasten gemiddeld € 994 voor een meerpersoonshuishouden, waarbij het de hoogste lasten € 1.874 (Bloemendaal) bedragen en de laagste € 731 (Aalten).

Bijlage Woonlasten per gemeente (OZB, Rioolheffing en Afvalstoffenheffing; woning met gemiddelde waarde; na aftrek heffingskorting; euro per jaar per huishouden)

	Eigenaar-bewoner			Huurder		
Bruto woonlasten 2024	Woonlasten eenpersoons-huishouden	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Rangnummer meerpersoons-huishoudens	Woonlasten eenpersoons-huishouden	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Rangnummer meerpersoons-huishoudens
Landelijk gemiddeld	€ 911	€ 994		€ 362	€ 457	
Gelderland gemiddeld	€ 916	€ 997		€ 313	€ 406	
Ermelo	€ 1.073	€ 1.157	301	€ 351	€ 435	149
Harderwijk	€ 811	€ 850	41	€ 376	€ 416	136
Zeewolde	€ 1.132	€ 1.226	315	€ 476	€ 570	271
Hoogste tarief	€ 1.770	€ 1.988	345	€ 419	€ 835	347
Laagste tarief	€ 645	€ 675	1	€ 16	€ 32	1

Bron: Coelo atlas lokale lasten 2024

Het is niet altijd zo dat gemeenten met hoge woonlasten ook veel geld overhouden aan de belastingen die zij van huishoudens innen. Dat komt doordat gemeenten met relatief waardevol onroerend goed binnen hun grenzen een lagere algemene uitkering van het Rijk ontvangen dan andere gemeenten. Gemeenten die binnen hun grenzen veel hooggewaardeerd onroerend goed hebben, ontvangen een relatief lage uitkering. Zij hebben dus hogere woonlasten, of minder bestedingsruimte.

De netto woonlasten geven een indicatie van het bedrag dat een gemeente per huishouden van de woonlasten overhoudt. Deze netto woonlasten zijn gedefinieerd als de woonlasten die er zouden zijn als de belastingcapaciteit niet zou worden verevend. De extra OZB-opbrengst die gemeenten met dure woningen nu nodig hebben om de lagere algemene uitkering te compenseren is van de woonlasten afgetrokken. Bij gemeenten met lage woningwaarden is het profijt van de verevening bij de woonlasten opgeteld. Aalten heeft de laagste netto woonlasten (€ 652), de hoogste netto woonlasten heeft Bloemendaal (€ 1.988). Het gemiddelde in Nederland bedraagt € 994.

Onroerende Zaak Belasting

Landelijk Beleid

Maatstaf OZB: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

In de Meicirculaire 2023 is de jaarlijkse aanpassing van de gewichten van de verdeelmaatstaf OZB voor het jaar 2024 doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf OZB wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom ook drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid van het Rijk om voor dat effect te corrigeren, door middel van een aanpassing van de

rekentarieven. De correctie is dus op nationaal niveau. Regionale en lokale marktontwikkelingen die afwijken van de landelijke ontwikkelingen werken wel door in de uitkomst van de maatstaf.

Op 1 januari 2024 is een nieuw WOZ-tijdvak begonnen met waardepeildatum 1 januari 2023. Bij de aanpassing van de rekentarieven is door het Rijk de vaste werkwijze toegepast. Het rekentarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de OZB-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit wel met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De landelijke marktontwikkeling tussen 1 januari 2022 en 1 januari 2023 bij woningen werd, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 2,8%. Voor niet-woningen werd de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 3,4%. De inflatie (pNB) in die periode bedroeg volgens de ramingen van het CPB 3%.

Onroerende Zaak Belasting woningen:
De OZB is in 2024 verhoogd met een inflatiecorrectie van 3,5%. De compensatie stijging/daling WOZ-waarde in de tarieven voor de woningen is weer ingevoerd. Inclusief de vastgestelde verhogingen van nieuw beleid en compensatie van het wegvallen van de Precariobelasting is de totale verhoging 3,5%. In onderstaande tabel is uiteengezet hoe de tariefstijging van de OZB woningen in de Meerjarenbegroting 2024-2027 is verwerkt.

Omschrijving	2024
Inflatiecompensatie	3,5%
Totaal	3,5%

Onroerende Zaak Belasting niet-woningen (eigenaar en gebruiker)

Het bij de begroting genomen besluit om de belastingstijging niet-woningen conform de categorie woningen toe te passen is geëffectueerd. Dit betekent een stijging van 3,5%.

Afvalstoffenheffing

De kosten van afvalinzameling zijn in 2024 volledig kostendekkend, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de btw en met de stand van de voorziening Afvalstoffenheffing. De tarieven Afvalstoffenheffing 2024 zijn verhoogd met 3,5%.

Rioolheffing

De Rioolheffing is gebaseerd op de het Zuiveringskring Afvalwaterketen Plan. De riolering is 100% kostendekkend. Voor- en nadelen verlopen budgettair neutraal door middel van de voorziening Egalisatie riolering.

Klasse-indeling	tarief 2024 in €
0 - 100 m3	195
100 - 250 m3	220
250 - 500 m3	245
500 - 1.000 m3	495
1.000 - 2.000 m3	745
2.000 - 5.000 m3	1.495
5.000 - 10.000 m3	2.245

10.000 - 25.000 m3	4.495
25.000 - 50.000 m3	8.995
50.000 m3 en meer	17.995

Toeristenbelasting

Op basis van de notitie Toeristen- en Forensenbelasting is de Toeristenbelasting verhoogt met een inflatiecorrectie van 6,5,%, € 1,66 per overnachting voor campings en € 2,22 per overnachting voor B&B en hotels.

Forensenbelasting

Met ingang van 2019 is de heffing van de Forensenbelasting gewijzigd van een vast bedrag per object naar een heffing op basis van de WOZ-waarde van het recreatieobject.

Klasse-indeling	tarief 2024 in €
€ 0 - € 50.000	362
€ 50.000 - € 100.000	548
€ 100.000 - € 200.000	734
€ 200.000 en hoger	1.102

Begraafrechten

De tarieven begraafplaats 2024 zijn verhoogd met een inflatiecorrectie van 3,9%.

Overige legestarieven

De algemene lijn is volledige kostendekkend, tenzij nadrukkelijk anders is besloten.

Inkomsten lokale heffingen

Een vergelijking tussen de Jaarstukken 2024 en de Jaarstukken 2023 geeft het navolgende beeld van de opbrengsten uit belastingen en heffingen:
Het totaal van de ontvangen belastingen en leges stijgt met € 703.000 (+3,4%).

Naam heffing of leges (bedragen x € 1.000)	Jaarstukken 2024	in %	Jaarstukken 2023	in %
Belastingsoort: ongebonden				
OZB eigenaar (woning)	7.163	34%	6.898	34%
OZB eigenaar (niet woning)	2.569	12%	2.355	11%
OZB gebruiker (niet woning)	1.716	8%	1.577	8%
Toeristenbelasting	610	3%	573	3%
Forensenbelasting	1.401	7%	1.338	7%
Baten Reclamebelasting	50	0%	50	0%
subtotaal	**13.509**	**64%**	**12.791**	**63%**

Belastingsoort: gebonden				
Verbrede rioolheffing	2.972	14%	2.950	14%
Afvalstoffenheffing	2.492	12%	2.376	12%
Begraafrechten	553	3%	706	3%
Leges vergunningen en kabels	132	1%	132	1%
Leges omgevingsvergunningen/welstand	762	4%	1.003	5%
Leges burgerzaken	593	2%	349	2%
Marktgelden	10	0%	6	0%
Leges openbare orde en veiligheid	29	0%	36	0%
subtotaal	**7.543**	**36%**	**7.558**	**37%**
Totaal	**21.052**	**100%**	**20.349**	**100%**

Kadernota 2024
Basis voor de stijgingen van de belastingen 2024 is de besluitvorming van de raad inzake de Meerjarenbegroting 2024-2027 met betrekking tot de belastingstijgingen 2024 tot en met 2027. In de door de raad vastgestelde Kadernota 2024 is bepaald dat voor het begrotingsjaar 2024 de volgende percentages zijn aangehouden. Nadere verwerking van deze uitgangspunten heeft plaatsgevonden in het raadsbesluit belastingmaatregelen 2024.

Kostendekkendheid Tarieven

Naast belastingen, heft de gemeente bestemmingsheffingen, rechten en leges voor individuele dienstverlening aan haar burgers. De tarieven van deze rechten en leges dienen zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten de geraamde kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden. De opbrengst van deze zogeheten gebonden heffingen dient alleen ter bestrijding van de kosten die de gemeente voor de betreffende dienstverlening maakt.

Als onderdeel van de BBV 2017 is het voor de paragraaf Lokale heffingen verplicht een overzicht op hoofdlijnen op te nemen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk gemaakt wordt:

- Hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden.
- Wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen.
- Hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Voor de cijfermatige berekening van de kostendekkendheid van de heffingen wordt aangesloten bij de in de "notitie overhead" van de commissie BBV opgenomen tabel. Deze berekening moet vervolgens worden aangevuld met een inhoudelijke toelichting over de totstandkoming van de tarieven en de beleidskeuzes die daaraan ten grondslag liggen. Een beleidskeuze die ten grondslag ligt aan de tarieven is dat in principe een kostendekkendheid van 100% wordt nagestreefd. Voor de leges burgerzaken zijn de diverse tarieven gemaximeerd vanuit het Rijk, wat impact heeft op de kostendekkendheid. De kostendekkendheid van de marktgelden wordt nog nader onderzocht. Tegelijkertijd wordt de marktverordening herzien.

Door wijzigingen in de BBV heeft gemeente Ermelo de notitie rentebeleid kostendekkende tarieven opgesteld en vastgesteld bij de Kadernota 2018. Aanleiding hiervoor is de gewijzigde verslagtechnische toerekening van rente aan taakvelden en producten. De notitie rentebeleid kostendekkende tarieven wordt betrokken bij de berekening van de tarieven met ingang van 2018. In 2023 is de notitie Rentebeleid ingetrokken. Dit is

gedaan omdat het BBV aanvullende regels heeft gesteld en andere punten uit het rentebeleid in andere beleidsstukken zijn geregeld. Derhalve was de notitie Rentebeleid overbodig geworden.

De kostendekkendheid van de tarieven wordt berekend door het totaal van de netto-kosten per taakveld (exclusief omslagrente) en de toegerekende overhead, inclusief omslagrente en de toegerekende rente op basis van de visie rentetoerekening af te zetten tegen de opbrengst van de heffingen per taakveld.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid in beeld gebracht voor afvalstoffen, riolering, begraafplaats, bouwen, marktgelden, burgeraangelegenheden alsmede openbare orde en veiligheid:

Berekening van kostendekkendheid van een heffing: (bedragen x € 1.000)	Afvalstoffen	Riolering	Begraven	Omgevings-vergunningen	Marktgelden	Burgerzaken	Openbare orde en veiligheid
Kosten	2.492	2.972	591	484	68	936	61
Opbrengst heffingen	2.492	2.972	553	762	10	593	29
Dekkingspercentage	100%	100%	94%	157%	15%	63%	47%

Uitgangspunten:
Voor Afvalstoffenheffing betreft dit de heffing inzake het vastrecht en verzamelcontainers, alsmede de Afvalstoffenheffing variabel (Diftar). Voor de brede Rioolheffing betreft dit de heffing bij woningen alsmede de niet-woningen. Voor de begraafplaats betreft dit de leges lijkbezorging, reiniging graven en instandhouding graven.
Conform het raadsbesluit wordt bij het onderdeel inkomsten taakvelden begraafplaats rekening gehouden met de fictieve bespaarde rente op de voorzieningen (€ 21.000).

Conclusies:
De kostendekkendheid voor zowel afvalstoffen als riolering is 100%. Dat zijn de enige percentages uit deze tabel die met zekerheid gezegd kunnen worden. Voor de andere percentages geldt dat de huidige berekeningen van de legestarieven welke ten grondslag liggen aan de legesverordening aan een herziening toe zijn. Middels extra comptabele berekeningen wordt dit, zo goed als mogelijk is, ondervangen waarmee toch de richting van de kostendekkendheid bepaald kan worden, de percentages zelf zijn niet hard.
De kostendekkendheid van de markt wordt nader onderzocht. Dit is geen onderdeel geweest van het onderzoek in het kader van de legesverordening. In de berekening is extra comptabel rekening gehouden met de kosten van marktmeester, schoonhouden, plaatsen en weghalen van hekken etc.

Kwijtschelding

Particulieren die aan bepaalde voorwaarden voldoen kunnen, afhankelijk van de persoonlijke financiële omstandigheden, in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Geen kwijtschelding wordt echter verleend voor de leges.

Bij de invoering van Diftar is besloten om personen, die medisch afval hebben (bijvoorbeeld: incontinentie-, stoma of dialysemateriaal), tegemoet te komen in de Afvalstoffenheffing. Hiervoor dient een schriftelijk verzoek te worden ingediend, voorzien van een medische verklaring van bijvoorbeeld de huisarts, of een rekening waaruit blijkt dat medisch materiaal gebruikt wordt.

In de jaarrekening wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het aantal verleende kwijtscheldingen.

Om de armoedeval voor alleenstaande ouders met een relatief laag inkomen te verminderen, is per 1 januari 2012 voor gemeenten en waterschappen de mogelijkheid gecreëerd om bij de kwijtschelding van lokale belastingen rekening te houden met de kosten van formele kinderopvang. Dit vermindert de armoedeval en maakt werken lonender. Om gemeenten en waterschappen te ondersteunen bij het uitvoeren van deze maatregel is per 2013 structureel € 8 miljoen binnen het gemeentefonds beschikbaar gesteld.

De raad heeft hiervoor besloten, raadsbesluit corsanr. 12080968, om met ingang van 1 januari 2013 over te gaan tot het toepassen van de mogelijkheid om de noodzakelijke kosten voor kinderopvang in aansluiting op de Wet kinderopvang aan te merken als uitgave bij de beoordeling van verzoeken om kwijtschelding.

In de jaarstukken wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het aantal verleende kwijtscheldingen. De kwijtschelding wordt verleend op Afvalstoffen- en Rioolheffing.

Kwijtschelding	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Categoriaal (=medisch afval)	17	14	14	14	15	16
Geautomatiseerde kwijtschelding	374	389	382	368	371	349
Overige verzoeken	134	124	123	195	203	86
Totaal	**525**	**527**	**519**	**577**	**589**	**451**

In deze tabel zit ook de tegemoetkoming medisch afval verwerkt. Onderstaand staan de verleende bedragen aan kwijtschelding, onderverdeeld naar soort.

Kwijtschelding (uitgaven x € 1)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rioolheffing	105.790	107.771	95.948	103.905	89.675	82.011
Afvalstoffenheffing vastrecht + verzamelcontainer	53.330	53.541	55.252	63.596	53.826	51.119
Afvalstoffenheffing variabel Diftar	24.522	32.387	18.341	21.100	34.154	33.529
Totaal	**183.642**	**193.699**	**169.541**	**188.601**	**177.655**	**166.659**

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Algemene informatie

Kader

De gemeente Ermelo onderkent het belang van risicomanagement. Wij achten het daarom wenselijk om risico's (vroegtijdig) te identificeren en waar mogelijk beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige uitgaven in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente.

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement bevat relevante informatie ten aanzien van risico's met een mogelijk grote impact op de financiële positie van de gemeente. Van dergelijke risico's wordt ingeschat hoe groot de kans is dat de gebeurtenis zich daadwerkelijk voordoet en het financiële gevolg dat dit met zich meebrengt. Waar mogelijk en voor zover dit ligt binnen de invloedsfeer van de gemeente wordt er naast het benoemen van de betreffende risico's vervolgens aandacht besteed aan een verlaging van de benoemde risico's door middel van het treffen van beheersingsmaatregelen om ofwel de kans van optreden ofwel de uiteindelijke impact van het risico te beperken. Deze paragraaf rapporteert over de zogenoemde financiële risico's.

Op basis van de geïnventariseerde risico's met een financiële impact is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. In deze paragraaf worden de tien risico's gepresenteerd die de grootste invloed uitoefenen op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. Indien een risico daadwerkelijk leidt tot budgettaire gevolgen, dan zijn daarvoor in de huidige begroting in beginsel geen directe dekkingsmiddelen beschikbaar. Dit betekent dat bij het zich voordoen van een risico in eerste instantie dekking gevonden moet worden binnen andere posten van de lopende begroting. Mocht dit laatste niet mogelijk zijn, dan vormt de Algemene Risicoreserve de eerste buffer om de financiële gevolgen op te vangen. Het optreden van een risico kan ook structurele financiële gevolgen met zich meebrengen. Afhankelijk van de omvang van de financiële consequenties van een zich voordoend risico kan ter dekking van een structureel nadeel nodig zijn om beleid te herzien dan wel te heroverwegen.

Een belangrijke indicator van de algehele risicopositie en de mate waarin deze door de beschikbare weerstandscapaciteit is afgedekt komt tot uitdrukking in de weerstandsratio. Indien de berekende ratio onder de vastgestelde norm (1,0) komt te liggen, wordt een kritieke grens gepasseerd.

Vastgesteld beleid inzake Weerstandsvermogen

- Notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement (2023)
- Nota reserves en voorzieningen gemeente Ermelo (2023)
- Financiële Verordening (2023)
- Strategisch financieel beleid, onderdeel Kadernota (2018)

De gemeente is voornemens om het risicobeleid in de gemeente te verbeteren. Daarbij zal aandacht besteed worden aan het beter in beeld brengen van de risico's zelf, maar ook aan het implementeren van risicobeheersing. Gezien de beperkte capaciteit en de maximale inzet op het sluitend maken van de Meerjarenbegroting 2026-2029 (via de Kadernota) is hier het afgelopen halfjaar geen prioriteit aan gegeven. Tevens is de verwachting dat het sluitend maken van de begroting een verslechtering van het risicoprofiel van de gemeente zal betekenen en dus tot nieuwe of hogere risico's zal leiden. Deze effecten zullen worden verwerkt in de paragraaf Weerstandvermogen van de Meerjarenbegroting 2026. Om deze redenen is er voor gekozen om de risico's uit de Meerjarenbegroting 2025 voor nu ongewijzigd te laten.

Risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

Tabel 1: De financiële risico's

Risico nummer	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R235	De korting op het gemeentefonds gaat ondanks de gemeentelijke lobby in Den Haag na 2027 gewoon door.	Geld - De gemeente wordt na 2027 geconfronteerd met een tot € 2,5 mln. oplopende korting.	50%	max. € 2.500.000	56,0%
R236	Niet alle vacatures kunnen worden vervuld waardoor meer ingehuurd moet worden.	Geld - De geraamde inhuurkosten worden overschreden.	30%	max. € 750.000	10,1%
R237	Er ontstaat een financieel tekort bij een partij waarvan wij (deels) aandeelhouder zijn en statutair dit tekort dienen aan te vullen.	Geld - Als aandeelhouder moet de gemeente een bijdrage leveren, wat mogelijk leidt tot een nadeel in de begroting	30%	max € 500.000	6,8%
R222	Mogelijke saneringskosten de Zanderij op basis van minimale variant.	Geld - Er ontstaat een nadeel in de begroting.	30%	max. € 750.000	6,8%
R19	Voortijdige functiebeëindiging van een wethouder of de burgemeester.	Geld - Het uitbetalen van wachtgeld, een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een levenslang nabestaanden-pensioen aan de achterblijvende partner.	30%	max. € 480.000	5,4%

R191	Bij een van de verbonden partijen treedt een of meerdere van de door de verbonden partij gesignaleerde risico's op welke niet door de verbonden partij zelf binnen haar begroting kan worden gedekt.	Geld - Met als gevolg dat er zich een nadeel voordoet in de begroting.	30%	max. € 500.000	5,0%
R230	Als gevolg van gewijzigde btw wetgeving wordt voor sport onvoldoende compensatie ontvangen.	Geld - Er ontstaat een nadeel in de begroting.	10%	max. € 1.000.000	4,4%
R139	Een instelling kan haar betalingsverplichting tot rente en aflossing voor een door de gemeente Ermelo volledig gewaarborgde geldlening niet nakomen.	Geld - Een beroep van geldverstrekkers op de gemeente Ermelo om de betalingsverplichting van een instelling over te nemen ter grootte van het bedrag waar de gemeente garant voor staat.	10%	max € 588.000	2,6%
R213	Het handelen van de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken wordt als staatssteun aangemerkt.	Geld - Er ontstaat een nadeel in de begroting.	10%	max € 300.000	1,4%
R231	Bij een door de gemeente gesubsidieerde partij treedt een calamiteit op welke niet door haar binnen de eigen begroting kan worden opgevangen.	Geld - met als gevolg dat de gemeente een aanvullende subsidie moet verstrekken wat leidt tot een nadeel in de gemeentebegroting.	10%	max. € 250.000	1,1%
Totaal				**€ 7.618.000**	

Deze tabel is als volgt te lezen: het totaal van de risico's bedraagt € 7.618.000. In de tabel staan deze risico's vermeld met daarbij de kans dat dit optreedt en de maximale financiële omvang dat het risico kan hebben. Op basis van de benoemde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag van de risico's ad € 7.618.000 onnodig en ongewenst is. De risico's zullen immers naar verwachting niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. In de laatste kolom van de tabel staat het op basis van deze simulatie de geschatte impact per risico weergeven.

Voor deze simulatie wordt gebruik gemaakt van een zgn. Monte Carlo simulatie. Dit is een computergestuurde techniek waarbij een gebeurtenis niet één keer, maar vele malen wordt gesimuleerd. Deze simulatietechniek komt tot stand met berekeningen via het softwarepakket NARIS. De verkregen uitkomsten worden steeds weer opnieuw berekend, met telkens een andere reeks willekeurige waarden. Dat leidt uiteindelijk tot mogelijk duizenden herberekeningen en mogelijke uitkomstwaarden. Omdat de Monte Carlo simulatie dit tot wel duizenden keren uitvoert, leidt dit tot een waarschijnlijkheidsverdeling van de mogelijke uitkomsten. Zo ontstaat een zo volledig mogelijk beeld van de mogelijke risico's. De Monte Carlo simulatie eindigt met een enorm output aan geordende resultaten van de simulaties, die worden gepresenteerd in de vorm van kansverdelingen.

Tabel 2 toont de resultaten van deze risicosimulatie nog eens overzichtelijk. Hieruit blijkt dat, met een zekerheidspercentage van 90%, de risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 2.274.000 (= benodigde weerstandscapaciteit).

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages

Zekerheidspercentage	Benodigde weerstandscapaciteit
70%	€ 1.570.000
75%	€ 1.725.000

80%	€ 1.891.000
85%	€ 2.067.000
90%	€ 2.274.000
95%	€ 2.555.000

Uit de tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 2.274.000 (benodigde weerstandscapaciteit).

Risico's versus weerstandsvermogen

Beschikbare Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel aan middelen dat de gemeente Ermelo beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Onderverdeling weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2024
Algemene risicoreserve	2.555
Algemene reserve vrij besteedbaar	12.766
Vrij aanwendbare deel bestemmingsreserves	5.745
Reserve grondexploitatie vrij besteedbaar	6.110
Totaal Weerstandscapaciteit	27.176
Benodigde weerstandscapaciteit	2.274
Ratio weerstandsvermogen	12,0

Ratio weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Tabel: Waarderingsklassen

Waarderingsklasse	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend
B	1.4 – 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 – 1.4	Voldoende
D	0.8 – 1.0	Matig
E	0.6 – 0.8	Onvoldoende

F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Algemene financiële kengetallen

Algemene informatie

Met de financiële kengetallen wordt beoogd gemakkelijker inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een provincie of gemeente. De kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële)ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te kunnen vangen. Zij geven inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid.

Financiële kengetallen

De algemene financiële kengetallen voor Ermelo zien er als volgt uit:

Kengetallen	Jaarstukken 2022	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024	
Netto schuldquote	18,7%	23,6%	53,8%	25%	A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	18,7%	23,6%	60,8%	19%	A
Solvabiliteitsratio	35,6%	40,9%	34,5%	44%	B
Grondexploitatie	0,99%	1,30%	0,86%	0%	A
Structurele exploitatieruimte	5,06%	2,77%	1,7%	1%	A
Belastingcapaciteit	145,9%	121,3%	126,4%	116%	C

De provincie Gelderland hanteert categorieën voor de waarde van de kengetallen, conform onderstaande tabel. Categorie A is daarbij het minst risicovol en categorie C het meest.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Uitkomsten

Per einde 2024 scoren we relatief goed als gemeente (zoals te zien aan de letters achter de waarde in de bovenste tabel). Vier keer een 'A', één 'B' en één 'C'. De laatste is als gevolg van de relatief hoge belastingdruk in Ermelo, waardoor er geen tot weinig ruimte is om de belasting te verhogen.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Algemene informatie

Wegen, openbare verlichting, riolering, groen, speelvoorzieningen, water, sportvoorzieningen, gemeentegebouwen en onderwijsgebouwen worden tezamen als kapitaalgoederen aangeduid. Zij vormen het gezicht van de gemeente. Het onderhouden van kapitaalgoederen is van belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op het terrein van veiligheid, vervoer, recreatie, onderwijs en overige gemeentelijke diensten. Ook de gemeente Ermelo heeft veel in kapitaalgoederen geïnvesteerd. Kapitaalgoederen dienen zo lang mogelijk een bijdrage te leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangeschaft of vervaardigd. Om het kapitaalgoed te kunnen blijven gebruiken waarvoor het bedoeld is, dient het derhalve te worden onderhouden. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goede beoordeling van de financiële positie op de korte en de langere termijn. Teneinde de raad van voldoende inzicht te voorzien, wordt het onderhoud van kapitaalgoederen – een onderwerp dat versnipperd in de begroting staat – in deze paragraaf gebundeld in een kort overzicht. Deze paragraaf geeft daarmee een dwarsdoorsnede van de begroting voor het onderdeel onderhoud kapitaalgoederen. Beleidsmatige uitgangspunten, voorgenomen acties voor beheer en onderhoud en de daarmee samenhangende uitgaven komen immers in diverse programma's voor.

Nadere definitie van het begrip "onderhoud"

Voor een juist begrip van onder meer de financiële gegevens in deze paragraaf is het van belang te weten wat in deze paragraaf onder het begrip "onderhoud" wordt verstaan. Overeenkomstig de toelichting op het BBV wordt uitgegaan van regulier onderhoud (normaal en zogenaamd groot onderhoud). Dat is het plegen van preventieve dan wel correctieve maatregelen. Vervangingsinvesteringen en de uit investeringen voortvloeiende kapitaallasten worden daar uitdrukkelijk niet toe gerekend. Overige zaken voor het gebruik, niet zijnde onderhoud van een kapitaalgoed (zoals bijvoorbeeld het betrekken van energie) vallen daarmee ook buiten het aandachtsgebied van deze paragraaf.

Aandachtsgebieden

Het onderhoud van kapitaalgoederen wordt onderscheiden naar de aandachtsgebieden wegen, riolering en waterhuishouding, groen en gebouwen kort samengevat. Per aandachtsgebied wordt aangegeven wat het beleidskader is, hoe het beheer wordt uitgevoerd en hoeveel financiële middelen daarmee zijn gemoeid. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

Het onderhoud van kapitaalgoederen staat verspreid over de volgende programma's/paragrafen

- Programma Samen Werken voor Ermelo
- Programma Samen Leven in Ermelo
- Programma Samen Wonen in Ermelo
- Programma Samen Ondernemen in Ermelo
- Paragraaf Bedrijfsvoering (kostenplaatsen Bestuursdienst en Team Wijkservice).

Aandachtsgebied: Wegen

Algemene doelstelling onderhoud wegen

De gemeente Ermelo beheert de verkeersinfrastructuur waarbij evenwicht is tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefomgeving en kosten.

Onder de categorie "wegen" wordt gerekend

- Wegen (inclusief wegmeubilair en civieltechnische kunstwerken)
- Fietspaden
- Voetpaden

- Onverharde paden
- Openbare verlichting.

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Wegenbeheersplan Ermelo 2018-2022 (de geldigheidsduur van het wegenbeheerplan is door de raad op 13 februari 2024 verlengd tot en met 2025 (e24000296). In 2025 wordt het wegenbeheerplan geactualiseerd.	2018	nee
Mobiliteitsvisie 2021-2030	2022	Ja
Beleidsplan Bewust verlichten 2021-2025	2021	Ja
Parkeerbeleidsplan	2016	Ja
Beleidsnota onverharde wegen	2016	Ja
Kwaliteit fietsvoorzieningen Ermelo	2013	Ja
Notitie Gladheidsbestrijding	2018	Ja
MOP Civiele Kunstwerken (2022-2025). In 2025 wordt het MOP geactualiseerd.	2022	ja
Uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie (2024-2032)	2023	Ja
Wegenlegger	2022	Ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Bij de vaststelling van het Wegenbeheersplan 2018-2022 is besloten de Ermelose wegen te onderhouden op kwaliteitsniveau B. Voor het centrumgebied wordt kwaliteitsniveau A gehanteerd. In het Wegenbeheersplan staan beleidskaders en speerpunten met betrekking tot duurzaamheid, innovatie en klimaatbestendigheid. Het was de bedoeling dat het wegenbeheerplan inmiddels geactualiseerd zou zijn. Door ziekte en aansluitend gebrek aan capaciteit is dit niet volbracht. Tussentijds is er een taakstelling meegegeven en heeft de Raad een discussienota behandeld over de taakstelling en het onderhoudsniveau. De kaders met betrekking tot deze punten worden in Q2 2025 door de Raad meegegeven, waarna het wegenbeheerplan geactualiseerd wordt.

De gemeente Ermelo ambieert een kwalitatief goede en veilige woon- en leefomgeving als vitale, groene en zorgzame gemeente. Een goed functionerende openbare verlichting maakt daar onderdeel van uit. In het beleidsplan Bewust Verlichten 2021-2025 wordt beschreven op welke wijze de gemeente de komende jaren uitvoering wil geven aan het duurzaam, bewust en gericht verlichten van de openbare ruimte.
De beleidsuitgangspunten zijn vervolgens vertaald naar een beheerplan. In dit beheerplan staan de huidige technische staat van het areaal, de beheersuitgangspunten en de benodigde onderhoudsmaatregelen ten behoeve van een goede instandhouding van het huidige areaal in de planperiode 2021-2025 (en een blik op de verdere toekomst) vermeld. Uitgangspunt voor het beheerplan is het handhaven van het huidige onderhoudsniveau.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2023	Primitieve begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 na wijzigingen	Jaarstukken 2024	Saldo 2024
Verkeer	-49	-244	153	-91	-49	42
Groot onderhoud	-877	-877	-44	-921	-982	-61
Regulier onderhoud	-301	-64	-257	-321	-303	18

Schoon- en bereidbaar houden	-266	-253		-253	-273	-20
Wegmeubilair	-44	-40		-40	-34	6
Openbare verlichting	-26	-69	36	-33	-23	10
Waterlossingen	-21	-17		-17	-12	5
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied wegen	-1.584	-1.564	-112	-1.676	-1.676	0

Aandachtsgebied: Riolering en waterhuishouding

Algemene doelstelling onderhoud riolering en waterhuishouding

De gemeente Ermelo heeft een drietal wettelijke watertaken. Het gaat om de watertaken voor afvalwater, regenwater en grondwater. Het Programma Water en Riolering (PWR) is het nieuwe beleidsplan Water en Riolering en gaat over de vraag hoe de gemeente Ermelo omgaat met deze drie gemeentelijke watertaken. Deze watertaken zijn vanuit het oogpunt van volksgezondheid, leefbaarheid, klimaatadaptatie en milieubescherming een van de kerntaken van elke gemeente. HetPWR is een van de programma's in het kader van de omgevingswet

Onder de categorie "riolering en waterhuishouding" wordt gerekend

- Voorziening voor het afvalwatertransport en de verwerking/zuivering van afvalwater
- Overige waterhuishouding.
- klimaatadaptatie

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Programma Water en Riolering (PWR)	2024	Ja
BasisRioleringsPlan (BRP) (In 2024 en 2025 wordt een nieuw BRP opgesteld onder de naam SSW (Systeemoverzicht Stedelijk Water)	2012	Ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

De gemeente Ermelo heeft een drietal wettelijke watertaken. Het gaat om de watertaken voor afvalwater, regenwater en grondwater. Het Programma Water en Riolering (PWR) is het nieuwe beleidsplan Water en Riolering en gaat over de vraag hoe de gemeente Ermelo omgaat met deze drie gemeentelijke watertaken. Deze watertaken zijn vanuit het oogpunt van volksgezondheid, leefbaarheid, klimaatadaptatie en milieubescherming een van de kerntaken van elke gemeente.

Klimaatadaptatie is een belangrijk onderdeel in de PWR. Door klimaatverandering krijgen we te maken met extremer weer. Naast periodes van hitte en droogte moeten we ons voorbereiden op grote hoeveelheden neerslag in korte tijd. De omgang met regenwater wordt daarom steeds belangrijker. We willen overlast tijdens extreme neerslag zoveel mogelijk beperken. De openbare ruimte moet hiervoor worden aangepast. Dit doen we zoveel mogelijk samen met de reguliere vervangingsopgave (integraal). Uiteindelijk moet de gemeente Ermelo in 2050 klimaat adaptief zijn ingericht. Voor de periode 2026 t/m 2035 is er een budget gereserveerd van € 750.000 per jaar om klimaatmaatregelen te kunnen realiseren.

Het onderhoud van ons kostbare areaal voeren we uit op basis van risicogestuurd rioolbeheer. Bij een benadering op kwaliteit en risico bedoelen we dat we met een belangrijk riool minder risico's willen lopen dan met een minder belangrijk riool. Een belangrijk riool is een riool dat door zijn functie belangrijk is of in een omgeving ligt die belangrijk is voor het functioneren van de openbare ruimte.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2023	Primitieve begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 na wijzigingen	Jaarstukken 2024	Saldo 2024
Specifieke GRP/ZAP-Maatregelen	-70	-80		-80	-83	-3
Onderhoud afval-, hemel- en grondwater	-415	-433	-50	-483	-571	-88
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied Riolering en Waterhuishouding	-485	-513	-50	-563	-654	-91

Aandachtsgebied: Groen

Algemene doelstelling onderhoud groen

De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen in de openbare ruimte. Deze leveren een positieve bijdrage aan een groen Ermelo, zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

Onder de categorie "groen" wordt gerekend

- Stedelijk groen (inclusief speelvoorzieningen)
- Landschap
- Begraafplaatsen
- Bossen
- Heide
- Natuurterreinen (inclusief De Leemputten)
- Cultuurhistorische/archeologische elementen (onder andere grafheuvels en Romeins Marskamp).

Beleids- en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Natuurterreinen:		
Lange termijnvisie bossen Ermelo (maakt onderdeel uit van de Groenvisie)	2017	Ja
Faunabeleidsnota (maakt onderdeel uit van de in 2017 opgesteld Groenvisie)	2017	Ja
Heidevisie gemeente Ermelo	2024	Ja
Speelruimte:		
Heidevisie gemeente Ermelo	2012	Nee
Begraafplaatsen:		
Visie Begraafplaats	2012	Ja
Notitie Opties kosten en baten	2014	Ja
Analyse Begraafplaatsexploitatie	2014	Ja
Evaluatie exploitatie Algemene begraafplaats Koningsvaren	2018	Ja
Landschap:		

LandschapsOntwikkelingsPlan Ermelo Putten (LOP)	2011	Ja
Beheersplan landschapselementen 2018-2028 (betreft kleine bosjes, houtwallen e.d.)	2019	Ja
Stedelijk Groen:		
Groenvisie gemeente Ermelo 2017-2027	2017	Ja
Flora & Fauna:		
Dierenwelzijnsbeleid 2018-2028	2019	Ja
Groene Beheerplannen:		
0-Uitgangspunten groenbeheerplannen	2019	Ja
1-Beheerplan groen	2019	Nee
2-Beheerplan bomen	2019	Nee
3-Beheerplan landschap	2019	Ja
4-Beheerplan bossen	2019	Ja
5-Beheerplan leemputten bij Staverden	2019	Ja
6-Beheerplan flora en fauna	2019	Ja
7-Beheerplan begraafplaats	2020	Ja
Beheerplan heideterreinen (2023-2032)	2024	Ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Stedelijk Groen

In 2017 is een groenvisie ontwikkeld en vastgesteld (december 2017). In 2019 zijn de Groenbeheerplannen vastgesteld en is hiervoor budget in de begroting opgenomen, ook voor het vervangen van (versleten) groen. Het beheer en onderhoud van het groen in de openbare buitenruimte wordt zowel in eigen beheer als door derden uitgevoerd.

De uit te voeren reguliere werkzaamheden zijn voor een groot deel beschreven in het bestek omgevingsbeheer onderhoud openbare ruimte.

Jaarlijks wordt een deel van de bomen in Ermelo gecontroleerd op boomveiligheid. De snoeiwerkzaamheden uit de boomveiligheidscontrole (BVC). Hierbij wordt gestreefd naar een cyclus waarbij iedere individuele boom 1x per 3 jaar wordt gecontroleerd en de benodigde werkzaamheden uitgevoerd in diverse delen van het Buitengebied en Centrum Noord. In 2024 zorgde iepziekte voor noodzakelijke werkzaamheden in Ermelo West. In de omgeving van het Ribespad is groenrenovatie uitgevoerd.

De gemeente beschikt over een volledig geïntegreerd beheersysteem voor groen-, wegen- en rioolbeheer (Gisib). Dit beheersysteem is gekoppeld aan de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) van Ermelo. Het actueel houden van de areaal data is een continue proces. Ook zijn hierin schouwgegevens en beheergegevens opgenomen.

De Groenvisie gaat in op de 6 waarden van het groen: identiteit, gezondheid, biodiversiteit, klimaat & duurzaamheid, participatie & leefbaarheid en economie. De groenvisie geldt voor de volgende deelgebieden: stedelijk gebied (groen in de bebouwde kom), bomen, flora & fauna, buitengebied (landschap), natuurterreinen, waaronder de Leemputten bij Staverden en de bossen.

Het beheer en onderhoud van dit groen is belangrijk en is met name gericht op instandhouding.

Begraafplaatsen

In 2020 is het beheerplan opgesteld op basis waarvan het beheer en onderhoud ingevuld gaat worden. Voor de begraafplaats geldt kwaliteitsniveau"A".

Speelvoorzieningen

Het onderhoud van speelplaatsen en -toestellen is gebaseerd op het speelruimteplan "Speelruimte in Ermelo deel 1". Het gaat hierbij om cyclisch onderhoud en structurele vervanging, herinrichten van bestaande speelvoorzieningen en aanleggen van nieuwe speelvoorzieningen in nieuwe woongebieden. Hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de aspecten schoon, heel en veilig. Wij zijn gestart met een nieuw beleidsplan. Dit nieuwe plan zal aansluiten bij hetgeen dat nu goed gaat en tevens oog hebben voor andere domeinen zoals sport en welzijn. Door deze verbindingen actief te leggen, willen we spelen een breder perspectief geven, namelijk: Spelen nodigt uit tot meer beweging op latere leeftijd.

Landschap

Het beheer van de buitengebieden is vastgelegd in het Landschap Ontwikkelings Plan (LOP). De doelstelling van het LOP is om met behulp van een consequente uitvoering van beleid de kwaliteit van het landschap te verbeteren. In 2019 is een beheerplan Landschap opgesteld. De visie op het landschap is voor een belangrijk deel opgenomen in de nieuwe omgevingsvisie die in 2021 is opgesteld en in 2022 door de raad is vastgesteld.

Bossen

In de gemeentebossen wordt in het beheer gebruik gemaakt van natuurlijke processen, bijvoorbeeld natuurlijke verjonging (naast plantwerk op beperkte schaal). Door een extensievere wijze van beheer en onderhoud, waarbij bijvoorbeeld tak- en tophout en dode bomen in het bos achterblijven, is het uiterlijk van de bossen langzaam veranderd. Op langere termijn wordt daardoor de structuur van het bos gevarieerder en aantrekkelijker voor de natuur en de recreant. In 2018 is gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan voor onze grotere boscomplexen (totaal circa 650 ha), deze is in 2019 vastgesteld. De basis voor dat plan wordt gevormd door Europees en rijksbeleid, alsmede provinciaal en eigen gemeentelijk beleid (onder andere de lange termijnvisie voor de bossen zoals geformuleerd in de Groenvisie). Ook de beginselen van het Forest Stewardship Council (FSC) zijn er in meegenomen. Het beheerplan schetst de kaders waarbinnen het beheer moet worden gevoerd (onder andere ten aanzien van houtoogst en natuur en verjonging vanwege de continuïteit).

Heide

Voor het beheer van de heidevelden (in totaal ± 1.000 ha) ligt de nadruk op een relatief intensief cyclisch patroonbeheer (maaien, kleinschalig plaggen), gecombineerd met procesbeheer (extensieve begrazing). Het uitgangspunt is dat de heide daadwerkelijk heide blijft en qua structuur en soortenrijkdom verder ontwikkeld wordt. Mede als gevolg van een doelstelling in het kader van een ontvangen SNL-subsidie om bepaalde dier- en plantensoorten te behouden, zijn hiertoe specifieke beheermaatregelen getroffen (in de vorm van maaien, kleinschalig plaggen, begrazing met schapen of koeien en het verwijderen van boompjes).
De laatste jaren wordt met name de heide geplaagd door een veelvoud van invloeden die de natuurwaarden ernstig onder druk zetten. Dit zijn o.a. weersextremen (droogte, strenge late vorsten), een overmaat aan stikstof in de van nature schrale heidebodems (met als gevolg verzuring en vrijkomen van o.a. zware metalen) en calamiteiten zoals plagen van het heidehaantje. Hierdoor moet het heidebeheer op met name de Groevenbeekse heide tegen het licht worden gehouden. In het nieuwe heidebeheerplan worden daarom voor Ermelo nieuwe onorthodoxe maatregelen voorgesteld, zoals bekalking met steenmeel en branden.
Ondertussen wordt voor het heidebeheer steeds meer samenwerking met de gemeenschap gezocht in de vorm van de inzet van vrijwilligers. In 2021 is gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan voor de heideterreinen. De maatregelen die hierin opgenomen worden en op geld worden gezet zijn o.a. een vertaling van de Natura-2000 doelstellingen. De uitvoering hiervan is gestart in 2024.

Natuurterreinen

Voor het staatsnatuurmonument De Leemputten (totaal ca. 30 ha) is het afzonderlijk Beheerplan De Leemputten 2018-2028 opgesteld (vastgesteld in 2019). Het is een gebied met een bijzondere wettelijke status waarvoor een specifiek beheerregime geldt.

Het beheren van bossen, heidevelden, overige natuurterreinen en fauna is geen exacte wetenschap. Het heeft alles te maken met léven, met organische processen. Alles wat we plannen of bedenken valt of staat met o.a. klimatologische omstandigheden.

De laatste jaren nemen de klimaatextremen toe, vooral de combinatie van hitte en droogte. Dit betekent een verminderde bijgroei van bomen en ook de noodzaak om het bosklimaat te beschermen door minder bomen te kappen. Daardoor is de houtoogst aanzienlijk lager dan gebruikelijk en staat het bos er matig bij. Er sterven steeds meer bomen, ook boomsoorten die eerder nooit problemen opleverden. Op de heide zijn kale plekken te bespeuren en er verdwijnen planten- en diersoorten. De stikstofproblematiek maakt het er niet beter op.

De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de natuur in de Natura2000 gebieden. Vanwege de achteruitgang in kwaliteit is de provincie gestart met een aantal herstelprogramma's die naar verwachting in de komende jaren ook effect zullen hebben voor de natuurterreinen in ons beheer.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2023	Primitieve begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 na wijzigingen	Jaarstukken 2024	Saldo 2024
Begraafplaats	-150	-152		-152	-182	-30
Openbaar Groen	-943	-891	-365	-1.256	-1.325	-69
Speelvoorzieningen	-21	-29		-29	-24	5
Bossen, heide en natuurterreinen	-211	-263	-30	-293	-201	92
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied Groen	-1.325	-1.335	-395	-1.730	-1.732	-2

Aandachtsgebied: Gebouwen

Algemene doelstelling onderhoud gebouwen

De gemeente Ermelo wil een doelmatig, duurzaam en adequaat beheer van de gemeentelijke gebouwen alsmede enkele private en semi-publieke gebouwen en accommodaties teneinde de toegankelijkheid en veiligheid van die gebouwen en accommodaties te garanderen. De gemeente streeft daarbij naar toegankelijkheid van alle gebouwen ook en juist voor burgers met een beperking, conform de visie "Ermelo, Onbelemmerd en Zorgzaam" en de daarmee samenhangende BTB-gedachte.

Onder de categorie "gebouwen" wordt gerekend

Gebouwen (inclusief daarbij behorende terreinen)

Installaties

Buitensportaccommodaties.

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2025-2034	2025	Ja
Meerjarenonderhoudsplan Huis van Ermelo 2024-2033	2024	Ja
Meerjarenonderhoudsplan sportaccommodaties en private gebouwen is in 2023-2032	2024	Ja
Strategisch Beleidskader Gemeentelijke Vastgoedportefeuille	2019	Ja

Uitwerking Accommodatiebeleid	2022	Ja

Door de Commissie BBV is in januari 2020 de notitie Materiële Vaste Activa uitgebracht. De notitie gaat over het activeren, waarderen, onderhouden en afschrijven van investeringen/kapitaalgoederen.
Ten aanzien van het vormen van voorzieningen voor het onderhoud van kapitaalgoederen is het volgende in de notitie opgenomen:
Lasten van groot onderhoud kunnen alleen dan ten laste van een gevormde voorziening worden gebracht indien er een **recent** beheerplan van het kapitaalgoed aanwezig is. Onder **recent** wordt een beheerplan verstaan van maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar.
Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar **gemotiveerd** van kan worden afgeweken. Een **gemotiveerde** afwijking houdt in dat deze **motivatie is geautoriseerd door de raad** en verantwoord is in de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' van de begroting en de jaarstukken.
In de motivatie moet tevens worden aangegeven welke maatregelen er worden genomen om achterstallig onderhoud te voorkomen.

In het collegebesluit van 11 februari 2025 (e240059410) waarin het Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2025-2034 is goedgekeurd, zijn daarnaast nog de volgende bijzonderheden opgenomen:

Oude Telgterweg 181 en Molenaarsplein 24

Voor deze twee objecten is reeds in 2024 besloten tot verduurzaming. De financiële gevolgen van deze verduurzamingsmaatregelen zijn reeds opgenomen in de betreffende besluiten (raadsbesluit e240044842 inzake de brandweerkazerne en collegebesluit e240048107 inzake museum het Pakhuis). Dit voorstel ziet slechts op het reguliere onderhoud van deze twee objecten.

Stationsstraat 120

Vanwege de lopende tender voor de herontwikkeling van het Raadhuisplein kan dit object nog niet verkocht worden, zoals bij aanschaf in 2021 besloten. Samen met de gebouwbeheerder van Meerinzicht is door de behandelend ambtenaar kritisch gekeken naar het noodzakelijke onderhoud voor de komende drie jaar, gezien de verwachte verkoop in 2027. De onderhoudsbijdragen zijn gebaseerd op de daadwerkelijke bedragen van de afgelopen twee jaar.

Dr Holtropstraat 169

Het college heeft besloten dit pand te verkopen in 2025, we nemen daarom slechts een kleine post op voor 2025 voor onderhoud aan de cv-ketels en onvoorzien klein onderhoud.

Oude Nijkerkerweg 120

Het college heeft in 2024 besloten dit pand aan te kopen voor de realisatie van een waterberging in het gebied De Boskamer. Naar verwachting zal het nog zeker twee jaar duren voordat de waterberging definitief gerealiseerd kan worden. Op dat moment kan de woning ook weer doorverkocht worden. Tot die tijd is een instandhoudingsbudget benodigd.

Nieuwe woonwagens Patrijzenhof

Deze zijn medio 2024 geplaatst. In de aanneemsom was het onderhoud voor de eerste tien jaar inbegrepen, voor deze objecten is dus geen MJOP opgemaakt.

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Voor nagenoeg alle gemeentelijke en tevens een aantal private en semi-publieke gebouwen wordt één keer in de vier jaar een meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld. Het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan voor het voortgezet, bijzonder en openbaar onderwijs vindt in eigen beheer plaats door het schoolbestuur. De verantwoordelijkheid voor de daadwerkelijke uitvoering van het onderhoud ligt bij de scholen zelf. Ieder jaar wordt namens de gemeente een inspectie verricht of geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd. Uitgangspunt is dat de (gemeentelijke) gebouwen op een adequate wijze worden onderhouden. De jaarlijkse kosten van onderhoud en groot onderhoud zijn op basis van het meerjarenonderhoudsplan in de programmabegroting verwerkt.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2023	Primitieve begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 na wijziging	Jaarstukken 2024	Saldo 2024
Gebouwen begraafplaats	0	-4	0	-4	-1	3
Muziektent	-1	-2	0	-2	0	2
Toren Oude Kerk	-7	-11	0	-11	-7	4
Gebouwen onderwijs	-10	-10	0	-10	-11	-1
Private accommodaties	-2	0	-181	-181	-99	82
Diverse tijdelijk in bezit zijnde gebouwen	-67	-30	-6	-36	-29	7
Gebouwen: algemeen	-1	-26	26	0	0	0
Gemeentelijke Gebouwen	-314	-282	25	-257	-257	0
Totaal onderhoudslasten aandachtgebied Gebouwen	-402	-365	-136	-501	-404	97

Paragraaf Financiering

Inleiding

De paragraaf Financiering gaat over de manier waarop gemeente Ermelo haar activiteiten en projecten financiert en haar liquiditeiten beheert.

Ambitie

Gemeente Ermelo streeft naar regie op de gemeentelijke uitgaven en inkomsten resulterend in een optimale financiering (op korte en lange termijn) in geldstromen. Daarbij wordt geopereerd binnen de wettelijke en gemeentelijke vastgestelde kaders. Om de treasuryfunctie goed uit te voeren, wordt gekeken naar de meerjarige liquiditeitsontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland. De treasuryfunctie wordt financieel risicomijdend uitgevoerd. Gemeente Ermelo geeft waar het kan invulling aan duurzaam (ethisch) bankieren. Op het gebied van reputatie en imago stelt gemeente Ermelo eisen aan de organisaties en instellingen, waarmee het zaken doet. Gemeente Ermelo stelt bij de treasuryfunctie bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

Doelstellingen

De doelstellingen van gemeente Ermelo op het gebied van treasury luiden: regie hebben op de gemeentelijke uitgaven en inkomsten, duurzaam toegang hebben tot de financiële markten, tijdig kunnen beschikken over voldoende financieringsmiddelen, beheersen van risico's, streven naar rente-optimalisatie en beperken van verwerkingskosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.

Regelgeving

De Wet Financiering Decentrale Overheden is kader stellend voor de treasuryfunctie van gemeenten. Gemeenten worden verplicht tot een transparant en inzichtelijk lokaal treasurybeleid en -beheer. Het actuele

beleidskader voor de gemeentelijke financiering is het op 1 februari 2023 door de raad vastgestelde Treasurystatuut gemeente Ermelo 2023.

Ontwikkelingen

Marktontwikkelingen

Renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt zijn voor de gemeente belangrijk om te kunnen sturen op de financiële risico's. Deze ontwikkelingen, die van buiten komen, kunnen niet beïnvloed worden. De renteontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd door gebruik te maken van informatie van met name de Bank Nederlandse Gemeenten, het Schatkistbankieren en enkele andere banken.

De renteverhogingen van de afgelopen 2 jaar door de ECB om de inflatie te beteugelen en te stabiliseren op een niveau van 2 tot 2,5% hebben effect gehad. De meest recente ECB-prognoses gaan uit van een inflatie voor 2025 van 2,1% en voor 2026 van 1,9%. Hoewel de ECB een terughoudende houding aanneemt in publicaties en persconferenties, straalt de ECB vertrouwen uit over het gevoerde rentebeleid. De ECB heeft met een aantal renteaanpassingen de rente begin maart 2025 verlaagd tot 2,5%. In de Meerjarenbegroting 2025-2028 werd door de markt uitgegaan van een verdere verlaging van de rente tot 2,25% aan het eind van 2025. De ECB is duidelijk voornemens de rente verder te verlagen richting het neutrale niveau, waarbij de ECB de economie afremt, noch stimuleert. De ECB houdt grofweg 2% aan als neutrale renteniveau. Dit betekent dat er nog enkele renteverlagingen volgen gedurende 2025. Wat er daarna gebeurt is nog onzeker, de ECB laat zich op dat punt niet in de kaarten kijken.

Renteontwikkelingen

De renteontwikkelingen voor 2025 zijn bij de Begroting 2025 opgesteld. Bij de Jaarrekening 2024 is een bijstelling van die ontwikkelingen nodig.

Aantrekken geld

Het rentebeleid van de ECB vertaalt zich naar de gemeente. De percentages voor het aantrekken van geld zitten een aantal tienden boven de ECB-rente. De renteontwikkelingen worden bepaald op basis van langlopende leningen met een looptijd van 20 jaar. Voor medio 2025 wordt een rentepercentage verwacht van 3%. Voor 2026 en verder wordt ook gerekend met een rentepercentage van 2,50%.

Beleggen in Schatkist

De rentepercentages voor het schatkistbankieren bevinden zich ongeveer op hetzelfde niveau als de ECB-rente. Voor de lopende rekening in de Schatkist wordt een gemiddelde renteopbrengst bijgesteld naar 2% in 2025. Vanaf 2026 wordt een gemiddelde renteopbrengst van 1,75% verwacht.

Liquiditeit

Schatkistbankieren

Om de staatsschuld en beleggingsrisico's te beperken zijn decentrale overheden verplicht om hun overtollige geldmiddelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Daarnaast mogen alleen leningen verstrekt worden aan medeoverheden. Het bedrag, dat Ermelo zelf mag aanhouden op haar eigen bankrekeningen, is maximaal gelijk aan het drempelbedrag schatkistbankieren.

Per kwartaal wordt het gemiddelde bedrag per dag aan geldmiddelen berekend. Het Rijk heeft voor het buiten de Schatkist aan te houden liquide middelen een normpercentage ingesteld. Het actuele percentage bedraagt 2% van het begrotingstotaal. Voor 2024 is het drempelbedrag voor Ermelo € 2.109.000. Dit is gelijk aan 2% van het totaal van de begrote lasten vóór bestemming, € 105.459.000. De tabel laat voor 2024 per kwartaal het gemiddelde bedrag op eigen bankrekeningen zien ten opzichte van het drempelbedrag schatkistbankieren en de ruimte daartussen.

De gemeente Ermelo heeft op de lopende rekening bij de BNG een plafond ingesteld van € 400.000. Aan het eind van elke dag wordt het saldo boven dit plafond automatisch afgeroomd naar de Schatkist. Wekelijks wordt aan de hand van de betalingen die gedaan moeten worden, ingeschat welk bedrag van de Schatkist teruggestort moet worden op de lopende rekening bij de BNG.

Drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Grondslag voor de norm: totaal van de begrote lasten op jaarbasis	105.459	105.459	105.459	105.459
Drempelbedrag volgens wet Fido, 2% van de begrote lasten op jaarbasis	2.109	2.109	2.109	2.109
Gemiddeld buiten 's Rijks schatkist aangehouden geldmiddelen	407	409	409	408
Ruimte (+) of overschrijding (-) ten opzichte van het drempelbedrag schatkistbankieren	1.702	1.700	1.700	1.701
Wordt voldaan aan de norm?	Ja	Ja	Ja	Ja

Financieringspositie

Gemeente Ermelo is bezig met een omvangrijk investeringsprogramma, zoals het onlangs geopende Sportcentrum Zanderij en onderwijshuisvesting. Vooruitlopend daarop is daarvoor in 2022 al een lening afgesloten. Door de investeringen in 2024 is het financieringsoverschot eind 2024 lager dan 2023. Het financieringsoverschot is tijdelijk in de Rijks Schatkist gestald.

Tabel Financieringspositie 2024 (bedragen x € 1.000)		
Ultimo boekjaar	**2024**	**2023**
Financieringsbehoefte		
Boekwaarde vaste activa	119.523	114.702
Voorraden, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.683	1.351
Vorderingen	9.193	8.915
Totaal Financieringsbehoeften	130.399	124.968
Financieringsmiddelen		
Reserves	72.930	65.478
Voorzieningen	16.853	15.398
Waarborgsommen en aangegane langlopende leningen	59.501	64.551
Totaal Financieringsmiddelen	149.284	145.427
Financieringsoverschot	**18.885**	**20.459**
Financiering		
Liquide middelen	406	408
Schatkist	29.412	27.682
Geïnduceerd vermogen (crediteuren + overlopende passiva - overlopende activa)	-10.933	-7.631

Totaal Financiering	**18.885**	**20.459**

Financieringsbehoefte korte en lange termijn

Periodiek wordt de liquiditeitsplanning geactualiseerd, waardoor inzicht verkregen wordt in de financieringspositie van gemeente Ermelo voor de komende jaren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het aflossingsschema van de afgesloten geldleningen, de meest actuele grondexploitaties en de meerjareninvesteringsplanning. Waar nodig wordt rekening gehouden met actuele ontwikkelingen. Op basis van de liquiditeitsplanning en de rentevisie wordt de strategie bepaald. De komende jaren zal Ermelo één of meerdere langlopende leningen afsluiten.

Risico's

Koersrisico

De doelstelling van het koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. In het Treasurystatuut 2023 is dit risico op uitzettingen beperkt door uitsluitend schatkistbankieren en onderhandse leningen te hanteren. Tegelijkertijd worden valutarisico's uitgesloten door alleen financieringen en uitzettingen aan te gaan in euro's.

Kredietrisico

Deelnemingen

Deelnemingen worden alleen aangegaan in het kader van de uitoefening van de publieke taak, passend binnen het gemeentelijk beleid. Ermelo bezit vanuit de publieke taak in enkele ondernemingen aandelen, waaronder Alliander, Vitens, de Bank Nederlandse Gemeenten, Inclusief Groep, Afvalsturing, Recreatie Gemeenschap Veluwe Holding en RDC. Voor een overzicht van de deelnemingen wordt verwezen naar het onderdeel 'Financiële vaste activa' in het hoofdstuk 'Toelichting op de balans'.

Verstrekte leningen

Hierbij gaat om startersleningen, duurzaamheidsleningen, renteloze leningen woningbouw, hypothecaire lening woningbouw, toekomstbestendig wonen, een overbruggingskrediet onderwijs en een verstrekte lening aan netbeheerder Alliander. Deze laatste lening kan door Alliander alleen onder strikte voorwaarden worden omgezet in gewone aandelen (deelneming). Ook hier wordt verwezen naar het onderdeel 'Financiële vaste activa' in het hoofdstuk 'Toelichting op de balans'.

Gewaarborgde geldleningen

Borgstellingen kunnen via directe borgstelling of via achtervang plaatsvinden. Betrokkenheid van waarborgfondsen betekent dat de borgstelling en hiermee ook het risico wordt gedeeld. In dat geval is het netto geborgde bedrag, dus het werkelijke procentuele deel waarover Ermelo risico loopt, lager dan de restant hoofdsom van de gewaarborgde leningen. Ermelo kent zowel directe als indirecte garant- en borgstellingen. Uit de 'Niet uit de balans blijkende verplichtingen' in het hoofdstuk 'Toelichting op de balans' blijkt, dat het ultimo 2024 voor Ermelo gaat om een totaal bedrag van € 120.737.000. Het risico op deze garantstellingen wordt als laag ingeschat.

Debiteurenrisico

Met betrekking tot debiteuren die niet aan hun betalingsverplichtingen voldoen, wordt een actief invorderingsbeleid gevoerd. Op deze wijze worden de (financiële) risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van onze vorderingspositie op debiteuren voorkomen. In 2024 zijn oninbare vorderingen ten laste gebracht van de voorziening dubieuze debiteuren.

In onderstaande tabel is in kaart gebracht wat de totale omvang van de voorziening debiteuren is ten opzichte van het totale debiteurensaldo.

Tabel debiteurenrisico 2024 (bedragen x € 1.000)		
	2023	2024

Ultimo boekjaar	Debiteuren	Voorziening	%	Debiteuren	Voorziening	%
Debiteuren algemeen	743	57	8%	781	497	64%
Debiteuren sociale zaken	861	388	45%	796	339	43%
Debiteuren belastingen	639	0	0%	1.006	0	0%
Totaal	**2.243**	**445**	**20%**	**2.583**	**836**	**32%**

De inbaarheid van de debiteuren heeft onverminderd de aandacht en wordt structureel gemonitord.

Intern liquiditeitenrisico

De doelstelling van het intern liquiditeitenbeheer is het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsplanning en Meerjareninvesteringsplanning waardoor als gevolg daarvan de financieringskosten hoger kunnen uitvallen. Ermelo beperkt haar interne liquiditeitenrisico door haar financieringsactiviteiten te baseren op een actuele liquiditeitsplanning in meerjarenperspectief.

Renterisico

Renterisico over de vlottende schuld

Kasgeldlimiet

De rentepercentages voor kortlopende financiering (looptijd < 1 jaar) kunnen sterk fluctueren, waardoor ook de rentelasten sterk meebewegen. Daarom heeft het Rijk met betrekking tot het financieren met kortlopende middelen wettelijke voorschriften vastgesteld. De maximale gemiddelde omvang waarvoor gemeenten kortlopende leningen en schulden in rekening courant mogen aangaan, wordt bepaald door de kasgeldlimiet.

Deze limiet wordt volgens de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) berekend op basis van een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari.

Als onderdeel van de treasuryfunctie wordt de afweging kort- of langlopend financieren gemaakt op basis van de actuele liquiditeitsplanning. Als de kasgeldlimiet structureel overschreden dreigt te worden, is de gemeente verplicht om de vlottende financiering (korter dan 1 jaar) om te zetten in vaste financiering. In het kader van de Wet Fido heeft de provincie een toezichthoudende rol.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)						
	2024					2023
	Begroting	Werkelijk 1e kwartaal	Werkelijk 2e kwartaal	Werkelijk 3e kwartaal	Werkelijk 4e kwartaal	Werkelijk
Omvang begroting per 1 januari	105.459	105.459	105.459	105.459	105.459	101.380
(1) Toegestane kasgeldlimiet						
In procenten	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
in €	8.964	8.964	8.964	8.964	8.964	8.617
(2) Omvang vlottende korte schuld	0	0	0	0	0	0
(3) Vlottende middelen	28.278	29.913	28.225	32.312	28.082	28.278

(4) Netto vlottende schuld (2 - 3)	-28.278	-29.913	-28.225	-32.312	-28.082	-28.278
(5) Toets kasgeldlimiet						
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.964	8.964	8.964	8.964	8.964	8.617
Totaal netto vlottende schuld (4)	-28.278	-29.913	-28.225	-32.312	-28.082	-28.278
Ruimte (-)/ overschrijding (+) (1)-(4)	**-37.242**	**-38.877**	**-37.189**	**-41.276**	**-37.046**	**-36.895**

Gemeente Ermelo heeft in 2024 geen gebruik gemaakt van kasgeldleningen. De financieringsbehoefte is in 2022 voor de komende jaren ingevuld met een langlopende geldlening. Daardoor was er eind 2024 nog sprake van een substantiële ruimte onder de kasgeldlimiet.

Renterisico over de vaste schuld

Renterisiconorm

In de Wet Fido is ook voor langlopende financieringen (looptijd langer dan 1 jaar) een norm gesteld om in meerjarenperspectief een stabiele rentelast in de begroting te bewerkstelligen. Hierbij geldt een limiet van maximaal 20% per jaar over het begrotingstotaal. Met de berekening van de renterisiconorm wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel risico de gemeente in elk jaar loopt ten aanzien van de rentelast van dat jaar. Simpel gezegd worden de aflossingen en de renteherzieningen gerelateerd aan het begrotingstotaal (na wijzigingen). Hierdoor is het renterisico direct gerelateerd aan het budgettaire risico. Hoe meer de aflossing van de schuld in tijd gespreid wordt, hoe minder gevoelig de begroting is voor renteschokken bij herfinanciering. Evenals bij de kasgeldlimiet heeft de provincie in het kader van de Wet Fido ook hier een toezichthoudende rol. De toetsing vindt plaats via de paragraaf Financiering in de begroting (vooraf) en de jaarstukken (achteraf). Deze norm bepaalt bij de treasuryfunctie naast onder andere rentepercentages mede de looptijd van nieuw af te sluiten leningen.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)					
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Grondslag voor de norm: totaal van de begrote lasten op jaarbasis	105.459	109.217	102.287	102.233	104.429
Drempelbedrag volgens wet Fido 20% van de begrote lasten op jaarbasis	21.092	21.843	20.457	20.447	20.886
Renteherzieningen	0	0	0	0	0
Aflossingen	5.050	4.500	4.500	4.500	4.500
Risicobedrag (renteherzieningen + aflossingen)	5.050	4.500	4.500	4.500	4.500
Ruimte (+) of overschrijding (-) ten opzichte van het drempelbedrag risiconorm	16.042	17.343	15.957	15.947	16.386
Wordt voldaan aan de norm?	**ja**	**ja**	**ja**	**ja**	**ja**

Gemeente Ermelo blijft ruimschoots binnen de renterisiconorm. Daarbij komt dat de leningen een lange looptijd hebben. Het risico van renteschommelingen door herfinanciering en aflossing van leningen in de begroting is beperkt.

Opgenomen langlopende geldleningen

De portefeuille van langlopende geldleningen bevat een zestal leningen. Per ultimo 2024 bedraagt de omvang van de leningen een bedrag van € 59,5 miljoen.

Leningportefeuille (bedragen x € 1.000)

Geldverstrekker	Bedrag 01-01-2024	Bedrag 31-12-2024	Rentepercentage	Einddatum
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	300	0	4,325%	01-04-2024
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	250	0	3,82%	15-12-2024
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	9.000	7.500	0,278%	06-04-2029
NWB Bank	17.000	16.000	0,015%	02-11-2040
NWB Bank	38.000	36.000	2,591%	01-07-2042
Totaal	**64.550**	**59.500**		

Rente

Renteschema

In de notitie rente 2017 heeft de Commissie BBV de aanbeveling gedaan het renteschema op te nemen om het inzicht te vergroten in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Dit renteschema is in onderstaand schema weergegeven.

Schema rentetoerekening (bedragen x € 1.000)		
	2024	
	Werkelijk	Begroting
Externe rentelasten over de korte en lange termijn	-996	-1.004
Externe rentebaten	1.187	1.188
Totaal door te berekenen externe rente	**191**	**184**
Doorberekende rente aan de grondexploitatie	0	0
Rente van projectfinanciering aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
Saldo door te rekenen externe rente	**191**	**184**
Rente over eigen vermogen	0	0
Rente over voorzieningen	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**191**	**184**
De werkelijke aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0	0
Resultaat op taakveld treasury	**191**	**184**

Rentetoerekening grondexploitatie

Gemeente Ermelo heeft voor de grondexploitatie twee complexen in exploitatie. Het betreffen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase.

Rente-omslagpercentage

De notitie rente 2017 van de Commissie BBV schrijft voor hoe gemeenten de doorberekening van de rente dienen te verantwoorden. Het te hanteren renteomslag-percentage dient door alle gemeenten op een éénduidige wijze berekend te worden, zodat onderlinge vergelijkbaarheid toeneemt en beter aansluit bij de werkelijke rentekosten.

Ermelo heeft over 2024 per saldo een renteopbrengst van € 191.000. Omdat het rentesaldo een opbrengst is wordt er op rekeningsbasis geen rente toegerekend.

Renteresultaat

Het renteresultaat bedraagt over 2024 € 191.000 voordelig.

Samenvatting

Effectindicatoren financiering

Effectindicatoren		
	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Renterisiconorm:		
Wettelijke norm	20%	20%
Percentage Ermelo	4,8%	5,5%
Kasgeldlimiet:		
Wettelijke norm	8,5%	8,5%
Percentage Ermelo*	0%	0%
Drempelbedrag schatkistbankieren:		
Wettelijke norm	2,0%	2,0%
Percentage Ermelo	0,4%	0,4%
Financieringspositie:		
Financieringsoverschot (x € 1.000)	18.885	20.459

* Omdat de ruimte onder de kasgeldlimiet groter is dan de kasgeldlimiet, komt er een negatief percentage uit. Daarom wordt dit percentage op nul gesteld.

In de Jaarrekening 2024 heeft de gemeente Ermelo een financieringsoverschot. Ermelo heeft echter een omvangrijk investeringsschema. Naar verwachting zal de komende jaren één of meerdere langlopende leningen aangetrokken worden om de financieringsbehoefte af te dekken. Bij de Meerjarenbegroting 2026-2029 zal op basis van de dan meest actuele liquiditeitsplanning en rentevisie de rentelast in de begroting opnieuw berekend worden.
Door het liquiditeitsoverschot in 2024 blijft Ermelo ruim onder de gestelde rentenormen.
Het risicoprofiel van Ermelo op het gebied van financiering is laag.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemene informatie

In deze paragraaf duiden wij de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering voor de gemeente Ermelo in 2024.

Netwerkorganisatie Ermelo

De gemeente Ermelo is een netwerkorganisatie: een organisatie die zich samen met partners inzet voor de samenleving. Een organisatie die open en wendbaar is en zich aanpast aan de veranderende samenleving. Voor een beter Ermelo, dat gericht is op het leveren van uitstekende dienstverlening aan ons bestuur, inwoners en bedrijven. Waarbij Ermelo zich blijft onderscheiden als een gemeente waar het beter wonen, werken en verblijven is. In 2024 is gewerkt aan het organisatieplan. Dit organisatieplan bouwt voort op de ontwikkeling die we de afgelopen jaren hebben ingezet en doorgemaakt. Dit plan beschrijft geen reorganisatie, maar een volgende stap in onze organisatieontwikkeling. Daarbij is een aantal sleutelwoorden van belang.

Enerzijds zijn dat de basisprincipes van ‘zelforganisatie’ binnen onze ‘netwerkgemeente’. Die basisprincipes blijven overeind. De complexiteit van ons werk neemt toe en daarom benutten wij ons netwerk optimaal: werk wat onze partners beter kunnen, laten we aan hen over. Daarnaast kan werk sneller en beter gedaan worden als medewerkers ruimte krijgen hun werk vanuit hun professie in te vullen. De organisatie faciliteert uiteraard wel de kaders waarbinnen het werk gedaan moet worden en is duidelijk over de richting. Anderzijds zijn sleutelwoorden van het organisatieplan ‘professionaliseren’ en ‘doorontwikkelen’. Dat alles om het werk ‘leuker, beter, effectiever en efficiënter’ te maken ten gunste van onze inwoners, instellingen en bedrijven.

Belangrijke ontwikkelingen en interventies richten zich op het aanbrengen van sturing en (meer) duidelijkheid in rollen, taken en verantwoordelijkheden, maar ook processen. Hierbij blijft het concept van zelforganisatie overeind staan.

Meerinzicht

Meerinzicht professionaliseert: steeds meer processen en systemen worden voor de vier organisaties gestandaardiseerd en geharmoniseerd om zowel enerzijds zo efficiënt mogelijk te werken als om een goede kwaliteit en goede dienstverlening te kunnen waarborgen. Als EHZM werken wij samen om talent binnen te halen en te blijven binden aan onze organisaties, onder andere door middel van ons traineeprogramma.

In reactie op de eerder uitgebrachte zienswijze uit Ermelo op de Meerjarenbegroting 2025 Meerinzicht, waarin werd verzocht om te komen tot bezuinigingen, heeft Meerinzicht in een rapportage de uitkomst van het project 'inventarisatie ombuigingen Meerinzicht' opgenomen. U wordt hier bij de Kadernota 2026 uitgebreider over geïnformeerd.

Doorontwikkeling EHZ

De colleges van Ermelo, Harderwijk en Zeewolde hebben elkaar in 2024 drie keer ontmoet in het kader van het Perspectief op EHZ-samenwerking. Gezamenlijk is gekeken naar nut en noodzaak om de EHZ-samenwerking te verdiepen en te versterken met als doel de brede welvaart van onze inwoners ook op de lange termijn te borgen en de bestuurlijke autonomie van onze drie gemeenten te bestendigen. We zijn hiermee in vijf werkgroepen aan de slag gegaan:

1. Burgemeesters
2. Gemeentesecretarissen
3. Financiën
4. Sociaal Domein
5. Ruimtelijke ordening, economie en duurzaamheid.

De bedoeling is om de kracht van onze vier organisaties (de drie gemeenten en Meerinzicht) zo goed mogelijk te benutten voor onze 100.000 inwoners.

Inhuurbeleid

Inhuur van medewerkers heeft verschillende redenen. Zo is de tijdelijke expertise die we inhuren veelal een beperkte flexibele schil rond de vaste formatie. De expertise die benodigd is, varieert en is niet permanent nodig. Daarnaast wordt soms ingehuurd bij ziekte. Hoewel de inhuurtarieven hoger liggen dan de kosten van vast personeel, maken we altijd een bewuste afweging of de grotere investering wenselijk of noodzakelijk is.

Het ambitieniveau in Ermelo is hoog. Dit leidt geregeld tot een werkvoorraad die niet door de eigen capaciteit opgevangen kan worden. Daarvoor moet dan worden ingehuurd. De kosten worden dan ten laste gebracht van het desbetreffende project. Inhuur wegens langdurige ziekte of anderszins vindt plaats indien de continuïteit en kwaliteit van het werk in het geding komt. Wij zijn eigenrisicodrager voor doorbetaling bij ziekte. Om dit risico zoveel mogelijk te beperken wordt een actief ziekteverzuimbeleid gevoerd.

Personele lasten

Zoals in onderstaande tabel te zien, hebben we € 760.000 meer uitgegeven aan personeel dan begroot. Een overschrijding van 6,0%.

Salarislasten

Het salarisbudget wordt met € 566.000 overschreden. Aan deze overschrijding liggen diverse oorzaken ten

grondslag:
Bij de Najaarsrapportage 2024 zijn abusievelijk de salarislasten van de kostenplaats Directie niet meegenomen in de prognose. Het gaat hierbij om zowel de huidige als voormalige gemeentesecretaris, de directeur bedrijfsvoering & organisatie en de huidige en voormalige concerncontroller. Dit resulteerde in een afwijking van circa € 480.000. Overige afwijkingen betreffen uitkeringen van beschikbaarheidstoelages, ouderschapsverlof en een ontslagvergoeding.

Inhuur
De post inhuur is overschreden met een bedrag van € 165.000. De inhuurbudgetten zijn gebaseerd op de inhuurprognose die is opgemaakt in september. De daadwerkelijke kosten waren uiteindelijk hoger als gevolg van niet voorziene contractverlengingen en opdrachten, hogere tarieven en afwijkende declaraties.
Tot slot is er meer uitgegeven aan overige personeelslasten, zoals reiskostenvergoedingen en arbovoorzieningen.

Bedragen in €	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil
Salarislasten	€ 9.385.000	€ 9.951.152	€ -566.152
Inhuurlasten	€ 3.130.000	€ 3.294.428	€ -164.428
Overige personele lasten	€ 200.000	€ 229.918	€ -29.918
Totaal	€ 12.715.000	€ 13.475.498	€ -760.498

Frauderisico's
Wij zijn ons bewust van het risico dat er gefraudeerd kan worden. Om een goed beeld te krijgen van de risico's die we op het gebied van fraude lopen, is in 2023 een frauderisicoanalyse opgesteld. Dit is de basis waarop in 2024 is voortgeborduurd. In de frauderisicoanalyse worden de onderwerpen genoemd waarin het risico van fraude het grootst is. Voor de geïdentificeerde risico's hebben we vervolgens beoordeeld in hoeverre er beheersmaatregelen bestaan binnen de organisatie die deze risico's verminderen.

Het voorkomen en ontdekken van frauderisico's hebben wij meegenomen in de inrichting van de administratieve organisatie. Wij hebben beheersmaatregelen getroffen om fraude en corruptie te voorkomen en te ontdekken:

- Maatregelen gericht op de motivatie, loyaliteit, integriteit, inspiratie en normen en waarden van medewerkers (kortom: houding en gedrag).
  Concrete maatregelen zijn het indienen van een verklaring van goed gedrag (medewerkers), het laten uitvoeren van een integriteitsonderzoek (bestuurders), het afleggen van de ambtseed of ambtsbelofte, een vastgestelde integriteitsregeling, gedragscodes (onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen), een regeling 'melden vermoeden misstanden' en de aanwezigheid van vertrouwenspersonen.
- Maatregelen die gewenst en ongewenst gedrag direct of indirect afdwingen.
  Voorbeelden hiervan zijn het werken met functiescheidingen in onze processen, een duidelijke besluitvormings- en verantwoordingsstructuur en periodieke interne en externe controles op naleving van beheersingsmaatregelen en aandacht voor informatieveiligheid.

Met de analyse van de risico's en de controles op de uitvoering van de beheersmaatregelen zijn de risico's inzichtelijk en krijgen die op een zorgvuldige manier aandacht. Wij hebben geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraudes hebben voorgedaan in het afgelopen boekjaar

Privacy en informatieveiligheid
Er is in 2024 opnieuw vol ingezet op het verhogen van bewustwording op het gebied van privacy en informatieveiligheid. Dit heeft geleid tot meer adviesaanvragen op het gebied van verwerken van persoonsgegevens en meer gemelde datalekken. Dat is een positieve ontwikkeling. Er is een aantal projecten

opgestart, waarvan we vanuit privacy oogpunt opnieuw informatiemiddelen en techniek tegen het licht houden. Ontwikkelingen gaan echter snel. Er bestaat een risico dat EHZM daardoor onvoldoende aan wet- en regelgeving kan voldoen, omdat de juiste informatie niet gevonden kan worden of onduidelijk is wie verantwoordelijk is. De digitale ontwikkelingen zoals AI gaan snel en bieden kansen. Het biedt ons mogelijkheden ons werk slimmer te organiseren. Het is tegelijkertijd van belang dat we voorzichtig omgaan met de informatie die we in een AI-tool stoppen. We maken immers vaak gebruik van privacygevoelige informatie. Daarom hebben we in 2024 ingezet op bewustwording en verschillende calamiteitenscenario's geoefend.

Vastgesteld beleid voor dit programma

- Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement (2023)
- Inkoopbeleid Versie: 8.5 (2022)
- Actieplan Gemeente Ermelo Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (2019)
- Begroting 2025-2028 Meerinzicht

Wat hebben wij er voor over?

Budgetten Bedragen (x 1.000)	Meerjaren begroting 2024	Begrotings wijzigingen 2024	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2024	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Lasten	-26.963	-513	-27.476	-28.214	-738
Baten	357	575	932	1.005	73
Saldo	-26.606	62	-26.544	-27.209	-665

Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die van belang zijn voor financiële handelingen van de gemeente. Met deze verantwoording wordt invulling gegeven aan de artikelen 10 tot en met 13 uit de Financiële Verordening 2023.

In de rechtmatigheidsverantwoording zijn drie criteria van belang:

- het begrotingscriterium
- het voorwaardencriterium
- het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

De rapporteringstolerantie voor onrechtmatigheden is door de raad vastgesteld op € 50.000.

De uitkomsten van de rechtmatigheidsverantwoording worden weergegeven in onderstaande tabel:

Bedragen x € 1.000	Van bruto naar netto		
Monitor rechtmatigheidsverklaring	Bruto	Af	Netto
A. begrotingscriterium			
1. Overschrijding exploitatiebudgetten programma's begroot versus werkelijk	1.635	0	1.635
2. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0	0	0
3. Niet geautoriseerde reserve mutaties	0	0	0
Subtotaal A. Begrotingsonrechtmatigheden (bruto)	1.635	0	1.635

B. Af: Begrotingsafwijkingen waarvan de raad heeft besloten dat ze niet onrechtmatig zijn	0	-1.635	-1.635
C. Totaal begrotingsonrechtmatigheden (fouten) = A-B	1.635	-1.635	0
D. Voorwaardencriterium			
1. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	999	0	999
2. Individuele inkomenstoeslag eerder verstrekt in combinatie met pilot	60	0	60
E. Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0
F. Totaal rechtmatigheidsfouten = C+D+E	2.694	-1.635	1.059
G. verantwoordingsgrens			
Verantwoordingsgrens vastgesteld door de raad	3%		3%
Totaal lasten inclusief toevoegingen aan de reserves	121.471		121.471
Verantwoordingsgrens in euro	3.644		3.644

Begrotingscriterium

Alle begrotingsoverschrijdingen (bruto) op de totale lasten per begrotingsprogramma (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig als deze lasten in strijd zijn met een wettelijke bepaling of met het beleid van de Raad. Overschrijding van budgetten binnen wet- en regelgeving en passend bij de uitvoering van het beleid van de Raad zijn niet onrechtmatig (netto).

Overschrijding lasten begrotingsprogramma's

In 2024 is er bij de begrotingsprogramma's sprake geweest van een overschrijding van € 1.635.000 aan de lastenkant. In overeenstemming met de financiële verordening artikel 10 lid 4 is € 1.635.000 hiervan acceptabel. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programmaverantwoording.

Voorwaardencriterium

Bij dit criterium gaat het om toepassing van de eisen en voorwaarden die worden gesteld aan financiële (beheers)handelingen. Die eisen en voorwaarden hebben betrekking op doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Wij hebben vastgesteld dat er onrechtmatigheden zijn voor een bedrag van € 999.000 doordat de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet juist zijn toegepast. Hieronder wordt een toelichting gegeven.

Algemeen:

Een budgethouder die een werk, levering of dienst afneemt bij een leverancier, dient zich af te vragen op welke wijze de afname moet worden aanbesteed. Hiervoor is er binnen de gemeente een inkoopbeleid die moet waarborgen dat de regels worden gevolgd. In 2024 is voor een bedrag van € 999.000 ingekocht waarbij de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet juist zijn toegepast.

Onrechtmatigheden aanbesteding en inkopen onderverdeeld naar categorie:

Aanbesteding en inkopen:

Inhuur van personeel (€ 464.000)

Bij twee leveranciers worden één of meerdere personen ingehuurd voor specifieke functies. Onrechtmatigheden ontstaan doordat tijdelijke opdrachten in de praktijk langer doorlopen dan gepland. In deze gevallen is toch besloten om de inzet van de huidige inhuurders voort te zetten, vanwege de doelmatigheid: nieuwe medewerkers vragen extra inwerktijd, wat leidt tot langere doorlooptijden en hogere kosten.

Openbare verlichting (€ 205.000)
De overeenkomst voor het onderhoud van de openbare verlichting is niet conform de aanbestedingsregels tot stand gekomen. Toch is de samenwerking voortgezet om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. Openbare verlichting is een basisvoorziening die dagelijks onderhoud en snelle opvolging van storingen vereist. Een tijdelijke onderbreking of wisseling van leverancier zou geleid hebben tot inefficiëntie en hogere kosten. Momenteel wordt gewerkt aan een rechtmatige aanbesteding voor een duurzame oplossing.

Onderhoud riool en exploitatie milieupark (€ 151.000)
Voor zowel het rioolonderhoud als de exploitatie van het milieupark zijn overeenkomsten gesloten met twee crediteuren die niet op de juiste wijze zijn aanbesteed. De dienstverlening is voortgezet om operationele continuïteit te garanderen, gezien de dagelijkse aard en het belang van deze werkzaamheden voor de gemeentelijke dienstverlening. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze deze opdrachten in de toekomst rechtmatig gegund kunnen worden.

Advies en projectmanagement (€ 179.000)
De dienstverlening van één leverancier is niet op de juiste wijze aanbesteed. Aangezien het project zich in de afrondende fase bevindt, is ervoor gekozen de opdracht voort te zetten om de voortgang en samenhang binnen het traject te behouden. Het tussentijds beëindigen van de samenwerking zou tot vertraging, extra kosten en verlies van kennis leiden. Na afronding van het project wordt bekeken op welke wijze soortgelijke opdrachten in de toekomst rechtmatig kunnen worden aanbesteed.

Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium
Misbruik is het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens. Met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te ontvangen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Oneigenlijk gebruik is het door het aangaan van rechtshandelingen en/of feitelijke handelingen, ontvangen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de tekst van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Uitkeringen, subsidies en vergunningen gaan alleen naar inwoners, bedrijven en instellingen die daar recht op hebben. Dit wordt getoetst aan wet- en regelgeving en interne integriteitsregelingen en -afspraken. Wij hebben interne procedures om na te gaan dat (belasting-)gelden, subsidies, uitkeringen of bijdragen, enzovoort op de juiste manieren worden ingezet en besteed. Voor verschillende beleidsterreinen hebben wij preventieve en/of repressieve maatregelen. Preventieve maatregelen zijn met name regelgeving, voorlichting en controle vooraf. Repressieve maatregelen zijn controle achteraf en sanctionering.

In 2023 is er overkoepelend beleid voor het voorkomen van misbruik- en oneigenlijk gebruik vastgesteld, deze is voor boekjaar 2024 nog altijd actueel.

Eindconclusie:
Het totaal aan gerapporteerde onrechtmatigheden (lees: € 2.6 miljoen) is lager dan de vastgestelde verantwoordingsgrens van 3% van de gerealiseerde bestedingen (€ 3.6 miljoen). Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in overeenstemming met de Kadernota rechtmatigheid rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Paragraaf Verbonden Partijen

Algemene informatie

Inleiding
Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de

verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Relaties waarbij alleen sprake is van een financieel of bestuurlijk belang vallen dus hierbuiten.
Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente gelieerd is hebben veelal een historische of wettelijke bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van de betreffende verbonden partij uit te oefenen.
Het kader rondom de verbonden partijen is vastgelegd in een afzonderlijke Nota Verbonden partijen. Doelstelling van deze nota is om een kader te bieden voor deelname aan, het oprichten van en het sturen op de verbonden partijen van de gemeente, om zo te komen tot verbonden partijen die maximaal bijdragen aan de lokale bestuurlijke ambities. Tegelijkertijd wil deze nota ook het beleidskader geven voor het heroverwegen en mogelijk uittreden bij verbonden partijen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden. Enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en -beperking, anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie. Criteria die daarbij worden gehanteerd:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op de gekozen vorm van samenwerking en draagt bij aan een efficiëntere en effectievere mogelijkheid tot het uitvoeren van onze publieke taak; denk hierbij aan kennisvoordeel, de lokale overheid kan gebruik maken van kennis waarover zij zelf niet beschikt
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.
    - Een paar voordelen kunnen zijn:
        - Risicospreiding, risico's worden met andere partijen gedeeld
        - Continuïteit, door meer schaalgrootte te creëren is de organisatie niet afhankelijk van de kennis van individuen

Gemeenschappelijke regelingen

Voor deelname in gemeenschappelijke regelingen worden de regels gevolgd die zijn vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (klik hier voor de link WGR).

Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting van de gemeente wordt er uitgegaan van de door de gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden meest recent aangeboden (concept-)begroting. Tenzij de raad reeds besloten heeft de aangeboden begroting op een andere wijze op te nemen.

Er is de laatste jaren een trend zichtbaar waarbij de indexatiepercentages van gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden niet op dezelfde lijn liggen als het percentage waar de gemeente zelf mee rekent vanuit de meicirculaire en anders dan waarmee de algemene uitkering gecorrigeerd wordt voor loon- en prijsstijgingen. Voor onze gemeenschappelijke regelingen geldt, dat wij verwachten dat zij meebewegen met de (financiële) ruimte van de gemeente. Wij zien gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden als 'verlengd lokaal bestuur' en daarmee ook onderdeel van onze financieringssystematiek. Als kader stellen we dat gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden aan moeten sluiten bij percentages genoemd in de meicirculaire, als dat niet het geval is zal er een zienswijze voorgesteld worden aan de raad om in te dienen.

Verbonden partij	Type	Portefeuillehouder	Bestuurlijk belang
Afvalsturing Friesland	Naamloze Vennootschap	Wethouder dhr. A. Tigchelaar	Ja/stemrecht/zeggenschap op basis van aandelenkapitaal

Alliander	Naamloze Vennootschap	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Ja / stemrecht / 0,26% zeggenschap op basis van aandelenkapitaal
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Naamloze Vennootschap	Wethouder dhr. A. Tigchelaar	Ja / stemrecht / 0,13% zeggenschap op basis van aandelenkapitaal
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Gemeenschappelijke regeling	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Bestuur GR / wethouder
GGD Noord- en Oost-Gelderland	Gemeenschappelijke regeling	Wethouder dhr. S. Hamstra	Bestuur GR / wethouder
Inclusief Groep	Naamloze Vennootschap	Wethouder dhr. S. Hamstra	Zeggenschap op basis van 16,2% aandelenkapitaal
Interactie	Vennootschap	Wethouder dhr. A. Tigchelaar	100% Aandelenbezit, gemeentelijk sportbedrijf
Leisurelands	Vennootschap	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Aandelenbezit
Meerinzicht	Gemeenschappelijke regeling	Wethouder dhr. A. Tigchelaar	Bestuur GR / wethouder
Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)	Gemeenschappelijke regeling	Wethouder dhr. H.R. van Veen	Bestuur GR / wethouder
Streekarchivariaat Noordwest Veluwe	Gemeenschappelijke regeling	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Archiefcommissie / wethouder
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	Gemeenschappelijke regeling	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Bestuur GR / burgemeester
Vitale vakantieparken	Besloten Vennootschap	Wethouder dhr. A. Tigchelaar	Ja/stemrecht/6,23% op basis van aandelenkapitaal
Vitens	Naamloze Vennootschap	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Ja/stemrecht/0.416% op basis van aandelenkapitaal

Afvalsturing Friesland

Afvalsturing Friesland	
Eigenschappen	
Vestigingsplaats en adres:	Leeuwarden, Hidalgoweg 5, 8938 BA
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. A. Tigchelaar
Ambtelijke accounthouder:	de heer H.P. Grit, gastheergemeente Oldebroek
Openbaar belang:	Afval op een professionele, innovatieve en duurzame manier in te zamelen en te verwerken. Als aandeelhouder heeft de gemeente Ermelo zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders. Een collegelid van de gemeente Oldebroek vertegenwoordigd de SNV gemeenten hierin.
Doelstelling verbonden partij:	Het succesvol sluiten van circulaire (afval)ketens voor het welzijn van de volgende generaties. Actief bijdragen aan het verlagen van CO2 uitstoot, aan minder afval en meer hergebruik van grondstoffen. Ook zorgen we voor meer biodiversiteit en mindere sociale ongelijkheid.
Rechtsvorm:	N.V.
Beleidsinformatie	

Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Wonen in Ermelo, subprogramma Duurzaamheid en Milleu		
Kansen en ontwikkelingen:	AF Omrin heeft meer gemeenten als aandeelhouder erbij gekregen. Er staan nog diverse belangstellenden in de wachtrij. Dit is ook nodig om meer gemeenten te binden omdat het restafval van huishoudens door Vang-maatregelen de komende jaren zal dalen.		
Risico:	De belangrijkste risico's voor de vennootschap liggen in de technische beschikbaarheid van de kapitaalintensieve installaties, de beschikbaarheid van afval en de ontwikkelingen op de energiemarkt. Langdurige stilstand, onvoldoende beschikbaarheid van afval of dalende energieprijzen kunnen een belangrijke impact hebben op het resultaat van de afvalsturing Friesland.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	78.528.000	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	106.366.000	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	10.322.000	n.n.b.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	-	-	-
Realisatie ontvangsten	€ 21.683,02	-	€ 22.541,64

Alliander

Alliander	
Eigenschappen	
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem, Utrechtseweg 68, 6812 AH
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen
Ambtelijke accounthouder:	De heer J. Maarsingh
Openbaar belang:	Alliander is als netwerkbedrijf verantwoordelijk voor de distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Als nutsbedrijf opereert zij vanuit een monopolie positie in een sector die beschouwd wordt van openbaar nut te zijn, omdat het belangrijke producten of diensten levert die in het algemeen openbaar belang zijn. Hier worden de elektriciteits-, gas- en drinkwatervoorziening toe gerekend. Alle aandelen van Alliander zijn direct in handen van Nederlandse provincies en gemeenten. De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland (44,68%), Friesland (12,65%) en Noord-Holland (9,16%) en de gemeente Amsterdam (9,16%). Hiermee bezitten deze aandeelhouders gezamenlijk 76% van de aandelen. De overige aandeelhouders, die elk minder dan 3% van de aandelen bezitten, zijn een 70-tal kleinere gemeenten en de provincie Flevoland. De gemeente kan door het zeer geringe aandelenpakket feitelijk zelf geen invloed uitoefenen op het functioneren van Alliander. Samenwerking is daarom gezocht (beleidsmatig en organisatorisch) via het NUON, Vitens, Alliander-platform (NUVAL).
Doelstelling verbonden partij:	De belangrijkste taak is om gas en elektriciteit te distribueren naar consumenten, bedrijven en instellingen. Netbeheerder Liander leidt de energiedistributie over alle netwerken dagelijks in goede banen. Liander voorziet ruim drie miljoen consumenten en bedrijven zo efficiënt mogelijk van gas en elektriciteit.
Rechtsvorm:	N.V.
Beleidsinformatie	

Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samenwerken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie		
Kansen en ontwikkelingen:	De vraag naar elektriciteit blijft verder stijgen. Dit heeft impact op het net in termen van oplopende (transport)schaarste en congestie. Dit vraagt steeds grotere investeringen in het elektriciteitsnet. In 2024 is er in overleg met de aandeelhouders eenmalig interim-dividend uitgekeerd als gevolg van de verkoop van Kenter B.V. Het interim-dividend dat aan Ermelo is uitgekeerd bedraagt € 138.385,46.		
Risico:	Dividenduitkering kan tegenvallen		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 4.749.000.000	n.v.t.	€ 6.038.000.000
Vreemd vermogen	€ 6.877.000.000	n.v.t.	€ 6.908.000.000
Resultaat	€ 267.000.000	n.v.t.	€ 976.000.000
Begrote ontvangsten	€ 246.000	€ 385.000	€ 385.000
Realisatie ontvangsten	€ 213.844,70	-	€ 452.494,34

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Eigenschappen	
Vestigingsplaats en adres:	Den Haag, Koninginnegracht 2, 2514 AA
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. A. Tigchelaar
Ambtelijke accounthouder:	De heer J. Maarsingh
Openbaar belang:	Alle aandeelhouders zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang, is de gemeente Ermelo gedeeltelijk in het bezit van de aandelen.
Doelstelling verbonden partij;	BNG Bank is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank biedt haar klanten een breed pakket van financiële dienstverlening aan: onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, gebiedsontwikkeling, duurzame projectfinanciering en participaties in publiek-private samenwerkingen. Daarmee draagt de bank zowel bij aan lagere kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de Nederlandse burger als aan een duurzamer Nederland.
Rechtsvorm:	N.V.
Beleidsinformatie	
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samenwerken voor Ermelo, subprogramma Financiën
Kansen en ontwikkelingen:	BNG realiseerde in 2024 een nettowinst van € 294 miljoen. Het renteresultaat steeg tot € 536 miljoen. De stijging van het renteresultaat wordt onder meer verklaard door de groei van de leningenportefeuille en hogere liquiditeitsopslagen in de markt voor overheden en organisaties in de publieke sector.

	In 2025 zet BNG Bank haar strategische koers voort. Als financier van het publieke domein blijft de bank zich richten op het aanbieden van scherpe tarieven, het stimuleren van verduurzaming en het realiseren van maatschappelijke impact. De strategie wordt aangescherpt met een focus op kernthema's, zoals het versnellen van de energietransitie via warmtenetten en het bijdragen aan het oplossen van het woningtekort.		
Risico:	Er is een kans op een lagere uitkering aan dividend dan begroot. De bank hanteert standaard de beleidslijn geen tussentijdse uitspraken te doen over de verwachte nettowinst, gezien de veelal onvoorspelbare bewegingen op de (internationale) financiële markten		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 4.721.000.000	n.v.t.	€ 4.777.000.000
Vreemd vermogen	€ 110.819.000.000	n.v.t.	€ 123.164.000.000
Resultaat	€ 254.000.000	n.v.t.	€ 294.000.000
Begrote ontvangsten	€ 214.000	€ 162.000	€ 162.000
Realisatie ontvangsten	€ 187.688	-	€ 162.162

Gastvrije Randmeren

Coöperatie Gastvrije Randmeren	
Eigenschappen	
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Havendam 58, 3841 AA
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw N. Maarseveen
Openbaar belang:	De Coöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband tussen 15 gemeenten (Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Huizen, Kampen, Gooise Meren, Nijkerk, Nunspeet, Putten en Zeewolde) die als doel heeft: 1. het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie binnen het gebied van de Randmeren; 2. het behartigen van de belangen van de natuur binnen het gebied van de Randmeren; 3. het bewaren en bevorderen van het natuur-en landschapsschoon binnen het gebied van de Randmeren; 4. het bevorderen van de watersport in het gebied van de Randmeren. Het werkgebied van de Coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van de Hollandse Brug tot de Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.
Doelstelling verbonden partij;	De coöperatie heeft als doel het kwaliteitsniveau van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te optimaliseren en het positioneren van de Randmeren in (inter)nationaal perspectief. De coöperatie zorgt namens de gemeenten voor het beheer en onderhoud van de recreatieve functies van de meren. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar het maaien van waterplanten in vaarwater, en recreatie bij aanlegplaatsen en eilanden.
Rechtsvorm:	Coöperatie

Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Ondernemen in Ermelo, subprogramma Toerisme en Recreatie		
Kansen en ontwikkelingen:	De coöperatie heeft de laatste projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren, kortweg IIVR, gerealiseerd. Het gaat hierbij om inrichtingsmaatregelen, maatregelen die de vaarmogelijkheden voor de recreatievaart vergroten en natuurprojecten. In Ermelo is in 2024 het project Groene Kruispunt afgerond. Het enige IIVR-project dat nog uitgevoerd gaat worden, betreft het verdiepen van de randmeren op een aantal plekken. Het eigen vermogen bestaat voor het grootste deel uit voormalig IIVR-budget. Met het aflopen van het IIVR-programma, is de coöperatie op zoek naar haar toekomstige rol en ambitie. Vanuit resterende IIVR-middelen financiert de coöperatie het traject om tot een nieuwe toekomstvisie voor de randmeren te komen.		
Risico:	De leden van de coöperatie hebben zorgen over de financieringsstructuur van de coöperatie, die structureel inteert op het eigen vermogen. Met jaarlijks een tekort van 2 ton is de coöperatie binnen 8 jaar door haar reserves heen; bij tegenvallende beleggingsresultaten al eerder. In 2025 volgt een verkenning naar duurzame financiering - een sluitend meerjarenperspectief.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 11.024.021	n.n.b.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€ 793.115	n.n.b.	n.n.b.
Resultaat	-€ 159.583	n.n.b.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	€ 24.000	€ 24.000	n.n.b.
Realisatie ontvangsten	€ 23.102	n.v.t.	n.n.b.

GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)

GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Apeldoorn, Rijksstraatweg 65, 7231 AC Warnsveld (kantoorlocatie)
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. S. Hamstra
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw P.A. Beelen-Mostert
Openbaar belang:	De gemeente is verantwoordelijk voor de publieke gezondheid op lokaal niveau en richten hiervoor een GGD in / sluit aan bij een regionale GGD op basis van de Wet publieke gezondheid. Dat is de GGDNOG voor deze regio die naast taken uit de Wet publieke gezondheid ook taken uitvoert vanuit de Wet Kinderopvang, Wet Veiligheidsregio's en op basis van autonome gemeentelijke taken, en taken in opdracht van derden zoals Rijk, politie en burgers. De GGD NOG is een samenwerkingsverband tussen 22 gemeenten (Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk en Zutphen) in de provincie Gelderland. Wettelijke gemeentelijke taken vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling (B1) of op basis van subsidiëring en/of dienstverleningsovereenkomsten (B2): - Jeugdgezondheidszorg 4-19 jaar (B1 taak)

	- Kwaliteitstoezicht, toegang beschermd wonen en maatschappelijke zorg op basis van de Wmo 2015 (B2 taak) - Preventieve activiteiten op basis van de Jeugdwet (B2 taak) - Lijkschouw op basis van de Wet op de Lijkbezorging (B2 taak) Autonome gemeentelijke taken (C-taken): - (Extra) onderzoek door Academische Werkplaats AGORA. (samenwerking GGD NOG en Wageningen University & Research Centre) - (Extra) Onderzoek en advies door Evaluatiebureau Publieke Gezondheid GGD NOG De GGD voert ook externe taken uit in opdracht van derden zoals Rijk, politie of burgers (D-taken): - Rijksvaccinatieprogramma - Arrestantenzorg - Reizigersvaccinatie - Vergunningen tattooshops - Publieke gezondheidszorg asielzoekers - Aanvullende seksuele gezondheidszorg		
Doelstelling verbonden partij:	De GGD NOG heeft als doel de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten te behartigen op het terrein van de publieke gezondheidszorg, toezicht kinderopvang en veiligheidsregio's.		
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Leven in Ermelo, subprogramma Kansrijk Opgroeien		
Kansen en ontwikkelingen:	De nadruk ligt op met focus uitvoering geven aan de koers van de bestuursagenda 2023-2027 GGDNOG. Dit in het licht van ontwikkelingen zoals het ravijnjaar voor gemeenten, de lopende landelijke onderhandelingen over het Aanvullend Zorg & Welzijnszakkoord 2027-2028 waarin ingezet wordt op voldoende financiële middelen om de beoogde transformaties in de zorg en het sociaal domein te realiseren, de bezuinigingen op de pandemische paraatheid en de aanbesteding op de medische arrestantenzorg met gevolgen voor de organisatie van de forensische geneeskunde bij de GGD.		
Risico:	Een belangrijk risico is de landelijke tendens van centralisatie van zorg (bijvoorbeeld de medische arrestantenzorg). Hierdoor verliest een GGD taken die de diversiteit van hun dienstverlening aantast, wat de robuustheid van de GGDNOG onder druk zet.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 3.182.000		n.n.b
Vreemd vermogen	€ 13.266.000		n.n.b
Resultaat	€ 910.000		n.n.b
Begrote bijdrage Ermelo	€ 580.000	€ 578.000	n.n.b
Realisatie bijdrage Ermelo	€ 540.955	€ 577.579	n.n.b

Inclusief Groep

Inclusief Groep
Algemene informatie

Vestigingsplaats en adres:	Nunspeet, Industrieweg 47, 8071 CS		
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. S. Hamstra		
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw V.E. Schouten		
Openbaar belang:	Inclusief Groep voert primair de WSW uit en voor Meerinzicht de re-integratie. Hiermee draagt Inclusief Groep actief bij aan een inclusieve arbeidsmarkt. De governance bestaat uit zeven aandeelhouders, dit zijn wethouders van de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek en Putten.		
Doelstelling verbonden partij:	Inclusief Groep streeft naar een arbeidsmarkt waarin iedereen, ongeacht afstand tot de arbeidsmarkt, duurzaam kan deelnemen en biedt trajecten aan van diagnose en ontwikkeling tot uitstroom naar passend werk. De essentie van Inclusief Groep is: Werken leer je door te werken. Bij het vormgeven hiervan speelt de infrastructuur een belangrijke rol. Op deze wijze geeft Inclusief Groep uitvoering aan Wet sociale werkvoorziening en re-integratie en draagt actief bij aan een inclusieve arbeidsmarkt.		
Rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Leven voor Ermelo, subprogramma Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk		
Kansen en ontwikkelingen:	Het afgelopen jaar is er onderzoek gedaan naar een toekomstbestendig businessplan. Inclusief Groep werkt een aantal bezuinigingsmaatregelen uit. De eindrapportage voor het strategisch businessplan is onderdeel van een bestuurlijk traject bij alle aandeelhoudende gemeenten.		
Risico:	De Inclusief Groep (IG) heeft inmiddels niet meer voldoende eigen vermogen om verliezen en risico's op te vangen. De meerjarenbegroting van IG laat geen positief resultaat meer zien. Garantstelling ten behoeve van een lening bij de BNG bank oorspronkelijk € 3,5 miljoen. De gemeente Ermelo staat garant voor 1/7 deel of € 357.250.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 6.797.000		n.n.b
Vreemd vermogen	€ 9.419.000		n.n.b
Resultaat	- € 120.000		n.n.b
Begrote bijdrage Ermelo	€ 3.854.000	€ 3.770.000	
Realisatie bijdrage Ermelo	€ 3.845.972	€ 3.645.754	

Interactie

Interactie	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Ermelo, Oude Telgterweg 203, 3853 PG
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. A. Tigchelaar
Ambtelijke accounthouder:	Dhr W. van der Schaaf

Openbaar belang:	De gemeente Ermelo is 100% aandeelhouder van Interactie. De gemeente is verantwoordelijk voor het sport- en cultuurbeleid binnen Ermelo. Een AvA (Algemene Vergadering van Aandeelhouders) en de RvC (Raad van Commissarissen) houden toezicht op de directie en het management van Interactie. De RvC krijgt in deze governancestructuur ook een belangrijke rol waarbij naast toezicht ook de werkgeversrol, advies- en ambassadeursfunctie een rol speelt. Gemeente Ermelo en de RvC geven de opdracht tot uitvoer van het sport- en cultuurbeleid en Interactie verzorgt het beheer van accommodaties en maakt sport & bewegen en activiteiten voortvloeiend uit het gemeentelijk cultuurbeleid voor alle inwoners van Ermelo mogelijk.		
Doelstelling verbonden partij:	Interactie “brengt je in beweging”. Interactie draagt door middel van sport en cultuur bij aan het fysiek en geestelijk vitaal houden van inwoners van Ermelo. Daarnaast staat Interactie voor het versterken van de sociale banden in Ermelo. Sport en cultuur bieden mensen kansen om te leren en te ontwikkelen.		
Rechtsvorm:	B.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Leven in Ermelo, subprogramma Op weg naar samenredzaamheid		
Kansen en ontwikkelingen:	De directeur van Interactie heeft met ingang van 1 augustus 2024 zijn ontslag genomen. De RvC heeft een interim directeur/bestuurder aangesteld als overbrugging naar de komst van een nieuwe directeur/bestuurder. Nadat ook deze interim directeur/bestuurder door de RvC ontslagen is. Is na diverse overleggen ook de RvC in november 2024 van hun functie ontheven. Aanleiding hiervoor was een verschil van inzichten over de handelswijze van de interim directeur/bestuurder om te komen tot een plan van aanpak om een tekort van ruim € 800.000 te willen aanvliegen. Na het ontheffen van de RvC is de interim directeur/bestuurder verder gegaan met zijn werkzaamheden tot 1 januari 2025. Met ingang van 1 januari 2025 is mevr. S. Kuizenga aangesteld als nieuwe directeur/bestuurder bij Interactie en trekt Interactie samen met de gemeente op om te komen tot een realistische begroting en daarmee tot een gezonde bedrijfsvoering.		
Risico:	Stijgende gemeentelijke bijdrage in de komende jaren.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 79.317		n.n.b
Vreemd vermogen	€ 1.884.007		n.n.b
Resultaat	€ 196.996		n.n.b
Begrote bijdrage Ermelo	€ 3.345.000	€ 3.525.000	
Realisatie bijdrage Ermelo	€ 3.165.157	€ 3.967.000	

Leisurelands

Leisurelands	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem, Kermisland 110, 6825 JC
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen

Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw N. Maarseveen
Openbaar belang:	Leisurelands richt zich op het ontwikkelen, aanleggen, faciliteren, exploiteren en beheren van recreatieve producten. Het thema Duurzaam Recreëren is hierbij het fundament. Leisurelands voorziet in een breed scala aan recreatieve mogelijkheden, zowel op publiek terrein (bijvoorbeeld dagrecreatieterreinen) als ook op privaat terrein (bijvoorbeeld projectontwikkeling/beheer).
Doelstelling:	Leisurelands streeft naar het duurzaam beheren en onderhouden van recreatiegebieden, waarbij zij toegankelijke, aantrekkelijke en goed onderhouden locaties creëren die recreatie en toerisme stimuleren voor een breed publiek.
Rechtsvorm:	B.V.
Beleidsinformatie	
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Ondernemen in Ermelo, subprogramma Toerisme en Recreatie
Kansen en ontwikkelingen:	De gemeente Ermelo is aandeelhouder van Leisurelands. De overige aandeelhouders zijn gemeenten op de Veluwe, het Rijk van Nijmegen, Achterhoek en Liemers. De aandelen zijn "om niet" ontvangen en op de balans geactiveerd voor € 4.250. In Ermelo is Leisurelands eigenaar van recreatiegebied Veluwe aan Zee Noord. Leisurelands is Veluwe aan Zee volop aan het ontwikkelen. Vanaf oktober 2024 is Leisurelands begonnen met het opnieuw inrichten en omvormen van de surfstranden bij Veluwe aan Zee Noord. De herinrichting heeft als doel de surfstranden te transformeren tot een moderne en aantrekkelijke bestemming voor watersporters. De oplevering van de werkzaamheden is gepland in 2025. De Regio Deal 'Veluwe in balans' is een financiële kans voor Leisurelands en gemeente Ermelo om te versnellen in hun ambities rondom de ontwikkeling van Veluwe aan Zee.
Risico:	Ermelo als aandeelhouder kan beperkt invloed uitoefenen op het door de directie gevoerde beleid.

Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€81.273.000	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€16.593.000	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	€ 3.841.000	n.v.t.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Realisatie ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Meerinzicht (MIZ)

Meerinzicht (MIZ)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Havendam 56, 3841 AA
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. A. Tigchelaar
Ambtelijke accounthouder:	De heer M. Hekman
Openbaar belang:	Meerinzicht is een samenwerkingsverband op het gebied van uitvoeringstaken op het gebied van de bedrijfsvoering en het Sociaal Domein voor de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde.

	Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. de bedrijfsvoering: - Informatisering en automatisering - Personeel en organisatie (HRM) - Facilitaire zaken/documentaire informatievoorziening/gebouwbeheer/inkoop - Belastingen, daaronder begrepen de heffing en invordering - Financiën & administratie - Juridische zaken - Communicatie - Geo-informatie Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. het Sociaal Domein: - Participatiewet - Wmo, waaronder Beschermd Wonen - Jeugdwet en jeugdstrafketen - Leerplicht - RMC - Sociale recherche - Beleidsvoorbereiding - Inkomensondersteuning
Doelstelling verbonden partij:	Meerinzicht streeft ernaar om door samenwerking tussen de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te verbeteren, de bedrijfsvoering efficiënter en effectiever te maken en hoogwaardige ondersteuning te bieden binnen het sociaal domein
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling: bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Beleidsinformatie	
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie
Kansen en ontwikkelingen:	Meerinzicht heeft de inventarisatie ombuigingen afgerond. De ombuigingen worden de komende periode voorgelegd aan de colleges en gemeenteraden. Op 21 april 2022 heeft de gemeenteraad de aanbevelingen uit het “Rekenkameronderzoek naar Meerinzicht” overgenomen. De kernboodschap is om tot meer sturingsinformatie en gestructureerde informatievoorziening te komen. In 2024 heeft Berenschot een rapport opgeleverd waarin er een viertal indicatoren worden voorgesteld. Meerinzicht zal de verdere invulling en normering van de KPI’s in 2025 projectmatig oppakken. Bij de Bestuursrapportage 2025 wordt een voorstel hiervoor bijgevoegd.
Risico:	- Belangrijk is dat de verbonden partijen in het algemeen, deze in het bijzonder, dicht bij de brongemeenten gehouden worden. daardoor wordt het risico van "te ver op afstand geraken" voorkomen. - De Ombuigingen kunnen gevolgen hebben voor de dienstverlening van Meerinzicht. - Nieuw beleid leidt deels tot verhoging van programmakosten bij de brongemeenten en deels tot verhoging van de uitvoeringskosten bij Meerinzicht - Autonome ontwikkelingen zullen invloed hebben op de hoogte van de overgedragen budgetten, dit geldt met name voor de gevolgen van CAO-ontwikkelingen, inflatiecorrectie en automatiseringskosten (met name licentiekosten die gekoppeld zijn aan inwoneraantal). - Omdat Meerinzicht geen reserves en voorzieningen mag aanhouden, leidt elk besluit met financiële gevolgen tot een begrotingswijziging.
Financiële informatie	

Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	€ 18.328.000	€ 23.850.000	€ 24.741.000
Resultaat	-€ 345.000	n.v.t.	n.n.b.
Begrote bijdrage	€ 14.077.000	€ 14.610.000	€ 15.093.000
Realisatie bijdrage	€ 14.127.000	n.v.t.	€ 15.120.000

Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)

Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)			
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Oosteinde 17, 3842 DR		
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. H.R. van Veen		
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw M. Aalbers-Looijenga		
Openbaar belang:	In opdracht van de gemeenten en de provincie Gelderland adviseren vergunningverleners over omgevingsvergunningen en zien toezichthouders erop toe dat bedrijven voldoen aan actuele wet- en regelgeving op het gebied van milieu(veiligheid). Daarnaast adviseren de experts over verschillende (milieu)onderwerpen, zoals energie, bodem, ruimtelijke ordening, duurzaamheid, lucht, geluid, externe veiligheid, natuur en ecologie		
Doelstelling verbonden partij:	Omgevingsdienst Veluwe draagt bij aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.		
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Wonen in Ermelo, subprogramma Duurzaamheid en Milieu		
Kansen en ontwikkelingen:	Omgevingsdienst Veluwe is een belangrijke netwerkpartner voor de gemeente Ermelo, zij voert voor de gemeente vergunning, toezicht, handhaving- en adviestaken uit.		
Risico:	- Hogere CAO uitkomsten dan geraamd. - Fusieorganisatie ODVeluwe per 01-01-2024. - De invoering van de Omgevingswet per 01-01-2024. - Met de invoering van de Omgevingswet zijn er veel bodemtaken vanuit de provincie naar de gemeente overgekomen, evenals de bijbehorende kosten.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 1.459.171	n.n.b	n.n.b.
Vreemd vermogen	€ 2.312.343	-	n.n.b.
Resultaat	€ 1.324.172	-	n.n.b.
Begrote bijdrage	€ 1.227.000	€ 1.313.000	€ 1.313.000
Realisatie bijdrage	€ 1.115.567	-	€ 1.224.942

Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe

Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe			
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Elburg, Zuiderzeestraatweg Oost 19, 8081 LA		
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen		
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw T. Lodeweges		
Openbaar belang:	De streekarchivaris beheert de naar de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten Elburg (centrumgemeente), Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek overgebrachte archiefbescheiden en houdt toezicht op het beheer van de niet overgebrachte archiefbescheiden.		
Doelstelling verbonden partij:	Het doel van het Streekarchivariaat is het beheer van de naar de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten overgebrachte archiefbescheiden en het toezicht op het beheer van de niet overgebrachte archiefbescheiden.		
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie		
Kansen en ontwikkelingen:	Er wordt toegewerkt naar een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling van het Noord-Veluws Archief (NoVA) per 1-7-2025. Hierbij is sprake van een samenvoeging van het Streekarchivariaat Noordwest Veluwe (SNWV) en het streekarchief Epe, Hattem en Heerde (SEHH). Definitieve besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden.		
Risico:	Verbonden partij kan kampen met tekorten waardoor de gemeentelijke bijdrage zal moeten worden verhoogd. Ook kan er sprake zijn van frictiekosten door de eventuele samenvoeging.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen			n.v.t.
Vreemd vermogen			n.v.t.
Resultaat	- € 14.236		n.n.b.
Begrote ontvangsten	€ 232.000	€ 263.000	
Realisatie ontvangsten	€ 235.555	€ 263.100	

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Apeldoorn, Europaweg 79, 7336 AK
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen
Ambtelijke accounthouder:	De heer H.C. Kleijer / J. Maarsingh
Openbaar belang:	De gemeente Ermelo is een van de 22 gemeenten binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Onderdeel van de VNOG zijn o.a. brandweer en

	geneeskundige hulp in de Regio (GHOR). De VNOG is verantwoordelijk voor de organisatie van de brandweerzorg in de gemeente. Tevens wordt binnen de VNOG door de afdeling crisisbeheersing ondersteunend opgetreden ten aanzien van de gemeentelijke processen (bevolkingszorg) die op regionaal niveau uniform worden vorm gegeven.		
Doelstelling verbonden partij:	VNOG helpt mens en dier in nood en ondersteunt om gevaar te voorkomen. Alles wat de VNOG doet is erop gericht om de twee primaire vragen uit de samenleving te beantwoorden: 'Help mij als ik in nood ben' en 'Vertel mij hoe veilig en gezond te wonen, werken en recreëren' .		
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Openbare Orde en Veiligheid		
Kansen en ontwikkelingen:	De veiligheidsregio zet zich (extra) in op een aantal nieuwe risico's. Belangrijke thema's zijn de 'gebiedsgerichte aanpak natuurbranden', langer veilig thuis (blijven) wonen, risico's die komen kijken bij de energietransitie en maatschappelijke weerbaarheid.		
Risico:	Wereldwijde prijsstijgingen van grondstoffen en politieke ontwikkelingen hebben invloed op de begroting van de VNOG. Dit heeft bijvoorbeeld invloed op nieuw aan te schaffen materieel, andere uit te voeren taken en personeelskosten. De werkelijke stijging van de prijzen kan de komende jaren hoger uitvallen dan het gehanteerde prijsindexcijfer.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 19.874.060	€ 12.691.000	€ 22.716.712
Vreemd vermogen	€ 25.423.595	€ 56.607.000	€ 30.501.191
Resultaat	€ 2.831.788	N.n.b.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	€ 1.658.000	€ 1.785.000	€ 1.785.000
Realisatie ontvangsten	€ 1.658.000	N.v.t.	€ 1.785.000

Vitale vakantieparken

Vitale vakantieparken	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Ede, Galvanistraat 1, 6716 AE
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. A. Tigchelaar
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw D. van Voorst
Openbaar belang:	Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang voor de versterking en ontwikkeling van de verblijfsrecreatie is de gemeente gedeeltelijk in het bezit van de aandelen. De Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen worden gehouden door de provincie Gelderland en de tien gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Heerde, Oldebroek en Putten (de zogenaamde publieke aandeelhouders).

Doelstelling verbonden partij:	Doel van het programma Vitale Vakantieparken is: een divers en kwalitatief goed aanbod van vakantieparken te realiseren, dat een sterke schakel vormt in het hele toeristisch-recreatieve aanbod van de Veluwe. Op die manier draagt de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken bij aan de gezamenlijke ambitie om van de Veluwe de meest gastvrije vakantiebestemming van Nederland te worden.		
Rechtsvorm:	B.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Ondernemen in Ermelo, subprogramma Toerisme en Recreatie		
Kansen en ontwikkelingen:	Er wordt gezocht naar andere mogelijkheden om de OMVV de komende jaren te financieren. De intentie is dat de deelnemende gemeenten de organisatiekosten gaan betalen. Dit zal worden vastgelegd in een nieuwe, nog op te stellen, overeenkomst.		
Risico:	Het financiële risico is geschat op € 62.300 voor de gemeente Ermelo. Als aandeelhouder van de ontwikkelingsmaatschappij loopt de gemeente het risico om een bijdrage te moeten leveren aan een financieel tekort van de ontwikkelingsmaatschappij. Een reële schatting hierbij is dat er uitgegaan wordt van een tekort van 25% van de 4 miljoen. Deze € 1 miljoen dient door alle aandeelhouders betaald te worden. Ermelo is voor 6,23% aandeelhouder. Dit betekent dat Ermelo in het ergste geval € 62.300 dient te betalen. Dit bedrag wordt opgenomen in het financiële risicoprofiel van de gemeente om zodoende bij de bepaling van het weerstandsvermogen ook rekening te houden met deze gebeurtenis.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 6.737.822	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€ 16.046	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	-€ 224.064	n.v.t.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	€ 35.133	€ 40.000	€ 40.000
Realisatie ontvangsten	€ 36.722	n.v.t.	€ 39.476

Vitens

Vitens	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Zwolle, Oude Veerweg 1, 8019 BE
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen
Ambtelijke accounthouder:	De heer J. Maarsingh
Openbaar belang:	De aandelen van Vitens worden gehouden door Gemeenten en Provincies (de zogenaamde publieke aandeelhouders) in haar verzorgingsgebied. Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang voor de openbare drinkwater voorziening is de gemeente gedeeltelijk in het bezit van aandelen.
Doelstelling verbonden partij:	Invloed op dienstverlening en tarieven Rendement op aandelen en daarmee een duurzame belegging
Rechtsvorm:	N.V.
Beleidsinformatie	

Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie		
Kansen en ontwikkelingen:	In de drinkwatersector in het algemeen en bij Vitens in het bijzonder blijven de leveringszekerheid, kwaliteit en betaalbaarheid van drinkwater onder druk staan. Dit kent verschillende oorzaken. Variërend van droogte door klimaatverandering, het toegenomen watergebruik en de benodigde investeringen in het netwerk. Maakbaarheid en financierbaarheid van de benodigde investeringen zijn belangrijke uitdagingen. De drinkwatertarieven voor 2025 stijgen vanwege hogere kosten en duurzame doelstellingen van Vitens. De tariefstijging bedraagt ruim 14% wat neerkomt op € 21 per huishouden. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van een verhoging van de WACC van 2,95% naar 4,32%. Verder voorziet Vitens in 2025 een investering van € 382 miljoen, oplopend tot € 595 miljoen in 2029. Dit geld wordt onder andere ingezet voor de uitbreiding van productielocaties en transportleidingen, evenals modernisering van digitale infrastructuur en verduurzaming van installaties. De totale financieringsbehoefte stijgt daarmee fors, en er wordt gewerkt aan een mogelijke kredietrating om bredere toegang tot kapitaalmarkten te vergemakkelijken		
Risico:	Het ministerie werkt aan een wetsvoorstel voor een structurele, wettelijke verhoging van de WACC. Deze ontwikkeling is nodig om op langere termijn de financiële positie van Vitens te kunnen versterken. Daarbij wordt ook van ons verwacht dat wij als aandeelhouder een serieuze bijdrage moeten kunnen leveren. Dit betekent dat het verkennen van kapitaalstortingen of andere financieringsvormen in de komende periode een noodzakelijke stap zal zijn.		
Financiële informatie			
Boekjaar;	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
Eigen vermogen	€ 677.700.000	n.v.t.	€ 713.600.000
Vreemd vermogen	€ 1.559.700.000	n.v.t.	€ 1.684.800.000
Resultaat	€ 28.200.000	n.v.t.	€ 35.900.000
Begrote ontvangsten	€ 30.000	-	-
Realisatie ontvangsten	€ 0	n.v.t.	€ 0

Paragraaf Grondbeleid

Algemene informatie

Onder de paragraaf Grondbeleid vallen de ontwikkeling en het beheer van diverse complexen binnen de grondexploitatie, grond- en opstallenbeheer en vastgoedinformatie.

Doelstellingen

Actieve/passieve grondpolitiek

Op basis van de Nota grondbeleid 2024, door uw raad bekrachtigd op 10 juli 2024, hanteert Ermelo de volgende uitgangspunten ten aanzien van het realiseren van ontwikkellocaties en -projecten benoemd in de Structuurvisie:

Streven naar actief grondbeleid, als:

Zich kansen voordoen om een locatie te verwerven die geschikt is voor sociale koop- of huurwoningen.
Zich kansen voordoen om een strategische positie te verwerven in een gebied voor de langere termijn een ruimtelijke herstructurering te voorzien is.

Een positieve impuls kan worden gegeven aan de gewenste ruimtelijke herstructurering van een gebied. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling daarom vraagt.

In beginsel kiest de gemeente voor facilitair grondbeleid als:

De grondexploitatie van een locatie als risicovol moet worden aangemerkt.
De ontwikkeling niet door de gemeente behoeft te worden geïnitieerd en qua regie kan worden volstaan met het stellen van locatie-eisen.

Structuurvisie Ermelo 2025

De structuurvisie van de gemeente Ermelo gaat uit van een voornamelijk ondersteunende rol van de gemeente. Voor veel opgaven zal de gemeente niet de initiatiefnemer of de ontwikkelende partij zijn. De gemeente voert in eerste aanleg geen actief grondbeleid en wil juist bedrijven, burgers en organisaties ruimte geven om initiatieven te ontplooien.

Grondbeheer en vastgoedinformatie

Gronden en opstallen bestemd voor de openbare dienst en/of van niet strategisch belang voor ontwikkellocaties worden gerekend tot de algemene dienst. Dergelijke grond wordt zo mogelijk marktconform in particulier eigendom overgedragen, wanneer deze niet benodigd is voor de inrichting van een wijk of straat en ook om andere redenen niet in gemeentelijk bezit dient te blijven.
Gronden en opstallen van strategisch belang voor ontwikkellocaties worden geactiveerd als "Materiële vaste activa" en te zijner tijd bij raadsbesluit, inhoudende de vaststelling van het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatieopzet, ondergebracht in een grondexploitatiecomplex.

Relatie met het raadsprogramma Samen Wonen in Ermelo

Grondaankopen worden gedaan ten behoeve van de aanleg, reconstructie en herinrichting van wegen, aanleg van fietspaden en parkeren. Daarnaast zijn/worden er grondaankopen en -verkopen gedaan ten behoeve van de ontwikkellocaties.
Indien de gemeente zelf een grondpositie heeft, wordt een ontwikkelvisie opgesteld en de haalbaarheid van een nieuwe ontwikkeling onderzocht. Bij door derden te ontwikkelen locaties treedt de gemeente faciliterend en voorwaardenstellend op.

Prestaties

Geleverde prestaties 2024

Actualisatie exploitatieopzetten actieve grondpolitiek

Minimaal jaarlijks worden de exploitatieopzetten van de in uitvoering genomen complexen geactualiseerd. Mede door het aangescherpte toezicht door de accountant bij de controle van de jaarstukken en de provincie zal de actualisatie zoveel mogelijk aansluiten op het opstellingstraject van de jaarstukken. De exploitatieopzetten voor alle lopende complexen zijn op grond hiervan vastgesteld door de raad op 12 februari 2025. De eerstvolgende actualisatie van de exploitatieopzetten voor de complexen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase staat gepland voor het najaar van 2025.

Wat heeft het gekost

De activiteiten binnen de grondexploitatie hebben een bedrijfsmatig karakter. De grondexploitatie dient daarom over het geheel genomen tenminste kostendekkend te zijn. Uitgangspunt is dat complexen minimaal budgettair neutraal zijn. Indien dit niet mogelijk is, wordt een verliesgevend complex gedekt door (een) winstgevend(e) complex(en). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de reserve Grondexploitatie.
Onderstaand worden enkele belangrijke financiële aspecten aangaande grondexploitatie aangegeven.

Actieve grondpolitiek

Kosten en opbrengsten worden middels exploitatieopzetten per complex in beeld gebracht. Voor de toe te rekenen kosten wordt op basis van de in 2023 door de Commissie BBV uitgebrachte Notitie Grondexploitatie aangesloten op de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening. Naast kosten derden zijn met de betreffende projecten ook personele en financieringskosten gemoeid. De

personele lasten worden op basis van de gerealiseerde urenbestedingen * afdelingstarief toegerekend aan de betreffende complexen. Op begrotingsbasis bedroeg dit 0,89 vaste formatieplaatsen, de werkelijk toegerekende vaste formatie in 2024 betreft eveneens 0,89 fte.

Reserve Grondexploitatie

De reserve Grondexploitatie bepaalt in belangrijke mate het directe weerstandsvermogen van de grondexploitatie. De reserve Grondexploitatie dient voornamelijk als werkkapitaal voor strategische en anticiperende grondverwerving.

Tevens zijn er in de Nota Grondbeleid regels vastgesteld voor de bestemmingsreserve.
Voor de reserve Grondexploitatie geldt (met ingang van boekjaar 2019) een plafond van ongeveer € 2 miljoen. Middels een aangenomen motie bij de Kadernota 2025 (10 juli 2024) is er besloten om de huidige bovengrens voor het afromen van de reserve grondexploitatie van 2 miljoen euro te vervangen door een ondergrens van 2 miljoen euro, om te waarborgen dat er geen gelden bedoelt voor woningbouw onnodig worden overgeheveld naar andere doeleinden.

Parameters gemeentelijke grondexploitaties:

Jaarlijks worden bij de kadernota de parameters vastgesteld waarmee in de exploitatieopzetten wordt gerekend. In de Kadernota 2024 zijn de volgende parameters vastgesteld die - tenzij nader onderbouwd en aangegeven - zijn toegepast bij de eind 2024 geactualiseerde exploitatieopzetten:

- Rente: 0,52%
- Disconteringsvoet: 2,0%
- Kostenstijging: 3,5%
- Opbrengstenstijging woningbouw: 3,5%
- Opbrengstenstijging bedrijfsterrein: 3,5%.

Exploitatiesaldo gemeentelijke grondexploitaties

Complex	Laatst vastgestelde exploitatieopzet	Verwacht exploitatiesaldo (op eindwaarde per 1-1-2025)	Getroffen voorziening	Bijstelling exploitatieopzet verwacht
Het Trefpunt	12 februari 2025	€ 14.353.000	n.v.t.	eind 2025
Veldzicht Noord 4e fase	12 februari 2025	€ 632.000	n.v.t.	eind 2025

Winstnemingen

Voor de complexen "Het Trefpunt" en "Veldzicht Noord 4e fase" is in de exploitatieopzetten een winstneming geraamd.

Complex	Gerealiseerde winst t.m. 2024	Nog te realiseren winst	Totaal
Het Trefpunt	€ 14.225.000	€ 197.000	€ 14.422.000
Veldzicht Noord 4e fase	€ 314.000	€ 318.000	€ 632.000
Totaal	€ 14.539.000	€ 515.000	€ 15.054.000

In het jaar 2024 is voor Het Trefpunt geen winstneming genomen en voor Veldzicht Noord 4e fase een winstneming ad € 170.000.

De nog te realiseren winstnemingen staan gepland voor de periode van 2025. Bij het opstellen van de jaarstukken wordt jaarlijks de winstneming bepaald. De winstnemingen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Grondexploitatie.

Vennootschapsbelasting

De aangiften Vpb tot en met 2023 zijn ingediend waarbij deze zijn opgesteld conform de uitgangspunten van de vaststellingsovereenkomst die de gemeente heeft afgesloten met de Belastingdienst. De aangiften tot

en met 2022 zijn conform de ingediende aangiften vastgesteld. De hoogte van de fiscale winst en de verschuldigde belasting, over 2024 wordt in 2025 door de externe belastingadviseur berekend. Doordat de opbrengsten en uitgaven binnen de grondexploitatie niet altijd volgens prognose verlopen kan het fiscale resultaat jaarlijks sterk wisselen. De winst over de reclame-inkomsten is in de aangifte begrepen. Tegen dit onderdeel is bezwaarschrift bij de Belastingdienst ingediend omdat in het land beroepsprocedures worden gevoerd. De bezwaarschriften worden door de Belastingdienst aangehouden zolang nog geen definitief oordeel is gegeven is gegeven in de procedures.

Risicomanagement

Bij risico's moet gedacht worden aan risico's van algemene aard en specifieke projectgebonden risico's. De kwantificering van de risico's vindt ten minste één maal per jaar plaats (bij de jaarstukken) of zo nodig tussentijds (bij de bestuursrapportages).

Risico's van algemene aard

De categorie van algemene aard laat zich vertalen in economische risico's zoals de marktsituatie voor woningbouw en bedrijventerreinen en renteontwikkelingen. Vooral complexen met een lange looptijd kunnen deze risico's in zich hebben. Hoewel de geopolitieke ontwikkelingen een grote mate van onzekerheid met zich meebrengen, zijn de economische vooruitzichten goed te noemen en is er een grote behoefte aan woningbouw. Gezien de marktontwikkelingen is het wel denkbaar dat de percentages voor opbrengsten- en kostenstijging m.i.v. begrotingsjaar 2025 behoedzamer moeten worden ingezet, hetgeen kan leiden tot daling van de verwachte exploitatieresultaten. Bij de Kadernota 2026 volgt op basis van de actuele verwachtingen een advies welke percentages kunnen worden gehanteerd.

Specifieke projectgebonden risico's

Bij specifieke projectgebonden risico's gaat het om bodemsaneringen (bijvoorbeeld asbest), (bestemmingsplan) procedures en dergelijke, maar ook om risico's verbonden aan inhoudelijke posities die belanghebbenden bij een project innemen. Deze risico's worden bij de opstelling/herziening van de exploitatieopzetten per project zo goed mogelijk ingeschat en financieel vertaald. Dit neemt niet weg dat altijd een bepaald risico blijft bestaan. De eventueel aan de orde zijnde risico's zijn in de notitie bijstelling grondexploitaties 2025 per project kwalitatief beschreven.

Weerstandsvermogen grondexploitatie

De beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitatie bestaat uit de reserves Grondexploitatie en de nog te realiseren winstnemingen van de complexen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase.

Complex	Weerstandscapaciteit
Geraamde winstneming Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase	€ 515.000
Reserves Grondexploitatie (Bestemmingsreserve Grondexploitatie	€ 6.110.275
Totale weerstandscapaciteit naar peil ultimo 2024 (eindcapaciteit)	€ 6.625.275

Het beschikbare weerstandsvermogen mag worden beoordeeld als "uitstekend" ten opzichte van de in de projecten waarneembare risico's.

Actualiteit exploitatieopzetten

Als onderdeel van het beheersbaar houden van risico's worden de exploitatieopzetten jaarlijks herzien. Bij deze actualisatie wordt zo veel mogelijk aangesloten op het opstellingstraject van de jaarstukken. Als er aanleiding voor is, vindt daarnaast tussentijdse herziening van de exploitatieopzetten plaats.

Per 1 januari 2024 zijn de complexen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase in exploitatie.

Paragraaf Opvang Ontheemden Oekraïne

Inleiding

Begin 2022 werd de wereld opgeschrikt door de inval van Rusland in Oekraïne met miljoenen ontheemden als gevolg. Ook in Nederland werd voor ontheemden een veilige plek gezocht en gevonden. Samen met de maatschappelijk partners (Diaconaal Platform en Welzijn Ermelo) heeft Ermelo laten zien dat ook binnen Ermelo ontheemden welkom zijn. Vanuit het Diaconaal Platform waren vrijwilligers actief in het begeleiden en wegwijs worden van de Oekraïners in Ermelo en door Welzijn Ermelo werd door twee casemanagers alle zorgvragen in beeld gebracht en waar mogelijk doorgeleid naar adequate zorg. Al met al waren er eind 2023 een totaal van 167 gemeentelijke opvangplekken (GOO) gerealiseerd en door particuliere initiatieven in totaal 29 opvangplekken (POO). Per saldo heeft Ermelo in 2023 aan minimaal 180 Oekraïense ontheemden onderdak kunnen bieden.

Overzicht financiële effecten opvang ontheemden Oekraïne

De gemeente Ermelo heeft 177 gemeentelijke opvangplekken(GOO) verzorgd voor ontheemde Oekraïners. Daarvan is het merendeel (**148 Oekraïners**) gehuisveste aan de Buitenbrinkweg 14 (voormalig recreatieterrein Doppenberg). Naast deze locatie beschikte Ermelo ook over de bedrijfswoning van het recreatieterrein Doppenberg aan de Horster-Zoomweg 12 (**6 Oekraïners**), het voormalige zorggebouw "In de Luwte" aan de hamburgerweg 161 (**13 Oekraïners**) en de pastorie aan de Ds Medenbachweg (**10 Oekraïners**).

De vergoeding die wij vanuit het Rijk hebben ontvangen is gebaseerd op het normbedrag van € 61 maal het aantal gerealiseerde opvangplekken/bedden. Het normbedrag is onder andere bestemd voor de kosten voor huur van de opvanglocaties, leefgelden, inzet ambtelijke personele ondersteuning en uitvoeringskosten binnen Meerinzicht.

De regeling bevat geen terugbetaalverplichting richting het Rijk waarmee de gelden ten gunste komen van het jaarrekeningresultaat. Voorgesteld wordt om de teveel ontvangen Rijksbijdrage van € 304.000 voor opvang van Oekraïners toe te voegen aan de specifieke bestemmingsreserve Huisvesting (betreft de hernoeming van Reserve opvang ontheemde Oekraïners).

Paragraaf Wet Open Overheid (WOO)

Algemene informatie

Inleiding

De Woo (Wet open overheid) is op 1 mei 2022 in werking getreden als opvolger van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). De Woo stelt drie belangrijke verplichtingen voor de overheid, namelijk een actieve openbaarmakingsplicht, een passieve openbaarmakingsplicht en een informatiehuishoudingsplicht. Het doel van de Woo is het bevorderen van openbaarheid en transparantie: overheidsorganisaties moeten, uit zichzelf of als iemand daarom vraagt, informatie openbaar maken over wat zij doen en waarom. Op die manier is het voor iedereen mogelijk om de overheid te controleren. Openbaarheid van overheidsinformatie is belangrijk voor de democratie en het vertrouwen tussen de samenleving en de overheid.

Passieve openbaarmaking

De passieve openbaarmakingsplicht houdt in dat overheidsorganisaties informatie openbaar moeten maken als iemand daarom vraagt. Concreet betekent dit dat het voor iedereen mogelijk is om een bestuursorgaan te verzoeken om publieke informatie voor eenieder openbaar te maken. Deze mogelijkheid bestond ook onder de Wet openbaarheid van bestuur.

Hoewel sinds 2023 het aantal verzoeken om openbaarmaking van documenten niet significant is toegenomen, is er wel een toename in complexiteit en omvang van de verzoeken op te merken. In 2022 is een software aangeschaft voor het anonimiseren en redigeren ('lakken') van documenten. In 2024 heeft een update plaatsgevonden naar een nieuwe versie van deze software. Het anonimiseren en redigeren van documenten is een noodzakelijke stap in het proces van passieve openbaarmaking, en de update naar de nieuwe versie van de software maakt verbeteringen van dit proces mogelijk.

In 2024 was het aantal geregistreerde Woo-verzoeken 55, versus 49 in 2023.

In 2023 is de functie van een Woo-coördinator gecreëerd om verbeteringen door te voeren in de coördinatie op en ondersteuning bij het passieve openbaarmakingsproces. In maart 2024 is de geworven kandidaat in dienst getreden bij Meerinzicht, zodat de EHZM-organisaties eenduidig ondersteund kunnen worden. De Woo-coördinator werkt aan een nieuw, uniform werkproces voor de passieve openbaarmaking die van toepassing wordt op alle EHZM-organisaties. Het werkproces is aangevuld met praktische werkinstructies. Het werkproces en de werkinstructies dragen bij aan een snelle en zorgvuldige besluitvorming.

Actieve openbaarmaking

De actieve openbaarmakingsplicht houdt in dat overheidsorganisaties uit eigen beweging informatie openbaar moeten maken. In de Woo worden 17 informatiecategorieën genoemd waarvoor deze actieve openbaarmakingsplicht geldt. Voor gemeenten gelden 11 van de 17 categorieën. De inwerkingtreding van de actieve openbaarmakingsplicht vindt gefaseerd plaats. Per 1 november 2024 moeten de eerste vijf informatiecategorieën verplicht openbaar worden gemaakt. Op een later moment wordt bij koninklijk besluit bepaald wanneer de overige categorieën verplicht openbaar gemaakt moeten worden.

Aanvankelijk zou voor het publiceren van de informatie uit de informatiecategorieën het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) worden gebruikt. In 2022 is deze centrale infrastructuur stopgezet, en is in 2023 een verwijsindex (de 'Woo-index') gelanceerd. De Woo-index is niet een centraal publicatieplatform, maar maakt het mogelijk dat informatie voor iedereen centraal doorzoekbaar is. De EHZM-organisaties (gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde, en Meerinzicht) zijn aangesloten op de Woo-index. Ook zijn de eerste verwijzingen naar informatie uit de verplichte informatiecategorieën ingevuld.

Met betrekking tot de voorbereiding op de actieve openbaarmakingsplicht hebben de drie gemeenten en Meerinzicht zich gepositioneerd als 'slimme volger'. Voor de implementatie van de actieve openbaarmakingsplicht betekent dit dat de gemeenten en Meerinzicht ervoor zullen zorgen dat de informatie uit de relevante verplichte informatiecategorieën gepubliceerd kunnen worden, maar dat bovenop de rijksbijdrage geen extra investeringen worden gedaan om op de verplichtingen vooruit te lopen. In 2024 is gestart met het uitwerken en onderzoeken van mogelijke publicatieplatformen, met het doel om één publicatieplatform te gebruiken voor de EHZM-organisaties.

Informatiehuishouding

De informatiehuishoudingsplicht houdt in dat overheidsorganisaties verplicht zijn om maatregelen te treffen zodat overheidsinformatie goed te vinden en toegankelijk is.

Voor de regie en sturing op informatiehuishouding binnen de EHZM-organisaties is de basis een informatievisie en informatiebeleid. De informatievisie was aan herijking toe, en is in 2024 hernieuwd vastgesteld. Uit deze visie volgt een uitvoeringsplan met projecten die bijdragen aan het verbeteren van de informatiehuishouding of de informatiehuishouding raken.

Het verbeteren van de informatiehuishouding vraagt om een structurele aanpak. In het verleden zijn diverse projecten uitgevoerd die toezien op deelgebieden van het verbeteren van de informatiehuishouding. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Woo, is in 2023 het meerjarenplan van de VNG (om invulling te geven aan 7 gestelde minimale eisen) omarmd. N.a.v. een recent uitgevoerd onderzoek is er hiervoor een advies en bijbehorend projectplan gemaakt en goedgekeurd. Het projectplan wordt in de periode juni 2024 tot en met mei 2027 uitgevoerd.

Paragraaf Subsidies

Algemene informatie

Subsidieverleningen 2024

Op basis van de verleende bedragen, de definitieve vaststelling van deze subsidies vindt in 2025 plaats.

Subsidieregeling	Subsidieplafond 2024	Verleend in 2024
Subsidieregeling onderhoud en restauratie gemeentelijke monumenten Ermelo 2023 (Opgebouwd uit gemeentelijke subsidie en provinciale subsidie)	€ 33.180,00	€ 33.180,00
Subsidieregeling Erfbeplanting 2020	€ 2.000,00	€ 0
Subsidieregeling Onderhoud waardevolle bomen 2024	€ 10.000,00	€ 1.795,00
Subsidieregeling Natuur- en milieuadvisering	€ 1.375,00	€ 1.438,25
Subsidieregeling klimaat adaptatie maatregelen	€ 20.000,00	€ 7.234,30
Subsidieregeling proeftuin aardgasvrij wonen Wijk van de Toekomst 2020 en 2022	€ 2.040.000,00*	€ 195.479,12
Subsidieregeling Sociaal Domein, Kansrijk opgroeien	€ 1.212.000,00	€ 1.175.681,57
Subsidieregeling Sociaal Domein, Op weg naar samenredzaamheid	€ 1.406.000,00	€ 1.404.454,70
Subsidieregeling Sociaal Domein, (langer) Zelfstandig thuis	€ 660.000,00	€ 614.296,00
Subsidieregeling Dorpendeal Ermelo-West 2021	€ 324.400,00*	€ 7.500,00
Subsidieregeling Kinderopvang gemeente Ermelo 2020	€ 285.000,00	€ 283.800,63
Subsidieregeling ontwikkelingssamenwerking	€ 5.000,00*	€ 5.000,00
Subsidieregeling eenmalige stimulering voorziening voor arbeidsinschakeling	€ 10.000,00*	€ 0
Subsidieregeling gemeenschappelijk gebruik van Wmo-maatwerkvoorzieningen Ermelo 2022	€ 25.600,80	€ 25.600,80
Subsidieregeling Sport Ermelo 2023	€ 56.000,00	€ 51.067,00
Subsidieregeling Cultuur Ermelo 2023 (culturele projecten)	€44.000,00	€ 30.167,79
Subsidieregeling Cultuur Ermelo 2023	€ 1.004.596,40	€ 1.129.835,54
Subsidieregeling energiebesparende maatregelen voor huishoudens met energiearmoede Ermelo 2023-2024	€ 66.350,00	€ 51.000,00

- In deze subsidieregelingen is het beschikbare subsidieplafond vermeld in de regeling en wordt niet jaarlijks vastgesteld door het college

Begrotingssubsidies en incidentele subsidies	Begroot / Incidenteel	Verleend in 2024
Subsidieregeling Sociaal Domein	Begroot	€ 2.191.151,00
Subsidieregeling Sociaal Domein	Incidenteel	€ 545.151,35
Dienstovereenkomst Sociale werkvoorziening 2022	Begroot	€ 3.761.020,00
Huurcompensatiebeleid culturele projecten	Incidenteel	€ 29.210,45
Toerisme en economie	Begroot	€ 165.720,00
Overige subsidies	Incidenteel	€ 77.485.00

Financiële jaarrekening

Overzicht baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen (x 1.000)		Meerjaren begroting 2024	Begrotings wijzigingen 2024	Begroting 2024 (na wijziging)	Jaarrekening 2024	Saldo Jaarrekening t.o.v. Begroting
Programma Samen Werken voor Ermelo	lasten	-7.527	-828	-8.355	-9.077	-722
	baten	862	28	890	840	-50
	saldo	-6.665	-800	-7.465	-8.237	-772
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	-49.466	-4.415	-53.881	-53.281	600
	baten	8.286	7.758	16.044	16.420	376
	saldo	-41.180	3.343	-37.837	-36.861	976
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	-22.220	-1.094	-23.314	-21.436	1.878
	baten	10.261	1.396	11.657	10.633	-1.024
	saldo	-11.959	302	-11.657	-10.803	854
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	-1.566	305	-1.261	-1.183	78
	baten	133	526	659	692	33
	saldo	-1.433	831	-602	-491	111
Subtotaal programma´s	**lasten**	**-80.779**	**-6.032**	**-86.811**	**-84.977**	**1.834**
	baten	**19.542**	**9.708**	**29.250**	**28.585**	**-665**
	saldo	**-61.237**	**3.676**	**-57.561**	**-56.392**	**1.169**
Algemene Dekkingsmiddelen:						
- Lokale heffingen, waarvan	lasten	-424	0	-424	-422	2
de besteding niet gebonden is	baten	13.268	311	13.579	13.607	28
	saldo	12.844	311	13.155	13.185	30
- Algemene uitkering	lasten	0	0	0	0	0
	baten	57.639	4.861	62.500	62.000	-500
	saldo	57.639	4.861	62.500	62.000	-500
- Dividend	lasten	-1	0	-1	-7	-6
	baten	490	57	547	615	68
	saldo	489	57	546	608	62
- Saldo van de financieringsfunctie	lasten	-1.042	0	-1.042	-999	43
	baten	1.009	807	1.816	1.220	-596
	saldo	-33	807	774	221	-553
- Overige algemene dekkingsmiddelen	lasten	724	-702	22	3	-19
	baten	1.019	0	1.019	968	-51
	saldo	1.743	-702	1.041	971	-70
- Overhead	lasten	-13.635	-604	-14.239	-14.133	106
	baten	180	598	778	1.012	234
	saldo	-13.455	-6	-13.461	-13.121	340
- Vennootschapsbelasting	lasten	0	0	0	-20	-20
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	0	0	0	-20	-20
- Onvoorzien	lasten	-27	27	0	0	0

	baten	0	0	0	0	0
	saldo	-27	27	0	0	0
Subtotaal Algemene Dekkingsmiddelen	**lasten**	**-14.405**	**-1.279**	**-15.684**	**-15.578**	**106**
	baten	**73.605**	**6.634**	**80.239**	**79.422**	**-817**
	saldo	**59.200**	**5.355**	**64.555**	**63.844**	**-711**
(Gerealiseerde) totaal saldo van	**lasten**	**-95.184**	**-7.311**	**-102.495**	**-100.555**	**1.940**
baten en lasten	**baten**	**93.147**	**16.342**	**109.489**	**108.007**	**-1.482**
	saldo	**-2.037**	**9.031**	**6.994**	**7.452**	**458**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:						
Programma Samen Werken voor Ermelo	lasten	-157	-7.625	-7.782	-7.782	0
	baten	1.318	7.681	8.999	7.992	-1.007
	saldo	1.161	56	1.217	210	-1.007
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	-750	-3.748	-4.498	-4.498	0
	baten	1.178	5.676	6.854	6.645	-209
	saldo	428	1.928	2.356	2.147	-209
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	-252	-8.263	-8.515	-8.685	-170
	baten	719	182	901	751	-150
	saldo	467	-8.081	-7.614	-7.934	-320
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	0	0	0	0	0
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties	lasten	-1.159	-19.636	-20.795	-20.965	-170
reserves	baten	3.215	13.539	16.754	15.388	-1.366
	saldo	2.056	-6.097	-4.041	-5.577	-1.536
Het geraamde versus gerealiseerde resultaat		**19**	**2.934**	**2.953**	**1.875**	**-1.078**
					V	**N**

Incidentele lasten en baten		Meerjaren begroting 2024	Begrotings wijzigingen 2024	Begroting 2024 (na wijziging)	Jaarstukken 2024	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Incidentele lasten en baten	lasten	-734	-2.923	-3.657	-4.000	-343
	baten	0	3.781	3.781	4.090	309
	saldo	-734	858	124	90	-34
Stelpost Incidenteel onvoorzien	lasten	-27	-27	0	0	0
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	-27	-27	0	0	0
Totaal Incidentele lasten en baten	**saldo**	**-761**	**831**	**124**	**90**	**-34**
Structurele lasten en baten	lasten	-95.582	-23.997	-119.633	-117.520	2.113
	baten	96.362	26.100	122.462	119.305	-3.157
Totaal Structurele lasten en baten	**saldo**	**780**	**2.103**	**2.829**	**1.785**	**-1.044**
Jaarstukken 2024 totaal	lasten	-96.343	-26.947	-123.290	-121.520	1.770
	baten	96.362	29.881	126.243	123.395	-2.848
Het geraamde versus gerealiseerde resultaat	**saldo**	**19**	**2.934**	**2.953**	**1.875**	**-1.078**

De incidentele lasten en baten zijn opgenomen als totalen, voor gedetailleerde informatie is onderstaande overzicht beschikbaar.

Detailoverzicht incidentele lasten en baten

Incidentele lasten (x € 1.000)	Omschrijving	Begroot primair	Begrotings-wijziging	Begroot na wijziging	Realisatie
Samen Werken					
Bestuursdienst	Uitvoeringskosten PvA mensenhandel	0	-6	-6	-6
Bestuursdienst	Uitvoeringskosten prioriteit kwetsbare personen	0	-6	-6	-6
Bestuursdienst	Inzet jr. adviseur Natuur en milieu	0	-22	-22	-22
Bestuursdienst	Afwikkeling Dossier Tomassen/Inhuur projectleider complexe projecten	0	-14	-14	-14
Bestuursdienst	Afwikkeling Dossier Tomassen/Inhuur juridisch adviseur Tomassen	0	-30	-30	-30
Bestuursdienst	Inhuur realisatie Taakst.sport en wegen	0	-140	-140	-107
Griffie	Formatie uitbreiding 0,33 FTE	0	-37	-37	-37
Intergemeentelijke samenwerking	Budgetoverheveling 2023 Beste Organisatie idee 2023 MIZ	0	-3	-3	-3
Brandweer	2-sporen aanpak uitvr. communicatiepl	0	-20	-20	-6
Brandweer	Budgetoverheveling 2023 Oplossen RI&E Knelpunten	0	-20	-20	-20
Integrale veiligheid	Uitvoeringskosten Prioriteit kwetsbare personen	0	-3	-3	-3
Belastingen	Toeristenbelasting, geen compensatie; precariobelasting & nieuw beleid	-46	0	-46	-46
Belastingen	Forensenbelasting, geen compensatie; precariobelasting & nieuw beleid	-133	0	-133	-133
Rente	Rente aangetrokken geldlening	-16	0	-16	-16
Centrale personeels budgetten	Afwikkeling Dossier Tomassen/Inhuur participatiebureau Tomassen	0	-15	-15	-15
Bedrijfsvoering	Budgetoverheveling 2023 BCM Fase 2 - MIZ	0	-16	-16	-16
Bedrijfsvoering	Budgetoverheveling 2023 Werkbudget financiën	0	-75	-75	-75
Wijkservice	Wijkservice beheerder begraafplaats	-14	0	-14	-14
Wijkservice	Functie toezichthouder evenementen	0	-13	-13	-13
College b&w	Extra storting pensioenvoorziening wethouders	0	0	0	-645
Samen Leven					
Cultuurbeleid	Budgetoverheveling 2023 Spot-On Ermelo 2024	0	-18	-18	-18
Bibliotheek	Budgetoverheveling 2023 Cultuur subsidieregeling	0	-10	-10	-10
Oudheidkamer	Onderzoek multifunctioneel gebruik museum het Pakhuis	0	-25	-25	-25
Sociaal cultureel werk	Digitaal vrijwilligers platform	0	-16	-16	-16
Sociaal cultureel werk	Leefstijlloket	0	-50	-50	-50
Coördinatie wijkgericht werken	Budgetoverheveling 2023 POK-middelen voor implementatie brede toegang SD	0	-294	-294	-294
Sport	Budgetoverheveling 2023 Grondverkopen	0	118	118	118
Sportbeleid & spotieve organisaties	Budgetoverheveling 2023 Private Accommodatie MJOP	0	-66	-66	-66
Buitensportaccommodaties	Budgetoverheveling 2023 Private Accommodatie MJOP	0	-16	-16	-16
Jeugdbeleid	Extra investering laaggeletterdheid	-50	0	-50	-15

Incidentele lasten (x € 1.000)	Omschrijving	Begroot primair	Begrotings-wijziging	Begroot na wijziging	Realisatie
Jeugdbeleid	Budgetoverheveling 2023 Pilot Zorg in onderwijstijd	0	-60	-60	-60
Jeugdbeleid	Buurtgezinnen	-50	0	-50	-50
Jeugdbeleid	Ondersteuning huisarts	-51	0	-51	-8
Gezondheidsbeleid	Kind naar gezond-gewicht kst.proj.leider	0	-45	-45	-45
Gezondheidsbeleid	JOGG	0	-20	-20	-20
Gezondheidsbeleid	Positieve gezondheid	0	-7	-7	-7
Jeugdgezondheidszorg	Budgetoverheveling 2023 JGZ maatwerk ziekteverzuim jongeren	0	-19	-19	-19
Algemeen maatschappelijk werk	Decembercirculaire 2023 uitkering energietoeslag	0	-874	-874	-874
Algemeen maatschappelijk werk	Eenmalige Energietoeslag	0	-139	-139	-88
lokaal Gehandicaptenbeleid	Sub. Voorlichting lokale cultuur	-3	0	-3	-3
Bijzondere bijstand	Budgetoverheveling 2023 Bestaansz&Schuldhulpverl.	0	-93	-93	-93
WMO	inrichting geheugensteunpunt	0	-7	-7	-7
Lokale jeugdhulp	Budgetoverheveling 2023 SiSa IZA 2023	0	-142	-142	-142
Samen Wonen					
Verkeer	Boskamer Bodemsanering	-75	0	-75	-75
Verkeer	Budgetoverheveling 2023 Verkeersbeleid, wegenbeheerplan	0	-19	-19	-19
Verkeersbeleid	Ondz. spoorwegovergang	0	-27	-27	-25
Verkeer	Boskamer Bodemsanering	-50	0	-50	-50
Openb.verlicht	Nieuw beleidsplan Bewust verlichten	0	-8	-8	-3
Openb.verlicht	Nieuw beleidsplan Bewust verlichten	0	-4	-4	-4
Beheer speelvoorzien	Speelbeleid	0	-7	-7	-4
Herinrichting & renovatie	Budgetoverheveling 2023 Structurele vervanging	0	-10	-10	-10
Structuurvisie	Bouwen aan de toekomst	-15	0	-15	-9
Structuurvisie	Inhuur	-60	0	-60	-54
structuurvisie	Budgetoverheveling 2023 Implementatie Omgevingswet	0	-16	-16	-16
Structuurvisie	Budgetoverheveling 2023 Tonselse Veld	0	-27	-27	-27
Structuurvisie	Pretoriusplein	0	-15	-15	-15
structuurvisie	Budgetoverheveling 2023 Kerkdennen	0	-89	-89	-89
Omgevingsverg	Budgetoverheveling 2023 Anter.ovk beschrijven in CBM	0	-29	-29	-5
Milieubeheer	Sanering asbestwegen	-30	0	-30	-12
Duurzaamheid	Het groene innovatiefonds	-75	0	-75	-75
Milieu-ontwikkeling	Budgetoverheveling 2023 Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid	0	-196	-196	-196

Incidentele lasten (x € 1.000)	Omschrijving	Begroot primair	Begrotings-wijziging	Begroot na wijziging	Realisatie
Milieu-ontwikkeling	Sanering Stortplaats	0	-116	-116	-116
Milieu-ontwikkeling	Uitvoeringsprogr.Duurzaamh.	-66	0	-66	-66
Milieu-ontwikkeling	Klimaat adaptatie	0	-19	-19	-7
Vastgoedinformatie	Budgetoverheveling 2023 Vastgoed CBM	0	-38	-38	-38
Samen Ondernemen					
Centrumontwikkeling	Budgetoverheveling 2023 CO-subs verbet.puien+gevels	0	-50	-50	0
Toeristisch recreatief beleid	Budgetoverheveling 2023 Aanjagen verblijfsrecreatie	0	-15	-15	-15
Toeristisch recreatief beleid	Budgetoverheveling 2023 Visie toerisme en Recreatie	0	-35	-35	-35
		-734	**-2.923**	**-3.657**	**-4.000**

Incidentele baten (x € 1.000)	Omschrijving	Begroot primair	Begrotings-wijziging	Begroot na wijziging	Realisatie
Samen Werken					
Nutsbedrijven	Interim dividend verkoop Kenter B.V.	0	0	0	139
Samen Leven					
Gezondheidsbeleid	SPUK IZA	0	144	144	144
Algemeen maatschappelijk werk	Overschot BW/MO	0	555	555	555
ROA/VVTV	Opvang ontheemden Oekrainers 2024	0	1750	1750	1750
Regionale jeugdhulp	Hervormings Agenda Jeugd	0	280	280	280
Regionale jeugdhulp	Extra middelen voor niet beoogde jeugdkosten	0	1019	1019	1019
Samen Wonen					
Structuurvisie	Bedrijventerrein A28	0	33	33	33
Veldzicht Noord	Winstneming GREX-complexen	0	0	0	170
		0	**3.781**	**3.781**	**4.090**

Financieel kengetal: Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reëel evenwicht van de begroting wordt thans al onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves te delen door de totale baten en uit te drukken in een percentage.

Hoe positiever (hoger) het percentage, hoe groter de structurele exploitatieruimte is.

Kengetal	Jaarstukken 2022		Jaarstukken 2023		Begroting 2024		Jaarstukken 2024	
Structurele exploitatieruimte	5,06%	A	2,77%	A	1,70%	A	1%	A

Rechtmatigheidsverantwoording college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3,0% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3,3 miljoen.

Bevinding

Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen het bovengenoemde grensbedrag.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV (en op basis van de afspraken met de raad) aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Toelichting baten en lasten

Hieronder is een tabel opgenomen met de budgetoverhevelingen per programma. In de toelichting per programma is een nadere uitsplitsing te vinden.

Programma	Bedrag	
(bedragen x € 1.000)		
Samen Werken voor Ermelo	168.000	V
Samen Leven in Ermelo	302.000	V
Samen Wonen in Ermelo	1.294.000	V
Samen Ondernemen in Ermelo	67.000	V
Dekking uit reserves	-893.000	N
Dekking uit voorzieningen	-97.000	N
Totaal budgetoverhevelingen	841.000	V

Programma Samen Werken voor Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000)	Saldo 2023	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024
Primitieve begroting	46.895	-23.091	77.682	54.591
Begrotingswijzigingen	-657	-21.743	20.201	-1.542
Begroting na wijziging	46.238	-44.834	97.883	53.049
Jaarstukken	52.020	-45.619	95.650	50.031
Saldo jaarstukken en begroting	5.782	-785	-2.233	-3.018

Onderwerp	Bedrag	
Budgetoverhevelingen (voorheen Rekening Saldo Bestemmende Posten)		
Bestuur & Organisatie		
Budgetoverheveling 2024: Motie 20: Bewaakte fietsenstalling plus openbaar toilet Via de Najaarsrapportage 2024 is € 10.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van deze motie. De uitvoering van de motie geschied in 2025.	10	V
Budgetoverheveling 2024: Afwikkeling dossier Tomassen Bij de Voorjaarsrapportage 2024 is budget aangevraagd en toegekend voor de verlenging van de inhuurovereenkomst van de projectleider die verantwoordelijk is voor de afhandeling van het dossier Tomassen. Achteraf is de overeenkomst niet verlengd en is een interne projectleider aangesteld. De uren van de interne projectleider zijn doorbelast en verrekend. Het resterende budget wordt doorgeschoven naar 2025.	96	V
Budgetoverheveling 2024: Taakstelling Sport en Wegen In 2024 is € 70.000 beschikbaar gesteld voor de inzet van een externe beleidsadviseur sport om te komen tot een concrete invulling van taakstelling op sport. Het niet aangewende budget in 2024 wordt via een overheveling meegenomen naar 2025.	32	V
Financiën		
Dekking uit reserves		
Budgetoverheveling 2024: Sportinventaris gymzaal 's Heeren Loo	-90	N
Budgetoverheveling 2024: Gemeentelijke gehandicaptenparkeerkaart	-10	N
Budgetoverheveling 2024: Omgevingsvisie Ermelo 2.0	-50	N
Budgetoverheveling 2024: Raamovereenkomst Stedenbouw / Stikstof	-15	N
Budgetoverheveling 2024: ODV taken	-35	N
Budgetoverheveling 2024: Anterieure overeenkomsten beschrijven in CBM	-24	N
Budgetoverheveling 2024: 't Weitje als evenemententerrein	-25	N
Budgetoverheveling 2024: Twee sporen aanpak - Verkeersplan	-30	N
Budgetoverheveling 2024: Afwikkeling dossier Tomassen	-96	N
Budgetoverheveling 2024: Taakstelling Sport en Wegen	-32	N
Budgetoverheveling 2024: Sanering stortplaats Zanderij	-282	N
Budgetoverheveling 2024: Bouwstenen Kansrijk opgroeien	-40	N
Budgetoverheveling 2024: Bouwsteen zelfstandig thuis	-40	N
Budgetoverheveling 2024: Opgroeien in een Kansrijke Omgeving	-30	N
Budgetoverheveling 2024: Sanering bodemverontreiniging De Boskamer	-44	N
Budgetoverheveling 2024: Omgevingsplan De Boskamer	-50	N
Openbare orde en Veiligheid		
Budgetoverheveling 2024: twee sporen aanpak - Verkeersplan: Bij de Voorjaarsrapportage 2024 is er incidenteel geld aangevraagd voor het uitvoeren van de geformuleerde 2-sporen aanpak. Voor het opmaken van de verkeersplannen wordt een extern bureau ingezet. De werkzaamheden die voortvloeien uit de inzet van dit bureau vinden plaats in 2025.	30	V
Saldo budgetoverhevelingen	-725	N
Doorbelastingen o.a. salariskosten en inhuur	-142	N

Onderwerp	Bedrag	
Er is meer doorbelast dan begroot met als gevolg een nadelig begrotingsverschil van € 821.000. De overschrijding wordt hoofzakelijk veroorzaakt door hogere personeelsuitgaven (€ 760.000). Verwezen wordt naar de paragraaf bedrijfsvoering. Het restant ziet toe op de vervoerskosten van het wagenpark van de gemeentewerf.		
Kapitaallast (afschrijving + rente) Begrotingsverschil: Als gevolg van een negatieve renteomslag wordt er geen rente toegerekend aan de activa.	-554	N
Saldo doorbelastingen	-696	N
Stelposten		
Betreft een administratieve correctie op het restant van ZBB in 2024.	-52	N
Saldo stelposten	-52	N
Bestuur & Organisatie		
College b&w en raad		
Het voordelig begrotingsverschil van € 9.000 ontstaat door een afwijking tussen de geraamde en daadwerkelijk uitbetaalde vergoedingen en tegemoetkomingen aan raadsleden in 2024.	-9	N
Op basis van de actuariele waardeberekening wordt bij de jaarrekening beoordeeld of de omvang van de APPA-voorziening in overeenstemming is met de toekomstige pensioenaanspraken. Bij de Jaarrekening 2024 vindt er een storting plaats aan de pensioenvoorziening als gevolg van een daling in de rekenrente. De rekenrente is 0,835% gedaald waardoor er meer kapitaal moet aangehouden worden in de voorziening.	-645	N
Bij de Najaarsrapportage 2024 was een storting van € 114.000 begroot, gebaseerd op de verwachte wachtgeldverplichting. Bij het opstellen van de jaarrekening is de wachtgeldverplichting opnieuw beoordeeld en komt de resterende verplichting uit op afgerond € 128.000. Dit resulteert in een begrotingsafwijking van € 14.000.	-14	N
Naar aanleiding van de in 2024 afgesloten vaststellingsovereenkomst(en), die in 2025 word(en) uitbetaald, vindt er een storting plaats aan de voorziening voormalig personeel.	-20	N
De wachtgeldovereenkomst van een voormalig bestuurder is medio januari 2024 afgelopen. Doordat de onttrekking aan de voorziening (in verband met het uitbetaalde wachtgeld in januari) niet is begroot ontstaat er een voordelig begrotingsverschil van € 5.000.	5	V
Een voormalig wethouder, voor wie binnen de voorziening 'voormalig personeel' een wachtgeldverplichting is opgenomen ziet met ingang van 2025 af van het resterende wachtgeld. Dit leidt tot een vrijval van de daarvoor aangehouden middelen binnen deze voorziening.	24	V
De begrotingsafwijking van € 17.000 valt toe te schrijven aan de kosten die samenhangen met de ontwikkeling en begeleiding van het college. Hierbij speelt mee dat het oorspronkelijk begrote opleidingsbudget van € 5.000 relatief beperkt is gebleken in verhouding tot de feitelijke behoeften.	-17	N
Bij een tussentijdse rapportage is het budget voor de wachtgelduitkeringen in 2024 aangepast. Bij de berekening van de totale verplichting is de pensioenpremie die ingehouden wordt op het salaris van ex-wethouders met wachtgeld per abuis in mindering gebracht, waardoor het budget te laag is vastgesteld. Dit heeft geleid tot een nadelig begrotingsverschil van € 14.000.	-14	N
Overige kleine verschillen per saldo	-7	N
Griffie		
Er ontstaat een voordelig begrotingsverschil als gevolg van de onvolledige uitnutting van de werkbudgetten door de raad. Zo is onder meer het inhuurbudget van € 15.000 in 2024 niet aangewend.	24	V
Op het salarisbudget van de Griffie wordt een voordelig begrotingsverschil van € 54.000 gerealiseerd. Dit is het gevolg van meerdere factoren. De vacatureruimte voor de functie van raadsadviseur is bij de begroting geraamd	54	V

Onderwerp	Bedrag	
op het maximum van de schaal, terwijl de inschaling bij aanstelling lager is vastgesteld. Daarnaast zijn de uren van de ambtelijke secretaris van de lokale rekenkamer intern doorbelast, wat een positief effect heeft op het salarisbudget. Tot slot is een griffiemedewerker per mei in dienst getreden, waardoor de personeelslasten in de voorafgaande maanden lager uitvielen dan begroot.		
Er ontstaat een voordelig begrotingsverschil van € 33.000 doordat het inhuurbudget van de Griffie in 2024 niet is aangewend. In voorgaande jaren werd dit budget ingezet als gevolg van onderbezetting binnen het team. In de loop van 2024 is de Griffie weer volledig bezet en was het niet nodig om dit budget in te zetten.	33	V
Het automatiseringsbudget wordt in 2024 met afgerond € 32.000 overschreden. Dit komt door de uitbreiding van het aantal abonnementen bij Notubiz (€ 8.000), niet begrote implementatiekosten voor de modules RIS en recordmanagement (€ 16.000), en facturatie in 2024 van kosten over 2023 (€ 11.000), waarvoor in 2023 een 'nog te betalen'-post opgenomen had moeten worden.	-33	N
Overige kleine verschillen per saldo	-8	N
Ondernemingsraad en representatie bestuur		
Het werkbudget van de ondernemingsraad is niet volledig uitgenut in 2024.	8	V
Het representatiebudget wordt in 2024 met ongeveer € 34.000 overschreden. Deze overschrijding is grotendeels toe te schrijven aan hogere uitgaven voor deelname aan zowel plaatselijke als regionale activiteiten, zakelijke aangelegenheden - waaronder consumptiekosten en zaalhuur en overige representatieuitgaven. Aangezien het budget al langere tijd niet aansluit bij de werkelijke uitgaven wordt in 2025 nader geanalyseerd of een aanpassing van het budget noodzakelijk is.	-34	N
Overige kleine verschillen per saldo	-4	N
Burgerlijke stand		
Overige kleine verschillen per saldo	6	V
Burgerzaken en verkiezingen		
De gerealiseerde legesinkomsten uit het verstrekken van persoonsgebonden documenten vallen in 2024 lager uit dan begroot.	-7	N
Overige kleine verschillen per saldo:	-9	N
Communicatie, Intergemeentelijke samenwerking en Juridische zaken		
Overige kleine verschillen per saldo	5	V
Nutsbedrijven		
Gemeente Ermelo heeft in 2024 dividend ontvangen van Alliander over 2023. De afgedragen dividendbelasting kan gemeente Ermelo terugvragen. Hiervoor is een 'nog te ontvangen post' opgenomen. Aangezien de raming inclusief afgedragen dividendbelasting is, ontstaat er een voordelig begrotingsverschil.	67	V
De gebudgetteerde bijdrage voor de financiering van het nuvalplatform 2024 - 2025 staat niet in verhouding tot de daadwerkelijke bijdrage, waardoor er een nadelig verschil ontstaat ten opzichte van de begroting van afgerond € 6.000.	-6	N
Bedrijfsvoering + FGI		
Het energiebudget van het gemeentehuis wordt met ongeveer € 28.000 overschreden. De volgende verklaringen liggen hieraan ten grond slag: De daadwerkelijke gerealiseerde energiekosten zijn hoger dan begroot. Het verschil is € 9.000 nadelig. Verder zijn de energiekosten over december 2023 in april 2024 pas gefactureerd. Bij het opmaken van de jaarrekening 2023 is destijds geen 'nog te betalen' post opgenomen. Hierdoor drukken de	-28	N

Onderwerp	Bedrag	
kosten onterecht op het budget in 2024 met als gevolg een afwijking ten aanzien van de begroting. Het effect is € 19.000 nadelig.		
De gerealiseerde onderhoudsuitgaven voor planmatig en dagelijksonderhoud van het gemeentehuis zijn lager uitgevallen dan begroot door een deel van planmatige werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2025.	118	V
Bij de Voorjaarsrapportage 2024 is een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld voor het inwinnen van juridische expertise in het kader van de afwikkeling van het dossier Tomassen Duck-To. Dit budget blijkt achteraf ontoereikend, wat resulteert in een budgetoverschrijding van € 7.000. Het overige verschil van € 3.000 betreft kosten van het projectbureau vergunningen, waarmee vooraf geen rekening was gehouden.	-10	N
Uniforme dienstverlening Meerinzicht Een klein deel van de BTW op de geleverde dienstverlening van Meerinzicht wordt kostprijsverhogend geboekt.	-13	N
Specifieke dienstverlening Meerinzicht De gerealiseerde renteopbrengsten uit schatkistbankieren zijn lager dan begroot (€ 26.000). Daarnaast is er sprake van een kleine meevaller door een teruggave van Woo-gelden (€ 1.000). Het resterende verschil betreft de kostprijsverhogende btw (€ 1.000).	-26	N
Afrekening 2024 Meerinzicht domein Bedrijfsvoering	196	V
De ingezette capaciteit vanuit financiën, HRM en communicatie voor klimaat- en energiebeleid wordt intern verrekend met de ontvangen subsidie vanuit het rijk (CDOKE). Aangezien deze doorbelasting op voorhand niet was begroot ontstaat er een voordelig begrotingsverschil.	46	V
De daadwerkelijke grootonderhoudsuitgaven en daarbijbehorende onttrekking zijn lager dan begroot.	-26	N
Overige kleine verschillen per saldo	17	V
Centrale personeelsbudgetten		
De voorziening verlofsparen is bij de Jaarrekening 2024 geactualiseerd op basis van het totaal aantal verlof spaaruren.	-52	N
De voorziening is bedoeld ter dekking van toekomstige verplichtingen uit de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) en is bij de jaarrekening geactualiseerd. Op basis van de berekende verplichting heeft een storting plaatsgevonden.	-25	N
De vrijgekomen middelen als gevolg van medewerkers die gebruik maken van het generatiepact zijn niet volledig ingezet met als gevolg een positieve afwijking ten aanzien van de begroting van € 31.000.	-31	N
De werkelijke opleidingsuitgaven zijn lager dan begroot, wat resulteert in een positieve afwijking ten opzichte van de begroting van afgerond € 29.000. Hoewel het budget bij de Najaarsrapportage 2024 is bijgesteld, blijven de daadwerkelijke uitgaven achter bij de raming. Dit ondanks de inzet op een actieve leercultuur binnen de organisatie, waarbij de ontwikkeling van medewerkers wordt gestimuleerd.	29	V
Medio 2024 is er een nieuwe aansprakelijkheidsverzekering afgesloten met Centraal beheer. Doordat de aansprakelijkheidsverzekering wordt vooruitbetaald voor een jaar en de nieuwe verzekering is afgesloten op 1 juli 2024 ontstaat er een overschrijding van het budget. Immers zijn in 2024 ook de verzekeringskosten van de eerste helft van 2025 vooruitbetaald. Dit betreft een incidentele afwijking.	-54	N
Het organisatiebudget is overschreden als gevolg van de actualisatie van de promotiefilm voor Ermelo. Bij de Najaarsrapportage 2024 is het budget aangepast, waarbij op dat moment alleen de aanbetaling van de video was meegenomen. De resterende kosten zijn later in rekening gebracht. Daarnaast hebben andere ontwikkelingen, waaronder het project Opgavegericht Werken, bijgedragen aan een hogere uitputting van het organisatieontwikkelingsbudget.	-11	N
Het loopbaanadviesbudget is met € 12.000 overschreden door extra kosten voor individuele loopbaanbegeleiding. De overschrijding is incidenteel van aard.	-12	N
Het representatiebudget wordt overschreden met afgerond € 23.000. Dit is grotendeels het gevolg van verstrekte attenties en zakelijke aangelegenheden. Het budget is al langere tijd niet in lijn met de gerealiseerde uitgaven gedurende het jaar. In 2025 wordt onderzocht welke maatregelen noodzakelijk zijn om budget en uitgaven in balans met elkaar te brengen.	-23	N

Onderwerp	Bedrag	
Als gevolg van de actualisatie van de personeelsvoorziening WGA bij de Jaarrekening 2024 valt een deel van de voorziening vrij. Dit resulteert in een voordelig begrotingsverschil van € 58.000.	59	V
Het voordelige begrotingsverschil van afgerond € 19.000 komt voort uit de ontvangen IVA-vergoedingen van het UWV ter compensatie van het doorbetaald salaris van een medewerker voorafgaand aan de beëindiging van het dienstverband.	19	V
Toevoeging aan de personeelsvoorziening WW na berekening van de restant verplichting.	-49	N
Overige kleine verschillen per saldo	2	V
Financiën		
Belastingen		
De gerealiseerde opbrengsten uit kostenvergoedingen bij invordering (zoals aanmanings- en dwangbevelkosten) zijn lager dan begroot (€ 9.000). Ook is een deel oninbaar verklaard (€ 21.000).	-30	N
Hogere opbrengst uit Toeristenbelasting dan begroot als gevolg van een toename van het aantal overnachtingen.	68	V
Lagere opbrengst uit Forensenbelasting dan begroot	-15	N
Overige kleine verschillen per saldo	7	V
Algemene dekkingsmiddelen		
Netto / budgettair effect naar aanleiding van de Decembercirculaire 2024	233	V
Bij de Najaarsrapportage 2024 is de te verwachten teruggave uit het btw-compensatiefonds abusievelijk zowel afzonderlijk begroot als in de totale algemene uitkering.	-621	N
Bij de Septembercirculaire 2024 zijn de te verwachten inkomsten voor uitkeringsjaren 2022 en 2023 gedaald als gevolg van de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren.	-112	N
Overige kleine verschillen per saldo	2	V
BTW Compensatiefonds en omzetbelasting		
Door de BTW-transparantiemethode kunnen GR'en betaalde btw doorschuiven naar gemeenten, die dit compenseren via het btw-compensatiefonds. De door te schuiven BTW van Stichting Veilig Thuis is nog niet bekend.	-20	N
Rente		
Bij de Najaarsrapportage 2024 zijn de budgetteerde renteinkomsten aangepast naar de ontvangen rente in Q1 t/m Q3 en de te verwachte renteinkomsten voor Q4. De daadwerkelijk gerealiseerde renteinkomsten wijken in positieve zin af van de prognose. Het gaat om een voordelig begrotingsverschil van afgerond € 42.000. De verklaring hiervoor is naar verwachting dat de gemiddelde bankstand in werkelijkheid hoger lag, dan de gemiddelde stand waar in de prognose vanuit is gegaan.	42	V
Overige kleine verschillen per saldo	1	V
Vennootschapsbelasting	-20	N
Reserves en Voorzieningen		
De onttrekking aan de Algemene reserve is lager uitgevallen dan begroot. Hieraan liggen meerdere oorzaken ten grondslag. Allereerst wordt een bedrag van € 407.000 aan budgetten doorgeschoven naar 2025, welke gedekt worden vanuit de Algemene reserve. Aan het begin van de verschillenanalyse per programma zijn de budgetoverhevelingen uitgewerkt. Daarnaast valt een deel van de eerder geraamde onttrekkingen vrij in de Algemene reserve (€ 190.000). De overige afwijkingen hebben betrekking op uitgaven waarvoor een onttrekking	-319	N

Onderwerp	Bedrag	
aan de Algemene reserve heeft plaatsgevonden, maar waarbij de werkelijke onttrekking lager is dan geraamd met als gevolg een nadelig begrotingsverschil van in totaal €129.000.		
Er is minder onttrokken aan de bestemmingsreserve - Transitie Sociaal domein dan begroot. Het budget voor ondersteuning van de huisarts (basisteams) is bij de Najaarsrapportage 2024 afgeraamd. De daarbijbehorende onttrekking is niet afgeraamd met als gevolg dat er een nadelig begrotingsverschil ontstaat van € 40.000. Daarnaast zijn de totale gerealiseerde uitgaven lager dan begroot en daarmee de onttrekking aan de reserve. Dit resulteert in een nadelig begrotingsverschil van € 48.000 vanwege een lagere ontvangst uit de reserve.	-88	N
Bestemmingsreserve - Duurzaamheid De gerealiseerde proceskosten m.b.t. het project Wijk van de Toekomst zijn lager dan begroot en daarmee ook de onttrekking aan de bestemmingsreserve (€ 44.000). De subsidieuitgaven in het kader van de regeling klimaatadaptie worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve Duurzaamheid. De subsidieuitgaven zijn lager dan begroot en daarmee ook de onttrekking aan de bestemmingsreserve (€ 11.000).	-56	N
Winstneming: Dit betreft de verplichte winstneming op grond van de gerealiseerde resultaten tot en met 2024. Dit voordeel is gestort in de reserve Grondexploitatie.	-170	N
Overige kleine verschillen per saldo	-10	N
Openbare Orde en Veiligheid		
Brandweer		
Bij de Voorjaarsrapportage 2024 is € 20.000 aan budget aangevraagd voor het uitvoeren van het communicatieplan. Bij de uitvoering van de communicatie rondom de gebiedsgerichte aanpak natuurbranden is een andere afweging gemaakt van de in te zetten communicatiemiddelen dan vooraf bedacht. Deze communicatiemiddelen (o.a. flyers, posters en brieven) sloten beter aan bij de verschillende doelgroepen en hebben uiteindelijk ook minder gekost.	15	V
Integrale veiligheid		
Het reguliere preventiebudget is niet volledig uitgenut hierdoor ontstaat er een voordelig begrotingsverschil van € 11.000. Verder zijn de kosten voor het uitvoeren van het nalevingsonderzoek 'leeftijdsgrens schenken alcohol' gunstiger uitgevallen dan begroot (€ 2.000).	13	V
Overige kleine verschillen per saldo	10	V
Subtotaal	*- 1.545*	*N*
Totaal saldo Programma Samen Werken voor Ermelo	- 3.018	N

Programma Samen Leven in Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000)	Saldo 2023	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024
Primitieve begroting	-36.397	-49.466	8.266	-41.200
Begrotingswijzigingen	138	-4.415	7.758	3.343
Begroting na wijziging	-36.259	-53.881	16.044	-37.837
Jaarstukken	-33.521	-53.281	16.420	-36.861
Saldo jaarstukken en begroting	2.738	600	376	976

Onderwerp	Bedrag	
Budgetoverhevelingen (voorheen Rekening Saldo Bestemmende Posten)		
Budgetoverheveling 2024: Gemeentelijke gehandicaptenparkeerkaart Betreft de uitvoering van Motie 4 zoals bij de Kadernota 2023 aangenomen inzake gehandicaptenparkeerkaart.	10	V
Budgetoverheveling 2024: Peuterspeelzalen Wanneer ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst, is het mogelijk om vanuit de gemeente kinderopvangtoeslag aan te bieden voor maximaal 8 uur verspreid over twee dagdelen. Dit noemen we de niet-KOT regeling. Dit is een kindgebondenbudget waarbij verlening plaatsvindt op basis van een inschatting en achteraf het werkelijk aantal kindplaatsen wordt gesubsidieerd. Deze budgetheveling is noodzakelijk om te voorzien in de afhandeling van deze subsidies.	13	V
Budgetoverheveling 2024: Bibliotheek Budgetoverheveling inzake servicekosten bibliotheek.	17	V
Budgetoverheveling 2024: Sportinventaris gymzaal 's Heeren Loo De nieuwe gymzaal is voor schooljaar 2025/2026 gereed. Het bedrag van € 90.000 is voor de aanschaf van losse materialen om kwalitatief beweegonderwijs aan te kunnen bieden.	90	V
Budgetoverheveling 2024: Inrichting Zanderij Betreft een incidentele bekostiging voor een aantal toestellen die met urgentie vervangen dienen te worden om zorg te kunnen dragen voor een kwalitatief sportaanbod.	49	V
Budgetoverheveling 2024: Alleenverdienersproblematiek Voorgesteld wordt om de beschikbaar gestelde Rijksgelden aan gemeenten over te hevelen naar volgend boekjaar om financiële ondersteuning te kunnen bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek onder het bestaansminimum uitkomen.	21	V
Budgetoverheveling 2024: Wet Sociale Werkvoorziening Middels deze budgetoverheveling willen wij deze gelden beschikbaar houden als verdere bijdrage in de financiële tegemoetkoming Sociaal Ontwikkelbedrijven.	102	V
Saldo budgetoverhevelingen	302	V
Doorbelastingen o.a. salariskosten en inhuur Er is meer doorbelast dan begroot met als gevolg een nadelig begrotingsverschil van € 821.000. De overschrijding wordt hoofzakelijk veroorzaakt door hogere personeelsuitgaven (€ 760.000). Verwezen wordt naar de paragraaf bedrijfsvoering. Het restant ziet toe op de vervoerskosten van het wagenpark van de gemeentewerf.	-163	N
Kapitaallast (afschrijving + rente) Begrotingsverschil: Als gevolg van een negatieve renteomslag wordt er geen rente toegerekend aan de activa.	379	V
Saldo doorbelastingen	216	V
Onderwijs		
Primair onderwijs		
De uiteindelijke kosten voor het opstellen van een integraal huisvestingsplan onderwijs kwamen € 9.000 hoger uit dan via de Kadernota 2024 aangevraagd.	-9	N
Gemeenschappelijke lasten/baten onderwijs		
Voor het schooljaar 2024/2025 is er een budget opgenomen voor het vervoer gym/zwem, mede op grond van de prognose van vervoerder ViaVe. De prognose blijkt niet overeen te komen met de werkelijkheid. Het budget voor het schooljaar 2024/2025 is niet toereikend. Alle zwem/gymlessen worden in het nieuwe complex Zanderij gegeven. De kinderen moeten hierbij een spoorwegovergang over, wat tot gevaarlijke situaties kan leiden. Bijna alle basisscholen maken daarom nu gebruik van het gym/zwemvervoer. Dit brengt de meerkosten met zich mee.	-61	N
Cultuur		

Onderwerp	Bedrag	
Het budget van Kunst en Cultuur is niet volledig uitgenut vanwege het niet volledig uitvoeren van bepaalde culturele erfgoed projecten (€ 10.000). Vanuit de subsidieregeling Gelders Winterfonds valt het restant saldo vrij ten gunste van het rekeningresultaat (€ 30.000). Hogere ontvangst op de energiekosten van het museum dan reeds gebudgeteerd (€ 14.000) evenals een niet gebudgetteerde ontvangst vanuit een VNG-onderzoek inzake wijkgerichte aanpak.	64	V
Sport		
Interactie heeft een verlies geboekt in 2024 van € 652.000. Daar staat voor de gemeente een voordeel tegenover van € 500.000 uit terugontvangen onderhoudsgelden (MJOP). Naast de exploitatiebijdrage heeft de gemeente ook nog diverse losse facturen voor Interactie betaald (waar we in de begroting geen rekening mee hadden gehouden).	-375	N
De exploitatiebijdrage, evenals de vastgoedvergoeding, aan Interactie voor het Huis van Ermelo (Dialoog) was voor boekjaar 2024 niet geindexeerd.	-67	N
Op het onderdeel sport zien we in 2024 een incidenteel voordeel vanuit de brede SPUK-regeling (specifieke uitkering).	14	V
Jeugdwet		
Jeugdbeleid		
Het positieve saldo op het onderdeel jeugdbeleid is ontstaan doordat het budget voor eigen kracht conferenties niet is aangesproken.	12	V
Jeugdgezondheidszorg		
Op dit onderdeel hebben we budet overgehouden omdat deze gelden gedekt konden worden vanuit incidentele middelen met betrekking tot specifieke uitkering GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).	23	V
Inkomensondersteuning		
De Gemeenschappelijke Regeling Meerinzicht Domein Sociaal uniforme dienstverlening (bedrijfsvoeringskosten), staat gebudgetteerd over alle subprogramma's. De daadwerkelijke uitgaven zijn in relatie tot de budgetten niet zuiver geboekt omdat Meerinzicht deze kosten niet kan splitsen naar subprogramma's, met als gevolg een vertekend beeld per subprogramma. Op totaalniveau zijn de uitgaven € 110.000 hoger dan gebudgetteerd. In 2025 zal worden gekeken naar een juiste toerekening per subprogramma.	-833	N
Jeugdhulp		
De gelden voor Jeugdhulp (programmagelden) zijn € 212.000 hoger uitgevallen dan de (gewijzigde) begroting 2024. De zorgkosten zijn ten opzichte van 2023 in 2024 gestegen met ongeveer € 995.000 euro. Deze stijging komt enerzijds door de toepassing van de gemiddelde indexatiekosten en anderzijds door een verhoging van de aantallen. De opvallendste stijgingen zien we terug in de segmenten dagbesteding/dagbehandeling en specialistisch. Daarin vallen de logeerproducten, GGZ producten, behandeling en begeleiding het meeste op. Tegelijkertijd zien we een stabilisering in het segment hoog specialistisch en een voorzichtige daling in segment wonen.	-212	N
Specifieke uitkering Integraal Zorg Akkoord	68	V
Overige kleine verschillen per saldo	5	V
Participatiewet		
Bestaanszekerheid		
Voor de regeling eenmalige energietoeslag heeft de gemeente Ermelo vanuit het Rijk geld gekregen om huishoudens met een laag inkomen (tot 120%) te compenseren voor de gestegen energiekosten. De regeling inclusief de uitvoering motie t/m 130% is volledig afgewikkeld. Dit heeft per saldo geresulteerd in een positief saldo wat vrijvalt ten gunste van het jaarsaldo.	190	V
Vreemdelingen		

Onderwerp	Bedrag	
De gemeente Ermelo verzorgt opvang voor ontheemde Oekraïners. De vergoeding vanuit het Rijk is gebaseerd op normbedragen op basis van het aantal gerealiseerde bedden, waarin de vergoeding hoger is uitgekomen dan begroot (€ 342.000). Daar tegenover staat dat een aantal bij het COA ingediende facturen niet volledig zijn vergoed.	304	V
Inkomensondersteuning		
De Gemeenschappelijke Regeling Meerinzicht Domein Sociaal uniforme dienstverlening (bedrijfsvoeringskosten), staat gebudgetteerd over alle subprogramma's. De daadwerkelijke uitgaven zijn in relatie tot de budgetten niet zuiver geboekt omdat Meerinzicht deze kosten niet kan splitsen naar subprogramma's, met als gevolg een verekend beeld per subprogramma. Op het totaal niveau zijn wij € 110.000 hogere uitgaven dan gebudgetteerd. In 2025 zal worden gezocht naar een zuivere toerekening per subprogramma.	454	V
Een herziening in de positie van de debiteurenstand sociaal domein heeft geresulteerd in een positieve bijstelling op de voorziening dubieuze debiteuren.	34	V
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de (bijstands)uitkeringen in het kader van de Participatiewet. Per saldo (inkomsten minus uitgaven) heeft dit geresulteerd in een nadeel.	-53	N
Niet gebudgetteerde ontvangst vanuit specifieke regeling Tijdelijke Overbrugging Zelfstandig Odernemers.	56	V
De gelden voor de Participatiewet (programmagelden) zijn lager uitgevallen dan de (gewijzigde) begroting 2024. Daarbinnen zien we vooral lagere uitgaven voor bijzondere bijstand, de Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (TAZ voorheen AZKV), en de Maatschappelijke Bijdrage Regelingen (MBR). Dit is het gevolg van een lager aantal aanvragen.	71	V
Overige kleine verschillen per saldo	-19	N
Wet Maatschappelijke Ondersteuning		
Gezondheidszorg		
Op het onderdeel gezondheidsbeleid zien wij niet volledig uitgenutte subsidies evenals budgetten.	65	V
Beschermd wonen		
Bij het opstellen van de Najaarsrapportage 2024 is een gedeelte van het overschot Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang toegevoegd aan de Transformatie Reserve Sociaal Domein. Het restant budget Beschermd Wonen regionaal is niet volledig uitgenut en valt nu vrij ten gunst van het rekeningresultaat.	68	V
WMO		
De gelden voor WMO (programmagelden) zijn € 329.000 lager uitgevallen dan de (gewijzigde) begroting 2024. In 2024 zagen wij minder woningaanpassingen (€ 219.000) welke als medeoorzaak verhuizingen kent in plaats van aanpassingen. Daarnaast was er sprake van een onderuitnutting bij begeleiding onderdeel dagbesteding (€ 39.000), evenals bij (individuele) begeleiding (€ 64.000). Het onderdeel Hulp bij huishouden is nagenoeg uitgekomen conform budget (€ 7.000).	329	V
De PGB-gelden WMO begeleiding zijn lager uitgekomen ten opzichte van begroting (€ 46.000) evenals woonbegeleiding (€ 17.000).	63	V
Bij het opstellen van de Najaarsrapportage 2024 hebben we het budget WMO vervoer verlaagd met (€ 26.000) welke toen ten gunste van het saldo is gekomen. De werkelijke afrekening is iets lager uitgekomen waardoor we iets te strak aan de wind hebben gezeild.	-36	N
Hogere ontvangst eigen bijdrage Huishoudelijke hulp dan reeds begroot.	18	V
Inkomensondersteuning		
De Gemeenschappelijke Regeling Meerinzicht Domein Sociaal uniforme dienstverlening (bedrijfsvoeringskosten) staat gebudgetteerd over alle subprogramma's. De daadwerkelijke uitgaven zijn in relatie tot de budgetten niet zuiver geboekt omdat Meerinzicht deze kosten niet kan splitsen naar subprogramma's, met als gevolg een vertekend beeld per subprogramma. Op totaalniveau zijn de uitgaven € 110.000 hoger dan gebudgetteerd. In 2025 zal worden gekeken naar een juiste toerekening per subprogramma.	269	V
Overige kleine verschillen per saldo	16	V

Onderwerp	Bedrag	
Subtotaal	458	V
Totaal saldo Programma Samen Leven in Ermelo	976	V

Programma Samen Wonen in Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000)	Saldo 2023	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024
Primitieve begroting	-9.415	-22.220	10.261	-11.959
Begrotingswijzigingen	895	-1.094	1.396	302
Begroting na wijziging	-8.520	-23.314	11.657	-11.657
Jaarstukken	-6.232	-21.437	10.633	-10.804
Saldo jaarstukken en begroting	2.288	1.877	-1.024	853

Onderwerp	Bedrag	
Budgetoverhevelingen (voorheen Rekening Saldo Bestemmende Posten)		
Budgetoverheveling 2024: Sanering bodemverontreiniging De Boskamer	44	V
Budgetoverheveling 2024: Omgevingsplan De Boskamer	50	V
Budgetoverheveling 2024: Verzamelgraf kelder	47	V
Budgetoverheveling 2024: Dekking voorziening verzamelgraf kelder	-47	N
Budgetoverheveling 2024: Uitbreiding begraafplaats	50	V
Budgetoverheveling 2024: Dekking voorziening uitbreiding begraafplaats	-50	N
Budgetoverheveling 2024: Vervangingsbudget speelvoorzieningen	46	V
Budgetoverheveling 2024: Tonselse Veld	27	V
Budgetoverheveling 2024: Bedrijventerrein A28	172	V
Budgetoverheveling 2024: Omgevingsvisie Ermelo 2.0	50	V
Budgetoverheveling 2024: Gebiedsvisie Oost / Speuld	30	V
Budgetoverheveling 2024: Subsidie Gebiedsvisie Oost / Speuld	-30	N
Budgetoverheveling 2024: Omgevingsvergunningen	24	V
Budgetoverheveling 2024: Vereveningsfonds	30	V
Budgetoverheveling 2024: Wonen	35	V
Budgetoverheveling 2024: Raamovereenkomst Stedenbouw / Stikstof	15	V
Budgetoverheveling 2024: Sanering stortplaats Zanderij	282	V
Budgetoverheveling 2024: ODV taken	88	V
Budgetoverheveling 2024: Verkeerslawaai kosten subsidie	74	V
Budgetoverheveling 2024: Verkeerslawaai ontvangst subsidie	-74	N
Budgetoverheveling 2024: Wegenbeheerplan	16	V
Budgetoverheveling 2024: Uitvoering projecten mobiliteitsvisie	17	V
Budgetoverheveling 2024: Wegbelijning	11	V
Budgetoverheveling 2024: Omvormingsbudget	240	V
Budgetoverheveling 2024: Heidebezit	37	V
Budgetoverheveling 2024: Houtdorper en Speulderveld	13	V
Saldo budgetoverhevelingen	1.197	V
Doorbelastingen o.a. salaris kosten en inhuur Er is meer doorbelast dan begroot met als gevolg een nadelig begrotingsverschil van € 821.000. De overschrijding wordt hoofzakelijk veroorzaakt door hogere personeelsuitgaven (€ 760.000). Verwezen wordt naar de paragraaf bedrijfsvoering. Het restant ziet toe op de vervoerskosten van het wagenpark van de gemeentewerf.	-640	N
Kapitaallast (afschrijving + rente) Begrotingsverschil: Als gevolg van een negatieve renteomslag wordt er geen rente toegerekend aan de activa.	161	V
Saldo doorbelastingen	-479	N
Verkeer en Vervoer		
Hogere storting wegenbeheerplan: De Zeeweg en Hamburgerweg waren niet voorzien in groot onderhoud voor 2024. Uit voorgaande weginspectie was er geen noodzaak om hier iets te doen. Echter grote delen van de	-60	N

Onderwerp	Bedrag	
(schrale) deklaag van beide wegen verslechterde in korte tijd zo snel dat hier ingegrepen moest worden en groot onderhoud noodzakelijk was. Het was in het kader van de zorgplicht niet mogelijk om onderhoud op andere wegen uit te stellen naar een later moment, waardoor de overschrijding is ontstaan.		
Overige kleine verschillen per saldo	29	V
Riolering & Waterzuivering		
Mutatie egalisatievoorziening riolering	86	V
Kosten riolering: In de jaren 2021, 2022 en 2023 is er structureel geld overgebleven voor reiniging en inspectie vanwege personele capaciteitsproblemen (ca € 80.000 dat is teruggestort naar de voorziening). In de periode 2024 t/m 2027 (4 jaar) wordt als inhaalslag de rioolspectie verdubbeld. In het programma Water en Riolering is daar vanaf 2025 rekening mee gehouden.	-99	N
Meer opbrengsten Rioolheffing op niet woningen dan geraamd	65	V
Overige kleine verschillen per saldo	-3	N
Begraafplaats		
Leges lijkbezorging: Meer begrafenissen plaatsgevonden als vooraf geraamd.	30	V
Leges reiniging graven: Het voordeel wordt veroorzaakt, doordat er meer aanvragen zijn geweest. Hierdoor zijn meer opbrengsten gerealiseerd dan geraamd.	113	V
Voorziening graven	-49	N
Overige kleine verschillen per saldo	-38	N
Openbaar Groen		
Omgevingsbeheer WZOV Groenvoorzieningen: In 2024 heeft Inclusief Groep delen van haar onderhoudswerkzaamheden teruggegeven aan de gemeente. Reden hiervoor was het teruglopen van beschikbaarheid van gekwalificeerde medewerkers om werkzaamheden naar behoren in te kunnen vullen. Hierdoor was team wijkservice genoodzaakt op te schalen in capaciteit om aan het gevraagde onderhoudsniveau in de openbare ruimte te voldoen. Deze extra inzet werd ingehuurd, maar is daardoor aanzienlijk duurder dan dat dit binnen aangenomen werk wordt verrekend.	-68	N
Onderhoud gebouw Hertenkamp: Het dak van het gebouw hertenkamp is vernieuwd. De kosten waren lager dan begroot.	9	V
Overige kleine verschillen per saldo	6	V
Speelvoorzieningen		
Overige kleine verschillen per saldo	8	V
Bossen heide en natuurterreinen		
Overige kleine verschillen per saldo	8	V
Ruimtelijke Ordening		
Instandhouding Calluna: In 2024 is er voor € 30.000 begroot inzake instandhouding Calluna ivm hekwerk, betimmering en beveiliging. Uiteindelijk zijn alle noodzakelijke kosten opgelopen tot € 67.000.	-37	N
Anterieure bijdragen bestemmingsplannen: Gedeelte van de opbrengsten zijn nog niet ontvangen, op een totaalbedrag van € 551.000.	-56	N

Onderwerp	Bedrag	
Overige kleine verschillen per saldo	-16	N
Bouwen		
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren inverband met nog niet ontvangen dwangsommen.	-438	N
Omgevingsvergunningen: Het aantal vergunningsaanvragen valt lager uit dan geraamd maar daarintegen vallen de kosten nog meer lager uit dan geraamd.	159	V
Overige kleine verschillen per saldo	-13	N
Wonen		
Startersleningen: Dit betreft ontvangen rente hierover wat niet geraamd was.	59	V
Overige kleine verschillen per saldo	15	V
Milieu		
Wijk van de Toekomst: voor het structurele gedeelte van het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid zijn geen uitvragen geweest van externe partijen.	59	V
Duurzaamheidsleningen: Dit betreft ontvangen rente hierover wat niet geraamd was.	41	V
Sanering gemeentelijke asbestwegen minder aanvraag geweest dan jaarlijkse raming	18	V
Overige kleine verschillen per saldo	36	V
Huishoudelijke afvalstoffen		
Mutatie voorziening	-41	N
Kosten inzamelen afval: De hoeveelheid te verwerken afval was in voorgaand jaar lager dan geraamd, met name ten aanzien van grof tuinafval en grof zwerfvuil.	99	V
Opbrengsten inzamelen afval: Als gevolg van de lagere hoeveelheid te verwerken afval zijn ook de opbrengsten lager.	-30	N
Opbrengsten Afvalstoffenheffing en Diftar wijken licht af van de begrote bedragen.	-25	N
Ontvangen dividenduitkering	23	V
Overige kleine verschillen per saldo	-2	N
Grondzaken		
Verkoop grond: Voordeel betreft allemaal kleinere grondverkopen	102	V
Overige kleine verschillen per saldo	-2	N
Grondexploitatie		
Complex Veldzicht Noord 4e Fase: Winstneming: Dit betreft de verplichte winstneming op grond van de gerealiseerde resultaten tot en met 2024. Dit voordeel is gestort in de reserve Grondexploitatie.	170	V
Algemene kosten grondexploitatie	-23	N
Subtotaal	135	V
Totaal saldo Programma Samen Wonen in Ermelo	853	V

Programma Samen Ondernemen in Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000)	Saldo 2023	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024
Primitieve begroting	-1.083	-1.566	133	-1.433
Begrotingswijzigingen	-376	305	526	831
Begroting na wijziging	-1.459	-1.261	659	-602
Jaarstukken	-1.135	-1.183	692	-491
Saldo jaarstukken en begroting	324	78	33	111

Onderwerp	Bedrag	
Budgetoverhevelingen (voorheen Rekening Saldo Bestemmende Posten)		
Budgetoverheveling 2024: Centrumontwikkeling vlaggen	10	V
Budgetoverheveling 2024: 't Weitje als evenemententerrein	25	V
Budgetoverheveling 2024: Aanjagen verblijfsrecreatie	32	V
Saldo budgetoverhevelingen	67	V
Doorbelastingen o.a. salaris kosten en inhuur Er is meer doorbelast dan begroot met als gevolg een nadelig begrotingsverschil van € 821.000. De overschrijding wordt hoofzakelijk veroorzaakt door hogere personeelsuitgaven (€ 760.000). Verwezen wordt naar de paragraaf bedrijfsvoering. Het restant ziet toe op de vervoerskosten van het wagenpark van de gemeentewerf.	-20	N
Kapitaallast (afschrijving + rente) Begrotingsverschil: Als gevolg van een negatieve renteomslag wordt er geen rente toegerekend aan de activa.	12	V
Saldo doorbelastingen	-8	N
Economische zaken		
Weekmarkt: Het voordeel in 2024 wordt veroorzaakt door een positieve afrekening van energie, 2023 hogere termijnen betaald.	11	V
Nog niet gestarte projecten waar wel geld voor geraamd is.	12	V
Overige kleine verschillen per saldo	4	V
Toerisme & recreatie		
Aanjagen verblijfsrecreatie gedeelte niet besteed van structurele raming in verband met lopende projecten.	19	V
Overige kleine verschillen per saldo	6	V
Subtotaal	52	N
Totaal saldo Programma Samen Ondernemen in Ermelo	111	V

Wet normering topinkomens

Wet normering topinkomens

Middels deze publicatie in het kader van de WNT draagt de gemeente Ermelo haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Per 1 januari 2013 is de WNT ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Ermelo van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor Ermelo is € 233.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2024			
Bedragen x € 1	A.M. Weststrate	M. Jacobs	J.L. Vissers
Functie	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1 januari - 30 juni	01 mei - 31 december	01 januari t - 31 december
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 71.103,72	€ 78.077,82	€ 108.264,73
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.622,84	€ 12.131,92	€ 14.823,26
Subtotaal	€ 82.726,56	€ 90.209,74	€ 123.087,99
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 115.863,39	€ 155.969,95	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 82.726,56	€ 90.209,74	€ 123.087,99
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de	N.v.t	N.v.t.	N.v.t.

overschrijding al dan niet is toegestaan			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t.
Gegevens 2023			
Bedragen x € 1	A.M. Weststrate	M.E. Haverman-Schussel	J.L. Vissers
Functie	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1 januari - 31 december	1 januari - 31 januari	1 mei - 31 december
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1.00	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 135.784,95	€ 9.364,30	€ 63.096,98
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.455,96	€ 1.276,75	€ 9.722,08
Totaal bezoldiging 2023	€ 158.240,91	€ 10.641,05	€ 72.819,06
Individueel WNT-maximum 2023	€ 223.000	€ 18.583,33	€ 148.666,67
Bezoldiging	€ 158.240,91	€ 10.641,05	€ 72.819,06

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Bedragen x € 1	J.L. Vissers	
Functiegegevens	Griffier	
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)		1 januari - 30 april

Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		4
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar		392
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand		€ 118.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 83.104
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief		
Bezoldiging in de betreffende periode		€ 35.280
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 35.280
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		€ 35.280
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

Balans

Balans

Balans per 31 december 2024				bedragen x € 1.000	
Activa	**Ultimo 2024**	**Ultimo 2023**	**Passiva**	**Ultimo 2024**	**Ultimo 2023**
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Immateriële vaste activa	*0*	*0*	*Eigen vermogen*	*72.930*	*65.478*
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/disagio			- Algemene reserves	15.321	8.408
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling			- Bestemmingsreserves		
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	- Voor egalisatie van tarieven		
			- Overige bestemmingsreserves	55.734	45.938
			- Resultaat na bestemming	1.875	11.132
Materiële vaste activa	*112.152*	*103.161*	*Voorzieningen*	*16.853*	*15.398*
- Investeringen met een economisch nut			- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.726	4.138
- gronden uitgegeven in erfpacht			- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.325	888
- overige investeringen met een economisch nut	86.532	77.268	- Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing		
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.522	5.756	- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	10.802	10.372
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	20.098	20.137			
Financiële vaste activa	*7.371*	*11.541*	*Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer*	*59.501*	*64.551*
- Kapitaalverstrekkingen aan:			- Obligatieleningen		
- deelnemingen	795	795	- Onderhandse leningen van:		
- gemeenschappelijke regelingen			- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
- overige verbonden partijen			- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	59.500	64.550
- Leningen aan:			- binnenlandse bedrijven		
- woningbouwcorporaties			- overige binnenlandse sectoren		
- deelnemingen			- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
- overige verbonden partijen			- Door derden belegde gelden		
- Overige langlopende leningen u/g	6.576	6.743	- Waarborgsommen	1	1
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	0	4.003			
Totaal vaste activa	**119.523**	**114.702**	**Totaal vaste passiva**	**149.284**	**145.427**

Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Voorraden	*1.683*	*1.351*	*Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar*	*5.701*	*2.275*
- Grond- en hulpstoffen:			- Kasgeldleningen		
- overige grond- en hulpstoffen			- Banksaldi		
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	1.683	1.351	- Overige schulden	5.701	2.275
- Gereed product en handelsgoederen					
- Vooruitbetalingen					
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	*38.605*	*36.597*	*Overlopende passiva*	*12.426*	*12.231*
- Vorderingen op openbare lichamen	7.116	7.522	- Nog te betalen bedragen	4.748	5.287
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen			- Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Verstrekte kasgeldleningen			- Eurpese overheid		
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			- Rijk	5.523	4.291
- Rekening-courant met het Rijk	29.412	27.682	- Overige Nederlandse overheden	1.757	2.377
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiele instellingen			- Overige vooruitontvangen bedragen	398	276
- Overige vorderingen	2.077	1.393			
- Overige uitzettingen					
Liquide middelen	*406*	*408*			
- Kas- en banksaldi	406	408			
Overlopende activa	*7.194*	*6.875*			
Totaal vlottende activa	**47.888**	**45.231**	**Totaal vlottende passiva**	**18.127**	**14.506**
Totaal generaal	**167.411**	**159.933**	**Totaal generaal**	**167.411**	**159.933**
			Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	120.737	107.090

Toelichting op de balans

Vaste activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio		
Kosten onderzoek en ontwikkeling		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal	0	0

Materiële vaste activa

Investeringen (bedragen x € 1.000)	2024	2023
In erfpacht uitgegeven gronden		
Waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.522	5.756
Overige investeringen met een economisch nut	86.532	77.268
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.015	3.285
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut vanaf 2017 geactiveerd	17.083	16.852
Totaal investeringen	112.152	103.161

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut over 2024 weer.

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Gronden en terreinen	1.113							1.113
Woonruimten	420		401		-16			805
Bedrijfsgebouwen	61.861		11.410		-1.465	-631		71.175
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	1.905		561		-67			2.399
Vervoersmiddelen	9.770		6		-593			9.183
Machines, apparaten en installaties	1.581				-174			1.407

Overige materiële vaste activa	618				-168			450
Totaal	77.268		12.378		-2.483	-631		86.532

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde over 2024 weer van de investeringen met economisch nut waarvoor ten bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	5.744				-232			5.512
Machines, apparaten en installaties	12				-2			10
Totaal	5.756				-234			5.522

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut over 2024 weer:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Gronden en terreinen			36					36
Bedrijfsgebouwen	588				-35			553
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	17.675		1.345		-620	-599		17.801
Overige materiële vaste activa	1.874				-166			1.708
Totaal	20.137		1.381		-821	-599		20.098

Eenmalige afschrijvingen

In 2024 hebben er geen eenmalige afschrijvingen plaatsgevonden.

Mogelijk af te stoten vaste activa

Niet van toepassing.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Investeringen	Desinvesteringen	Aflossingen / Afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	795					795
- gemeenschappelijke regelingen						
- overige verbonden partijen						
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties						
- deelnemingen						
- overige verbonden partijen						
Overige langlopende leningen u/g	6.743	335		-502		6.576
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	4.003			-4.003		0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden						
Totaal	11.541	335		-4.505		7.371

Ermelo heeft € 4.000.000 in langlopende deposito's uitgezet. Gezien het langlopende karakter zijn de deposito's als een financieel vast actief gepresenteerd. In 2024 was de looptijd van de deposito's afgelopen en is het bedrag uitgekeerd.

De deelnemingen betreffen:

- Inclusief Groep/voormalig RNV € 433.000
- Alliander € 155.000
- Bank Nederlandse Gemeenten € 170.000
- Afvalsturing € 27.000
- Recreatiegemeenschap Veluwe Holding € 7.000
- Vitens € 2.000
- Handel & ambacht, garantiekap. R.D.C. € 400

De langlopende leningen u/g betreffen:

- Renteloze lening woningbouw € 37.000
- Startersleningen woningbouw € 2.646.000
- Duurzaamheidsstimuleringsleningen woningbouw € 1.559.000
- Overbruggingskrediet onderwijs € 500.000, is afgelost in 2024
- Alliander € 1.566.000
- Toekomstbestendig wonen € 750.000
- Hypothecaire lening woningbouw € 18.000

Vlottende activa

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar: - niet in exploitatie genomen bouwgronden - overige grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	1683	1.351
Gereed product en handelsgoederen		
Vooruitbetalingen		
Totaal	1.683	1.351

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2024 het volgende overzicht worden gegeven:
In onderstaande tabel kunnen kleine afrondingsverschillen voorkomen.

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1	Van gronden niet in exploitatie	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Aanwenden verliesvoorziening	Boekwaarde 31-12	Voorziening verlies-latend complex**	Balanswaarde 31-12
Het Trefpunt	-216		55						-161
Veldzicht Noord fase 4	1.567		107		170				1.844
Totaal	1.351		162		170				1.683
Nog te maken kosten									429
Totaal exploitatiekosten									*2.112*
Nog te verwachten opbrengsten									2.532
Verwacht exploitatieresultaat (voordelig)									420

*De afwijking op de boekwaarde van Het Trefpunt heeft te maken met een btw-correctie uit het verleden doordat er een naheffingsaanslag is opgelegd met betrekking tot voorgaande jaren.
** De verliesvoorzieningen worden, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen korter dan een jaar (bedragen x € 1.000)	saldo 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024	Gecorrigeerd saldo 31-12-2023

Vorderingen op openbare lichamen	7.116		7.116	7.522
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
Verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Rek. crt. met het Rijk	29.412		29.412	27.682
Rek. crt. verhoudingen met niet financiële instellingen				
Overige vorderingen	2.913	-836	2.077	1.393
Overige uitzettingen				
Totaal	39.441	-836	38.605	**36.597**

De voorziening oninbaarheid betreft de voorziening dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen van € 497.000 en vorderingen van Sociale Zaken van € 338.539.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar 2024					
(1)	**Drempelbedrag**				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	407	409	409	408
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.520	1.518	1.518	1.520
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	96.362			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	96.362			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1927,24			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	37.022	37.232	37.657	37.506
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	407	409	409	408

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Kassaldi		
Banksaldi	406	408
Totaal	406	**408**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

bedragen x € 1.000	2024	2023

Vooruitbetaalde bedragen	611	342
Nog te ontvangen bedragen	4.628	4.784
Nog te ontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	1.955	1.749
Totaal	7.194	**6.875**

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2024 van € 611.000 zijn te splitsen in:

- Tussenrekeningen € 22.000
- Vooruitbetaald in 2024 € 312.000
- Vooruitbetaalde subsidie NIP (Nationaal Isolatie Programma) € 277.000

Uitzettingen korter dan één jaar en Overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en worden binnen één jaar na balansdatum afgewikkeld.

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te ontvangen specifieke uitkeringen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2023	Ontvangen	Toevoeging	Saldo 31-12-2024
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	328			328
SPUK IZA-doelen 2023-2026	142	-142	68	68
SPUK Sport	547			547
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	64	-64	45	45
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	39	-3.611	3.912	340
SPUK ventilatie in scholen	604		23	627
Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater	25	-25		
Totaal	1.749	-3.797	4.003	1.955

Vaste passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000	2024	2023

Algemene Reserves	15.321	8.408
Bestemmingsreserves: - voor egalisatie van tarieven - overige bestemmingsreserves	55.734	45.938
Resultaat na bestemming	1.875	11.132
Totaal	72.930	**65.478**

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden onderverdeeld:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.726	4.138
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.325	888
Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing		
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	10.802	10.372
Totaal	16.853	**15.398**

De verliesvoorziening grondexploitatie wordt, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten. De voorzieningen dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen en vorderingen van Sociale Zaken worden, conform het BBV, in mindering gebracht op het debiteurensaldo.
Voor een verdere toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar Reserves en Voorzieningen.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

bedragen x € 1.000	2024	2023
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen: - binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen - binnenlandse banken en overige financiële instellingen - binnenlandse bedrijven - overige binnenlandse sectoren - buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	59.500	64.550
	59.500	64.550
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen	1	1
Totaal	59.501	**64.551**

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden over het jaar 2024 weergegeven.

bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2024
Obligatieleningen				

Onderhandse leningen	64.550		-5.050	59.500
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen	1			1
Totaal	**64.551**		-5.050	59.501

De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden bedroeg € 995.000.
Aflossingsverplichting 2025: In 2025 zal € 4.500.000 worden afgelost op de onderhandse leningen.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Schulden korter dan een jaar	5.701	2.275
Overlopende passiva	12..426	12.231
Totaal	18,.127	**14.506**

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Kasgeldleningen		
Banksaldi		
Overige schulden	5.701	2.275
Totaal	5.701	**2.275**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Vooruitontvangen bedragen	398	276
Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	7.280	6.668
Nog te betalen bedragen	4.748	5.287
Totaal	12.426	**12.231**

In onderstaande tabel wordt de post "Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel" gespecificeerd:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2024	Afwikkeling uitgaven	2024 Vrijval	Nieuw 2024	Saldo 31-12-2024

Europese overheid					
Rijk	4.291	-4.662		5.894	5.523
Overige Nederlandse overheden	2.377	-756		136	1.757
Totaal	6.668	-5.418		6.030	7.280

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen:

Omschrijving, bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval /uitgaven	Saldo 31-12-2024
Begeleiden ex-gedetineerden	29		-2	27
Instandhoudingssubsidie (SIM)	-11	7	-6	-10
Duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)		35		35
Reductie energiegebruik woningen	49		-49	
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	318			318
SPUK Onderwijs achterstandenbeleid	505	149	-225	429
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	99		-56	43
SPUK Sport	3	1.745	-1.748	0
Lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies	38		-38	0
SPUK Vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020 - 2023	539			539
SPUK lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	2			2
SPUK vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	80			80
TOZO	56		-25	31
Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	137			137
Wet Inburgering	225	663	-287	601
Aanpak Energiearmoede	390		-188	202
Onderwijsroute	13	106	-94	25
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	125			125
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	128			128
SPUK Breed	74	433	-420	87
SPUK Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz)		2		2

SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	269	64	-63	270
SPUK IZA-doelen 2023-2026	142	68	-210	0
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-.en energiebeleid	450	652	-244	858
SPUK Nationaal Isolatieprogramma	631	968	-55	1.544
SPUK versterking cliëntondersteuning 2024		50		50
Totaal	4.291	4.942	-3.710	5.523

Waarborgen en garanties

Het, buiten de telling van de balans, vermelde bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Aard / omschrijving	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg	financiering Huize Regenboog	100%	114	107
Inclusief Groep	werkvoorziening	1/7 deel (7 RNV gemeenten)	210	198
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng A	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	127	117
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng B	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	70	64
Vestia Groep	sociale woningbouw	indirect	722	651
Woningstichting UWOON (De Groene Zoom)	sociale woningbouw	indirect	105.847	119.600
Totaal			107.090	120.737

In 2024 zijn geen betalingen verricht wegens de verleende borg- en garantstellingen. Via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat de gemeente Ermelo per balansdatum garant voor € 119.599.000 voor leningen van UWOON en voor € 651.000 voor leningen van de Vestia Groep. De financiële positie van UWOON is goed. De financiële positie van de Vestia Groep staat al enkele jaren onder druk als gevolg van grote verliezen in de derivatenpositie. Ermelo verwacht echter niet dat er aanspraak gemaakt hoeft te worden op de garantstelling van het Rijk en gemeenten. Indien wel een renteloze lening aan het Waarborgfonds verstrekt had moeten worden ter grootte van het schadebedrag dan becijferen wij dit risico als volgt: 25% * € 651.000 = € 162.750. Het financieel risico is dan de rentederving, zijnde 3,75% * € 162.750 = € 6.103,15. Dit risico is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden

De gemeente Ermelo heeft op diverse gebieden contracten afgesloten. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Betreft	Aard	Einddatum contract	Bedrag verplichting
Levering gas	Raamovereenkomst	31-12-2025	Varieert per jaar

Afvalbeheer	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Verzekeringen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Elektriciteit	Raamovereenkomst	31-12-2025	Varieert per jaar
Juridische adviesdiensten	Raamovereenkomst	Varieert per contract	Varieert per jaar
Uitzendkrachten / tijdelijk personeel	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Schoonmaakonderhoud, vloeronderhoud en Glasbewassing	Raamovereenkomst	30-11-2025	Varieert per jaar
Accountantsdiensten	Raamovereenkomst	31-12-2027	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	31-12-2026	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud wegennet	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Openbare verlichting	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
Groenvoorziening	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Leerlingenvervoer	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
WMO (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Jeugdhulp (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud riolering, zuivering	Raamovereenkomst	31-12-2027	Varieert per jaar
Onderhoud gebouwen installaties	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Reserves en Voorzieningen

Algemene informatie

In dit hoofdstuk vindt u informatie met betrekking tot de reservepositie van Ermelo. Onder de reservepositie wordt verstaan het totaal van alle reserves en voorzieningen.

Ermelo kent van oudsher een riante reservepositie. Wel zijn er besluiten genomen om de reserves in te zetten als dekkingsmiddel (al dan niet in het kader van de ombuigings- en bezuinigingstrajecten) en/of ter realisatie van nieuwe voorzieningen. Gevolg is dat een behoorlijk deel van de huidige reservepositie hierdoor vastligt en dat de reservepositie dus de komende jaren langzaam maar zeker zal gaan afnemen. Wel staan er dan (nieuwe) voorzieningen tegenover.

Reserves en voorzieningen vallen onder het budgetrecht van de raad. Dit betekent dat instellen, wijzigen, afromen, opheffen, toevoegingen en beschikkingen altijd door de raad geautoriseerd moeten worden. Dit kan gebeuren bij de jaarlijkse programmabegroting en/of de tussentijdse begrotingswijzigingen (bestuursrapportages) en/of de jaarstukken.

Financieel kengetal: Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het ratio wordt bepaald door het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves en resultaat uit het overzicht van baten en lasten) uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Kengetal	Jaarstukken 2020		Jaarstukken 2021		Jaarstukken 2022		Jaarstukken 2023		Begroting 2024		Jaarstukken 2024	
Solvabiliteitsratio	39.7%	B	42.2%	C	23.2%	A	40.9%	B	34,5%	B	44%	B

De risico's in relatie tot het weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt expliciet ingegaan op de omvang van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit ten opzichte van de risico's die daar tegen afgezet dienen te worden. Kortheidshalve volstaan wij hier met een verwijzing naar deze paragraaf.

Overzicht verloop reserves en voorzieningen

Omschrijving Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2024	Bestemming saldo Jaarrekening 2023	Saldo 1-1-2024 incl. saldo Jaarrekening 2023	Ver-meerderingen	Ver-minderingen	Saldo 31-12-2024
Reserves algemene bestemming						
Algemene reserve vrij besteedbaar	6.580		6.580	10.159	-3.973	12.766
Algemene risicoreserve	1.828		1.828	844	-117	2.555
Totaal reserves algemene bestemming	8.408	0	8.408	11.003	-4.090	15.321
Reserves specifieke bestemming						
Bestemmingsreserve Vervangingsfonds I&A	27		27		-27	0
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	4.099		4.099	2.170	-159	6.110
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	1.578		1.578	5.320	-3.875	3.023
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	478		478	650	-128	1.000
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917		16.917			16.917
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.764		3.764		-124	3.640
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.274		4.274	120	-186	4.208
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.327		3.327		-140	3.187
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	260		260		-13	247
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	76		76		-7	69
Bestemmingsreserve HvG	1.500		1.500		-75	1.425
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	485		485		-189	296
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting				750		750
Bestemmingsreserve Ontheemde Oekraïners	3.379		3.379	2.366	-5.745	0
Bestemmingsreserve Investeringen fysiek domein	3.000		3.000			3.000
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	982		982	2.388	-206	3.164
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	792		792		-424	368
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000		1.000			1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties				1.585		1.585
Bestemmingsreserve Huisvesting				5.745		5.745
Totaal reserves specifieke bestemming	45.938	0	45.938	21.094	-11.298	55.734

Subtotaal reserves	54.346	0	54.346	32.097	-15.388	71.055
Budgetoverheveling naar 2024	0	1.329	1.329		-1.329	0
Resultaat 2024 na bestemming						1.875
Totaal reserves	**54.346**	**1.329**	**55.675**	**32.097**	**-16.717**	**72.930**

Omschrijving Bedragen (x 1.000) - = voordeel	Saldo 1-1-2024	Vermeerderingen	Verminderingen	Vrijval	Saldo 31-12-2024	
Voorzieningen						
Voorziening egalisatie onderhoud						
Voorziening groot onderhoud wegen	13	981	-992		2	
Voorziening groot onderhoud verlichting	194	9			203	
Voorziening civiele kunstwerken	123	37	-20		140	
Voorziening kunstwerken	61	13	-15		59	
Voorziening gemeentelijke gebouwen	441	257	-124		574	
Voorziening Patrijzenhof 16	-15		15		0	*
Voorziening sanitaire units	49		-49		0	*
Voorziening hertenkamp	21		-21		0	*
Voorziening private accomodaties		446	-99		347	
Van derden verkr. Middel. Spec. Besteding						
Voorziening afvalstoffenheffing	570		-16		554	
Voorziening afkoop schoonmaken graven	490	45	-10		525	
Voorziening uitbreiding capaciteit begraafplaats	517	4	-100		421	
Voorziening toekomstig onderhoud terrein begraafplaats	441	24	-38		427	
Voorziening groot onderhoud Riolering	168	17			185	
Voorziening egalisatie riolering	7.889	530			8.419	
Voorziening boscompensatie	298		-27		271	
Voorziening verplicht., verlies, risico						
Voorziening pensioenverplichting wethouders	3.138	1.263	-167		4.234	
Voorziening WGA-gelden	765		-592		173	
Voorziening voormalig personeel	151	148	-151		148	
Voorziening WW	39	49	-39		49	
Voorziening verlofsparen	45	52			97	
Voorziening RVU		25			25	
Subtotaal	15.398	3.900	-2.445	0	16.853	
Voorziening BBV artikel 63 lid 8						
Voorziening dubieuze debiteuren	57	440			497	
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	388		-50		338	
Totaal voorzieningen	**15.843**	**4.340**	**-2.495**	**0**	**17.688**	

* Deze 3 voorzieningen zijn over gegaan naar de voorziening gemeentelijke gebouwen. Bij de besluitvorming van de Najaarsrapportage 2024 is dit besloten.

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving reserve Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2024	Vermeerderingen		Verminderingen		Saldo 31-12-2024
		incidenteel	structureel	incidenteel	structureel	
RESERVES ALGEMENE BESTEMMING						
Algemene reserve vrij besteedbaar	6.580	10.159		-3.943	-30	12.766
Algemene risicoreserve	1.828	844		-117		2.555
Subtotaal	8.408	11.003	0	-4.060	-30	15.321
RESERVES SPECIFIEKE BESTEMMING						
Bestemmingsreserve Vervangingsfonds I&A	27			-27		0
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	4.099	2.170		-150	-9	6.110
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	1.578	5.320		-3.875		3.023
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	478	525	125	-72	-56	1.000
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917					16.917
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.764				-124	3.640
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.274	120			-186	4.208
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.327				-140	3.187
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	260				-13	247
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	76				-7	69
Bestemmingsreserve HvG	1.500				-75	1.425
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	485			-189		296
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	0		750			750
Bestemmingsreserve Ontheemde Oekraïners	3.379	2.366		-5.745		0
Bestemmingsreserve Investeringen fysiek domein	3.000					3.000
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	982	2.388		-206		3.164
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	792			-424		368
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000					1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties		1.585				1.585
Bestemmingsreserve Huisvesting		5.745				5.745
Subtotaal	45.938	20.219	875	-10.688	-610	55.734
Budgetoverheveling naar 2024	1.329			-1.329		0
Resultaat 2024 na bestemming						1.875
Totaal reserves	**55.675**	**31.222**	**875**	**-16.077**	**-640**	**72.930**

Analyse reserves en voorzieningen

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Geboekt	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Reserves					
RES0001 Algemene reserve (vrij besteedbaar)	47100	-4.699.000	-3.973.399	-725.601	In de begroting van 2024 is € 318.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Het overige verschil van € 407.000 wordt verklaard door verschillende budgetoverhevelingen naar 2025.
RES0002 Algemene Risicoreserve	47100	-398.000	-116.591	-281.409	Het verschil van € 282.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2025.
RES0004 Best.reserve Grondexploitatie	47100	-253.000	-169.000	-84.000	Het verschil van € 84.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2025.
	87100	2.000.000	2.170.000	-170.000	Storting vanuit de winstneming van de GREX-complexen.
RES0008 Best.reserve Duurzaamheid	47100	-185.000	-129.094	-55.906	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen.
RES0017 Best.reserve MOP gebouwen	47100	-199.000	-188.133	-10.867	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen.
RES0022 Best.reserve Transitie Sociaal Domein	47100	-404.000	-206.000	-198.000	In de begroting van 2024 is € 88.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Het overige verschil van € 110.000 wordt verklaard door budgetoverhevelingen naar 2025.
Totaal reserves				**-1.525.783**	

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Geboekt	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Voorzieningen					
VRZ0002 Afvalstoffenheffing	87200	24.000	0	24.000	Beschikking afval 2024
	47200	-82.000	-16.268	-65.732	Beschikking afval 2024
VRZ0003 Afkoop schoonmaken graven	87200	7.000	45.187	-38.187	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0004 Uitbr.capaciteit begraafplaats	47200	-197.000	-100.000	-97.000	De budgetten voor de realisatie van het verzamelgrafmonument en de -grafkelders worden gedekt uit de voorziening uitbreiding begraafplaats en € 97.000 wordt overgeheveld naar 2025.
VRZ0005 Toekomst.ondh.terrein begraafplaats	87200	14.000	24.452	-10.452	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0007 Egalisatie riolering	87200	1.757.000	530.165	1.226.835	Beschikking riolering 2024
	47200	-1.197.000	0	-1.197.000	Beschikking riolering 2024

VRZ0008 Boscompensatie	43802	0	-26.114	26.114	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0016 Groot onderhoud wegen	87200	921.000	981.000	-60.000	Extra storting ivm onvoldoende saldo in de voorziening.
	43802	-933.000	-992.000	59.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0022 Pensioenverpl. wethouders	87200	588.000	1.232.878	-644.878	Aanvullende storting in de voorziening.
	47200	-83.000	-137.680	54.680	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0023 WGA-lasten	47200	-567.000	-591.603	24.603	Gemeente Ermelo is eigenrisicodrager voor de WGA-uitkering van (ex-)werknemers. Dit betekent dat de betaling van de WGA-uitkering en de kosten van de re-integratie voor rekening van de gemeente komen.
VRZ0024 Dubieuze debiteuren	87200	2.000	440.000	-438.000	Toevoeging aan de voorziening in verband met opgelegde dwangsommen.
VRZ0025 Dubieuze debiteuren SoZa	87200	50.000	0	50.000	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
	47200	0	-49.717	49.717	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
VRZ0028 Voormalig personeel	87200	114.000	148.230	-34.230	Toevoeging aan voorziening in verband met wachtgelden voormalig personeel.
	47200	-122.000	-151.329	29.329	Onttrekking aan voorziening in verband met uitbetaling wachtgelden oud-burgemeester en ex-wethouder.
VRZ0030 Gemeentelijke gebouwen	43802	-342.000	-124.014	-217.986	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting. In 2022 is besloten dat een aantal van de meerjarigonderhoudsvoorzieningen tot één voorziening gemeentelijke gebouwen worden samengevoegd. De uitgaven voor grootonderhoud worden uit deze voorziening gedekt.
VRZ0031 MJOP Patrijzenhof 16	87200	0	14.656	-14.656	Opheffen voorziening
VRZ0032 MJOP sanitaire units	47200	0	-49.144	49.144	Opheffen voorziening
VRZ0033 MJOP hertenkamp	47200	0	-21.000	21.000	Opheffen voorziening
VRZ0034 Voorziening WW	87200	0	49.000	-49.000	Toevoeging aan de voorziening vanwege WW verplichting.
VRZ0035 Voorziening verlofsparen	87200	0	52.000	-52.000	Toevoeging op basis van werkelijk opgebouwd spaarverlof.
Totaal voorzieningen				**-1.304.699**	

Grondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Wettelijke bepalingen

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV) in werking getreden en is het Besluit Comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95) vervallen. De Jaarstukken 2024 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften conform het BBV. In aanvulling hierop is ook rekening gehouden met de notities, stellige uitspraken en aanbevelingen van de commissie BBV.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De jaarrekening is opgesteld conform het continuïteitsprincipe ('going concern'). Uitgangspunt is dat de huidige activiteiten in de toekomst worden voortgezet. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarstukken bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar gesteld wordt (besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders). Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden. Er wordt geen rente toegerekend aan eigen financieringsmiddelen en dus ook niet als baat verantwoord of aan de reserves toegevoegd. Momenteel wordt er alleen rente toegerekend aan producten waar (kostendekkende) leges tegenover staan zoals riolering, afvalstoffen en begraafplaats en tevens aan de Grondexploitatie. Rentebaten van (nog lopende) beleggingen komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen.

Balans

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie. Bij lineaire afschrijving wordt over de investeringen op basis van de verwachte gebruiksduur jaarlijks een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs afgeschreven. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Dit is de meest voorkomende afschrijvingsvorm. In het eerste jaar worden geen kapitaallasten berekend. In de volgende jaren wordt, zolang het investeringskrediet niet is afgesloten, uitsluitend de rente berekend. Pas na het volledig afsluiten van het krediet c.q. voltooien van de investering worden de volledige kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd, maar worden in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd. Bijdragen aan activa in

eigendom van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Als gevolg van de BBV wijziging 2017 is deze categorie verhangen van de Financiële vaste activa naar de Immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) mag niet worden afgeschreven. Zie verder het Overzicht afschrijvingstermijnen en de afschrijvingstabel.
Bij de waardering van activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken en geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1 januari 2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa 2023 worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, verminderd met de eventuele bijdragen (subsidies) van derden, beschikkingen over reserves en voorzieningen (voor zover toegestaan). De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte nuttigheidsduur.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Bij besluit van 25 juni 2013 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In het verleden was sprake van twee categorieën investeringen (met economisch nut en met maatschappelijk nut).
Daaraan is een derde categorie aan toegevoegd: Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Bij deze categorie valt te denken aan investeringen in riolering en de begraafplaats.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De waarde van de geldleningen uitgeleend geld wordt verminderd met de jaarlijks ontvangen aflossingen. Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering tot marktwaarde plaatsvinden. Tot dusver is een

dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Obligatieportefeuilles worden gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarden. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs wordt als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddelde) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Voorraden onderhanden werk (complexen Grondexploitatie)

Dit betreft de boekwaarde per balansdatum van gronden welke in exploitatie zijn genomen. De complexen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, inclusief de aan de boekwaarde toegerekende financieringskosten en verminderd met de ontvangen bedragen wegens grondverkopen. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, worden voorraden tegen lagere marktwaarde gewaardeerd. Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies. Eventueel kan tussentijds winst genomen worden op basis van de "percentage of completion" methode die door de Commissie BBV is voorgeschreven. In specifieke gevallen kan de raad in lijn met de Nota Grondbeleid 2021 een andere winstafslag nemen op basis van projectspecifieke risico's. Voorwaarde is, dat dit dan wel voldoende onderbouwd is. Bij tussentijds winstnemen staat het voorzichtigheidsbeginsel centraal. Na de administratieve afwikkeling van de complexen worden de resultaten in beginsel ten gunste of ten laste van de reserve Grondexploitatie gebracht. Complexen worden administratief afgewikkeld nadat alle percelen zijn verkocht c.q. nadat de feitelijke werkzaamheden nagenoeg geheel zijn uitgevoerd. Eventueel bij de afsluiting van nog resterende percelen worden tegen de vermoedelijke opbrengstwaarde opgenomen, terwijl eventueel dan nog te verwachten posten wegens afwerking van het complex e.d. aan de passiefzijde van de balans worden opgenomen. Er is rekening gehouden met de aftrek voorbelasting BTW en de compensatie vanuit het BTW-compensatiefonds. Dit geschiedt aan de hand van de verdeling conform het bestemmingsplan. Indien deze nog niet voorhanden was is uitgegaan van een forfaitair percentage (60% bouwkavel, 40% gemeenschapsvoorzieningen).

Voorraden grond- en hulpstoffen

De voorraden grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Debiteuren, overige vorderingen en nog te ontvangen bedragen

De debiteuren c.a. zijn opgenomen tegen nominale waarden. Voor dubieuze debiteuren is een tweetal voorzieningen (reguliere debiteuren en debiteuren Sociale Zaken) getroffen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Reserves worden gevormd c.q. opgeheven conform door de raad genomen besluiten. Onttrekking uit en toevoeging aan de reserves geschiedt conform daartoe strekkende raadsbesluiten. Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves geldt dat de toevoegingen en beschikkingen maximaal het begrote bedrag mogen bedragen (een aantal uitzonderingen daargelaten). Afwijkingen verlopen via het rekeningresultaat en moeten in de (eerst mogelijke) voorjaars/najaarsrapportage alsnog verwerkt worden. Voor alle reserves worden onderbouwingsformulieren vervaardigd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt gewaardeerd op het reservevermogen per pensioendatum. Zo nodig wordt de omvang van de voorzieningen via extra dotaties of onttrekkingen aangepast aan de hand van een nieuwe inschatting van de omvang van de verplichtingen en risico's. Aan de voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. Voor alle voorzieningen worden

onderbouwingsformulieren vervaardigd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. Aan de onderhoudsvoorzieningen liggen beheerplannen ten grondslag.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren of terugbetaald moeten worden, worden niet door middel van een voorziening verantwoord, maar als vooruitontvangen bedragen op de balans verantwoord (stelselwijziging per 1 januari 2008).

Reserves en voorzieningen

In de loop van het begrotingsjaar, maar in ieder geval bij het opstellen van de jaarstukken, wordt de omvang van de reserves en de voorzieningen bekeken. Waar noodzakelijk wordt er, binnen de door de raad gestelde kaders, afgeroomd of worden negatieve standen aangevuld.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorschotbedragen met betrekking tot van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden als bedoeld in artikel 49, onderdeel b. worden als vooruitontvangen post opgenomen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

(leges)Tarieven

De (leges)tarieven worden niet gecorrigeerd voor de via het BTW-compensatiefonds ontvangen BTW.

Omzet

De jaaromzet is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Vanaf 1996 is besloten om het product "Grondexploitatie" buiten de berekening te houden.

Met betrekking tot de goedkeuringstoleranties geldt dat:

- Ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en;
- Ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten van de gemeente. In de toelichting op de wetgeving staat dat de goedkeuringstolerantie wordt berekend op basis van een percentage van de totale lasten. Dit is het totaal

van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Dus inclusief de Grondexploitatie.

Saldo van de rekening van baten en lasten

In overeenstemming met het BBV wordt het rekeningsaldo afzonderlijk opgenomen op de balans. Op voorstel van het college van burgemeester en wethouders wordt door de raad een bestemming c.q. dekking aan dit saldo gegeven.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Behalve de in de balans op te nemen (voorwaardelijke) verplichtingen, kunnen er ook verplichtingen bestaan, die (nog) niet in aanmerking komen voor verwerking in de balans. In het BBV is aangegeven dat de gemeente zelf beleid moet formuleren wat “belangrijke verplichtingen” zijn. Gemeente Ermelo kiest als beleidslijn dat verplichtingen met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens belangrijke verplichtingen zijn. Ook kan hierbij worden gedacht aan verplichtingen, die kunnen ontstaan uit verstrekte garanties jegens derden en gewaarborgde geldleningen. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BTW

Enkel de inkoop-BTW op facturen met een factuurdatum in 2024 kan in 2024 worden gedeclareerd. De in rekening gebrachte inkoop-BTW moet conform de Wet op de Omzetbelasting 1968 alsmede de Wet op het BTW Compensatiefonds in het tijdvak worden verantwoord dat correspondeert met de factuurdatum. Dit betekent dat de BTW van facturen gedateerd vóór 31 december 2024 verantwoord wordt in 2024 en de BTW van facturen gedateerd ná 31 december 2024 eerst verantwoord wordt in 2025.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële Verordening en de Kadernota Rechtmatigheid van de (landelijke) Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 9 april 2025 door de raad is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario’s in de Financiële Verordening 2023 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de Nota M&O beleid leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik- en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede de eigen Financiële Verordening 2023. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

Overzicht afschrijvingstermijnen

Overzicht afschrijvingstermijnen

De Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa (WAAVA) is in de raadsvergadering van 6 december 2023 vastgesteld. De werking is ingegaan op 1 januari 2023. In deze nota is een afschrijvingstabel als bijlage opgenomen (zie hieronder).

Afschrijvingstermijnen investeringen economisch nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Grond/ondergrond	Geen afschrijving
Riolering: vrijvervalriolering	75
Riolering: gemalen bouwkundig gedeelte	60
Riolering: gemalen mechanisch/elektrisch	15
Riolering: persleidingen	60
Riolering: mechanische riolering, bouwkundig	40
Riolering: mechanische riolering, mechanisch/elektrisch	20
Gebouwen/woningen (permanent)	40
Gebouwen (niet-permanent)/noodlokalen	20
Gebouwrenovaties	15
Renovatie toren Oude Kerk	40
Woonwagens	50
Vaste inrichting bedrijfsgebouwen/scholen	20
Installaties en inrichting gebouwen (liften, cv e.d.)	20
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): hardware	15
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): accu's	5
Sociaal culturele accommodaties: audiovisuele middelen	5
Sociaal culturele accommodaties: toneel/- balletvloer	10
Technische infrastructuur (onder- en bovengronds): veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallaties, e.d.	15
Zonnebanken	5
Circulatiepompen zwembad	15
Huishoudelijke apparatuur	10
Inventaris/meubilair/onderwijsleerpakketten	20
Bureaus	10
Bureaustoelen	7
Mobilofoons (BHV)	8
Automatiseringsapparatuur*: netwerkbekabeling	10

Automatiseringsapparatuur: software	5
Automatiseringsapparatuur: hardware	4
Automatiseringsapparatuur: driejaarlijks groot onderhoud	3
Bedrijfswagens/tractie/schaftwagens	6-10
Personenauto's (dienstwagens)	8
Klepelmaaier	6
Maaimachines	5
Werktuigen/machines/gereedschap	10
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5
Financiële vaste activa	
Deelnemingen	Niet toegestaan
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Maximaal de termijn die voor een soortgelijk actief in volle eigendom wordt gehanteerd.

* Automatisering gerelateerde investeringen vallen met ingang van 2015 geheel onder Meerinzicht.

Afschrijvingstermijnen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Aanlegkosten/renovatie wegen/straten/pleinen/voet- en fietspaden	20
Aanlegkosten/renovatie sportterreinen	20
Lava-sportvelden	20
Toplagen kunstgrasvelden	10
Plantsoenreconstructies	20
Aanlegkosten snelheids-remmende voorzieningen	15
Renovatie/aanleg speelplaatsen	10
Verkeerslichten	15
Lichtmasten openbare verlichting	40
Armaturen openbare verlichting	20
Solar studs openbare verlichting	8
Groepsremplace openbare verlichting	4
SOX-lampen openbare verlichting	2
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa Bijlage

ocw

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa – d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			2	13	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking

								tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€20.943	€ 150.356			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€782	€9.522	€7.138	€45.286	€3.694	€27.031
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€12.348	€24.348	€0	€ 0	€44.905	

OCW

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 26.194	€ 0	1	321	8	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)

ocw

					artikel 160 WPO)			
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	*Aard controle R* *Indicator: D8/05*	*Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 235.881	€ 19.787	€ 9.000	-€ 40.128	€ 265.350	€ 428.368
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen **Bedrag** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
		1						
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal			

			maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Programma Onderwijs		
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*	
			€ 61.386	€ 0	€ 0	

	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
	Aard controle R *Indicator: D14/04*	*Aard controle R* *Indicator: D14/05*	*Aard controle R* *Indicator: D14/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*
	-€ 4.828	€ 103.906	€ 42.520	Nee

	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
	Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/08*	*Aard controle R* *Indicator: D14/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	*Aard controle R* *Indicator: D14/11*
1				
2				

ocw

		10						
IenW	E3	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
		1	2020.189.01	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	2020.189.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3						
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)

OCW

			Aard controle n.v.t. *Indicator: E3/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	*Aard controle R* *Indicator: E3/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
		1	*2020.189.01*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
		2	*2020.189.03*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
		3						
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R *Indicator: E20/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	*Aard controle R* *Indicator: E20/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
			€ 0	€ 2.867.947	€ 1.834.633	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E20/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
		1	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden | aantal in st	Nee	0	Project Oude Telgterweg wordt gerealiseerd in 2025		
		2	105 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Nee	0	Laatste deel wordt afgerond in 2025		

OCW

		3						
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinancierin g cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	060269 Gemeente Oldebroek	IENW/BSK-2022/86571	€ 0	€ 199.909	€ 0	€ 1.000.601
		2						
		3						

Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*
1 060269 Gemeente Oldebroek	IENW/BSK-2022/86571	Nee
2		
3		

Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel
		Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel

OCW

			Aard controle n.v.t. *Indicator: E44B/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*	
		1	060269 Gemeente Oldebroek	IENW/BSK-2022/86571	31179430 Project 60	Nee	
		2					
		3					
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheids maatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*	
			€ 0	€ 44.184	€ 22.407	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*	
		1	301 Aanleg van openbare verlichting|aantal in Meters	Nee	0	Kosten worden in 2025 verwacht	
		2	321 Aanleg van een vrijliggend	Nee	0	Kosten worden in	

ocw

			fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)|aantal in Meters			2025 verwacht		
			3 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0	Projecten hebben vertraging opgelopen		
			4 336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen|aantal in Stuks	Nee	0	wordt voorlopig niet uitgevoerd ivm gewijzigde plannen		
			5 360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h|aantal in Stuks	Ja	1	uitgevoerd conform planning in 2023		
			6					
IenW	**E87B**	**Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één provincie of waterschap (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)

ocw

			Aard controle n.v.t. *Indicator: E87B/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/02*	*Aard controle R* *Indicator: E87B/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/04*	*Aard controle R* *Indicator: E87B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/06*
		1	030004 Provincie Overijssel	S2023-0000989	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		10						
			Kopie beschikkingsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/08*				
		1	S2023-0000989	Nee				
		2						
		10						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 5.719.610	€ 97.863	€ 195.151	€ 667	€ 73.260	€ 0

ocw

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G2/07	*Indicator: G2/08*	*Indicator: G2/09*	*Indicator: G2/10*	*Indicator: G2/11*	*Indicator: G2/12*
			€ 61.298	€ 20.634	€ 0	€ 853.228	€ 8.225	€ 1.388
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Gemeente					

ocw

			Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 2.350	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonder	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldan van achterstallige	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldan schulden levensonder	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldan van achterstallige	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

ocw

			houd BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	houd BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 2.775	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 17.463	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober	€ 0	€ 0	€ 1.135	€ 9.031	€ 0

			2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.075	€ 0
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 3.910	€ 27.569	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
		6	Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstr	Baten (jaar T) kapitaalverst	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering	

				ekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	rekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	buitenland (gemeente Maastricht), overig	Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/11*	*Aard controle R* *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvang toeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie	

ocw

				herstelopera tie kinderopvan gtoeslagaffa ire	kinderopvang toeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle D2*	*Aard controle R*	
			Indicator: G4/16	*Indicator: G4/17*	*Indicator: G4/18*	*Indicator: G4/19*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		

		op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G10/01*	*Aard controle R* *Indicator: G10/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 287.066	€ 0	Ja			
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldeen schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldeen schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	**Onderwijsroute_deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

		(jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G13/01*	*Aard controle R* *Indicator: G13/02*	*Aard controle R* *Indicator: G13/03*	*Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 93.999	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 1.188.798	€ 921.517				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Investeringen/onderhoud gebouwen	€ 632.658	€ 632.658	€ 0	€ 0	
		2	Exploitatie/roerende zaken	€ 288.859	€ 0	€ 288.859	€ 0	
		3						

ocw

VWS	H10	**Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020**	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Toelichting (indien bij indicatoren 01, 02 en 03 Nee is ingevuld is toelichting verplicht)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H10/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/02*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H10/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/04*	*Aard controle R* *Indicator: H10/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/06*
			Ja	Ja	Ja		€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d)
			Aard controle R *Indicator: H10/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/08*	*Aard controle R* *Indicator: H10/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/10*	*Aard controle R* *Indicator: H10/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

				verbouwen (lid 2 sub e)	nieuwbouw (lid 2 sub f)	nieuwbouw (lid 2 sub f)		
				Aard controle R *Indicator: H10/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/14*	*Aard controle R* *Indicator: H10/15*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/16*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/17*	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	**H20**	**Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021**	Betreft naam onderdeel	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Toelichting (indien bij indicatoren 02, 03 en 04 Nee is ingevuld is toelichting verplicht)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd art. 5 in lid 2)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/03*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H20/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/05*	*Aard controle R* *Indicator: H20/06*
			1 Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen						
			2 Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
			Kopie naam onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregiona	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch

				en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	(volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	al plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3)	vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3)
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*
				Indicator: H20/07	*Indicator: H20/08*	*Indicator: H20/09*	*Indicator: H20/10*	*Indicator: H20/11*	*Indicator: H20/12*
			1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen					
			2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
				Kopie naam onderdeel	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (art.4 lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (art. 4 lid 2 sub d)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*
				Indicator: H20/13	*Indicator: H20/14*	*Indicator: H20/15*	*Indicator: H20/16*	*Indicator: H20/17*	*Indicator: H20/18*
			1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen					
			2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

			relationele beveiliging					
			Kopie naam onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)	Activiteit Ombouw separeerruimten gerealiseerd (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Activiteit Ontwikkeling relationele beveiliging als de instelling niet meer beschikt over een separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Besteding realisatie activiteit ombouw separeerruimten in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatie besteding (t/m jaar T) ombouw separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b)
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: H20/19	*Indicator: H20/20*	*Indicator: H20/21*	*Indicator: H20/22*	*Indicator: H20/23*	*Indicator: H20/24*
		1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
		2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.				
			Kopie naam onderdeel	Besteding realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatie besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging (art. 4 lid 1 sub b)	Optionele toelichting		
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*		
			Indicator: H20/25	*Indicator: H20/26*	*Indicator: H20/27*	*Indicator: H20/28*		
		1	Vastgoedtransitie open	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		

OCW

			driemilieusvoorzieningen				
			2 Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging				
			Eindverantwoording (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/29*				
			Nee				
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*
			Nee	In kader van stadium project brede toegang is het het project onafhankelijke clientondersteuning uitgesteld naar 2025	€ 0	€ 0	Nee

ocw

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026		Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 19.035	€ 18.000	€ 36.000	Ja	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 130.318	€ 131.122	€ 256.122	Ja	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 29.285	€ 20.796	€ 48.909	Ja	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 23.428	€ 23.340	€ 23.340	Ja	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 7.321	€ 7.322	€ 7.322	Ja	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 25.624	€ 30.544	€ 30.544	Ja	Ja
			7	Valpreventie	€ 69.552	€ 66.766	€ 139.156	Ja	Ja
			8	Leefomgeving	€ 14.643	€ 11.970	€ 11.970	Ja	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.661	€ 4.364	€ 4.364	Ja	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 52.713	€ 50.602	€ 101.908	Ja	Ja
			11	Mantelzorg	€ 14.643	€ 14.056	€ 28.112	Ja	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 11.714	€ 13.822	€ 27.878	Ja	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 16.838	€ 13.353	€ 21.084	Ja	Ja

ocw

		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.661	€ 3.514	€ 7.028	Ja	Ja
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 10.689	€ 10.797	€ 23.199	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*					
			Nee					
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*				
		1	060230 Gemeente Elburg	€ 68.344				
		2						
VWS	**H37**	**Regeling specifieke uitkering niet beoogde kosten jeugdzorg vanwege verblijf in gemeente**	Gedurende het Jaar T-1 en T-2 zijn activiteiten t.a.v. niet beoogde jeugdzorgkosten verricht	Besteding (jaar T-2)	Besteding (jaar T-1)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)	Toelichting	

			waar de uitkering voor is ontvangen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H37/01*	*Aard controle R* *Indicator: H37/02*	*Aard controle R* *Indicator: H37/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H37/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H37/05*	
			Ja	€ 689.645	€ 329.998	Ja		
VRO	**J32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: J32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/06*
		1	SUVIS21-00743718	€ 0	€ 0	Nee	Kan niet binnen maximale periode worden uitgevoerd en is daarom teruggevorderd	Ja
		2	SUVIS21-00743381	€ 391.318	€ 1.160.050	Ja		Ja
		3						
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			

ocw

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J32/07*	*Aard controle D2* *Indicator: J32/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/09*			
		1	SUVIS21-00743718	Nee	Kan niet binnen maximale periode worden uitgevoerd en is daarom teruggevorderd			
		2	SUVIS21-00743381	Ja				
		3						
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/01*	*Aard controle R* *Indicator: J55/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	*Aard controle R* *Indicator: J55/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			418	€ 92.724	€ 242.320	79	€ 16.124	€ 41.981
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07			

ocw

			aan huis-heeft gekregen in de vorm van advies over verminderin g van het energiegebr uik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbr uik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	*Aard controle R* *Indicator: J55/08*	gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*				
			375	€ 79.527	€ 79.527				
			Het aantal kleine gasbesparen de maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsb esparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparen de maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuuri solatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsb esparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbrui k/energiereken ing tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energiereke ning verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			1.648	1.004	0	122	2.669	1	
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars,**	Beschikkings nummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregele	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte	

		woonverenigingen en wooncoöperaties			getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	n, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/01*	*Aard controle R* *Indicator: J94/02*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	*Aard controle R* *Indicator: J94/05*	*Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LAI23-03612433*	€ 54.120	17	0	0	€ 31.870
		2						

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*
		1	€ 0	€ 22.250	Nee
		2			

ocw

KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 222.526	€ 21.103	€ 0	€ 342.892	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
Aen M	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*

ocw

			€ 3.750.951			€ 0	€ 0	€ 176.664
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R *Indicator: M16/07*	*Aard controle R* *Indicator: M16/08*	*Aard controle R* *Indicator: M16/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 379	€ 5.336	€ 21.000	€ 3.912.330	€ 10.169.825	

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht baten en lasten per taakveld

Hoofd taxonomie (bedragen x 1.000)	Taakveld	Baten / Lasten	Totaal Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat 2024	
0 - Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	Baten	-175	-207	32	V
		Lasten	2.664	3.315	-651	N
	0.10 Mutaties reserves	Baten	-16.754	-15.388	-1.366	N
		Lasten	20.795	20.965	-170	N
	0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	Lasten	0	0	0	
	0.2 Burgerzaken	Baten	-645	-593	-52	N
		Lasten	1.967	1.983	-16	N
	0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	Baten	-395	-536	141	V
		Lasten	802	833	-31	N
	0.4 Overhead	Baten	-789	-1.012	223	V
		Lasten	14.420	14.306	114	V
	0.5 Treasury	Baten	-2.372	-1.842	-530	N
		Lasten	1.043	1.010	33	V
	0.61 OZB woningen	Baten	-7.294	-7.260	-34	N
		Lasten	242	242	0	
	0.62 OZB niet-woningen	Baten	-4.276	-4.285	9	V
		Lasten	27	27	0	
	0.64 Belastingen overig	Baten	-50	-50	0	V
		Lasten	155	153	2	V
	0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	Baten	-62.500	-62.000	-500	N
		Lasten	0	0	0	
	0.8 Overige baten en lasten	Baten	-953	-901	-52	N
		Lasten	2.932	-3	2.935	V
	0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Lasten	0	20	-20	N
0 - Bestuur en ondersteuning - Totaal			**-51.156**	**-51.224**	**68**	**V**
1 - Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	0	0	0	
		Lasten	1.964	1.912	52	V
	1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	-69	-40	-29	N
		Lasten	1.714	1.780	-66	N
1 - Veiligheid - Totaal			**3.609**	**3.651**	**-42**	**N**
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1 Verkeer en vervoer	Baten	-210	-227	17	V
		Lasten	4.229	4.201	28	V
	2.2 Parkeren	Lasten	0	0	0	
	2.5 Openbaar vervoer	Lasten	15	15	0	
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat - Totaal			**4.034**	**3.989**	**45**	**V**
3 - Economie	3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	0	0	0	
	3.2 Fysieke	Baten	0	-106	106	V

	bedrijfsinfrastructuur	Lasten	0	0	-0	N
	3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	Baten	-43	-65	22	V
		Lasten	313	320	-7	N
	3.4 Economische promotie	Baten	-2.168	-2.233	65	V
		Lasten	686	667	19	V
3 - Economie - Totaal			**-1.212**	**-1.418**	**206**	**V**
4 - Onderwijs	4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	-1	0	-1	N
		Lasten	35	43	-8	N
	4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	-2	0	-2	N
		Lasten	1.817	1.584	233	V
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	-346	-271	-75	N
		Lasten	1.515	1.492	23	V
4 - Onderwijs - Totaal			**3.018**	**2.847**	**171**	**V**
5 - Sport, cultuur en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	Baten	-132	-113	-19	N
		Lasten	44	33	11	V
	5.2 Sportaccommodaties	Baten	-1.253	-1.198	-55	N
		Lasten	4.723	4.900	-177	N
	5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	Baten	-2	0	-2	N
		Lasten	1.049	985	64	V
	5.4 Musea	Baten	-98	-110	12	V
		Lasten	563	556	7	V
	5.5 Cultureel erfgoed	Baten	-12	-20	8	V
		Lasten	68	89	-21	N
	5.6 Media	Baten	-43	-91	48	V
		Lasten	676	671	5	V
	5.7 Openbaar groen en recreatie	Baten	-1.044	-974	-70	N
		Lasten	3.838	3.680	158	V
5 - Sport, cultuur en recreatie - Totaal			**8.377**	**8.409**	**-32**	**N**
6 - Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticip.	Baten	-4.433	-4.801	368	V
		Lasten	6.564	6.720	-156	N
	6.2 Toegang en eerste lijnsvoorz.	Baten	-55	-123	68	V
		Lasten	1.438	1.471	-33	N
	6.3 Inkomensregelingen	Baten	-6.925	-6.786	-139	N
		Lasten	11.031	10.005	1.026	V
	6.4 WSW en beschut werk	Baten	-1	0	-1	N
		Lasten	3.701	3.705	-4	N
	6.5 Arbeidsparticipatie	Lasten	698	643	55	V
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	-1	-37	36	V
		Lasten	1.556	1.215	341	V
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	0	0	0	
		Lasten	51	128	-77	N
	6.71a Hulp bij het	Baten	-100	-118	18	V

	huishouden (WMO)	Lasten	3.003	2.984	19	V
	6.71b Begeleiding (WMO)	Lasten	2.644	2.516	128	V
	6.71c Dagbesteding (WMO)	Lasten	717	671	46	V
	6.71d Overige maatw.arrang. (WMO)	Baten	-2	0	-2	N
		Lasten	74	0	74	V
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	-1.018	-1.020	2	V
		Lasten	74	137	-63	N
	6.72a Jeugdhulp begeleiding	Baten	-280	-280	0	
		Lasten	898	1.025	-127	N
	6.72b Jeugdhulp behandeling	Lasten	1.871	1.356	515	V
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	1.504	1.668	-164	N
	6.72d Jeugdhulp z/verblijf overig	Baten	-2	0	-2	N
		Lasten	317	218	99	V
	6.73a Pleegzorg	Lasten	569	548	21	V
	6.73b Gezinsgericht	Lasten	704	634	70	V
	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	Lasten	746	2.087	-1.341	N
	6.74a Jeugdhulp beh. GGZ z/verblijf	Lasten	1.653	1.677	-24	N
	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	Lasten	1.289	1.301	-12	N
	6.74c Gesloten plaatsing	Lasten	87	83	4	V
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	0	0	0	
		Lasten	0	0	0	
	6.81a Beschermd wonen (WMO)	Baten	-1.180	-1.188	8	V
		Lasten	245	185	60	V
	6.81b Maatsch. en vrouwenopv. (WMO)	Lasten	56	44	12	V
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Lasten	0	0	0	
	6.82a Jeugdbescherming	Lasten	705	700	5	V
	6.82b Jeugdreclassering	Lasten	27	52	-25	N
6 - Sociaal domein - Totaal			**28.225**	**27.419**	**806**	**V**
7 - Volksgezondheid en milieu	7.1 Volksgezondheid	Baten	-177	-291	114	V
		Lasten	1.400	1.405	-5	N
	7.2 Riolering	Baten	-4.141	-2.975	-1.166	N
		Lasten	3.846	2.650	1.196	V
	7.3 Afval	Baten	-2.840	-2.755	-85	N
		Lasten	2.694	2.576	118	V
	7.4 Milieubeheer	Baten	-738	-755	17	V
		Lasten	3.385	2.888	497	V

	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	-695	-702	7	V
		Lasten	732	761	-29	N
7 - Volksgezondheid en milieu - Totaal			**3.466**	**2.801**	**665**	**V**
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	-560	-511	-49	N
		Lasten	2.089	1.907	182	V
	8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	Baten	-68	-225	157	V
		Lasten	77	193	-116	N
	8.3 Wonen en bouwen	Baten	-1.412	-1.303	-109	N
		Lasten	1.513	1.589	-76	N
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - Totaal			**1.639**	**1.650**	**-11**	**N**
Geheel - Totaal			**0**	**-1.875**	**1.875**	**V**

Bijlage 2: Totaal investeringsoverzicht

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2024	Mutaties t.m. 2023	Mutaties 2024	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
Gem.Werf MOP Invest.Duurzaamheid24	Lasten	0	0	0	-	Ja
Brandweerkazerne MOP Duurzaamheid24	Lasten	62.000	0	0	62.000	Nee
DW1: Iveco 50c15 (VG-912-H) v2024	Lasten	53.000	0	0	53.000	Nee
DW2: Iveco 50c15 sma (VG-146-J) v24	Lasten	53.000	0	0	53.000	Nee
DW8: Iveco 50c15 (VG-925-H) v2024	Lasten	53.000	0	0	53.000	Nee
AKW1: Aktiewagen Brimos 2022	Lasten	10.000	0	0	10.000	Nee
ABS7: Sneeuwploeg Iveco verv 2023	Lasten	8.000	0	0	8.000	Nee
ABS11: Sneeuwploeg Tractor verv 2024	Lasten	8.000	0	0	8.000	Nee
ABS14: Sneeuwploeg Laadschop 2024	Lasten	6.000	0	0	6.000	Nee
AB5: Watertank-hogedruk 2024	Lasten	8.000	0	0	8.000	Nee
AB10: Schaftwagen 64-WD-SH 2024	Lasten	4.000	0	0	4.000	Nee
ABS1: Gladheidsmeldsysteem 2023	Lasten	8.000	0	6.341	1.659	ja
AKW3: Aktiewagen Hapert 2022	Lasten	10.000	0	0	10.000	Nee
AB8: Votex Roadmaster 2024	Lasten	8.000	0	0	8.000	Nee
B.A. Dialoog, automatisering 2023	Lasten	34.000	0	0	34.000	Nee
Beheerspakketten OW 2024	Lasten	116.000	2.000	0	114.000	Nee
Brandweerkazerne MOP Duurzaamh.2024	Lasten	28.000	0	0	28.000	Nee
Gem.Werf MOP Invest.Duurz.heid 2024	Lasten	0	0	0	0	Ja
Gem.Werf MOP Invest.Duurzaamheid'23	Lasten	0	0	0	0	Ja
VSO Rietschans nieuwbouw	Lasten	6.294.000	5.805.507	605.645	-117.152	Ja
VSO Rietschans lift	Lasten	167.000	0	0	167.000	Ja
Nwb.Calluna-Bouwkundige werken	Baten	-2.589.203	-2.392.817	-192.692	-3.693	Nee
Nwb.Calluna-Bouwkundige werken	Lasten	14.829.854	13.761.796	1.081.061	-13.003	Nee
Nwb.Calluna-Werktuigbouwk.install.	Baten	-1.196.000	-858.781	-155.149	-182.070	Nee
Nwb.Calluna-Werktuigbouwk.install.	Lasten	6.892.000	4.907.313	915.452	1.069.236	Nee
Nwb.Calluna-Vaste inrichtingen	Baten	-435.000	-278.592	-137.568	-18.840	Nee
Nwb.Calluna-Vaste inrichtingen	Lasten	2.508.000	1.693.157	520.096	294.747	Nee
Nwb.Calluna-Terreinwerkzaamheden	Baten	-187.000	-78.651	-59.728	-48.621	Nee

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2024	Mutaties t.m. 2023	Mutaties 2024	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
Nwb.Calluna-Terreinwerkzaamheden	Lasten	1.082.000	620.114	331.823	130.063	Nee
Nwb.Calluna-Bijkomende kosten	Baten	-332.077	-126.209	-11.953	-193.915	Nee
Nwb.Calluna-Bijkomende kosten	Lasten	1.995.426	1.073.277	72.288	849.861	Nee
Nieuwbouw Calluna energie/klimaatntr	Baten	0	0	0	0	Nee
Nieuwbouw Calluna energie/klimaatntr	Lasten	0	0	0	0	Nee
Parkeren Calluna De Zanderij	Lasten	1.215.000	0	697.564	517.436	Nee
O.T.weg-ontsl.en toerit De Zanderij	Lasten	100.000	0	0	100.000	Nee
Triade verwarmingsinst. 2023	Baten	0	0	0	0	Ja
Triade verwarmingsinst. 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
Triade veiligheidsinst. 2023	Baten	0	0	0	0	Ja
Triade veiligheidsinst. 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
Triade dekvloeren/vloerbed. 2023	Baten	0	0	0	0	Ja
Triade dekvloeren/vloerbed. 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
Triade tegels/douche 2023	Baten	0	0	0	0	Ja
Triade tegels/douche 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
Triade plafonds/wandsys 2023	Baten	0	0	0	0	Ja
Triade plafonds/wandsys 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
Triade elektrische inst. 2023	Baten	0	0	0	0	Ja
Triade elektrische inst. 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
Triade Keukenvoorziening 2023	Baten	0	0	0	0	Ja
Triade Keukenvoorziening 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
EFC veld 4 gras 2022	Baten	-5.000	0	0	-5.000	Nee
EFC veld 4 gras 2022	Lasten	30.000	0	0	30.000	Nee
Scout. Alex. Dak(en -ramen) 2021/22	Lasten	0	0	0	0	Ja
IJsclub grindasfalt 2021/22	Lasten	0	0	0	0	Ja
Baanveger dak en profiel 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
project Calluna 4e fase	Baten	0	-63.474	-2.695	66.169	Nee
project Calluna 4e fase	Lasten	0	489.405	14.974	-504.378	Nee
Nieuwb.Klokbeker/Augustinus bouwkund	Lasten	5.451.000	38.384	647.857	4.764.759	Nee
Overbruggingskrediet Goede Herdersch	Baten	-500.000	0	0	-500.000	Ja
Nwb.Calluna-Directiekosten	Baten	0	-193.706	-26.591	220.297	Nee
Nwb.Calluna-Directiekosten	Lasten	0	1.132.765	154.911	-1.287.676	Nee
Tijdelijke Huisv. Augustinusschool	Lasten	150.000	147.806	0	2.194	Ja
Renovatie Groevenbeek bouwk	Lasten	4.297.000	752.845	1.948.414	1.595.742	Nee
Renovatie Groevenbeek install	Lasten	1.842.000	307.000	0	1.535.000	Nee
Nieuwbouw Groevenbeek bouwk	Lasten	4.571.000	653.000	4.871.408	-953.408	Nee

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2024	Mutaties t.m. 2023	Mutaties 2024	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
Nieuwbouw Groevenbeek install	Lasten	1.960.000	280.000	0	1.680.000	Nee
Gymlokaal 's Heeren Loo	Baten	0	-11.197	-44.195	55.392	Nee
Gymlokaal 's Heeren Loo	Lasten	1.773.000	63.983	245.529	1.463.488	Nee
Nwb.Klokbeker/August.install.	Lasten	2.287.000	0	0	2.287.000	Nee
EFC aanleg 2e kunstgrasveld	Baten	-114.000	-38.846	0	-75.154	Ja
EFC aanleg 2e kunstgrasveld	Lasten	327.000	251.247	0	75.753	Ja
Aanleg parkeerplaatsen Driekansen	Lasten	36.000	0	35.604	396	Ja
Gymlokaal s Heeren Loo installatie	Lasten	1.227.000	0	0	1.227.000	Nee
Open berging Kerkdennen (BRP) Afvalw	Lasten	4.155.775	10.275	0	4.145.500	Nee
Vrijverval riolering 2023	Lasten	250.000	0	0	250.000	Nee
Vrijverval riolering 2024	Lasten	250.000	0	620	249.380	Nee
Mech.Elc.open berging Kerkdn.AW(BRP)	Lasten	128.000	0	0	128.000	Nee
Mech/elec RG Zanderij	Lasten	25.000	0	8.113	16.887	Nee
Mech/elec RG Postweg	Lasten	39.000	0	0	39.000	Nee
Mech/elec RG Groot Horloo	Lasten	39.000	0	6.665	32.335	Nee
Vervanging leidingen 2023	Lasten	51.000	0	0	51.000	Nee
CO - Herinrichting Weitje	Lasten	283.500	82.934	0	200.566	Nee
CO Parkeren Chevallierlaan en Markt	Baten	-757.000	-380.000	0	-377.000	Nee
CO Parkeren Chevallierlaan en Markt	Baten	0	0	0	0	Nee
CO Parkeren Chevallierlaan en Markt	Lasten	5.313.000	359.499	542.167	4.411.334	Nee
Aanleg rijwielpaden en -stroken 2023	Lasten	0	0	0	0	Ja
Bovenwijkse vz Recreatieclust.Horst	Baten	-585.000	-264.321	-376.838	56.159	Nee
Bovenwijkse vz Recreatieclust.Horst	Lasten	705.000	-1.669	20.869	685.800	Nee
Herinr. OTW wegvak Heideln-Hamb.wg	Lasten	0	0	0	0	Ja
Leefbaarheid Bereikbaarh.GVVP20-22	Lasten	0	0	0	0	Ja
Fietsvoorziening Tonselse Veld	Lasten	11.000	11.000	0	0	Ja
Kerkdennen - revitalisering	Lasten	171.000	0	0	171.000	Ja
Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Baten	0	0	0	0	Nee
Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Baten	-35.000	0	-504	-34.496	Nee
Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Baten	-122.000	0	0	-122.000	Nee
Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Baten	-212.000	0	-21.775	-190.225	Nee
Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Lasten	1.899.536	185.016	427.149	1.287.371	Nee
Verbreden Bermen	Lasten	769.000	495.602	0	273.398	Nee

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2024	Mutaties t.m. 2023	Mutaties 2024	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
Verv.Harderwijkerw/Putterweg 2021/22	Lasten	1.500.000	553.383	0	946.617	Ja
Verbeter/verbreden Fietspaden20-22	Baten	-1.413.000	-969.244	-134.353	-309.404	Nee
Verbeter/verbreden Fietspaden20-22	Lasten	3.746.000	2.758.741	174.779	812.479	Nee
Verbeter/verbreden Fietspaden20-22	Lasten	140.000	140.000	0	0	Nee
Aanleg Oranjepark	Lasten	850.000	850.000	0	0	Ja
Meerkst. herinr Markt/Chevallierlaan	Lasten	0	398.094	-398.094	0	Nee
FC Horst parkeervoorziening	Baten	-191.649	-190.732	-2.086	1.168	Ja
FC Horst parkeervoorziening	Lasten	1.042.649	1.026.293	11.587	4.769	Ja
Maatregelen BRP parkeerterr.Aldi AW	Lasten	41.000	0	0	41.000	Nee
Mech/elec RG Arendlaan	Lasten	95.268	47.042	0	48.226	Nee
Asfaltpaden begrpl 2024	Lasten	176.000	0	0	176.000	Nee
Blijversleningen 2022	Lasten	0	0	0	0	Nee
Blijversleningen 2022	Lasten	250.000	0	0	250.000	Nee
Perceel Oude Nijkerkerweg 116	Baten	0	0	0	0	Ja
Oude Telgterweg/Volenbeekweg	Lasten	1.218.666	150.703	41.893	1.026.070	Nee
Starterslening SVn Ermelo 2019	Lasten	505.000	0	0	505.000	Nee
Vervanging ondergrondse containers	Lasten	1.200.000	0	0	1.200.000	Nee
Aanpassing Prins Hendriklaan	Baten	-76.000	-76.150	0	150	Ja
Aanpassing Prins Hendriklaan	Baten	-30.000	-30.000	0	0	Ja
Aanpassing Prins Hendriklaan	Lasten	422.710	415.725	7.100	-115	Ja
Afkoppeling 7 ha in 4 jaar Hemelw'15	Baten	-131.000	0	0	-131.000	Nee
Afkoppeling 7 ha in 4 jaar Hemelw'15	Lasten	131.000	0	0	131.000	Nee
Vrijverval riolering 2020/21/22	Lasten	149.683	36.950	3.389	109.345	Nee
Fietspad Groevenbeekse heide	Lasten	770.000	312.760	26.640	430.600	Nee
Telgterweg-oversteek Bernhardschool	Lasten	36.000	32.871	3.100	29	Ja
Vervanging Lichtmasten 2023	Baten	0	-619	0	619	Ja
Vervanging Lichtmasten 2023	Lasten	205.000	48.158	156.950	-108	Ja
Vervanging Lichtmasten 2024	Lasten	127.000	0	82.248	44.752	nee
Klimaatadapatie 2021/22	Lasten	100.000	0	0	100.000	Nee
Klimaatadapatie 2022	Lasten	100.000	0	0	100.000	Nee
Klimaatadapatie 2023	Lasten	100.000	0	0	100.000	Nee
Klimaatadapatie 2024	Lasten	100.000	0	0	100.000	Nee

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2024	Mutaties t.m. 2023	Mutaties 2024	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
Mech/elec BBE Oude Telgterweg	Lasten	45.000	0	0	45.000	Nee
Vijvers De Maat 5.7	Lasten	225.000	224.881	0	119	Ja
Wateroverlast Veldzicht maatr. 2	Baten	-17.000	-16.031	0	-969	Nee
Wateroverlast Veldzicht maatr. 2	Lasten	1.427.000	267.173	3.623	1.156.204	Nee
Project Kerklaan/Postlaantje	Lasten	178.000	177.667	0	333	Ja
Aanleg Fietsstraten	Lasten	35.000	0	4.250	30.750	Nee
Drietal woonwagens	Lasten	516.000	102.130	401.339	12.531	Ja
Vervanging armaturen	Lasten	532.000	446.244	85.421	335	Ja
Toekomstbestendig wonen 2022	Lasten	1.000.000	0	0	1.000.000	Nee
Kerkdennen - aanpak Oude Telgterweg	Lasten	0	0	0	-0	Ja
Welkomstportalen 2022-2023	Lasten	40.000	0	0	40.000	Nee
Kerkdennen - verb. Kerkdennenweg	Baten	-22.000	0	0	-22.000	Ja
Kerkdennen - verb. Kerkdennenweg	Baten	-309.367	-245.344	-63.369	-654	Ja
Kerkdennen - verb. Kerkdennenweg	Lasten	510.345	480.824	278	29.244	Ja
DW18: Goupil Auto	Lasten	48.000	-	-	48.000	Nee
Totaal Investeringen		**81.896.118**	**35.377.182**	**12.529.557**	**33.989.379**	